OL 32679.26.5

HARVARD
COLLEGE
LIBRARY

1291

عشاقی زاده خالد ضیا

مائی وسیاه

[مصور ملی رومان]

صورت مخصوصه ده رسم وملك ایتدیرلمه تصاویرله مزینه

استانبول
عالم مطبعه‌سی — احمد احسان وشرکاسی
١٣١٣

OL 32679.26.5

CMCS

HARVARD
UNIVERSITY
LIBRARY
DEC

مائی وسیاه

- ۱ -

سفره‌نك اطرافنده یدی کشی ایدیلر.

برکون ، «مرأت‌شئون» صاحب‌امتیازی حسین بها افندی ، مطبعه‌یه چهره سنده بر شعشعهٔ فوق‌العاده پارلدایه‌رق کیردیکی زمان درت نسخه‌دن بری دوام‌ایدن صنایع‌داخلیه مقاله‌سنك آلتنه انتهی کلمه سنك یاسنی بیتمز توکنمز بر خط مدید صورتنده چکمکله مشغول اولان سرمحرر علی‌شکیبه دیمش ایدی‌که :

— یارین‌دکل اوبرکون « مرأت‌شئون » اونجی‌سنه‌سنك اوچ یوز التمش بشنجی‌کونی اکمال ایدییور . چهارشنبه کونی‌ایچون ....

علی شکیب همان جواب ویرمش‌ایدی :

— هیچ برشی یازه‌مم . ضیافت ویرلمینجه برسطر یازی یوق .

بوکیجه ایشته ، تپه باشی بانجه‌سنده هیئت تحریریه‌یه اوضیافت ویرلمش ایدی .

مدعوین«مرأت‌شئون» جریده‌سی محررلرندن عبارت ایدی . بوتون بوکنجلر درت ساعت متمادیاً ایچمشلر ، بر ساعت متمادیاً یمشلردی ؛ شیمدی — پارمقلرینك آراسنده قارنی طویدقدن صکره یالکز مشغول‌اولمق ایچون اویالانانلره مخصوص برادای‌متکاسلانه ایله یواش یواش یووارلادیغی برالمانك‌قابوغنی برپارچه‌ده چیقارمغه چالیشان علی شکیبدن بشقه — هپسی صندالیه لرینك وضعیتنی تبدیل‌ایتمشلر ، سفره‌دن آز چوق‌چکیلمشلردی . سفره‌ده آرتق یمك صوکنه مخصوص برپریشانی حکم‌سوریبور ؛ قهوه‌نك‌ورودینه قدر اونوتیله‌رق براقیلیورمش‌المابورتقال قابوقلریله طولو صوك طباقلر ، دیبلرنده قرمزی جرعه‌لری کورونن شراب قدحلرینك یانده طوریبور ؛ سفره‌نك کنارندن جابجا چیقان توتون دومانی برمدت طالغه‌لانه‌رق لامبه‌نك اطرافنده بر سحاب دوّار تشکیل ایتدکدن صکره طاغیلیور ؛ بیاض اورتونك اوزرنده یوکسك یمش‌طباقلرینك، صراحیلرك ، قدحلرك ، اورایه براقیلمش برفسك شراب لکه‌لرینه قاریشان کولکه‌لری لامبه‌نك ضیای رقاصی آلتنده کاه‌کوچولوب

کاه بویویور . . . شوراده دورلمش بر طوزلق ... اوتهده بریسنك جان‌صیقنتیسیله اوج چتالدن تشکیلنه چالیشدیغی براهرام... یرپر طباقلرك اوزرینه یاخود شیشه‌لرك یانه براقیلمش پیشکیرلر... دوشمش‌ده قالدیرلمسنه اوشه‌نیلمش بر بارداق ... سفره‌یی سرتاسر اورتن برحال غیرمنتظم : کویاکه یدی قوتلی چکه‌نك بیتاب ضرباتی قالمش ، برپریشانیٔ ملول ایله سریلمش برسفره !

هپسی بشقه بروضعیتده‌ایدی: برطرفده احمدجمیل — لطیف قیورینتیلرله بوکوله‌رك قولاقلرندن طولاشان اوزون صاری صاچلری اکسه‌سنه دوکولمش برکنج — اللرینی جیبلرینه صوقمش ، باجاقلرینی اوزاتمش ، آغزنده صاللانان سیغاره‌سنك مینی مینی بولوطلرینه‌سوزگون کوزلرله‌طالمش دوشونیور ؛ تا اوبر اوجده سعید ، راجی — آرقداشلرینك شاعرین دیه‌رك آلای ایتدکلری ایکی کنج‌شاعر —دیکر برشاعرك ایاغنه ایپ طاقمش سوروکله‌یورلر؛ بری — قیصه ، ضعیف ، قوری ؛ اویله‌که صوسز بریرده‌یتمش‌ظن اولنور —یانده‌بوش‌قالمش برصندالیه‌یه اکیله‌رك ایکی صندالیه اوتهده صاحب امتیاز حسین بهانك اداره مأموری احمد شوقی‌یه تودیع ایتدیکی دردلرینی دیکله‌مك ایچون قولاق قبارتیور؛ قفالری بخار ایله مملو اولان بوتون بو آدملر تأخر ایدن قهوه‌یه انتظاراً اوراده ، شوپریشان سفره‌نك کنارنده یاریم قالمش‌سوزلری اکمال ایدییورلردی . هرکس سویله‌یور ، هیچ کیمسه دیکله‌میوردی . بی آهنك ، بی‌وزن آلتلردن مرکب بر غریبهٔ موسیقیه کبی مقدمه‌سز، منتهاسز سوزلر؛ قیریق، دوکوك محاوره‌لر ؛ چوق ایچیلمش ، چوق یمش زمانلره مخصوص برعدم اطراد افکار ... برجریان سرسریٔ لسان . ...

علی شکیب الماسنی صویمش ایدی ؛ بوزمیه‌رق ، سقطلامیه‌رق چیقارمغه موفق اولدیغی قابوغی قارشیده شاعرینك آراسنه فیرلاتدی :

— راجی ! سنی‌چاتلاتدم !... دیدی .

اونلر لاقیردیلرینی کسمه‌دیلر . راجی دییوردی‌که :

— باق نتیجهٔ فکریمی‌سویلیه‌یم . اونده برشی وار : یالکز بن یازه‌یم ، بندن بشقه کیمسه یازمه‌سون ، دییور !

— دیمك : انحصار ادبیات عثمانیه !

صاحب امتیازی : حسین نظمی .

راجی کوله‌رك صوصدیغی‌زمان‌بر آرالق ارقداشی — پارلاق سیاه کوزلی ، درین قیرقیلمش کورصقاللی برکنج — باشیله علی شکیبی اشارت ایده‌رك صوردی :

— دمین نه‌دییوردی ؟

ایکیسی‌ده آکلامامش‌ایدی ؛ اوزاقدن وقعه‌یی تعقیب‌ایدن‌قیصه،ضعیف،قوری‌چوجق — صائب — یانلرینه یاقلاشدی، یره‌دوشن

الما قابوغنی براوجندن طوتەرق کوستردی، ایضاح نکته ایدی : روایتنه نظراً میوەلرك قابوقلری اویله تمام صویولورسه شیطان چاتلارمش ! او ، علی شکیبك لطیفەسنی بك پارلاق بولیور ، قیریق قیریق چیرکین عصبی برقهقهه ایله کولیوردی . شاعرین بوندن ذوق آلەمادیلر ؛ راجی:

— پوف ! . . دیدی . صوغوق ! تحت الصفر ۳۰ ! .. شونی مرآت شئونك برصحیفەسنده بلا امضا نشر ایتسەلر هرکس علی شکیبك اولدیغنه یمین ایدردی .

سرمحرر ایشیتمەدی. کندی کندیسنه:

— شیمدی ده اوته کنی چاتلاتمالی ! دییوردی .

اوتەده اداره مأموری — قیصه ، شیشمان، بیقلری سیرك : اوقدرکه یولونمش ظن اولونور ؛ یناقلری قیب قرمزی : اویله که بربر صقالندن نشانه براقامق ایچون دربسنی صویمش قیاس ایدیلیر ؛ هیچ برسنه صیغماز بریاشده؛ بر آدمکه یورورکن یووارلانیور، اوطورورکن کومولیور دینەبیلیر— شاعرلرك فرقەسنەدوندی، کندیسیله اکلنمشلر ظنیله :

— احمدشوقی افندینك بوراده اولدیغی اونوتولمامالی .

دیدی . ایشیدنلر کولدیلر ، اداره مأمورینك کندیسندن بحث ایدرکن احمد شوقی افندی دیمەسندن هرکس خوشلانیردی .

اللری جیبلرنده دوشونن احمد جمیل خفیفجه دونەرك دوداقلرینك آراسندن برشی سویلەدی ، فقط ایشیدیلمەدی .

بو آرالق قیصه ، ضعیف ، قوری چوجق شاعرلرك یانندن آیریلمش ؛ تکرار صاحب امتیازك سرائرینه رغبت کوسترمش ایدی . بوصرەده حسین بها افندی مطبعه مدیر امورندن بحث ایدەرك ومخاطبنك بر سوزینه جواب ویرەرك دییوردیکه :

— نه ؟ . . استقامت ها ؟ . . های صافدرون های ! الکی ویرسەك پارمقلریکی اکسك بولورسك .

بوارالق علی شکیب :

— قهوه ! ... دییه باغردی . قهوه ایچمیه‌جکمیز ؟... قهوه ! ...

اوزمان ، بردن هرکس بر شی نقصان اولدیغنی ، اوکا انتظاراً اوراده قالدقلرینی تخطر ایتدیلر ، یدی سس بر نقرات کبی تکرار ایتدی :

— قهوه ! .. قهوه ! ..

صاحب امتیاز — حسین بها افندی کندی‌اسمندن زیاده‌صفتنك‌عنوانیله‌مسمادر — صاحب‌امتیاز پارماغیله اوزاقدن قهوه کتیرن اوشاغی کوستردی . بوتون بوچیلغین چوجقلر ایاقلرینی اورەرق ، چیرپینەرق ، باغرەرق نقراتی تکرار ایدییورلردی :

— قهوه ! .. قهوه ! ..

اکلنمکه ، کولمکه ، باغیرمغه وسیله

آرایان بوکنجلر هپ آلقشلادیلر ، کویا بوکیجه نشوه‌لرینه شوبر فنجان قهوه ایله حسن خاتمه ویره‌جکلردی .

فنجانلری قاپشدیلر ، کیمیسی اياقده طوره‌رق کیمیسی بر صندالیه‌نك کنارینه ایلیشه‌رك قهوه‌سنی ایچمکه باشلادی . تپسینك اوستنده بالکز برفنجان فضله قالمش ایدی . اوشاق مترددانه بر نظرله اطرافنه باقدی ، تاوته‌ده حالا اووضعیتده دوشونن احمد جمیلی کوردی ، یاقلاشه‌رق دیدیکه :

— قهوه سزکمی ؟

احمد جمیل طالغین بر طورله جواب ویردی :

— ظن ایده‌رم .

صکره بردن بره طوغرولدی ، الی فنجانه اوزاته‌رق براز اوته‌ده حالا حسین نظمی‌نی رفیق سعیدله چکیشدیرمکده دوام ایدن راجی‌یه دوندی . قوری برسسله :

— دمین حسین نظمی ایچون بر شی دییوردیکز؟ اوبوراده بولونسه‌یدی نه‌جواب ویردی بیلمم ، فقط اویله ظن ایدییورم‌که یالکز برخنده ایله اکتفا ایدردی .

احمد جمیلك آغزندن بوسوزبرچرپیده بلا تردد چیقمش ایدی ، راجی وهلهٔ بو طرزده مخاطب اولیشنه تحیر ایتمش کبی کوروندی، صکره جواب‌ویرمك ایسته‌دی:

— کنجینهٔ ادب سر محرریمی — بو صفتی برادای استخفافکارانه ایله سویله‌دی — هرکسك سزك قدر تقدیر ایتمسی لازم‌کلمز. سزبربریکزك یازدیغی اکلارسه‌کز هرکسك‌ده سزك کبی اکلامسنه بر لزوم کوره‌میورم .

شیمدی هرکس سکوت ایتمش ایدی . هوانك ایچنده صانکه برشمشك چاقمش ، بر فورطنه‌نك طوتوشمق اوزره اولدیغنی اخطار ایتمش ایدی .

سعید بوش فنجانی سفره‌یه قویدی . علی شکیب سکزنجی المانك قابوغنی تام چیقارمقدن صرف نظر ایتدی . حسین بها افندی دها ایی دیکله‌مك ایچون بورننك اوستندن دائما دوشن کوزلکنی بوسبوتون صالیوبردی . قوری ، قیصه ، ضعیف چوجق براز دهاياقلاشدی... هرکس احمد جمیلك باشلامسنه انتظار ایدییوردی ، بو اوزون صاری صاچلی کنج هپسنجه بر فطرت خارق‌العاده‌یه مالك اولمق اوزره ظانیلیر، اوسوزه باشلارکن هرکس برحس حرمتله سکوت ایدردی. فقط هپسی امیدلرنده آلداندیلر ، اوبکله‌دکلری فورطنه پاطلامادی ؛ احمد جمیل حالا دوشونمکده دوام ایدییورمشجه‌سنه برسکون تام لسان، براعتدال عظیم طور ایله دیدیکه :

— بوطرز محاکمه، بیلمم مقبول اوله‌بیلیرمی ؟ سزك مسلك ادبیکزه — شو صوك کلمه احمد جمیلك ایچه دوداقلری براز یاصیله‌رق مستهزیانه تلفظ اولوندی — هرکس

کبی بن‌ده‌واقعم . بونی استبعاد ایتمك، غریب بولق شویله طورسون حتی عکسنه دلالت ایده‌جك بر شی کورسه‌م ، امین اولکز که اینانمق ایسته‌م. سزی کوجندیرمك فکرینه خدمت ایتمیه‌زك تأمین ایده‌رم که ذاتاً سزه تبدیل مسلك ایتدیرمکه قلبمده برخواهش جزئی بیله یوقدر . نه اولور ، وارسون بزی محقر طوتان اوقدر ارقداشلر ایچنده شاعر راجی‌ده بولونسون ... بوکون کنجینهٔ ادبك ایکی بیك نسخه صاتیلیشنه حسین نظمی سبیدر دییورلر .

راجی‌نی هیچ بری سومزدی، برتبسم ساری بوتون دوداقلری طولاشدی ، هرکسده‌بوسوزلردن برحظ لطیف اویانیور ایدی. راجی استخفافکارانه‌برنظرله جواب ویرمکه چالیشیوردی .

احمد جمیل حضارك محبتنه امین اولان برنطوق‌اطمئنانیله متبسم دوداقلرینی فنجانینه اوزاتدی ، سوزنده دوامه مخصوص کیکیورمشجه‌سنه قهوه‌سندن اوزون بریودم ایچدی، صکره دیدی‌که :

— حسین‌نظمی‌یه‌وسیلهٔ تحقیر آرایانلری اکلایه‌میورم. هرکون‌قوجاق‌قوجاق‌اوککزه بیغدینی‌اوبدایع‌اثاری، مبنای‌معلای‌ادبیاتك او یکی‌اساسلرینی‌کورمه‌مك‌ایچون‌انسان‌کوزلرینی قاپامق ، بوکون لسان قلمندن طاشان ندای ظفری ایشتمه‌مك ایچون انسان قولاقلرینی طیقامق لازم‌کلیر ....

. . . . لطیفه‌لرله اونی توقیف ایتمك ایسته‌یورسکز. بوش‌فکر! کورمه‌یورمیسکزکه بوکون فوارهٔ دهاسی تهوره کلش برنهر کبی آقیور ؛ ایلری‌یه ، دائما ایلری‌یه آقیور!.. اونك امواج خروشانه سدمی چکمیله‌جکسکز ؟ . . اکلامیورمیسکز که ممکن دکل ! اواك صاف منبعلردن قوت آله‌رق ، اك یوکسك ذروه‌لردن آتلایه‌رق ، اك روحنواز وادیلرده طولاشه‌رق ، اك پاك قیالردن سوزوله‌رك بویویه‌بویویه یوکسلدی. دشمنلری برازاغزلرینی‌اچسه‌لربوغوله‌جقلر...

صائب — قیصه، ضعیف،قورو چوچق

— حظندن اللرینی اوغیوردی . سعید طیانه‌مادی ، ارقداشی راجیدن آیرلدی .

— اوت ! دیدی .

علی شکیب کیزلیجه‌راجی‌یی کوستردی؛ راجی کیندن ، حسددن مرکب برحاله صانکه بوغولیوردی .

احمد جمیل ایچه پارمقلریله یومشاق ساری صاچلرینی طارادی ؛ کوزلری یاری غیب اولمش ، براماجکاه سانحات‌قدر پارلاق چهره‌سی — لامبه‌نك‌ضیاسیله‌برظل‌متناصف ایچنده، کولکه‌لی برلوحه‌شکلنده ، کندیسنی دیکله‌ین ، بوتون سوزلرینه روحاً اشتراك ایتدکلری کوزلرنده اوقونان بو ارقداشلرك قارشوسنده — راجی‌یه نیم متوجه ، نیم مخاطب بر وضعیتده دوام ایتدی :

— سزشعرمزی‌براقدقلری‌نقطه‌ده‌ثابت کورمك ایسته‌یورسکز . قابلمی ؟

راجینك دوداقلرنده صانکه اوتبسم استخفاف طوکمش، اوراده یاپیشمش برخاتم مغلوبیت شکلنده نه داغیلوب نه آچیلیوردی.

احمد جمیلك بناقلرینه خفیف بر رنك پنبه چیقیور، دوداقلرینه بر اهتزاز تأثر کلیوردی؛ فقط صداسی .. صاف بر نغمهٔ پر آهنك قدر سامعه نواز، روح انیس صداسی — اوجدقجه میلان پروازی آرتان قیرلانغجلرکبی — سویله‌دکجه قوت بولیوردی:

— شعرك نصل بر یول قطع ایتدیکنی اکلامایورسکز. فضولینك شعرصافنه معرض تجلی اولان او لسان پاکك اوزرینه صنعت کبی، زینت کبی ایکی داهیهٔ عظمایی تسلیط ایتمشلر؛ لسانده اونلردن بشقه بر شی براقمامشلر، اویله‌شیلرسویلنمش‌که‌صاحبلرینه شاعر دیمکدن ایسه قیومجی دینه‌بیلیر. بر اوجندن طوتولسه‌ده سیلکیلسه طاش پارچه‌لرندن بشقه بر شی دوکولمیه‌جك... لسانی بر کتلهٔ جامده کبی بارد، بیروح برحاله کتیرمشلر؛ باقیلر، ندیملر .. اوبریٔ دهانك ناصیه‌لرینه بر نور الهی قویدیغی آدملر، بولساندن، بو جامد کتله‌دن نه چیقاره‌بیله‌جکلرنده متحیر قالمشلر؛ لسانی —اوستنی اورتن بار ثقیل تزینات آلتنده ضعیف، صاری، همان غیر مرئی، بنکه نابود دینه‌بیله‌جك بر حاله کلن او شاهد فکری — ویسیلرك، نرکسیلرك النه ویرمشلر؛ او کوزل ترکجه‌یه معما سویلتمشلر. درت یوزسنه‌امکله‌لسانك‌اوزرینه بیغلان او واهیات هوای زمان ایله یواش یواش صاورولدی.

احمد جمیل شیمدی کندیسنی اونوتمش، یالکز کوکسنی شیشیرن، دماغنده ضربات غیر منقطعه‌ایله ایله اوران بر فکر ثابته متحرك سانجه‌داران دها شکلنده کیمسه‌یه باقمه‌رق، حتی سویله‌دیکنه واقف اولمیه‌رق دوام ایدییور؛ بوتون اطرافنده بولنانلر —کویابوکنج نطوقدن چیقان نفس مقناطیسیت ایله بر نقطهٔ فوق الطبیعه‌یه منجذب اولمش بر حالده، حرکت ایتمیه‌رك، کوزلری طاله‌رق، نفسلرینی ضبط ایتمك ایسته‌یه‌رك برواعظك قارشوسنده مبهوت تأثر طورانلر کبی — دیکله‌یورلردی.

— بیلسه‌کز، شعرك نصل برلسانه محتاج اولدیغنی بیلسه کز! . اویله بر لسان که ... نه‌یه تشبیه ایده‌یم، بیلمم؟.. بر روح متکلم قدر بلیغ اولسون. بوتون کدرلرمزه، نشوه‌لرمزه، دوشونجه‌لرمزه، او قلبك بیك درلو اینجه‌لکلرینه، فکرك بیك چشید درینلکلرینه، هیجانلره، تهورلره ترجمان اولسون؛ بر لسان که بزمله‌برابر غروبك احزان الوانله دالسون دوشونسون؛ بر لسان که روحمزله‌برابر بر ماتمك اشکریز یأسی اولسون. برلسان‌که هیجان اعصابمزه رفاقت ایده‌رك چیرپنسون... هانیا بر کمانك

تلنده ضبط اولنه‌ماز ، اکلاشیله‌ماز ، بر قاعده آلتنه النه‌ماز نغمه‌لر اولورکه روحی تیتره‌تیر . . . هانیا برصباح زمانی انجلای فجردن اول افاقه خفیف بر امتزاج الوان ایله طاغیلمش سیسلر اولورکه اوزرلرنده ترسیم اولنه‌ماز ، تعیین ایدیله‌مز رنکلر اوچار ؛ نظرلره بوسه‌لر سرپر . . . هانیا بعض کوزلر اولورکه افق بی‌انتهای سیاهه آچیلمش قدر اولچوله‌مز ، قعرنایاب عمقنه وقوف قابل اوله‌ماز ، درینلکلری واردرکه حسیاتی مص ایدر . . . ایشته بر لسان ایسته‌یورزکه اوندہ اونغمه‌لر ، او رنکلر ، اودرینلکلراولسون؛ فورطنه‌لرله کورله‌سون؛ طالغه‌لرله یووارلانسون ؛ روزکارلرله صاورولسون ؛ صکره متورم بر قیزك کنار فراشنه دوشسون آغلاسون ؛ برجوجغك مهد ناز پرورینه اکیلسون کولسون ؛ برکنجك نورنکاه شبابنه صاقلانسون پارلاسون . برلسان ... اوح ! صاچه سویله‌یورم ، ظن ایده‌جکسکز ، بر لسانکه صانکه سراپا بر انسان اولسون .

احمد جمیلك صدای مهتزنده موسیقیپرداز اولان آهنك صاف ، عصای سحار دهایه تماس ایتمش چهره‌سنده پارلایان نجم پرتوبار سانحه ؛ لامبه‌نك خفیف ضیاسی ، مواج توتون‌دومانلری اراسنده یوکسلیور کورونن هیئتی ، بر نظم دلنواز صورتنده تیترك دوداقلرندن دوکولن بوسوزلر ؛ صانکه حضاری بر دائرهٔ جذبه ایچنه آلمش ایدی.

. . .

احمد جمیلی برسنه‌دنبری طانیورلردی. کچن سنه مکتب ملکیه‌دن چیقوب‌ده مطبوعات عالمنه آتیلدیغی زماندن‌بری .. . احمد جمیلی برکره کورمك اونی سومك ایچون کفایت ایتمش ایدی ، هرکس سوردی ، دها طوغروسی حرمت ایدردی .

صوك‌سوز اوزرینه احمدجمیل یورغون بر طورله اسکمله‌سنه آتیلدی . اوصوك کلمه‌دن صکره اویله بر حاله کلدیکه هیچ سویله‌مه‌مش؛ دمیندن بری اورادہ ساکت، متفکر اوطوریبورمش ظن اولنوردی .

راجی یوزی فناحالده قیزارمش‌اولدیغی حالده یاننه یاقلاشدی ، اللرینی سفره‌نك کنارینه طایایه‌رق یاری مستهزیانه ، یاری تهدیدکارانه برطورله دیدیکه :

— بونلر اویله شیشکین فقط اویله بوش سوزلردرکه ایچنده بر شی بولنق ممکن اوله‌ماز .

احمد جمیل جواب ویرمك ایسته‌مدی. ذاتاً سفره‌ده برحرکت عمومیه اولمش‌ایدی. راجینك مقابله‌سی قارغشه‌لغه کلدی ، شیمدی باغچه‌نك موسیقی طاقمی کیجه فصلنه باشلامق اوزره ایدی ؛ کانلر حاضرلانیور، قیریق دوکوك اغمه پارچه‌لری ایشیدیلیور ، باغچه مأمورلرندن‌بری النده شمعه‌لی‌دکنکیله طولاشه‌رق خلقك تکرار تجمعنه قدر

ادارهٔ سوندریلن غازلری یاقیوردی . هپ آیاغه‌قالقمشلر، شویله برایکی‌دور اجراسندن صکره — باغچه‌نك بویله یان وتنها برپرنده پینکله‌مکن ایسه — اورته‌لرده بر پره اوطوره‌رق ایسته‌مشلردی . حتی علی شکیب ضیافتك هیچ بر طرفنده نقصان براقمامق اوزره بر نارکوله اصمارلایه‌جغنی صاحب امتیازه علی‌العجله ایما بیله ایتمش ایدی .

احمد جمیل مساعده ایسته‌دی ؛ او آیدینلق وغلبه‌لق پریره شوخی ونیم مظلم جهتی ترجیح ایدییور ، بورادن زیر پاینه سریلن خلیجك واستانبولك منور برسما آلتنده ارتسام ایدن مناظرینه قارشو دوشونمك ایسته‌یوردی .

- ٢ -

اونلر آیرلدقلری وقت کنیش برنفس آلدی ؛ صانکه بویوك برزحمتدن قورتلمش کبی کندیسنی یالکز ، اوته‌ده بریده یمك یین برقاچ کشیدن ، اره صره کورونن ایکی اوچ ساکت‌خدمتکاردن بشقه خلقدن عاری ؛ براز اوته‌ده اویانمغه ، حرکته باشلایان غلبه‌لکدن آزاده ، شو یاری منور یاری مظلم کنارجقده دوشونجه‌لریله یالکز قالمقده عظیم بر استراحت وجدان طویدی . ذاتاً معتادی اولان پرهیزکارلغه رغماً بوکیجه شو ضیافت فوق العاده شرفه ، برازده آرقداشلرینك اصرارینه قارشو — اوده فوق العاده اوله‌رق — براز پرهیزکارلغی کچمش ؛ براز تحملندن زیاده ایچمش ایدی . شیمدی یواش یواش بیینندن‌سوزولن برشی؛ طمارلرینك ایچندن، کیکلرینك آراسندن خفیف خفیف رعشه‌جکلرله آقه‌رق ؛ صانکه بوتون هویت جسمانیه‌سنی ، ارادهٔ مادیه‌سنی چکرك ایاقلرندن طوغری چکیلییور ، کیدییور ، وجودینی غیر قابل مقاومت بر قوتله اریده اریده طاغتیور کبی ایدی . اووقت برجهد موقتله کندیسنی طوپلار ؛ بر اوچورومه یووارلانمیور ، طوپراقلرك اراسنه سوزولوب آقیور اولدیغنه امنیت کسب ایتمك ایسته‌یورمشجه‌سنه کوزلرینی آچار ، آیاقلرینی چکردی .

آرقداشلری احمد جمیلی بویله برحالده براقدیلر ، اونلر کیدر کیتمز دوداقلرینك آراسندن :

— امان بوراجی ! . . دیدی .

بو آدمدن ، ایلك دقیقهٔ معارفه‌دن بداءً طوبدینی نفرتی شو اوچ کلمه تماماً ایضاح ایدردی . اونی هیچ سومز ،

سومه‌مك ممكن اولدیغی قدر سومزدی . راجی او آدملردن بری ایدی‌كه دنیایه هیچ بر شی اولمامغه محكوم ایدیله‌رك كلدكلری حالده هر شی اولق ایسترلر . راجی‌ده الك زیاده اوله میه‌جغی بر شی اولمغه یلتنیوردی : شاعر ... احمد جمیل پك ایی بیلیردی‌كه بو آدم بیلمم كیمك برغزلنه نظیره سویله‌مك ایچون بر كون بو غاز ایچنك تا قواق اسكله‌لرینه قدر عودت وعزیمت سفرینی اختیار ایتمش ، اون غروش‌ده مصرفدن چیقمش ایدی‌ده ایكی بچق بیتله درت قافیه بوله‌بیله‌رك عودت ایتمش ایدی . او وقت مظفرانه مطبعه‌یه كیردیكی زمان احمد جمیل الندكی كاغدك اوزرنده یكرمی اوتوز چیزلمش سطر اراسنده صاغ قاله بیلمش التی مصراعله بر مصرعك یالكز قسم اخیرینی — اوت قسم اخیرینی — كورمش ایدی . امان یاربی ! شاعر راجی دیدكلری بو ایدی !.. بوقدر هیچیسیله برابر هر صاحب مزیته دشمن ... بونك بركوزل شیئ بكندیكی ، مقتدر بر آرقداشی تقدیر ایتدیكی دها كورولمه‌مش . كویا دیكرلرنده برمزیتك تسلیمی كندیسنده بر نقصان تولید ایده‌جكمش كبی بركوچك تبسم تحسینی‌بیله اسیركر . بو آدمك بكندكلری یالكز اولولردن عبارتدر . اولولر ، اونلر آرتق فوق العاده‌لشمش ، بوبازار دادوستدادبدن چیكیلدكلری‌ایچون رقابتدن آزاده قالمشلردر . احمد جمیل بر كون بر غرب ادیبندن نقلاً « مزار طاشی هیكل اشتهارك مقدمیدر » دیدیكی زمان اوراده بولنان راجی‌یه دونه‌رك « آل ، سكا كوره بر سوز اویله دكلی ؟ » دیمش ایدی ، بو یولده لطیفه‌لریله راجی‌یی كندیسنه دشمن ایتمش ایدی ، فقط نه بأس وار ، ذاتاً احمد جمیل یالكز هر كس طرفندن تقدیر ایدلمش اولمغله اونك خصومتنه حق قازانمش اولیورمیدی ؟ هركس طرفندن تقدیر ایدلمش اولق سوزینه‌ده احمد جمیل بر وسعت عمومیه ویرمز .

انسانك اولسنه اولسه كندی مسلكی خارجنده اولانلرجه یعنی بی طرفلرجه تقدیر ایدیله‌جكنه شبهه ایتمز . اونی آرقداشلری سوییورلردی ؛ فقط اوحبت ایچنده كیم بیلیر نه قدر صاقلی كینلر ، نه درین‌حسدلر موجوددر . بوكون كندیسنی تقدیر ایدنلر یارین — كندیسنی رزیل ایتمكه سبب اوله‌بیله‌جك برشی یازسون — باقیكز نصل كولرلر . آح ! بو مطبوعات عالمی ! . . برسنه‌دنبری او عالمك آز تجربه لرینی‌می‌كورمش ، آز آجیلقلرینی‌می طاتمش ایدی ! مكتبده ایكن نصل خولیا ایدردی ! بوكون كیم بیلیر نه قدر كنجلر واردركه او عالمده بر ذوق تصور ایدرلر ؛ فقط بركره اوچیركین حیات‌مطبوعاته كیرسه‌لر... احمد جمیل كین وحسد دیدكجه هپ راجی

عقلنه کلیر. بو آدم عالم مطبوعاتده بر جنس مخلوقاتك نمونهٔ مخصوصیدر ؛ جریده‌نك تصحیحلرینه باقارکن مرتب سهوینه دقت ایده‌جك یرده اوته‌کنك بریکنك تحریٔ خطیئاتنه دقت ایدر ، برکون مثلا احمد جمیلك برمقاله‌سنده یاکلش بر جملهٔ اضافیه بولدیغی ایچون بر هفته الای کچر ، یك زیاده قاعده شناسلقله مفتخردر ؛ عربجه ، عجمجه یك ایی بیلمك ادعاسنده‌درده برکره بر جریدهٔ عربیه‌نك اوچ سطرینی ترجمه ایده‌مه‌مش ایدی ، جریده‌ده وظیفه‌سی مخبرلرك کتیردیکی حوادثی تصحیحدن عبارت قالیر ، نه وقت بر مقاله‌جکه فلان احتیاج کورلسه کندیسنه حواله اولنمسندن قورقه‌رق آقشام زیاده قاچیردیغندن بحثله سرسم اولدیغندن دم اورر ، مطبعه‌ده کیمسه سومز ، هله اداره مأموری ــ اوکندیسنه احمد شوقی افندی دیین یوارلاق آدم ــ راجیدن بحث اولونسه آتش پوسکورر ؛ اونك قدر علی الحساب پاره آلان ، مطبعه‌ده کیمسه بولنمادیغی زمانلر تصادف ایدرسه کلن اعلانلرك اجرتی حجزایدن برمحرره ــ ایشته مطبعه ایشلرنده بولنه‌لی اون سنه اولیور ــ هیچ راست کلمه‌مش ایدی .

احمد جمیل « امان بوراجی ! » دیدیکی زمان ایشته بوتون بو تفصیلات او اوچ کلمه‌نك محتوای طرز تلفظی اولمش ایدی .

باقکز ، سر محرر اسماعیل شبکیب بوسبوتون شقه‌در . راجی ایله تضاد تام تشکیل ایدر . ایری بویلی ، کنیش اوموزلی ، آچیق چهره‌لی ، انجق اوتوز بش یاشنده اولان بوآدم براز صاغجه ــ تعبیرده التزام ظرافت اولنمسه ــ براز بدلاجه اولمغله برابر مرأت شئون هیئت تحریریه‌سنك الك صاحب معلوماتیدر . حقوقه نسبتی واردر ، چوق کتاب اوقومش اولمق سایه‌سنده آز چوق هر شیدن آکلار ، کوچك یاشندن بری عالم مطبوعاتده چالشمشدر ، جهان سیاستك الك اهمیتدن عاری تفصیلاتی بیله ازبرنده‌در ، صانکه بر قاموس علوم کبی بینك ایچنده یاپراقلر دوندکجه معلومات تنوع ایدر ، حکمت طبیعیه‌یه عائد بر شی یاننده فن اداریه‌یه عائد بر مبحثه تصادف اولنور ، مع مافیه غایت متواضعدر ، بیلدیکندن امین اولیانلره مخصوص بر قورقاقلقله هرکسدن ایی ادارهٔ لسان ایده‌بیله‌جکی مباحثده سکوتی ترجیح ایتمك عادتیدر ، اونك ایچون کندیسنی طانیانلر اوندن هیچ قورقمازلر ، یاننده الك صاچه شیلردن بحث ایدرلرده اوتکذیبدن اوتانیر ، حتی راجینك غزللرینی کوزل بولمامغه بیله جسارت ایده‌مز ، ذاتاً ادبیاته قطعیاً ادعای انتساب ایتمز ، برکون برفقره یازمش ایدی‌ده آرقداشلرینه اوقومق ایچون مطبعه‌یه کتیردیکی حالده اوقویه‌مقسزین « الای ایده‌جکسکز ! » دیه‌مه

لازم . بکا اجمال احوال یازمق نه کونه طوریبور . » دیه‌رك یبرتمش ایدی ، اونك ایچون احمد جمیل‌ده بو بر کوچك چوجق قدر اوتانغاج آدمك صمیمی بردوستیدر ، اسماعیل‌شکیب او آدملر دندرکه انسان اللرینی اللرینه قویه‌جق اولور ایسه اونارده حس اولنان حرارت صفوت قلبله حیاتك بر چوق کوتولکلرندن قاندہ حاصل اولان بوزلرك اریدیکنی طویار ، احمد جمیل علی شکیبك یالکز بر شیئی عفو ایده‌مز: اوده بوتون او اوتانغاجلغیله‌برابر بو آدمك اره‌صره لطیفه ایتمك ایسته‌مسیدر ، مع مافیه بوصاف یورکی ایختمش اولمامق ایچون احمد جمیل اك تحمل اولنماز لطیفه‌لرینی‌بیله خوش بولمش کبی کورونور. اونك لطیفه‌لریله‌اکلنن بالخاصه راجی ایله سعیددر . راجی طبعاً مفطور اولدیغی خیانته ، سعیده بر طبیعت مخصوصه‌یه مالك اولمیوب ده‌اوته‌کنك بریکنك یاپدیغنه امتثال عادتنه تبعاً ، اسماعیل شکیبه آغز آچدرمازلردی . سعید حقنده احمد جمیلك بر فکر مخصوصی یوقدر ، چونکه سعیدك بر هویت مخصوصه‌سی یوقدر . سعید هرسؤاله « اوت » دیین، هرطویدیغی فکره « نمده فکرم بودر » جوابنی‌ویرن، فقط بوتون بودونکلکی اساساً بنی غایت حساس برمحرك اوزرنده چوریامکه محکوم اولەرق یارادلمش اولمقدن بشقه بر سبیله اختیار ایتمەین برکنجدرکه کوتولك ایتمز ، ایلکه دعوت اولنمازسه ایلك ایتمك عقلنه کلمز ، موجودیتنده مفقودیتنده شبهه ایدیلیر ، حتی شعرینه‌ده قاتلانیله بیلیر بر آدم اولدیغی ایچون راجی ایله اکثریت اوزره هم افکار چیقمه‌سنه احمد جمیل کوجنمز .

صائب ـ قیصه ، ضعیف ، قورو چوجق ـ احمدجمیلك سیکرلرینه طوقونان ایشته بو مخلوقدر . بونك منطره سندن، طویدیغی رعشهٔ بارده‌یی حتی راجی حقنده بیله خس ایتمز . صائب ، او کوچك قطعه‌ده یارادلمش، کیکلری‌وسعت بولەمامش، عضلاتی کیکلرینك اوستنده قورومش ، کوچك کوزلی ، اوفق‌یوزلی ، دائما اياقده، دائما حرکتده ، قولاقلریله کوزلری دائما مشغولیتده ، بودنیایه کورلیه‌جك شیلری کورمك وایشیدلیه‌چك شیلری ایشتمك ایچون کلمشجه‌سنه کوزلری مثلا علی‌شکیبك بیلمم نره‌ده ناحیه مدیری اولان انشته‌سنه یازدیغی برمکتوبی یاندن اوقومقله مشغول ایکن قولاقلرینی اوطه‌نك کوشه‌سنده اداره مأموری احمد شوقینك ـــ احمد شوقی افندینك ـــ کاغدجی‌یی آز پاره ایله صاومق ایچون صرف ایتدیکی ازهار بلاغته وقف ایدر ، اونك ایچون مثلا چهارشنبه کونی صاحب امتیاز حسین بها افندینك اوندہ اسقومری‌طوله‌سی اوله‌جغنی بیلیر ، چونکه برکون اول مرتب یمانی‌امینه : « ایکی اوقه

آله‌جقسك . طولمه‌لق اوله‌جغنی اونوتمه ! کچ قالیرسه‌ك یارینه یتیشه‌مز...»

دیدیکنی حرفیاً ایشتمشدر ، راجی پاره‌سز قالدیغی وقت احمد شوقی افندینك چکمجه‌سنده پاره اولوب اولمادیغنی صائبدن تحقیق ایدر ، چونکه او بهمه حال چکمجه‌نك بر طرفنه آتیلان بر اعلان اجرتی کورمشدر ، مثلا بر قاچ کشی ارا‌سنده لقردی اثناسنده برسوز کورولتی‌یه قارشسون ده آکلاشلماسون ، صائبدن صوریکز ، اومطلقا آکلامشدر ، سزه‌ده اکلاتیر ، اوکا هریرده تصادف اولنور . مطبعه‌ده هرکسدن زیاده ایشنك باشنه دوام ایتدیکی ، برکتابجینك حساب دفترینی طوتدیغی، صباحلین مکتب حقوق درسلرینه کیتدیکی حالده ینه باب عالی جاده‌سندن چیقارکن باقیکز ، بر مطبعه قاپوسنده اوکنه کچن بریسنه مثلا اوکون احمد جمیلك برمنظومه‌سنك ایکی بیتنی اوقورکن ، براز اوته‌ده عطار دکانته اوغرایه‌رق فلان رساله‌نك فلان نسخه‌سنك نه‌قدر سورولدیکنی تحقیق ایدرکن ، مطبعه‌یه کیریکز، یازیخانه‌نك کنارنده «سلانیك مخبر مخصوصمزدن الدیغمز برمکتوبدر » دیه باشلادیغی برکاغده صنعی برمکتوب اویدورمقله مشغول اولورکن کوررسکز . مطبعه‌ده هرکسدن زیاده اوچالیشیر، متنوعه یازار ، اجنبی جرائدینی اوقور ، ترجمه ایدر ، طشره مکتوبلرینی خلاصه ایدر ، احمد جمیلك بو چوجق حقنده — چوجق دیه معروفدر چونکه یکرمی یاشنی هرحالده کچمش اولمغله برابر چوجقلقدن قورتولمامشدر — طویدیغی شیٔ ...

باقکز ، ایشته شیمدی بیله او عقلنه کلدیکی ایچون وجودنده رعشه‌یه بکزر کبی برشی طوییور ...

احمدجمیلك صانکه وجودینی ایکی قوتلی قول طوتمش ، برعمق بی پایانه چکیورمش ایدی ؛ کندیسنی طوپلامق ایسته‌دی ، فقط بوتون ارادت فکریه‌سنه مالك اولمقله برابر وجودینی استیلا ایدن او کسلان عظیمه مقاومت قابل دکلدی ، او وقت برجبر نفسله صانکه هیئت مجموعهٔ جسمانیه - سندن یواش یواش اوزانوب کیدییورمشجه- سنه‌اویوشان باجاقلرینی چکدی ، باغچه‌نك بو نقطهٔ‌حاکمه‌سنه معروض اولان بوتون‌اومناظر مظلمه‌یی برؤیانك الواح رقاصه ومبهمه‌سنه بکزه‌تن بولانمش کوزلرنده جمع قوت ایتمك ایسته‌دی ، او آرالق موزیقه‌نك اوزاقدن کلن آهنکنی تقلیداً کندیسنه براز متانت ویرمش اولمق ارزره خفیفجه بللی بلیرسز ایساق چالمغه باشلادی ؛ شمدی علی شکیب راجی ، سعید ، صائب ، بوتون بو چهره‌لر بیننده سیلنمش ایدی ؛ بو چالنان شیئه آشنا چقیوردی ، نه‌یدی ؟ .. نه‌یدی ؟ .. هروقت ، باغچه‌یه همان هرکلیشنده دیکله‌دیکی برشی ... او وقت عقلنه کلدی .

والد تویفلك بو مشهور والسنی نه وقت دیکله‌سه بوتون اشکوفهٔ خیالی انکشاف ایدردی : باران الماس ! نه کوزل ، نه خولیاپرور ، نه رؤیا آمیز بر اسم ...

- ۲ -

باقکز ، ایشته کوزلرینك اوکنده کوردیکی بو شیلر ؛ بالای نکاهنده آچیلان بوسماده ، تموزك شو لیل حارینه مخصوص بر بوغ ایله اورتولو ظن‌اولنان بوتلاطمزار کبود ایچنده تتره‌یورمش، طالغه‌لانیورمش قیاس ایدیلن بوتون بولایعد نجوم ؛ بونلر برباران الماس دکلی ؟

احمد جمیلك ثقلت مستی آلتنده بیتاب قاله‌رق سوزولن کوزلرینك اوکنده بوکبود لیالیسی اوزرینه آووچ آووچ صاری پوللر سرپیلمش سما صاللانیور ، صاللانیور ، شیمدی قارشوسنده تپه‌لرك کنار خوابیده‌سنه دوکوله‌جك ؛ یاخود دکزه طوغری آقان بوشبرنك لوحه یواش یواش یوکسله یوکسله زیر وبالا برلشه‌جك ؛ خاك وسما کیجه‌نك بوسکون عشقپروری ایچنده عظیم ، مدید ، جانسوز ، طاقتبرانداز بر بوسه ایله آغوش باغوش وصال اوله‌جق ظن ایدییوردی .

آح ! بوباران الماس ... باغچه‌نك هوای راکدی ایچنده برنفخهٔ عشق ، برنفس حار نالان کبی صانکه‌اقطاب علیندن‌دوکولن بوانغمات ... کاه قلبك الك درین نقطه‌لرندن کلیور مشجه‌سنه دزونی ، پس ، صانکه ساکت ؛ کاه برفوران تأثراتدن انعکاس ایتمشجه‌سنه طراقه‌پرداز ، فریاد آمیز ؛ بعضاً برنالهٔ شکایت، بعضاً برانین مقهوریت...

شیمدی احمد جمیل آلتندن برقاچیور، باشندن سما اوچیور ، وجودی بربوشاق ایچنده یووارلانمغه باشلایور ظننده ایدی .

باران الماس !

ایشته ایشته ؛ صانکه سمالردن دوکولن . قارشوسنده شوبایرك اتکنده جانجا پارلدایان ، دکزك لون اسودی ایچنده شوراده بوراده ایشلدایان بوضیالر ؛ ایشته ایشته‌رقص‌ایدییور؛ یاغیور ، اونلرده‌برباران الماس ، فقط مفتون معالیات اولمش کوزلر کبی آشاغیدن یوقاری‌یه یاغیور ؛ ناکاوسمالره، اوتلاطمکاه خندا خند انواره طوغری یاغیور .

برروٴیا ایچنده یاخود برعالم سحر قارشوسنده ایدی ؛ کمانلرك متهزاینلری ، فلاوتەنك قهقهه‌لری ، صانکه بوآلتلردن ، بوتون بوکیرشلرله تحته وباقر پارچه‌لرندن سحر آمیز برنفسله جانلانه‌رق ، قنادلانه‌رق

اوچوشان کوچك کوچك نغمه‌لر بربرینه آتیلیور ؛ برندن بر صدای حرمان ، اوته‌کندن برانین اضطراب ، شوندن برنالهٔ تحسر ، دیکر برندن برجواب امید چیقه‌رق ، بوتون او بر قلب بشره مخصوص آجیلقلرك طاتلیلقلرك خزینه‌سی طاشیور ، مائی سیاه کلبکلر کبی اوچوشه‌رق ، برلریله‌لب برلب وصال اوله‌رق طاغیلیورلر ، یوکسلیورلر ؛ صکره بونلر اوپارلاق سمانك مائیلکلرینه ، شو مظلم دکزلك سیاهلقلرینه سرپیلیور ؛ ایشته ایشته شو آشاغی‌یه سوزولن انوار سما ، شو یوقاری‌یه اوچوشان سیاهلره بورونمش سونوك ضیالر ؛ باران الماس ...

صوك برطوفان نغمات ایله ناکهانی برقرار بوتون بوسلسلهٔ خیالاته برخاتمهٔ غیر منتظره چکدی . احمد جمیل صانکه برروٴیادن اویاندی ، اطرافنه باقدی ، شمدی هرشی حقیقته رجعت ایتمش ایدی ، باشی چویردی ، بوراده نه‌ایچون بولندیغنی آکلامق ایچون دوشوندی ، باقدی ، او وقت تخطر ایتدی ؛ آرقداشلری شبهه‌سز اوراده ، ایشته شوراجقدن برپارچه‌سنی کوردیکی باغچه‌نك غلبه‌لکی آراسنده‌درلر . اونلرك یانه کیتمکه نه‌لزوم وار ؟ تا اوته‌ده برلوحهٔ دوارهنك یالکز بر قسمی شکلنده کوزینك اوکنده آقوب کیدن شو سیرانجیلره ، آغاجلرك آراسنده کومه کومه اوطوران بوسیرجیلره ، بوتون بوخلقه اونك بر دیکی وارمی‌که کیتسون‌ده اوغله‌لکك آغوشنه آتیلسون ؟ او بودنیاده هرکسدن اوزاق ، هرکسه بیانجی‌دکلمی ؟

شمدی کندیسنی براز طوپلایور ، شقاقلرنده خفیف برسرینلك حس ایدییور ، دماغنی آتشین بربلوطله اورتن بخار سکر یواش یواش آچیلیوردی : اونك عالمی ایشته شو یواش یواش آچیلان بینلك ایچنده مائی برسما ، اومائی سمانك ایچنده برچوق خنده ریز نجوم امید ، اوراده‌ده برباران الماس ...

ایشته کوزلرینی قاپایجه کورویور ، درون چشماننده مائی بر سما آلتنده عظیم برصحرا که صباحك حزن ونشوه‌دن ، رنك وظلمتدن ، سکوت ونغمه‌دن ، ظل وخیالدن ؛ او یکدیکرینك هم عینی هم غیری ظن اولنان تضادلردن مرکب حال خولیاپروری آلتنده ، لطیف بر نفس خوابداری ایچنده ، برعالم مبهم خیالك کنار ظلداری شکلنده سیسلر آرقه‌سنده بوغولان افقلره طوغری امتداد ایدوب کیتسون ؛ اوزرنده بر سما که کیجه‌نك بقایای ظلامیله کوندوزك اولین شعشعه‌سنك امتزاجندن مرکب برلون اسمر تابدار ایله تاطیف نظر ایدر ... بر رنك مبهم آلتنده براطلس مائی حالنده کورونن سمانك درین برکوشه‌سندن زهره‌نك خندهٔ بیاضی حالا کورونور ... برابیضیت بکارتله منور برکوز شکلنده‌نکراندر ...

اورنك لاجوردك ایچنده هنوز بایرسز بر غبار انوار کورولور . . . بو صحرانك اوزرندن . او سمانك آلتندن صدای پای ملائك قدر خفیف برهوا اوچارکه وقف سمع ایدلسه برعالم روحك عکس زمزمه‌سنه بکزر درونی نغمه‌لرله مهتزدر . . . بوتون مناظر صباحلره مخصوص اورنك مبهمیت ایچنده هوا و خیالدن مرکب بر ظل شکلنده طورر ؛ فقط بر زمان کلیرکه ناکهان بر نور حشمت دوکولور ، براز اول سونوك طوران سینهٔ خوابیدهٔ سما انوار بهیجه ایله طولار ... برکنار افقدن کونشك شعشعهٔ خفیفه‌سی صحرایه بر طوفان انوار دوکر ، بو حشمت مدیدهٔ سمانك آلتنده صحرا اومشوشیت مناظردن صیریلیر ، بر نور لطیف نظرربا ایچنده شعشعه‌پاش اولور ...

آه ! اوشمس امید ، شو صباح حیاتك سینهٔ افاقده کیزلی طوران نیر جلاساز قلبی!... احمد جمیل اونی قاچ سنه‌لردن بری بکله‌یوردی .

هنوز یکرمی ایکی یاشنده ایدی ؛ اویله بر سنده ، اویله بر دورهٔ حساسهٔ حیاتده‌که فکر، شبابك منور بلوطلرله مزین ، اوباران الماس آلتنده مشعشع خولیادار عالملرندن شکسته‌بال‌وپر بر قوش کبی هنوز سربر خاك سقوط اولمامش ؛ کوزلر بر افق ضیادار خیالك مشبوع انواری ایکن بر پرده آلتنده بر سمای سیاه دهشتك آچیلمق اوزره اولدیغنی هنوز کورمه‌مش ؛ منور، مبتهج برصباحك انفلاق انوارینه طالمش؛ نیر امیدك اوزرینه تا اوزاقلرده بر افقلك ایچنده حاضرلانان سایهٔ مظلم دوکولمکه مهیا اولدیغنی آکلامامش ایدی . هنوز یکرمی ایکی یاشنده ، بوتون هویت معنویه‌سی یالکز بر امیدك انتظار تحققی لذائذینه موقوف ... شهرت بولمق ، ادیب اولمق ، هرکسجه طانلمق، بوکون اوقدر آچیلقلرینه کوکس ویرمك ایچون حیاتنی زهرله‌دیکی بو عالم ادبیاتك برکون مرتبهٔ قصوای اعتلاسنه چیقمق، احمد جمیل اسمنی اوقدر یوکسلتمك، اوقدر یوکسلتمك که . . . اوتصور ایتدیکی پایهٔ رفیعه برحد بوله‌میور؛ صکرده بودرجه اعتلاپرست، حریص رفعت اولدیغندن کندی کندینه اوتانیوردی . ادیب اولمق، شهرت آلمق ... سنه‌لردن بری بوتون دوشونجه‌سی بو دکلمی ایدی ؟

تامکتبده بر کیمیا کتابنك اوزرینه باشنی طایایه‌رق ، کوزلری اوتده سیاه‌تخته‌نك اوزرنده اونوتونمش ، یارم قالمش بر جبر معادله‌سنه طاله‌رق ؛ فکری بر شهپر خیال اوزرنده بر فضای مجهول امالده اوچدیغی زمانلردن بری بوتون هویت معنویه‌سنی استیلا ایدن امید اشتهار دکلمی ایدی ؟

احمد جمیل ستریسنك اتکلری سرعت مشی ایله دیزلرینك اوزرنده خفیفجه

چیرپنه‌رق باب عالی جاده سنك كنارندن چیقاركن شو كتابجی دكانلری ، جام قاپولرك آرالرندن فرق ایدیلن شو كتابخانه مداوملری ، بومطبعه‌نر ، صباحدن آقشامه قدر حركات ادبیه‌نك مجرای منفردی اولان شو جاده بركون اوله‌جق‌كه تحت تسخیرینه كچمش اوله‌جق . شمدی برقاچ اسكی مكتب آرقداشیله سكز اون ارباب قلمدن بشقه هركسك مجهولی اولان بوكنج ، شمدی قولتوغنك آلتنده بر ایكی كتابله بورادن بر كولكه كبی چیقاركن بر كون اوله‌جق‌كه تصادفاً بركتابجینك دكانه كوزی اصابت ایده‌جك اولورسه مكتبدن هنوز چیقمش ایكی كنج منتسب ادبك بربرلرینه كندیسنی كوسترديكنی فرق ایده‌جك ! ... آه ! او زمان كوكسی نصل برحس افتخار ایله شیشه‌جك . شیمدی اورادن بر جسم موهوم شكلنده كچیور ؛ كورن یوق ، باقان یوق ؛ لكن اوزمان . . . كذركاهنده اسمنك یواشجه فسلداندیغنی ایشیده‌جك .

ذاتاً بو نتیجه‌یه ، بو امیدك تحققنه شایان اولمق ایچون آزمی اضطراب چكمش ، آز مشاق حیاته‌می تحمل ایتمش ایدی ؟

بوكون یكرمی ایكی یاشنده ؛ فقط بویاشه كلنجه‌یه قدر ...

احمد جمیلك دوشونجه‌لرینه بر فاصله دها كلدی . اوزاقدن صاحب امتیاز حسین بها ایله اداره مأموری احمد شوقینك — احمد شوقی افندینك — یاقلاشدقلرینی كوردی . صاحب امتیاز كلنجه دیدیكه :

— اه جزاسنی ویرسون ! اصلاح اولمیه‌جق . اوده كندیسنی بكله‌ین قاریسنی ، چوجغنی دوشونمك یوقكه ... بنه اورایه كیتدی ... اوته‌كیلرینی‌ده برابرسوروكله‌دی ، بز اوچ كشی قالدق ؛ آرتق یواش یواش یوله چیقسه‌ق .

احمد جمیل راجینك ایكیده برده پاله‌قریستالده كچ وقتلره قدر قالدقدن صكره كیجه‌یی‌ده اوندن خارجده كچیردیكنی بیلیردی . قاچ كره زوجه‌سی مطبعه‌نك قاپوسنه‌قدر كله‌رك بش آلتی یاشنده‌كی چوجغیله قوجه‌سنی آراتدرمش ، احمد جمیل ایله‌برابر بوتون آرقداشلرینی نه جواب ویرمك لازم كله‌جكنده متحیر براقمش ایدی .

- ۴ -

اون طقوز یاشنه‌قدر احمد جمیل تماماً - حیاتده ممکن اولهبیلدیکی قدر - مسعود ایدی ؛ اوندن صکره پدرینی غیب ایدنجه اندیشهٔ معیشت ، مبارزهٔ حیات باشلامش ؛ کندیسنك تعبیر شاعرانه‌سنجه پیالهٔ تلخ حیاتك زهرابه‌سنه دوداقلری تماس ایتمش ایدی . باباسی دعوی وکیلی ایدی . عائله‌سنی ایی کچندیره‌جك قدر پاره قازانیردی ؛ ذاتاً عائله‌سی احمد جمیلك والده‌سیله اون سکز یاشنده اوغلندن . اون درت یاشنده قیزی اقبالدن عبارت ایدی .

ایی برعائله باباسی ... اوینه مفتون... زوجه‌سنه ، چوجقلرینه تماماً دلبند ... خصوصیله ناموسکار ، احمد جمیل نه وقت باباسندن بحث ایتسه ناموسنی تشریح ایده‌جك حکایه‌لره پایان ویرمز ؛ اونك نقلنه نظرا بردفعه باباسی قبول ایتمش و اجرتنك نصفنی اولجه آلمش اولدیغی بر دعوانك بالآخره حقه عدم مقرونیتنی آکلایجه بردن ردینه ، پارهنك اعاده‌سنه قرار ویرمش ایدی ؛ فقط بوقرارك اجراسنه بیوك برمانع وارایدیکه اوده پارهنك سلیمانیه‌دکی مینی‌مینی اولرینك تعمیرینه صرف ایدلمش اولمسی‌ایدی ؛ اووقت ساعتلرجه دوشونلدی ، برچاره بولنه‌مادی. والده‌سی امنیت صندوقنه ترهین ایدلمك اوزره کوپه‌سیله یوزوکنی تکلیف ایتدی ، اووقت باباسنك بتون حسیات ناموسکارانه‌سی نصل طاشمش ایدی؟ قاریسنك الماسلرینی ترهین ایتمك ؟ ایشته بو ممکن دکل .... کندیسنك بر آلتون انفیه قوطوسی ، بر کوزل ساعتیله بر آغر آلتون کوستکی واردی ، بونلر صاتلدی ؛ فضله اولهرق بوزده اللی رادهسنده فائضله بر محتکر صرافدن پاره آلندی ، اوغیر محق دعوادن کف ید اولندی .

بو آدمك یالکز براندیشه‌سی واردی ، عائله‌سنی مسعود ایتمك ... سنه‌لرجه وقف فکر ایتدیکی بومقصدی تعقیباً کندیسنی ، اوت یالکز کندیسنی برچوق شیلردن محروم براقه‌رق ؛ آرابه ایله کیتمك آرزولرینه غلبه‌چالوب یوقوشلری، چامورلی سوقاقلری پایان طیرمانه‌رق ؛ کچن سنه‌نك اثوابنی بوسنه‌یه صالح کورمکه چالیشه‌رق ، حتی ارقداشلرینك خسته اتهاماتنه کولومسه‌یه‌رك پاره بریکدیرمش ایدی ؛ اوفاق برشی .... برچوق آدملرك بردقیقه‌ده برزارك بازیچهٔ هوسی ایده‌بیله‌جکی قدر اوفاق . . . فقط بواوفاق شی بوناموسکار عائله باباسنی سنه‌لرله یورمش ، سنه‌لرله آلنی ترلتمش ایدی . اوپاره‌ایله ایشته‌شیمدی‌قاریسنی، چوجقلرینی سوقاق اورته‌سنده قالمقدن محافظه ایدن سلیمانیه‌دکی شوبش اوطه‌لی اوجکز ، احمد جمیلك بعضاً کوله‌رك « بزم‌قوناق» دیدیکی مسکن آلنمش ایدی . احمد جمیل اولك

آنلیشنی پك ایی تخطر ایدر . اووقت اون درت یاشنده واردی، تام مکتبه لیلی اوله‌رق ادخال ایدلدیکی سنه ... باباسی اوغلنی او آلنمه‌دن اول مکتبده لیلی اوله‌رق براقه‌مادینی ایچون اووقته قدر بکله‌مش ایدی . امان اوکون ، برنجی دفعه اوله‌رق کرا اوندن قورتیلوب کندی اولرینه کلدکاری کون... نه‌تلاش! بتون اشیااشاغیده مرمر حولی‌یه، مطبخه ، سوقاغه ناظر اوطه‌یه طیقلمش ؛ هرشی بربرینه قاریشمش؛ باباسی، والده‌سی، همشیره‌سی بوکورولتینك ایچنده شاشیرمش، بوهرج ومرج ایچندن هانکیسنی آلمق ، هانکیسنی نره‌یه قویمق لازم کله‌جکنده متحیر قالمشلردی . اووقت باباسیله والده‌سی آراسنده بر مدتدن بری دوام ایدن بحث تجدد ایتمش ، اوباباسنه قوله‌دن هدیه کلن کلیم دوشمه‌لرك یوقاروده‌کی پنبه اوطه‌یه‌می یوقسه صفه‌یه‌می قونه‌جغی مسئله‌سی تازه‌لنمش ایدی ؛ اووقت هرکس بیان رأی ایتدی ، هرکسدن مقصد جمیله اقبال ... جمیل طبیعی باباسی کبی پنبه اوطه‌یی ، اقبال والده‌سنه تبعاً صفه‌یی مناسب کورویور‌لردی ... نهایت خدمتجی قیز — طشرملی ایری یاری برقیز — حکم تعیین اولوندی . خدمتجی شاشه‌لادی ، بوصفت مهمهٔ حاکمیتك آلتنده بینی تار ومار اولدی ، او هم پنبه اوطه‌یه هم‌ده صفه‌یه طرفدار چیقیوردی ؛ اونك فکرینی تطبیق ایتمك لازم کلسه کلیم‌دوشمه‌ایکی‌یه بولونه‌جك ... کندی اولرینه کلش اولمق هپسنده اکلنجه‌یه بر میل مخصوص اویاندیرمش ایدی . الك کوچك وسیله‌لرله بر لطیفه ایدیایور ، لزومندن زیاده کولنیوردی . بومسئلهٔ مهمه‌ده بر اکلنجه‌یه مدار اولدی ، احمد جمیلك فسنی قرعه چانطه‌سی یاپدیلر ، ایکی کاغد پارچه‌سنه « پنبه » و « صفه » کله‌لری یازلدی ، او وقت طالع حکم ایتدی ، پنبه اوطه‌یه یار اولدی ؛ شیمدی نه وقت احمد جمیل او اسکیمك بیلمه‌ین کلیم دوشه‌مه‌نك اوستنه اوطورسه باباسنك بر وضع نطقپر‌دازانه ایله الی فسه صوقه‌رق « کوره‌یم سنی ... پنبه اوطه‌سنك مرحمتکه قالدی ....» دیه‌جکی کوزلرینك اوکنه کلیر .

او وقت نه قدر مسعود ایدیلر ! هر اقشام یمکدن صکره ساعتلرجه برابر اوطوررلر، باباسی یازیسنی یازار؛ دستورلری قاریشدیرر ، احمد جمیل برکوشه‌یه بوزولور، درسنه چالیشیر ؛ والده‌سی اوغله بر کوملك ، یاخود قیزینه انواب دیکمکله مشغولدر ؛ اقبال — قیز چوجقلرینی دائما والده‌لرك اتکلرینه سوق ایدن برحسله — آننه‌سنك یانینده مثلا باباسنك اسکیمش پاره کیسه‌سنه قائم اولمق اوزره یکی بر کیسه اورر ؛ آره صره بو درت کشیدن برینك آغزندن چیقیویرمش بر سرسری کلمه سررشتهٔ مصاحبه اولور ، احمد جمیل باشنی قالدیرر ، اقبال کولر ، باباسی برشیلر سویلر ، بعضاً تبدیل اشتغال اولنور . باباسی یازیلرینی

بیترمشدر ، احمد جمیل درسنی یاپمشدر ، دها یتاغه کیتمك ایچون بر خیلی زمان وار . او وقت اورته‌یه بشقه مشغولیت چیقار ، باباسنك مثنوئ شریفه پك مراقی واردر ؛ کیف ماالتفق بر یری آچیلیر ، هر یری جاذب اولان بو کتابك بر مبحثی اوقونور ، احمد جمیلك کوچك یاشندن بری بتون خطوات تحصیلیه رهبر اولان بوبابا او وقت اوغانه درس ویرر ؛ بر نکته‌یی اکلاتمق ، برمضمونی تفسیر ایتمك ایچون ساعتلرجه یورولور ؛ بوکنج دماغی برغنجهٔ نوشکفته کبی نازك پارمقلرله آچمغه چالیشیر... کندی اولرینه کلدکدن صکره بومسامره‌لر هفته‌ده بر دفعه‌یه منحصر قالدی ، احمد جمیل مکتبده لیلی اولدقدن صکره بوهیئت عائله‌نك بررکن مهمی هفته‌ده آلتی کیجه اغتراب ایدر اولدی ؛ باباسنك تعبیرنجه اسکمله اوچ آیاقلی قالدی .

فقط نه یاپهلم ؟ هرشیدن اول چوجغی حیاته حاضرلامالی . حتی قابل اولسه‌ده اقبالی‌ده ویرسه‌ك . او وقت اسکمله ایکی آیاغی اوزرنده طورمغه چالیشیردی ...

هیهات ! شیمدی اسکمله بنه اوچ آیاق اوستنده ؛ فقط بو دفعه اکسیلن ایاق اوقدر مهم بر آیاق که اسکمله طوره‌میور ...

اووقتدن صکره بوکوچك بختیار عائله نصل دکشمش ؛ ناکهان برضربهٔ هوای قضایه اوغرایان بویوواجق نصل پریشان وسرکردان اولمش ایدی ! او وقتدن بری اوینه اوطه‌نك ایچنده ، اوکلیم دوشمه‌نك اوستنده برشی نقصان ، بواوك بتون هواسنده برجزؤ حیات اکسیلمش ... او نقصانه کندیلرینی آلشدیره‌مامشلردی ، هله ایلك ایام ماتمده بر اقشام اوستی مثلا قاپو چالنسه اقبالك « بابام کلدی » دییه‌جکی طوتاردی ، یمك سفره‌سنك باشنده تجمع ایتدکلری زمان هپسنك لوحهٔ دماغنده منقوش اولان اوچهرهٔ پدر کویا هنوز اورادە قارشولرنده ایمشجه‌سنه اویمکه باشلامه‌دن اللرینی اوزاته‌مازلردی ؛ او وقت بر سکوت ماتمکیرانه باشلار ، بوسفره باشنده برمزارك اینن ساکتی حکم سورر ، جکرلرندن چیقان بر شهقهٔ بکا بوغازلرینه قدر کلیر طیقیلیر ، لقمه‌لر کچمز ، بووالده کریه‌لرك مقدمات تقاصاتیله تترەین کوزلرینی اوغلیله قیزینه دیکر ، ناکهان بواوچ کشینك کوزلری بربرینه تصادف ایدیوبررسه — کوز یاشلری شعلهٔ برقیه کیبدر — اووقت اوحاضر طوران کریه‌لر بربرینی اویاندیرر ، طاشار ، یاشلر ، بیه‌مدکلری لقمه‌لری‌ملولانه طوران طباقلره طاملار ... نه‌اولدی ؟ بو چوجقلرك بابالری نه‌اولدی ؟...

قاچ صباح احمد جمیل یتاغندن ، سینه‌سنده برکانون خسران ایله قالقدقدن صکره ، صانکه برروٴیای مدهشدن اویانمش‌ده صباحلین اورؤیانك آلتدن حقیقت مسعوده چیقه‌جقمشجه‌سنه اوطه‌سندن یواشجه چیقه‌رق ، باباسنك اوطه‌سنه کیتمش ؛ اونی

هنوز یتاغنك ایچنده ، ساکن بر اویقو ایله اویویور کورمك ظننده بولنمش ایدی .

اوناریخدن صکره مبارزهٔ حیات نه مدهش باشلامش ، ثقلت مخوفهٔ معیشت هنوز ضعیف اولان بواوموزلره نصل چوکمش ایدی !

هنوز حیاتك دیباجهٔ مشاقنی بیله اوقومامش ایدی . آه ! مکتبده کچیردیکی زمانلر . . .

احمد جمیل سلسلهٔ تحصیلنی هرکس کبی تعقیب ایتمش ایدی . اولا صبیان مکتبنه کیدر کلیردی ؛ فقط بوزمانه عائد خاطراتی اوقدر مبهمدرکه نصل اوقومغه باشلادیغنی ، بومکتبده نه‌یاپدیغنی پك‌قاریشیق بر صورتده تخطر ایدر ؛ یالکز بیوك بر اوطه ، او اوطه‌نك ایچنده صره صره کرسیلر ، تا قارشوکی دیوارده ایکی‌دانه بیوك سیاه تخته ، بنه قارشوده‌کی کوشه‌ده بوکسکجه برمندر اوستنده بیاض صارقلی معلم . . . اوح ! بو معلم نه‌کوزل بر آدمدی ، سیرك صفاللی ، هنوز کنج ، تمیز . . . هله بنیه بر جبه‌سی واردی‌که پك یاقیشیردی ، احمد جمیل بو تفرعاتی پك‌ایی ضبط ایتمشدر . اونوته‌یه‌جغی شیلردن بری‌ده مکتب ارقداشلرینك اراسنده بری ، غالبا بنه مکتبه دوام ایدن برکبار زاده‌نك خدمتکاری‌واردی‌که‌باشلیجه احمد جمیله مسلط اولمش ایدی : قاچ کره‌لر اونی آغلاتمش . خواجه افندی‌یه مراجعته مجبور ایتمش ایدی ؛ حتی بر کره ، بیلمم ، بر طوقات مسئله‌سندن طولایی اولمالی ، باباسی بیله مکتبه کله‌رك خواجه افندیله اولدقجه شدتلی بر صحبت ایتمش ایدی .

اوکون . . . احمد جمیلك بر شیدن خبری یوقدی ، صباحلین بروجه معتاد مکتبه کلمش ، برینه اوطورمش ایدی ؛ درسلر دها باشلامامش ایدی ، چوجقلر هپ کرسیلرك اوستنده صاللانه صاللانه نیم سسله درسلرینی تکرار ایدییورلردی ، اوطه‌نك ایچنده مدید بر اوغولتی واردی ، بردنبره بو اوغولتی طوردی ، درین بر سکوت . . . احمد جمیل باشنی قالدیردی ، هر کس بر یره باقیور ، آی ! . . . برده نه کورسون ؟ . . باباسی . . . اوت ، کندی باباسی . . . احمد جمیل شاشیردی . یناقلرندن آتش چیقدی ، بونالدی ، نه‌دن ؟ باباسی نه‌دن کلمش ؛ شیمدی خواجه افندی ایاغه قالقمش ، استقبال ایتمش ، اوطورمشلر ، کوروشمکه باشلامشلردی ؛ او وقت بتون مبهوت و متحیر طوران مکتب خلقی ، بوکوچوجك خلقده خواجه‌نك شو مدت مشغولیتندن استفاده ایده‌رك برینی تبدیل ایتمکسزین حرکته‌باشلادی : قومشوچوجقلر- دن بری کوزیله دیکر برینه احمد جمیلی کوستردی ؛ بو اشارت ، بوخبر مهم بتون اوطه‌یی طولاشدی ؛ بر دقیقه ایچنده هرکس واقف اولدیکه بوکلن احمد جمیلك باباسیدر ، او دونکی وقعه ایچون کلیور ؛ کوزلرهپ احمدجمیلدن خدمتکاره — غالبا

بلال — بلالدن احمد جمیله کیدوب کلیوردی، زنجی همان بیاضلانمق رادەسنه کلمش ایدی ... صکره نەاولدی ؟ احمد جمیل آرتق اوتەسنی بیلمەیور، اوقدر تخطر ایدیبیور ، چوجقلقده هپ بویله دکلیدر ؟ خاطرات تأثیر هوا وزمان ایله پیرانمش ، دلیك دشبك اولمش بر صحیفه شکلنده قالیر ، اوزمان الك زیاده تأثیر ایدن شیلر ، لوحهٔ خاطراته الك درین قازیلیر ، اونلر قالیر ، حتی احمد جمیل کوزلرینی قاپانجه الواح دماغی اراسنده بو وقعەدن صکره کندیسنی بردن اومکتبدن چیقمش ، بشقه برمکتبده بولور .

بو دفعه بیوك بر مکتب ، حتی احمد جمیلك البسهٔ رسمیەسی بیله وار ، کوچوجك بر عسکر اهمیتی آلمشدر ، اویله یا ، آرتق عسکری رشدیسنده . . . اولا نه قدر اوتانمش ایدی ! اوبیوك مکتبك ایچنده ایلك کونلری قورقەرق یورور ، کندی صنفندن بشقه بریره کیرەمزدی ؛ صنفلرنده سکساندن زیاده چوجق واردی ، فقط احمد جمیل بوسکسان کشیی ایکی یوز کشی کبی کورووردی ، حتی باباسنەده او یولده تعریف ایدردیده بردرلو ایناندیرەمازدی . بوراده هر شی بشقه درلو ایدی ، اونەکی مکتبده صرەلر بر برینی تعقیباً ساعتده بر خواجەنك اوکندەکی کرسیه کیدوب اوطورمق عادت ایکن بوراده هرایکی ساعتده بربشقه خواجه کلیوردی ... بوایلك سنەده نەاوکرندی ؟ اونی قطعیاً بیلمەیور ، یالکز حسابدن پك صیقیلیردی ، خواجەسیده اوکا مسلط اولمش ایدی ، دائما تحتەیه اونی چکردی ؛ بیچاره قاچ کرەلر او ایکی یوز قدر اهمیتلی کورونن سکسان ارقداشلك قارشوسنده ، سیاه تحتەلك باشنده پریشان ، محجوب ، محو اولمش ، کندیسنی غیب ایتمش ، یواش یواش آغلامش ایدی ... بونکله برابر بر مدت صکره اونی باش چاوش یاپدیلر ، باقکز ، بو حادثهٔ مهمەلك اساسنی حالا اکلامامشدر ، نه ایچون باش چاوش اولدی ؟ باش چاوش اولق ایچون نه یاپمش ایدی ؟ حساب درسلرنده تحته باشنده آغلامقدن بشقه بر فضیلت کوستر - مشمی ایدی ؟ دهاده پك کوچك ایدی ، فقط بتون چوجقلر اونك خاطرینی صایمغه باشلامشلردی ؛ مثلا صنفلك اك کورولتیلی برزمانده ، برمذاکره اثناسنده ، بر تلاش ایله طیشاریدن ایچری یه کیرر ، معلملره مخصوص اولان کرسی یه چیقار ، الندەکی جدولی بروضع مهم ایله اورر ؛ «افندیلر...» دیه باشلار ، ایچه سسیله بوایلك مقدمهٔ نطق صفلك اورتەسنەدوشردوشمز ، سکوت... هرکسده بردقت ، باش چاوش نەدیەجك ؟... مینی مینی باش چاوش نەدیر ؟ صنف خاتمه تبلیغ اولنەجق بر امر مدیریت. یلان !... نه مدیرك برشی دیدیکی وار ، نەده تبلیغ اولنەجق برامر ... مقصد برکره افندیلرلك دقتی جلب ایدوب دوزمه برشی سویلەدکدن صکره ؛ فقط کمال جدیتله ، اساسسز لغنی

سزدیرمیه‌رك ، اوت اوندن صکره برکره حاصل اولان سکوتی محافظه ایتمك . . . احمدجمیل باش چاوش اولدیغی کون کورملیدی، اوه نصل کوکسی شیشکین ، حوادثی برآن اول ویرمك ایچون صبرسزلغندن قوشه‌رق کلمش ایدی . قاپویی آچان سحر اولدی ـ خدمتجی قیز ـ « باش چاوش اولدم » سوزینی اولا اونك یوزینه آتدی ، ارتق باباسنك کله‌جکی زمانه قدر والده‌سنه باش چاوشلغك اهمیتی اکلاتدی ، ایکی یوز کشی . . . بونلره نظارت ایتمك . . . یاصباحلین ، اکثریت اوزره یوقلمه دفترینی اوقویه‌جق. امان! بویوقلمه دفترندن اوده بیزاراولدیلر. احمدجمیل مکتبدن کلدیمی ، اویون فلان یوق ، طوغری یوقاری‌یه صفه‌یه چیقار ، باباسنك باش چاوشلغنه مکافاةً آلیویردیکی سیاه تخته‌نك باشنه کچر ، مکتبه‌کی طور جدی‌یی طاقنیر ، باشلار یوقلمه دفترینی اوقومغه . . . هم جوابلریله . . .

محمد افندی، قرق چشمه .. موجود ! نجمی افندی ، فاتح ... موجود ! رخسار افندی ، زیرك . . ناموجود ! الخ ...

بو دفتر برکره اوقونملی ، اوندن صکره خواجه افندی‌کلیر، مثلا حساب خواجه‌سی ـ آرتق حساب خواجه‌سیله آره‌سی ایبلشمشدر ـ خواجه افندی صانکه یوقلمه دفترینی آچار .

حسین نظمی افندی سراجخانه ـ بونظمی افندی شمدی کنجینهٔ ادب محرری اولان کنجدر ـ درسه دعوت اولنور ، خواجه افندی صورار : ـ افندی ضرب نیه دیرلر ؟

حسین نظمی افندی جواب ویرر :

ـ برعددی دیکر بر عدد مقدارنجه تکرار ایدرك چوغالتمغه ضرب دیرلر .

ـ کچك تخته باشنه .

حسین نظمی افندی تخته‌باشنه کچر، تباشیری النه آلیر .خواجه افندی امر ایدر :

ـ ۲٤٦۰۵ ...یازدیکزمی؟ ها! شمدی بونی ضرب ایتملی ...٦۷۰۰۰ایله... اکلادیکزمی؟

احمد جمیل بعضاً بو تقلید ایله درسده اوقدر طالاردی که باباسی کلمش ، یواشجه یوقاری‌یه چیقمش ، آرقه‌سندن والده‌سیله همشیره‌سی کلمشلر، اوراده برطرفه بریکه‌رك سسسزجه طاتلی بر تبسمله کندیسنی سیره قویولورلرده او فرقنه وارمازدی ؛ صکره کوزلری اورایه ایلیشیورنجه شاشیرر ، طوکار قالیر ، الندن تباشیری نره‌یه آتهجغنی بیله‌مزدی .

باباسی بو مکتبدن آلوب کندیسنی مکتب ملکیه‌یه کوتورنجه‌یه قدر بو حال دوام ایتدی ، فقط اوراده آرتق احمدجمیله بر جدیت کلدی ، آرتق کندیسنه بیوك بر آدم اولمش نظریله باقمغه باشلادی . حتی ـ بو اون درت یاشنده چوجق ـ مکتبه کیدرکن چانطه طاشیمغه بیله تنزل ایتمز اولدی؛ کتابلرینی برجریده‌یه صارار، قولتغنك

آلتنه یرلشدیرر ، بر قلم افندیسی طورنی طاقنیردی .

صحیفهٔ بختیاریٔ حیاتی هپ بومکتبده کچن ایام مسعودهسنه عائد خاطرات لطیفه ایله مملودر .

حسین نظمی ایله اصل رشتهٔ محبت بوراده باغلانمش ایدی ؛ ایکیسی برصنفده ایدیلر ، ایکیسیده لیلی اولمشلردی ، اووقت عائله حیاتندن جدا دوشن بو ایکی کنج قلب یکدیکریله بر قرابت صمیمه حاصل ایتدی ، تشریك امل وفکر ایتدیلر؛ ذاتاً حسلرنده ، تأثیرات خارجیهیی صورت اخذ وتلقیده ، افکاری طرز تعیین ونقشده برطبیعتده ایدیلر ؛ مثلا ایکیسیده برشیئ تحف یاخود غریب بولمقده ، بر فکری بکنمکده یاخود رد ایتمکده ، بر وقعهدن متأثر اولمقده و یاخود اوکا لاقید قالمقده متفق چیقارلردی؛ اونك ایچون سویشمك، او انسانلر آراسندهاوقدر طاتلی اولمقله برابر اوقدر نادرالتحقق اولان سویشمك ، بوایکی صاف و تمیز قلب ایچون پك آسان بر شی اولدی؛ حتی اوقدرکه بتون دیکر صنف آرقداشلرینه بیکانه قالدیلر ، بینلرندهکی خصوصیت دیکر بر بیانجی قلبك اشترا کنی تحمل ایدهمیهجك درجهده ایدی . ایلك سنهلرده مناسبتلری تعاطیٔ تحسساتدن عبارت قالیردی، فقط صکرهلری... تازه دماغلری انکشافه باشلایوبده اوقودقلرینی اکلامغه باشلادقلری زمان . . . ایشته او زمان ایکیسندهده برجنت مطالعه باشلادی ، ایلك مطالعه هوسکارانه مخصوص — شویله تعبیر ایدهلم — بر آچلقله هر الارینه کچنی اوقومق ایستدیلر ؛ اولاحکایهلر، کتابجیلردن کرا ایله آلنمش یاخود آرقداشلردن بیك رجا ایله استعاره اولنمش مترجم مؤلف بر آلای حکایه اوقودیلر ؛ اکثریا برابر اوقورلردی ، صنفك برطرفنده تنهاجه بریره چکیلیرلر، کتابی چکمجهنك ایچنه یرلشدیررلر ، احمد جمیل یواش سسله اوقور ، حسین نظمی دیکلر وایشیدهمدکلرینی کوز اوجیله سوزهرك اتمام ایدر ؛ فکرلرینی قلبلرینی برکتابك برصحیفهسنده بویلهجه تشریك ایدرلردی .

برآرالق حکایهدن نفرت ایتدیلر ؛ اوایلك اوکجه طویدقلری لذت ، حاصل ایتدکلری تحسس غیب اولدی ؛ فقط احتیاج مطالعه اولانجه شدتیله بردوامایدی. تاریخ اوقومق ایستدیلر ، اللرینه کچن بر اسکی تاریخی یارم براقدیلر ، مکتبده ذاتاً درسلری دکلی ایدی ؟ اوکفایت ایتمزمی ؟ خولیایه — احمد جمیلك لسان غربدن ترجمه ایله قوللاندیغی برتعبیر ایله — مافوقالارضه اوقدر میلان پروازی اولان فکرلرینی مزار ماسبق جمعیت اولان تاریخه سوق ایتمکدن لذت طویمادیلر ، فقط بونی کیمسهیهده اعتراف ایتمك ایستهمزلردی ، اوقدر واهیا تپرست اولمقدن دکل فقط کورونمکدن قورقیورلردی . ادبیات صنفنه کچدکلری

زمان جستجوی اماجگاه ایله مشغول اولان فکرلرینه سمای پرواز آچیلدی : شعر . . .

اووقت شعر نامنه وجوده کتیریلن بتون محصولات جدیده‌یی اوقودیلر ، اوقومق تعبیر صحیح اولهماز ، اونلرك آراسندن قوشدیلر ؛ صکره سرین برمنبعدن آیریلهمیان عطشداران بیابان کبی بنه اوکوتر روحپرورك منبعلرینه رجعت ایتدیلر ، اوقودقلرینی بر دها اوقودیلر ، بعض پارچه‌لری ازبرلدیلر ؛ صکره بر چوق یرلر محیفه صحیفه خاطرلرنده قالمغه باشلادی ، دها صکره بولدقلری شیلر کفایت ایتمدی ، دها بولمق ایستدیلر ، فقط یوق . . .

روحلرینی بر مستیٔ لطیف ایچنده آغوشنه آلان بو مهد نازکتر شعر اوقدر طار ایدی که ... اوزمان آرادقلرینی بولمق ایچون اسکی دیوانلری اوقومق ایستدیلر ؛ فضولیلری ، نفعیلری . ندیملری ، نابیلری آراشدیردیلر ؛ بر آرالق بونلرك بعضیسنده هله نفعیده بولدقلری حشمت لسان فکرلرینی اورتدی ، حسلرینی بونالتدی ؛ طنطنهٔ الفاظك آلتنده شاشیردیلر ، کفته‌سز بر بسته میرلدانمق قبیلندن یالکز بولسان موسیقیسنه آلدانه‌رق اوقودیلر ، صکره او موسیقینك نغمات درونیسنه دقت ایتمك ایستدیلر ، فقط اونلر اوقدر درونی یاخود اوقدر طراقه آراسنده اودرجه ضعیف الصوت ایدی که سامعه‌لرینی ایستدکلری کبی تهزیز ایده‌مدی .

برزمان کلدی که آرادقلرینی بولمقدن مأیوس اولدیلر ، مطالعه‌یه کوسدیلر ، اوقوماز اولدیلر ، برقاچ آی فکرلری عاطل قالدی ، فقط بومدت عطالت برکون کلدی که اوسنه‌لرجه مطالعه‌نك تخملرندن فلیزلر چیقدیغنی کوسترمه‌رك کچدی ، صانکه برقیشدن صکره بر بهار ... بوکنج فکرلرك بهاری انکشافه باشلامشدی . برکون حسین نظمی اوتانه‌رق احمد جمیله کیجه یتاقده سویلنمش برمهتاب تصویرینك ایلك درت بیتنی اوقودی . احمد جمیل اعتراض ایتدی . « یتاقده مهتاب تصویر ایتمك اولورمی ؟ » دییوردی ، فقط برازده قیزارمش ایدی . نه ایچون ؟ ایرتسی صباح اوده بومهتاب تصویرینك دیکر درت بیتنی یاپمش بولوندی . ارتق وسیلهٔ اشتغال بولونمش اولدی ، یامکتب کتابلری ؟ ... اوح ! اونلرله اشتغال اولونمیه‌لی ذاتاً پك چوق زمان اولمش ایدی . ذاتاً مکتبه کیردکلری تاریخدن اعتباراً صنفك بردرلو درجات فوقانیه‌سنه حصر هوس ایتمه‌مشلردی . صنفك منطقهٔ معتدله‌سنده یاشامغی مرجح کورورلردی . اولجه مطالعه‌دن شمدی مشاعره‌دن چاله بیلدکلری ساعتلرله درس کتابلرینه حصر ایتدکلری اشتغال کندیلرینی شو منطقهٔ معتدله‌ده طوتمغه کفایت ایدییوردی .

برتعطیل کونی برابر کزییورلردی ، کنج چوجقلره مخصوص برهوس متشاعرانه ایله هرکزدکلری برده ، هر کوردکلری شیئی بروسیلهٔ تشاعر عدایدرلردی . مثلا اوکون

کوپریدن کچرکن باجه‌لردن چیقان دومانلر ایچون تشبیه یاپمق ، یاخود بك اوغلنه چیقارکن نصادف ایتدکلری کورکلی برباشاق کیمش مینی مینی صاری بر آلمان قیزی ایچون بر منظومه سویلمکه یلتنمك کبی کولنج حتی بیاغی شیلر اولمش ایدی ؛ فقط آرتق تشاعردن کندیلری ده نفرت طویمغه ، بونلری کندیلری ده کولنج بولمغه باشلامشلر ؛ دماغلرینك ایچنده بیوك فکرلر اولوب ده اونلرك بیوکلکلرینه نسبةً کوچك قالانلرك کندیلرندن طویدقلری نفرته مشابه برشی حس ایدر اولمشلردی .

او کون بك اوغلندن کچرکن برکتابجی دکانینك اوکنده طوردیلر ، جامکانده طوران کتابلره باقیورلردی ، ایکیسی ده فرانسزجه یه مکتبلرده قابل اولان درجه‌ده آشنا ایدیلر ، بلکه بر آز فضله . . .

بردن احمد جمیل دیدیکه :

— آه ! باق سرلوحه‌یه . . . مطلقا برمجموعهٔ شعر اوله‌جق .

حسین نظمی باقدی ، احمد جمیلك کوستردیکی کتاب « روح عریان » ایدی .

ایکیسنده‌ده بوکتابی صاتون آلمق ایچون بر هوس آنی اویاندی ، محجوبیتله ایچری کیردیلر ، فرانسزجه ایراد سؤاله جسارت ایده‌میه‌رك کتابی ایستدیلر ، حسین نظمی پاره‌سنی ویردی . احمد جمیلك تعبیرنجه حسین نظمی امور مالیه مدیریدر ، زیرا احمد جمیلك دائما تهی ویاخود تهی‌یه قریب اولان جیبنه مقابل حسین نظمینك چانطه‌سی دائما طولو ، یاخود طولویه یاقیندر .

کتابی آلدقدن صکره بریره کیتمك استدیلر ، هوا کوزل فقط صوغوقدی . حسین نظمی دیدیکه :

— نه‌ضرری وار . باق کونشه ، بو کونشك آلتنده بونی دکزه قارشو ، تقسیم باغچه‌سنده ، نا او تپه‌ده ، او اسکدارك دکزه آقان لوحه‌سنك قارشوسنده اوقورز .

اورایه قدر کیتدیلر ، شمدیه قدر فرانسزجه برمنتخبات مجموعه سنده کوره بیلدکلری کهنه برقاچ منظومه‌دن بشقه برشی اوقومامشلردی . بو، اللرینه آلدقلری ایلك مجموعهٔ شعر اولدی . تقسیم باغچه‌سنه کیردکلری زمان اللرنده طوتدقلری کتابك اولین لذائذ مطالعه‌سیله قلبلری کویا بر اسرارخانه‌نك عجائب لطافتنه وصول ایچون ایلك خطوه‌یی آتیورمشجه‌سنه تحف بر صورتله متحسس ایدی . تاباغچه‌نك منتهاسنه قدر کلدیلر ، اوراده یشیل تخته سدیرلردن برینه ترس اوله‌رق یعنی یوزلرینی دکز

جهتنه چویره‌رك ، قیش کونشنك حرارت خفیفه‌سیله نیم قیزمش طاشلره ایاقلرینی طایایه‌رق اوطوردیلر . کتابك نره‌سندن باشلامق لازم کله‌جکنده متحیر ایدیلر ، آکلایوب آکلایه‌مامق مسئله‌سندن‌ده قور - قیورلردی .

— برطرفدن آچ! باقالم، طالعمزه نه چیقار؟

طالعلرینه « مقبر » عنوانلی منظومه چیقدی .

اولا احمد جمیل جهراً براز تردد مبتدیانه ایله اوقودی ، وهلهٔ آکلایه‌مدیلر، شعرك اوته‌سنده بریسنده ذهنلری ایلیشدی، بیانجی کله‌لرك اوزرنده برمدت طوردیلر ؛ صکره آکلادقلرینی آکلایه‌مادقلرینه مفتاح حل اتخاذ ایده‌رك منظومه‌نك قرائتی بیتنجه کوزلریله سا کتانه ، ایکیسی‌ده مشترکاً اوزون اوزون سوزدیلر .

بردن حسین نظمی :

— اوف نه یأس آمیز . . . نه درین برحس ملال ...

دیدی .

احمد جمیل کوزلرینی آیره‌میوردی ، صانکه بتون هویت معنویه‌سی بو شعر مغمومك سترهٔ ماتمی اراسنده اغتراب ایدوب کیتمش ایدی . . . .

حسین نظمی علاوه ایتدی :

— ایجه آکلامق ایچون ذهنمده ترجمه ایتدکجه صانکه بوکوزل لوحهٔ یأسك رونق الوانی قاچیور . . . دقت ایدییورمیسك ، جمیل ، شو شعرك آهنك طوری طرز مأیوسانه‌سنه نصل یاقیشیور ؟ باق نصل خفیف باشلایور، اولا الك خفیف

الصوت کلمه‌لردن مرکب برمقدمه... برنغمهٔ زبونانه کبی یواش‌یواش ، صانکه سوروکلنه سوروکلنه کیدییور . . . ترجمه ایدنجه او موسیقیٔ حزین ، او روش ماتمکیرانه غیب اولیور... ترجمه صانکه بسته‌سی غیب اولمش برکفته کبی بارد ...

حسین نظمی مدعاسنی اثبات ایتمك ایستیورمش کبی قیریق قریق ترجمه‌یه باشلادی:

« صانکه افاقی بر اماجکاه ممات استیلا ایتمش ... قلبم ، مزارلرینك رنك سفیدیله بیاض ، زیر حزن ظلامده یاتیور . اسکی مرمرلرك آراسنده لوحهٔ مزارمك شکل اسمری بر رقص پریشان ایله صاللانیور .

احمد جمیل کوله‌رك حسین نظمی‌یه باقدی :

ـــ برباد اولیور ؛ صاچه‌می سویله‌یورسك؟

« ارض ، سما ، هرشی موسمنی غیب ایتمش ؛ بو بیابان بی نهایه اوزرنده هیچ برلمعه فروزان دکل ؛ یالکز کناری شکستهٔ اصابت سحاب اولمش هلال قمر اولولرمی محبسلرنده لرزشدار ایدییور .

احمد جمیل علاوه ایتدی :

ـــ صانکه نیچون « تتره‌تیور » دیمه‌یورسك ؟ یاخود ترکجه‌ده مطلقا برشی علاوه ایتمك لازمسه « لرزشدار خشیت ایدییور » دیکه کلمه‌نك صوك هجای مدیدی بردن انقطاع ایدیورمسون . باق ، شو اوچنجی قطعه‌یی « هپسی اوبویور » یاخود فاعللری اولا صایه‌رق « شو ، شو ، شوهپسی اوبویور » دیه ترجمه نه فنا دوشه‌جك ؛ بکا قالیرسه عین طرز ترکیبی محافظه ایدرك ترجمه ایتملی ، فقط برازباشلانغجی سوسله‌یه‌رك:

« هپسی خوابیدهٔ سکون.. سرور ، امید ، عشق ، فضیلت ، جسارت . . . مزارستانم بشقه برهنکام حیاتك قوای غائبه‌سیله مملو... حالبوکه هنوز کفنلرمك کافه‌سنی تعداد ایتمدم ...

حسین نظمی آتیلدی :

ـــ اوف! بوحال بوکه! .... هم یاکلش ترجمه ایدییورسك . تعداد ایتمك کلمه‌سنك بوراده‌کی قوتی بشقه اوله‌جق ، ترجمه شویله اولمق لازم کلیر ، ظن ایده‌رم :

« هنوز سلسلهٔ امواتم رسیدهٔ خاتمه اولمادی . . . . لکن بعضاً ، بو دوزخبند عذاب اولانلر اولیل مظلم ایچنده فریاد ایده‌رك ، الامله کویا استهزا ایچون قالقارلر ؛ ومعرض خاطراتمده هیولای مستهزیانه‌لری رقص ایدر ...

بوترجمه بیتنجه بربرلرینه باقشدیلر ، صکره یایدقلری ترجمه‌دن کدیلری‌ده اوتانه‌رق کولوشدیلر .

حسین نظمی :

ـــ امان، بونه بی‌معنی شیمش ! دیدی.

ایکیسی‌ده بر مدت ترجمه‌نك صوغوقلغندن اوشویه‌رك صوصدیلر ، صکره احمد جمیل اصلنی بردها اوقومق ایستدی ؛ جهراً ، شعرك محتمل اولدیغی بتون ادای مأیوسانه‌یی طرز قرائتیله تعقیب ایده‌رك ، یواش یواش ، دوشونه دوشونه تکرار ایتدی .

احمد جمیلك صدای آهنكداری برتأثر صمیمی ایله وزنك جریان بیتابانه‌سی اوزرندن برسیلان مریضانه ایله آقیور، كلمه‌لر برنالش مدید ماتم‌طرزنده خفیف اعوجاجات صدائیه ایله اوزانوب كیدییوردی؛ بوطرز قرائت شعرك یأس وملالنی بوسبوتون تفسیرایتدی. بوصورتله منظومه بیتدیكی زمان هرایكیسی‌ده سكوت ایتدیلر، بوشراب مستی‌آور شعر بینلرینی لطیف برصورتده اویوشدیرمش ایدی؛ اویله ساكت، غشی اولمشجه‌سنه قارشولرنده كونشك اشعه‌سیله پارلدایان الواحه؛ تااوزاقده دكزك آغوشنه سوزولن اسكداره، بریده‌برمدت دوام ایدوب صكره بردنبره انقطاع ایدن بوغاز ایچنك مقدمات مناظرینه، اسكدار اسكله‌سندن قالقان بر واپوره، بشكطاشدن قارشویه كچن آهسته‌رو برقایغه، اوزون اوزون باقدیلر.

برقاچ كون اولدنبری دوام‌ایدن یاغمورلر یالكز او صباح دینه‌رك سما آچیلمش، كونش خفیف برحرارت نشر ایدن ضیاسی بر عاطفت مبذوله ایله صاچمش ایدی؛ باغچه‌نك چوق یاغمور یمش اوتلرندن، آغاجلرندن، طوپراقلرندن بربوغ قالقیور؛ ضیای شمسك آلتنده تیتره‌یوردی؛ تا قارشولرنده چاملیجه تپه‌لرینك اوستنده، هوا اهتزاز ایدییور، راطب طوپراقلردن یوكسلن تبخری بر هوا كونشك آلتنده خفیف خفیف صاللانیوردی؛ باغچه‌نك بوی ترابی، دمین اللرنده‌كی كتابدن‌فیشقیران زلال شعر، قارشولرنده هوای مهتزك آلتنده تیتره‌ین اومناظر مشمسه، دكزك اوستنده بربرینی قوغالایورمش كبی اوچوشوب قاچیشان ضیا پارچه‌لری؛ بینلرینه لطیف بر حرارت مستی ویرمش ایدی؛ اویله دوشوندیلر، دوشوندیلر... صكره بردنبره احمد جمیل دیدی‌كه:

— آه، نه‌لر حس ایدییورم‌ده تحلیل ایده‌میورم؛ برشی یازمق، او تحسساتك ایچندن برشی چیقارمق ایستیورم اما بركره نه‌یازمق ایستدیكمی تعیین ایده‌بیلسه‌م، شوراده — بینی كوستریوردی — برشی وار، برشی طوییورم اما رؤیالرده طوتوله‌میان اشكلر كبی پارمقلرمك آراسندن قاچیور... بیلیرمیسك؟ نصل برشی... باق شو سمایه، نه كوربیورسك، بردریای مینا... كوزلركله اونك ایچنه كیرمكه چالیش؛ او مائیلكلری بیرتمق ایچون اوغراش، نه‌كوربیورسك؟ مائی... دائما مائی... دكلمی؟ صكره، باق آیاغمزك آلتنده‌كی طوپراغه، نه‌بولیورسك؟ برونك جامد اسود... اوف!... اوطبقات مظلمه‌یی پارچه‌لیه‌رق ایچری‌یه انفاذنظرایت؛ این، این، نه‌قدر اینه‌بیلمك ممكن ایسه اوقدر این؛ نه‌بولیورسك؟ اوسیاهلقلر ایچنده نه بولیورسك؟ سیاه... دائما سیاه... دكلمی؟ ایشته اویله برشی یازمق ایستیورم‌كه فوقنه

باقیلسه مائی دائما مائی ؛ زیرینه باقیلسه سیاه دائما سیاه ... برشی‌که مائی وسیاه اولسون. خسته‌میورم ، بیله‌میورم ؛ فقط آه ! اونه یازمق ایستدیکمی بیلسه‌م ؛ اونی شویله قارشومده مرتسم ، مصور کورمك ممکن اولسه ؛ ایشته اووقت ، ظن ایدییورم‌که ارتق اوله‌بیلیرم ؛ نصاب حیاتی تماماً آلمش بر آدم حکمنده کوزلریمی قاپایه‌بیلیرم .

•

بوکوندن اعتباراً بتون مسوده‌لر یاقیلدی ؛ برحرف بیله براقمه‌دیلر ؛ بتون اوطلوع تصویرلری ، ورم قیزلر آغزندن سویلنمه نشیده‌لر ، پژمرده چیچکلره خطابه‌لر ، چوجغنك مزارنده آغلایان والده‌لر ، فضولی‌یه ، باقی‌یه ، ندیمه نظیره‌لرله برابر یاقیلدی ؛ تخمیسلر ، تسدیسلر پارچه‌لاندی ؛ هرشیدن اول اوقومق ، طویغولرینی تربیه ایتمك لازم اوله‌جغنی آکلادیلر ؛ یالکز یازمقله دائما ایشله‌ین عمله کبی بردرجهٔ صنعتده قاله‌جقلرینی ، اکر صنعتکار اولمق ایسترلرسه ارباب صنعتله الفت ایتمك ، اونلرك دقائق صنعتنی تحلیل ایلمك لازم کله‌جکنده اتفاق ایتدیلر ؛ اولا برترتیب معقول ایله باشلامق هوسنده ایدیلر ، بر تاریخ ادبیات سلسله‌سی بولدیلر ، صره ایله مطالعه‌یه قرار ویردیلر ؛ اولا ایلیادلری ، اودیسه‌لری اوقویه‌جق اولدیلر ؛ بونلری یاریم‌براقدیلر . حسین نظمینك جلب ایتدیکی بتون ادبیات عتیقه‌یه عائد کتابلرك اوتمسندن بریسندن بشر اونر صحیفه کسیلمکله قالدی ؛ براز دها یقین زمانلره اینمدیلر ، یونان وروما ادبیاتلرینه تحمل ایده‌مدیلر ، حتی ازمنهٔ متوسطه‌دن صکره ایکی اوچ عصرلق ادبیاتی ایکی اوچ آیده اسنه‌یه اسنه‌یه ، اویویه اویویه کچدیلر ؛ تکرار یأس طویغه باشلادیلر ، براز دها یقین زمانلره کلمك ایستدیلر ؛ غوته‌یه ، شیللره ، میلتونه ، یونغه ، بایرونه ، هوغویه ، موسه‌یه ، لامارتینه قدر کلدیلر ؛ او وقت بوعالمك موقوف لذائذی اوله‌رق اوزون ، پك اوزون بر مدت قالمق لازم کله‌جکی بالطبع نظرلرنده تعین ایتدی ؛ او عمان شعر ایچنه طالدیلر . درسلرینی آرتق کاملا اهمال‌ایدر اولمشلردی ، مکتبده بتون اختلاس ایده‌بیلدکاری وقتلر بونلره مصروف اولیوردی ، لسانده قوت آلدقجه‌لذت شعره قاناماز اولمشلردی ، اوسنه امتحانلرینی پك‌زور ویردیلر ، فقط اونلرجه نه اهمیتی وار ؟ ... اصل امتحاندن صکره ایکی آی تعطیله منتظر ایدیلر ، بو ایکی آی ظرفنده ایستدکلری کبی اوقویه‌جقلردی . فقط ، هیهات ! مصیبت بزی الك زیاده موقوف لذائذ امید اولدیغمز هنکامارده زده‌له‌مکدن حظ آلیر ، احمد جمیل او ایکی آی‌حسین نظمینك هریازعائله‌سیله کیتدکلری ارن کوینده‌کی کوشکنده کچیرمکه حاضرلا - نیرکن طالع کندیسی ایچون دیکر بر شی حاضرلامقله مشغول‌ایدی ؛ پدری بوصره‌ده وفات ایتدی .

— ۵ —

احمد جمیل ایچون بو مصیبت اویله بر ضربهٔ غیر منتظره ایدیکه برمدت بتون ملکات عقلیه‌سی انجماد ایتمش کبی بهت ایچنده قالدی .

احمد جمیلده شعر ایله اشتغال مدید برحساسیت مریضانه حصوله کتیرمش ایدی؛ اویله بر حساسیتکه انسانلری بنه انسانلر ایچون آکلاشلماز ، معقولیتنه حکم قطعی ویریله‌مز ؛ حرکتلرنده ، فکرلرنده ، طویغولرنده بر بیوکلك اولدیغنه قناعت ایدیلیرده اصابتی تسلیمه جسارت ایدیله‌مز ذی روح معمالر حالنی ویرر ؛ اویله بر حساسیتکه برکون حیاتی بتون چیرکینلکلریله، آچ قالمش عائله‌لردن ، کوزسز کنج قیزلردن، بینی بر قورشون پارچه‌سیله طاغیتان مأیوسلردن ، آووچ آچان بیاض صاچلی آدملردن ، چوجقلرینی کلیسا قاپولرینه براقان والده‌لردن ، بر شراب شیشه‌سنك یانده انسانلقدن چیقمغه چالیشان دیختلردن، بتون او چرکینلکلردن مرکب کوستررر ؛ انسانه « قاچ! بوحیاتدن قاچ !... » دیدیرتیر؛ دیکر برکون پیش نظر التفاته بتون کوزللکلرینی دوکر ؛ بلوطلرك آغوش ناز پرورنده خوابیده بر قمر ، ملون افقلردن چکیلوب کیدن برکونش ، اتکلری دکزلره دوکولمش یشیل طاغلر کوستررر ؛ « سو ! بو طبیعتی سو ! . . » دیر ؛ برکون بختیار دیکر برکون بد بخت ؛ بو دقیقه‌ده شاد ، براز صکره حزین ، یاخود برآنده قلبی هم لبریز نشوه، هم غم آلود ایدر؛ اویله بر حساسیتکه برخسته‌لغه بکزرده دکلدر. آه ! بویله خسته دل اولانلر : اونلره کندیلرینی صوریکز ، مرضلرینی تشریح ایتسونلر ؛ امین اولکزکه بونمکن اولهمیه‌جقدر ، اوشعر مبهم برلسان شرحه کیره‌مز ، او اویله بر شعردرکه ماهیتی بلکه قیمتی ذاتاً اومبهمیتدن عبارتدر ؛ اوکا برلسان بولمق ، برصورت ویرمك ممکن اولهبیلدیکی آنده اوشعرلکدن چیقمش اولور ؛ اوقلب خسته ، اوبربلور پاره‌درکه اوزرینه نیر شعردن برضیا اصابت ایتسون ، غیر قابل تحلیل رنکلر کوسترکه ضیایه معروضیتله قائمدر؛ اونلرك نه اولدیغنی آکلامق ایچون چکیکز ؛ هیهات ! الکزده قالان سونوك ، بیرنك ، جامد برجام پارچه‌سندن بشقه برشی دکلدر .

• •

احمدجمیل او مصیبته هدف اولدقدن صکره بتون انانیت معنویه‌سی محواولمشجه‌سنه برنفس غیر متحسس حکمنه کیردی ، آرتق لیلی دوام ایده‌مدیکی مکتبه یالکز کیدر کلیردی ، اوقومازدی ، حتی سوکیلی شاعرلرینی ، او روحنك اك صمیمی ندیملرینی بیله شایان الفت بولمادی ، حسین نظمیدن‌ده حظ آلمادی .

یالکز برشیدن حظ ایدردی : سکوت ! اوده‌ده بوحظ سکوته حرمت اولنوردی ، پدرینك وفاتندن بری بینلرنده همان هیچ بربحث جدی واقع اولمامش ایدی ، فقط برکون کلدیکه بوسکوتی بروظیفهٔ مدهشه‌یی اخطار ایتمك ایچون والده‌سی اخلال ایتمك لازم کلدی .

براقشام والده‌سی :

— اوغلم! سنکله برازجدی قونوشمق لازم کلیور ، دیدی .

او وقت بو والده ، آغزندن چیقان هرکلمه‌یی متعاقب آغلامق آرزوسنه مغلوبیتدن قورقه‌رق ؛ بعضاً کوشه‌ده بوزولمش ، سیاه مغموم کوزلرینی آننه‌سنه دیکمش باقان اقباله ؛ بعضاً کوکسی قاباره قاباره آغلامغه‌حاضر طوران احمدجمیله باقه‌رق ، باقدقجه طیقانه‌رق ، بعضاًده هیچ بریسنه باقمغه قوت بوله‌میه‌رق ؛ پریشان، غیرمرتب، بربرینی طوتماز ، یارم یارم جمله‌لرله بابالرندن برشی قالمدیغنی ، قالان اوفق تفکك براز صکره‌بیتمك‌اوزره اولدیغنی سویلیه بیلدی ؛ صکره ینه سکوت ایتدیلر ، برآرالق او سکوتك ایچنده مختصر فقط مختصریتنده مدهش بربلاغت مندرج اولان شو سؤال ایراد اولندی :

— نه وقت شهادتنامه آله‌جقسك ؟

احمد جمیل آرتق کوزلرینی قپادی ، صانکه دون سودیله بسلدیکی چوجقدن بو کون اکمك ایسته‌ین بو والده‌نك حال‌پریشانی کورمك ایسته‌میوردی ، اقبالك ـ اوزرندن رطیب‌بربلوط کچن سیاه کوزلری ـ ایندی.

بو اقشام بوقدر لاقردی اولمش ایدی، فقط برنجی دفعه اوله‌رق جدی برزمین اوزرینه سویله‌نن شوبرقاچ سوز احمدجمیلی تماماً کندیسنه اعاده ایتمش ایدی .

بر ماتمك موقوف قهری اولوب قالان قلبلره متانت ویره‌جك وظیفهٔ حیاتك صدای حاکمانه‌سی‌قدر مؤثر شی اوله‌ماز. اوکیجه‌یی احمد جمیل کابوسلر ایچنده کچیردی ، ایرتسی کون حسین نظمی‌بی بولمغه قرار ویردی ؛ ارن کوینه قدر کیتمك ، او هر اسرارینه واقف اولان قلبه بول بول درد درونی دوکمك ایستدی .

انسانلر، کدر و سونج زمانلرنده قلبلرینك فضلهٔ تحملنی دیکر برقلب حساس ایله‌تقسیم‌ایتمك ایسترلر، بواویله‌براحتیاجدرکه هیچ برفائدهٔ مادیه بکله‌مکسزین احمد جمیلی حسین نظمی‌یه سوق ایتمش ایدی .

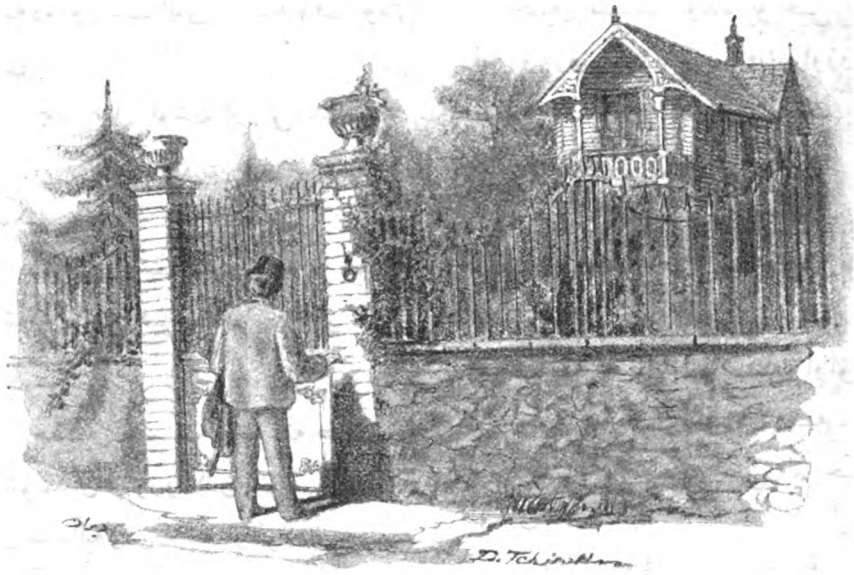
صباحین ایرکن قالقدی ، بتون بینی ازن معمالرك مفتاح حلی حسین نظمینك النده ایمش کبی کیدوب اونی بولمقده بر استعجال مخصوص کوستریوردی ؛ صانکه اوطوررسه کچ قاله‌جقمش کبی واپورده بربره اوطوره‌مادی ، کوکرته‌ده آیاقده طوردی ، ذهننده بتون خواطر وافکار طوکمش‌یالکز برنقطه یشایوردی: والده‌سیله

قرداشنی یاشاتمق . فقط نصل ؟... دها مکتبدن چیقمق ایچون برسنه وار ، اوچ یوز بوقدر کون که هر برینی کچیره‌بیلمك ایچون اکمك لازم ... بو اکمك سوزی قلبندن صوغوق برایز براقه‌رق کچردی . او اختیار والده ... اوکنج همشیره ... اونلر دها نلر ایسترلر . آه ! احمد جمیل اونلره نلر ویرمك ایستردی اما نرده اووا‌طه‌لرکه بتون اوایسته‌نه‌بیله‌جك شیلری آلسون ده کونورسون او ایکی پرستیدهٔ قلبك اوکلرینه دوکسون ، « باقکز ، بونلر سزك ایچون ، بونلری سزه بن آلدم » دیسون .

آه ! اوده زنکین اولسه‌یدی ، باقکز . حسین نظمی نه قدر مسعود ! ثروت وحیثیت صاحبی بر بابانك اوغلی ، بو کون دوشونمکه مجبور اولمادیغی کبی یارین‌ده اندیشهٔ معیشت هنوز رونق بهار حیاتله پارلایان آلتنی بی‌وقت چیزکیلرله بوزمیه‌جق. فقط نه یأس وار ؟ احمد جمیل چالشمقدن تحاشی ایدن اوجینلردندی ایدی که هنوز مبارزه‌کاه حیاتك ایلك خطوه‌سنی آتمه‌دن لرزه‌دار مغلوبیت اولوب قالسون . حیات ایله اوغراشمق، بومیدان مضاربهٔ معیشتده اوده یومروغنی صیقه‌رق حصه‌سنی آلمغه چالیشمق ایجاب ایدییور، اویله‌می؟ نه‌ایچون چالیشماسون ؟ بوسؤاللره ذهناً جواب ویردکجه احمد جمیل صانکه دوکوشمکه حاضرلانیورمشجه‌سنه آیاقلرینك اوستنده براز دها متینانه طوربیوردی.

حیدر پاشادن قطاره آتلامق ، ارن کونیه چیقمق ؛ موقفدن ایچه اوزاقده اولان حسین نظمینك هوائی بویالی ، باغچه‌سی دمیر پارمقلقی ظریف کوشکنه قدر کلمك ایچون کچن زمان بتون بومشغلهٔ ذهنیه‌یه مصروف اولدی ؛ فقط کوشکك پارمقلق قپوسنك یاندهکی زیلی چکه‌چکی صرده‌ده الی خلاف معتاد تترهدی، ارهصره بورایه کلدکجه بلا فتور ایچری‌یه کیرمك عادتی ایکن بوکون برباب‌فنوتك قارشوسنده برمستدعیٔ درمانده‌کبی جسارتی اوبوشدی. بردن — حسین نظمی یه الام قلبنی دوکدکدن صکره ارقداشنك بر نظرله : — نه‌دیمك ایسته‌یورسك؟ پاره‌می لازم؟ سؤال ساکتانه‌سنی ایراد ایده‌جك ظن ایتدی .

شو دقیقه‌ده طویدیغی جسارتسزلك بر درلو چینغراغك دوکمه‌سنه باصمغه اقتدار براقمامش ایدی . کیری دونمك ، بورادن ، بوکوزل کوشکك . کوزلرینك اوکنده ثروتك برتمثال رفیعی کبی یوکسلن بوبنانك قاپوسندن ، قاچمق ، عودت ایتمك ، تا او سلیمانیه‌ده‌کی اوجکزك آغوشنه آتیلمق ، بباسنك هنوز خیالنی کوردیکی اوکوشه‌جکه قدر کیده‌رك « بابا ! سن نه ایچون بزی براقدك ؟ » دیمك ایستدی ؛ صکره بتون شوسلسلهٔ مطالعاتی بر حملهٔ حس متسانت

زیروزبر ایتدی ؛ اواورایه پاره ایسته‌مك ایچون‌می کلمش ایدی؟ اونك ایسته‌دیکی شی کندیسنی دیکلیه‌جك‌بر آدمدن بشقه برشی دکلدی .

دوکمه‌یه باصدی . تا کوشکك ایکنجی قاتندن طراقه ایله برپنجره‌نك یشیل پانجور-لری آچیلدی ، احمد جمیل باشنی قالدیردی. صاف،پر آهنك‌برچوجوق‌سسی‌صوردی:

— سزمیسکز ؟ احمد جمیل بك .... طورك ، طورك ، قاپویی بن آچه‌یم ، آغابکم حالا اویویور ....

بو حسین نظمینك همشیره‌سی لامعه ایدی ، احمد جمیلك شوقدرجقدن بری دوستی .... اون‌ایکی یاشنه‌کیرن چوجقلرده مقدماتی کورولن تقید تکلفپردازی‌یی هنوز احمد جمیل حقنده طاقماز ، اوکا قارشوحالا بش آلتی یاشندمکی لامعه قالمشدر ؛ پریشان حالیله ، هنوز طارانمش صاچلری‌قوشدقجه صاورولەرق ، آچیق پنبه قیصه اثوابنك اتکلری‌اوچوشه‌رق باغچه‌یی کچدی ، سلاملق قاپوسندن هنوز باشی کورونن اوشاغه میدان براقمیه‌رق یتشدی ، پارمقلغی آچدی .

— کلدیککزه نه‌قدر ایی ایتدیکز ... آغابکم سزی کورنجه شاشیره‌جقدر ... بوسنه هیچ کلدیکز ... اقبال‌خانمی نه‌ایچون کتیرمدیکز ؟...

لامعه چوجقلرك تکلیفسز کوروشد-کلریله بیتمك توکنمك بیلمه‌ین پرکولغنه جریان سریست‌ویرمش ، کوشکه کلنجیه‌قدر لاقیردیسنك اوته سنه بریسنه سرپدیکی سؤاللرك جوابلرینه انتظار ایتمکسزین بر

دقیقه ده یوز مسئله‌یی تماسه وقت بولمش ایدی .

احمد جمیل کوشکه کیرر کن دیدی که :

— رجا ایده‌رم ، بنم کلدیکمی خبر ویرر . میسکز ؟

لامعه : — شیمدی ! . . . دیدی ، قوشه‌رق احمد جمیلی یالکز براقدی .

. . .

حسین نظمینك اوطه سنه کیرنجه دوشونمکدن ، یورومکدن متولد برتعب ایله همان صندالیه‌لردن برینه اوطوردی .

آه ! هر کلدکجه لاقیدانه اوطوردینی بو اوطه‌نك بوکون اوزرنده‌کی تأثیری غیر قابل تحلیل برشی ایدی . . .

اوطه‌نك باغچه‌یه ناظر پشیل پانجورلری هنوز آچلمامش . . . آرالقلرندن کونشك ضیاسی بللی بلیرسز سوزولمش . . . پنجره‌لرك اوزون ، قویو پرده‌لری یرلره دوکولمش . . . صانکه بو ظلمتك اورته سندن فیشقیره‌رق دیکیلمش مهیب هیولالر . . . اوطه‌نك اوته‌سنه بریسنه پریشان قونیلیویرمش صندالیه‌لر . . . تا قارشوده دیوارك اوزرنده رنکلری قراکلقده طالغه‌لانه‌رق طوران برخریطه . . . اوطه قاپوسنك جناحینی اشغال ایدن یوکسك ، حسین نظمینك براسراف نوهوسانه ایله طولدیردیغی کتبخانه‌لر . . .

آه ! احمد جمیل بویله براوطه‌یه ، شویله برکتبخانه‌یه ، بوکتابلره مالك اوله بیله‌یدی ! . .

حسین نظمینك اونده بو حس برنجی دفعه اوله‌رق بو دماغ صافك اوزرینه دوشدی . . . برقار طبقه‌سنك رنك بکری اوزرینه دوشمش برقطره چرکاب !

بوکون ، اندیشهٔ احتیاج ایله ، درد معیشتله ایلك جریحه‌یی آلمش اولان بوقلب تازه شوهوائی بویالی کوشکك ، شو باغچه‌یه ناظر قراکلق اوطه‌سنده جانشین اولمق لازم کلن سکون فکره ، آسودکئ حسه ، ذوق عمیق حیاته قارشو برحس الیم خسران طویدی .

شوراده اوطورمق ، بواطرافی محیط اولان اشیایه تصرفدن متولد قناعت واطمئنان ایله اوطورمق ، پانجورلردن برینی خفیفجه اویناتمق ، اویله‌که بو ظلمت سکون پروره خلل کلمه‌سون . . . اوطه‌نك مبهمیت مناظریله باغچه‌نك تابش مشمسی آراسنده ، ایشته شوراجقده ، پنجره‌نك شوکنار آسوده‌سنده اوقومق . . .

اوقومق ! . . . احمد جمیل بونك اوزرینه نه‌لر بنا ایتمش ، نه‌امیدلر قورمش ایدی . صانکه اونی کتابلریله راحت براقه‌جقلردی ، زوالللی چوجق . . . ادیب اوله‌جقسك ، اشتهار ایده‌جکسك ، دکلی ؟ هیهات ! . . . آننه‌سنك صدای حزینی هنوز قولاقلرنده ایدی :

— نه‌وقت شهادتنامه آله‌جقسك ؟

دیمك ، شهادتنامه‌یی آلدقدن صکره بتون اوامیدلری براقق ، اوکا کمکی آرامق ایچون

کیم بیلیر نره‌لره کیتمك لازم کله‌جك . . .
زوالللی والده‌سی ... یااقبال !.. احمدجمیلك بوخاطره ایله بردن قلبی بورقولدی... باق، لامعه نه‌قدر پر سرور ، کولمك ایچون یارادلمش... اقبالك دون‌اقشامکی نظرحزینی، امان او جوجغك کوله‌مکه محکوم ایدلمش کوزلرنده بر بلوط آلتنده طوران یاش قطره‌لری ...

احمد جمیل ایاغه قالقدی ؛ صبرسزجه، دماغنه سرایت‌ایدن بوظلمتدن آرتق قورتولمق ایسته یورمشجه سنه پنجره‌یی آچدی ، پانجورلری ایتدی ، کونشك طوفان‌اشعه‌سیله برابر یازك بایغین‌هواسی اوطه‌یه‌هجوم‌ایتدی؛ احمد جمیل بوغولیورمش کبی بو هوایی اولانجه قوتیله تنفس ایتدی: اوح !...

— وای! بونه‌فوق‌العاده‌لك... نره‌دن عقلکه کلدی ؟ . . .

احمد جمیل دوندی ،حسین‌نظمی‌یه الی اوزاتدی :

— سکا احتیاجم وار ... بیلسه‌ك ، بو کون‌نه‌ایچون‌کلدم؟ بنی‌جدی‌دیکله‌یه‌جکمیسك؟

— او! بونه‌قدر جدیت ؟.. نه‌یك وار؟ اوطور باقه‌لم .

اوطوردیلر ؛ او وقت احمد جمیل بشقه مقدمه‌یه لزوم کورمیه‌رك هردرلو تقیدات نطقپردازانه دن آزاده ، لسانی پریشانئ افکارینه پیرو ایده‌رك حیاتنده باباسنك وفاتنك حائز اولدیغی اهمیتی، فقرینی، چاره‌سزلکنی ، معینسزلکنی ، والده‌سنی ، همشیره‌سنی ، بتون امللریله متباین ظهور ایدن اوحقایق فجیعهٔ حیاتیه‌یی ، دون کیجه‌کی اوقیصه محاوره‌یی ، بتون بوقلبی ازوب خردوخاش ایدن آجیلری ؛ شومائی کوشکك بوسکونپرور اوطه‌سنده حسین نظینك اوکنه دوکدی .

حسین نظمی یالکز دیکله‌یوردی ، اوده احمد جمیل قدردی ؛ درین قیرقیلمش سیاه وسرت صاچلرینك آلتنده کوچك باشی ، نحیف چهره‌سنده پارلایان سیاه کوزلری ، هنوز تره‌مکه باشلایان بیقلرینك آلتنده ایکه دونوقجه دوداقلریله کوزل دکل فقط ذکی اولدیغی ایچون سویملی برکنج ایدی .

متینانه ، متحسسانه دیکله‌یوردی ، اوطور خاموشی هردرلو مخاطب بلیغدن زیاده احمد جمیلك آلام درونی حسن تلقی ایتمش اولدی ؛ احمد جمیل برازاول حسین نظمی‌یه مراجعتدن قورقان بوکنج ، اونك قارشوسنده آرتق تقید موسوسانه‌یه لزوم کورمه‌مش ایدی .

آرتق بیتیروب‌ده صندالیه‌سنك آرقه‌سنه یاصلانجه ؛ یالکز اووقت حسین نظمی بیاغی تسلیلره تنزل ایتمه‌رك ، خسته‌یی خسته صفتیله مخاطب ایده‌رك :

— نه‌یاپه‌جقسك ؟... دیدی .

— اوت ، نه‌یاپه‌جغم ؟ ...

— یاپه‌جغك شیئی یك ساده بولیورم ...

اولا بتون چوجقلقلره ، بتون شاعرانه دوشونجه‌لره « سزبراز طوریکز ! » دیمك ؛ حیاتی اولانجه حقیقت‌ومادیتیله قبول ایتمك ، مادام‌که یشامق‌ایچون چالیشمق لازم کلیور ، چالیشمق... بکا بویله کلیورکه سنی بو قدر پریشان‌ایدن شی چالشمقدن قورقو دکلدر ، حیاتك هنوز بیلمه‌دیکك برشیئه بر آز وقتندن اول‌وقوف‌حاصل ایتدیککدر .

حسین نظمی سرت اللی بر جراح کبی ایدی ، فقط تام یارەنك نیشتره محتاج اولان یرینه طوقونمش اولدی ، احمد جمیل ده بوکا محتاج ایدی ؛ چالیشمق ، اوت ، ذاتاً دمین‌ده اویله دوشونمیورمیدی ؟ نه ایچون چالیشماسون ؟ اما طالع اونی حیاته بی‌بدل تصرف ایدنلردن بری ایتمه‌مش ، بوندن نه‌چیقار ؟ بالعکس ... « بن حیاتمی کندم قازاندم ؟ بن بنه بنم اثرمله یشایورم » دیه‌بیلمك ، آه اواطمئنان وجدان ، اوعجبا آجیقمه‌دن بینلر کبی چالیشمه‌دن یشایانلرده وارمیدر ؟

احمدجمیل بردن عظیم برتسلیت‌طویدی ،

— البته چالیشه‌جغم . دیدی .

— هم نه‌ایچون امللریکه بیتمش نظریله بافیورسك ؟ سنی مسلك اختیارندن منع ایده‌جك برسبب کورمه‌یورم ... مکتبده یالکز برسنه دهاوار ، اونك ایچون مکتبی براقمق قطعیاً اوله‌ماز ؛ کچنمك ایچون‌ده کیجه‌لر وار ، صباحلروار ، اقشاملروار... سنك کبی بر آدم هر شی یاپه‌بیلیر . صانکه نه ایچون مترجملك ایتمیه‌سك ، حتی خواجه‌لق ...

— خواجه‌لقمی ؟ چیلدیردکمی ؟...

حسین نظمی سوزینی کیری آلمق ایسته‌مدی :

— کیم‌بیلیر ؟

دیدی . مترجملك فکرینه دهاملایم کلمش ایدی ، کتابجیلرك اون آلتی صحیفه‌لك حکایه ترجمه‌سنه ایکی مجیدیه قدر پاره ویردکلرینی ایشتمش‌ایدی . اون آلتی صحیفه ایکی مجیدیه.... ایکی مجیدیه ... بوایکی مجیدیه‌یی قازانه‌بیلمك امیدی‌احمدجمیلی منبسط ایتدی .

— عجبا اون آلتی صحیفه‌یی قاچ کونده ترجمه ایده‌بیلیرم ؟

— قاچ کیجه‌ده دیمك ایسترسك ، بیلمم ، بلکه آلیشنجه‌یه قدر ایکی اوچ کیجه‌ده ...

او وقت ایکی ارقداش بو فکرك پیشنی براقمادیلر ، ترجمه اولنه‌بیله‌جك شیلری دوشوندیلر ، حسین نظمینك کتبخانه‌لری قاریشدیرلدی ، اوزون اوزون مباحثه‌لر جریان ایتدی ، فکرلری هپ یوکسکدن اوچیوردی ، اك مهم اثرلردن آریله‌میورلردی ؛ حسین نظمی لامارتیندن رافائل ، احمد جمیل‌موسه‌دن‌برابن‌العصرك سرکذشتی ایچون اصرار ایدییورلردی ؛ نهایت براز اوقومغه قرار ویردیلر ، هر ایکیسنك

اوته‌سندن بریسندن قاریشدیرمغه باشلادیلر، اوقودقجه کتابلری نه ایچون آلدقلرینی اونوتیورلردی ؛ هله احمد جمیل آرتق لامارتینك ، موسه‌نك اون آلتی صحیفه‌سنی ایکی مجیدیه‌یه صاتمه‌رق یشامغه چالیشمق لازم کله‌جکنی عقلنه کتیرمه‌یوردی ؛ صانکه اوبحث مهم دمین تعاطی اولنان درت لقردی ایله حل ایدلمش، بیتمش کیتمش ایدی .

. .

بوایکی اثر نفیسدن برینك بلکه هر ایکیسنك ترجمه‌سنه قرار ویردکدن صکره احمد جمیل طوره‌مادی ، شیمدی مشغلهٔ ترجمه آرتق بربهای معیشت اولمق آجیلغنی غیب ایده‌رك سنه‌لردن بری امل یکانه‌سی اولان محررلك مسلکنه طاتلی برمقدمه حکمنی آلمش ایدی . بونك لذت خولیاسی حسین نظمینك اصرارلرینه قارشو احمد جمیلی تا اوه قدر سوق ایتدی .

والده‌سنه همشیره‌سنه ـ کیجه‌ظهورایدن مسئلهٔ مهمه‌نك حلی ایشته شو اندہ کنارلرینك یالذیزی پارلدایان کتابلرك اراسنده صاقلی ایمشجه‌سنه ـ بر نظر مطمئنانه ایله باقه‌رق « بن بر آز چالیشه‌جغم » دیدی ، همان اوطه‌سنه چیقدی ؛ احمد جمیل هر قرار ویردیکنی همان اجرا ایتمك ایستیلردندر، حتی تماماً صویونمغه وقت بوله‌مادی ؛ فسنی ، ستریسنی فیرلاتمقله قناعت ایتدی ؛ اوطه‌سنك برکناره اسکی جلاسی اوچش جویز یازیخانه‌سنك اوکنه اوطوردی ، اولا رافعائلی آچدی .

احمد جمیلك ترجمه حقنده افکار مخصوصه‌سی واردی ، اصلنه تماماً مطابق قاله‌رق جمله‌لری عین سلسلهٔ تراکیب‌وطرز روابط ایله ترجمه ایتمك لازم کله‌جکنده مصرایدی. ایلك جمله‌یی اوقودی ، هنوز ترجمه ایله اثلافی یوقدی ، اوقودیغی همان قابل ترجمه ایمش کبی قلمی کاغدینك اوزرینه قویدی ، باشلامق ایسته‌دی ...

نره‌سندن باشلایه‌جغنده تحیر ایتدی ، بردها اوقودی ، ترکیبلرك طرز تتابعنه رعایت ایده‌رك جمله‌نك هر جزئی بربر ترجمه‌یه باشلادی ؛ بعض کله‌لر ایچون برمعادل صادق ارایه‌رق ، بعض بولدیغی لغتلرك آهنکنی آلتنده اوستنده بولنان کله‌لرله حسن مجاورتده بوله‌مدیغی ایچون برمرادف دوشونه‌رك ، اصلنده برامتزاج طبیعی ایله ارتفاق ایدن کوچك کوچك جمل معترضه‌یی عبارهٔ مترجمه‌نك نره‌سنه صوقوشدیرمق لازم کله‌جکنده تحیر ایده‌رك ، بردقیقه اول یازدیغی ایکی کله‌یی درت سطراشاغی‌یه‌قویمغی دها مناسب بوله‌رق ، اوکنده‌کی کاغدده یازدیغندن زیاده‌سنی چیزه‌رك ، بر عاصی کلمه‌نك آرقه‌سندن اوزون مدتلرله قوشه‌رق دوام ایتدی ؛ بلکه برصحیفه ترجمه ایتدی ، فقط نه‌تعب فکر سوز !...

اوبرخیلی ترجمه ایتمش ظن ایدییوردی، صکره بر اصلنه برده اوکندهکی مسوده یه باقدی ، امان یاربی ! دها برصحیفه ! . . . بویله کیدرسه اون آلتی صحیفه ایچون نه قدر چالیشمق لازم کله جکدی ؟

صکره ترجمه ایتدیکنی اوقودی ، اینانهمیوردی ؛ یاپدیغی ترجمه ، بو قدر چالیشمهنك نتیجهسی ؛ شو روحسز ، رنکسز شیدنمی عبارت ایدی ؟ بودقیقهده احمد جمیلك حس ایتدیکی کسلان عظیمی ، جسارتی بردن مفتور ایدن نومیدیی یالکز طویمش اولق ایچون مطلقا منقوشات دماغیه سنه برصورت ویرمك مقصدیله نومیدانه اوغراشمق لازم کلیر .

احمد جمیل ایاغه قالقدی ، اوطهسنده کزینمدی ، بر آرالق کتابی تکرار آلدی ، اورتهسندن برپارچه اوقودی ، ذهناً بوکا ویرمیله جك صورت ترجمهیی دوشونهرك سوزییوردی ؛ حدت ایتدی ، بلکه دیکری ترجمهیه دها مساعددر دیدی ، اونی ده اوقومق ایسته دی .... ارتق ایچه صیقلمش ایدی؛ عدم موفقیتدن، حس نقصان اقتداردن منبعث برصیقنتی . . . .

اوطهسنك پنجرهسنی آچق ، هوا آلق ایسته دی ؛ اولرینك باغچهسنه — مینی مینی برباغچهکه اقبال کندینه کوره برباغچوانی ایدی — ناظر برپنجره . . . آه ! حسین نظمینك کتبخانهسنك پنجرهسی ، اومشمس باغچه، اوتلاطم ضیا ، اوبوی صحرا ، اورادہ طویولان حظ مسکر حسیات ! بوقفسنك بویاسی صولمش پنجره . . . شو کونشك کفایتسزلکندن طوپراغی یوصونلانمش باغچه . . .

شو دقیقهده بتون سعادت ماضیهسنه آشیان لطیف اولان بواوجکز صانکه بر مضیق بلا کبی احمد جمیلی ازییوردی ؛ بوراده یشامغه مجبور اولمق ؛ بوراده ، شو باصمه پردهلی ، تك پنجرهلی طار اوطهجقده یازك شوطاقتفرسا صیجاقلریله چالیشمق . . . آه ! احمد جمیل زنکین اولهیدی ، اوت زنکین اولهیدی ، اونك ده ارن کوینده برکوشکی ، کوشکنده مزین برکتبخانهسی ، کتبخانهنك اوکنده لطیف باغچهسی اولهیدی؛ لامارتینی موسهیی اوقویهیدی ، فقط اون آلتی صحیفهسنی قرق غروشه ترجمه ایتمك ایچون دکل . . .

طورهمادی ، تکرار چیقمق ایچون فسیله ستریسنی کیدی، صانکه سوقاغه چیقارسه ارادیغنی بولهجقدی .

یورورکن منتظم دوشونمك ، نهیاپهجغنه برقرار ویرمك ایسته یوردی ؛ بوقابل اولهمادی ، او قدر پریشان فکر ایدی که مطالعاتنه برانتظام ویرهمیوردی ؛ ظن ایتدیکه یورومکده دوام ایدرسه پریشانئ دماغی تعدیله موفق اولهبیلهجك .

باب عالی جادهسنه قدر کلدی ، برپره کیتمك ایچون فکر معینی اولمادیغی زمانلر دائما آیاقلری اورایه ؛ کتابخانهلرك ،

مطبعه‌لرك صره‌لاندیغی شو جاده‌یه کتیردی .

مطبعهٔ عثمانیه کتبخانه‌سنك اوکنه کلنجه بر آرالق طوردی ، اوزون اوزون جاملقده طوران کتابلری سیر ایتدی . قابلرك اوزرینی اوقودی ، بر مدت کوزلری کوفی یازلمش برسرلوحه‌یه تصادف ایتدی ، بونی اوقومق ایچون چالیشدی، بر آرالق ذهننده یر طوتان سؤاله شو جوابی ویردی :

— نه اوله‌جق ؟ کتابجیلردن برینه مراجعت ایدرم. « ترجمه ایتمك ایسته‌یورم، نه ترجمه ایده‌یم » دیرم ...

احمد جمیل بوکا قرار ویردکدن صکره جاده‌یی اینـدی ، آره صره اوغرادیغی کتابجیلردن برینك دکانینه کیردی ؛ اوته‌دن بریدن ، یکی کتابلردن ، صوك هفته‌نك رساله‌لرندن بحث ایتـدی ، صکره بردن فکرینی سویلدی . کتابجی دوشوندی ، پك بیقیدانه برادا ایله :

— اولسه اولسه حکایه ترجمه ایدیکز... بشقه کتابلر پك آز صاتیلیور ، حکایه‌لرده صاتیلمیوریا ...

صکره بردن کتابجی تبدیل طور ایتدی ، عقلنه برشی کلمش کبی :

— صحیح ؛ خرسزك قیزی حکایه‌سنه دوام ایتسه‌کز آ . . .

« خرسزك قیزی » بر حکایه ایدی‌که درت جزئی نشر اولندقدن صکره مترجمی وازکچمش ، طابع ده آرقه‌سنی آره‌مامش ایدی . احمد جمیل درحال قبول ایتدی :

— چیقـان جزؤلرله اصلنی ویریکز ؛ دیدی ، صکره بر آز دوشـونه‌رك علاوه ایتدی :

— فقط برشرط ایله : اسـمنی درج ایتمیه‌جکسکز .

لامارتینلدن ، موسه‌دن صکره « خرسزك قیزی ! » ... دائما خولیالریمزك صـوکی بو دکلی ؟

اواقشـام احمد جمیل ترجمـه دیدکلری شـیئك بوقدر قولای اولدیغنه شـاشدی ، ایکی ساعتده اون صحیفه ترجمه ایتمش ایدی ، بوکیدیشله میلیون قازانه‌جق .

کاغدلری آننه‌سـنك اوکنه دوکدی :

— ایشته !... دیدی .....

بوکوندن اعتبـاراً احمدجمیل ایچون بر سعی متمادی باشلادی ؛ مکتبك تعطیل زمانلرندن استفاده ایدرك کیجه‌لرینی ، کوندوزلرینی بر محررك فکرغرائبپرورلرندن چیقان وکیم بیلیر نیجه غرائبجو افکاراصحابنك قیش اویقولرینه درلو قورقنج رؤیالر قاریشـدیره‌جق اولان بوحکایه‌یی؛ بوسلسلهٔ جنایات ووقایع عجیبه‌یی نفرت ایده ایده ترجمـه‌یه حصر ایتـدی . ایلك درت جزؤك طرز ترجمه‌سندن جسارت آله‌رق ذاتاً هیچ بر مزیت افاده‌یه یاخود ظرافت فکریه‌یه مالك اولمیان بوکتابی همان برحمله‌ده ترجمه ایدردی، فقط بومشغولیتدن طویدیغی نفرت چالیشدیغی مدتی برهنکامهٔ عذاب حالنه کتیردی.. طمارلرینك ایچنده بربسـته‌کار قانینك جولانی طویدیغی حالده

اکمك یمك ایچون کیجه‌سنك سکز ساعتی مردار چالغیلی قهوه‌خانه‌لرده مستکره مغنیه‌لره دمکارلق ایتمکله کچیرن بیچاره برکانجی کبی مشیمهٔ دهاسی درلو بدایع آثار پرورشنه قابلیت کوسترن بو کنج بطاقخانه‌لرده بیتمز توکنمز خرسز محاوره‌لرینی ترجمه ایتدکجه قلبی نفرتندن شیشردی .

فقط اصل اون بش کون ایچنده سکز اون جزؤلك مسوده حاضرلایه‌رق اون‌بش یکرمی مجیدیه آله‌بیلمك امیدیله کتابجینك دکانینه کیدوب‌ده طابعك پاره مسئله‌سنه‌قطعیاً بناشمادیغنی کورنجه ، نهایت قیزاره قیزاره حق ترجمه‌یی ایستمکه جسارت آلدیغی زمان حریفك: « طورك باقهلم، برکره‌اوقوتدیره‌یم. دها رخصت آلنه‌جق ... هم باصلسون ، قاچ جزؤ طوته‌جغنی نه‌بیله‌یم ؟ » دیدیکنی ایشیدنجه طوکدی قالدی ... دیمك ، اوده کونلرجه قاپانوب ، هوادن ، اوکوزل کونشدن ، خلقی بوتون استانبولك الکوزل یرلرینه سوق ایدن بولطیف موسمدن‌نفسنی محروم ایدرك حصوله کتیردیکی بوثمرهٔ سعی صانه‌بیلمك ایچون بوکتابجی دکانینه‌کونلرجه دوام ایتمك، شوملوث مسوده‌لرك آرقه‌سندن قوشمق ، بوکون رخصت آلنه‌جق یارین باصیله‌جق ، شمدی اله پاره کچه‌جك دییه الیم انتظارلرایچنده بولنمق لازم کله‌جك ...

احمد جمیل برشی سویله‌مه‌دن چیقمش ایدی ، آرتق اوکون اوه‌کیدوب چالشمادی، فقط اقشام سکون دمله دوشوندیکی زمان دوام ایتمك لازم کله جکنه قرار ویردی :

— ایش برکره نظامنه کیرنجیه قدر ... دییوردی .

دوام ایتدی . زمان کچیور ، حال‌بوکه النه پاره کچه‌میوردی ... بر آرالق براز اصرار محجوبانه نتیجه سیله کتابجیدن یوز غروش آله‌بیلدی، حکایه‌نك رخصتی آلندی، هفته‌ده برجزؤ نشرینه باشلاندی، طابعك زوکورتلکی دها چابوق نشرینه مساعد دکلدی ، دیمك هفته‌ده ایکی مجیدیه ... اوده چکیشه چکیشه آلنه‌جق ، کتابجی سزه‌صدقه ویرییورمش کبی بورون قیویره قیویره سکز اون طلبدن صکره ویره‌جك ... الکزه شویله کومه‌لیجه پاره کچمیه‌جك ، حتی آله‌بیلدیککز پاره‌لردن‌درلو اچه‌فرقلری غیب ایده‌جکسکز ، سزه الك اومادیغکز نوعدن مسکوکات مختلفه ویریله‌جك ، امان یاربی ! بونلر نره‌لردن‌طوپلانمش ؟ اللی آلتی غروشه آلدیغکزی‌اللی اوچ غروشه بوز . دیره‌جقسکز، تأدیات دائما سزك ضرریکزه اوله‌رق تعشیر ایدیله‌جك ، بونك مقابلنده‌ده نه‌قدر زحمت ! یالکز ترجمه کافی دکل ، رخصت‌پیشنده قوشمالی، مطبعه‌ده سرمرتبه سرفرو ایتمه‌لی، تصحیحلره‌باقمالی، اوف!...

احمد جمیل بوصورتله یشایه‌بیلمك ممکن اوله‌مادیغنه قناعت حاصل ایتدی ، بشقه بر شی‌دها لازم، بروسیلهٔ سعی دها ایجاد ایتمه‌لی ، اما نه ؟...

کتابجینك دکانـه دوام ایتدکجه بعض شیلر اوکرندیکه بونلردن استفاده طریقلرینه مراجعت قابل ایدی .

کتابجیلر نشر ایتدکلری رساله‌لرایچون مقـاله یازانلره اهمیتنه کوره پاره ویرییورلر ایدی ، احمد جمیل برقاچنه یازی یازسه ... نه‌یه‌دائر اولورسه اولسون؛ فرانسزجه اسکی یکی رساله‌لرده، جریده‌لرده ترجمه‌اولنه‌بیله‌جك نه‌اولورسه اولسون. حسین‌نظمینك مشتری اولدیغی رسـاله‌لرك اسـکیلرندن ، بیـات نسخه‌لرندن استعاره ایتدی ؛ بونلردن الك بیکانه اولدیغی اساسـلره ، الك لاقید قالدیغی مباحثه دائر ترجمه‌لر یاپدی؛ بونلری کتابجیلره کوتوردی ، بعضیسنی قبول ایتدیره‌بیلدی، قبول ایتدیره‌بیلدکلرندن بعضیسی ایچون پاره آله‌بیلدی ، فقط نه ذلت نفس !... دائمـا غلبه‌لق اولان کتابجی دکانلرنده دائما مشغول کورونن کتابجیلردن دائما عیب اولان پاره مطالباتنه قاتلانمق ... « شمدی یوق ... » — « ها ! او مقـاله‌می ؟ باقه‌لم ، ایجـابنه باقارز » — « اوچ کون صـکره ... » طرزنده بر مشـتری یه کتاب کوستریلیرکن مشغولیت آره‌سنده ، یاخود قوری فصولیه پلاکیسی بیرکن ایری ایری لقمه‌لرك اثنای تصادمنده ویرلمش جوابلرله محروماً عودت ایتمك . . .

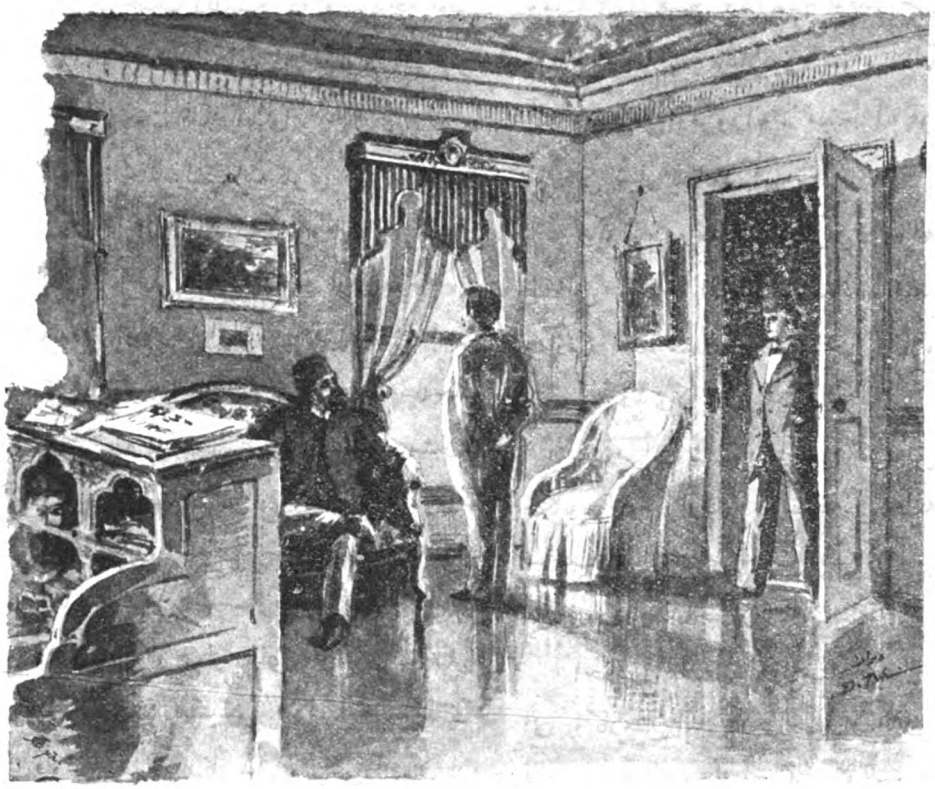
ادبیـات عالمی ، مطبوعات مسـلکی بومیـدی ؟ هیچ اولمازسـه بوقدر مزاحم ومشاقه قاتلانمغه یاشلادیغی شو مسـلکده آلتنه امضاسنی مغرورانه ، مفتخرانه قویه‌بیله‌جکی شیلر یازه‌بیلمسه ...

برکون بنه برمقاله کوتوردیکی بر رساله‌نك طـابعی — فائز افندی اسـمنده منصف برآدم‌که احمدجمیلك درداحتیاجنی اکلامش ایدی — دیدی‌که :

— مرأت شـئون ایچون تفرقه‌لق بر حکایه‌یه لزوم وارمش . بشـقه‌سی قاپمه‌دن صاحب امتیازینه مراجعت ایتسه‌کز آ . . . ابی برآدمدر ، احتراز ایتمه‌یك .

احتراز ایتمك ! . . احمـد جمیـل بك ابی اکلامش ایدی که احـتراز ایدن آچ قالیر . . هـایدی او آچ قالسـون ، فقط اوده کیلر ؟

همان اودقیقه‌ده بلا فتور مرأت شئون مطبعه‌سنه کیردی، صاحب امتیازك اوطه‌سنه قدر چیقـدی . او وقتـه قدر بر جریده اداره‌سنه کیرمه‌مش ایدی ؛ ذهننـده مطبعه عاملرینی ، اوراق حوادث اداره‌خانه‌لرینی بویوتور ؛ یشیل اورتولی عظیم یازیخانه‌لرك یانلرنده ایری صقـاللی ، آلتون کوزلکلی، یوکسك سویلر ، یوکسکدن باقار صـاحب امتیازلر تصور ایدردی ؛ شو بر ایکی آیدن بری کتـابجی دکانلرنده کوردیکی نمونه‌لر هنوز بوخیاللری تصحیح ایتمه‌مش ایدی .

حسین بها افندیی مدیریت اوطه‌سنده قنابه‌یه لافیدانه یاصلانمش ، سر محرر علی شکیبك پارمقلریله هم آهنك اوله‌رق پس پرده‌دن اوقودیغی برشرقینك تنیسیله اویومغه حاضرلانمش کورنجه‌شاشیردی، یرندن قالمقسزین یوزینه استفسارکارانه باقان حسین بها افندیبه نصل خطاب ایتمك لازم کله‌جکنـده تحیر ایتدی .

فقط حسین بها افندی ایری صقاللی ، آلتون کوزلکلی بر صاحب امتیاز اولمامقله برابر پك ایی برآدم ایدی .

— نه‌ایسته‌یورسکز ، اوغلم ؟

دیدی؛ بوخطاب احمد جمیله جسارت ویردی، نه‌ایسته‌دیکنی اکلاتدی ، حسین بها افندی طوغریله‌رق دیکله‌دی ، صکره علی شکیبی کوستره‌رك :

— صورالمده حقیقةً احتیاج وارسه...

علی شکیب دوندی، اواحمدجمیله برقاچ کره تصادف ایتمش ایدی ، بر هفته صکره دوام ایدن حکایه بیته‌جکدی ، ایشته احمد جمیل بك ترجمه ایتسون .

— امان اوقودیکزمی ، بیلمم ؟

علی شکیب اوایی یورکلی آدملردن ایدی‌که‌بش دقیقه‌ده دوست اولور، حسبحاله

کیرر ، هر کوروشدیکنی سور ، دنیاده هرشیئی سومك ایچون یارادلمشدر .

علی شکیب برحکایه اوقومش ، اونی توصیه ایدییوردی ، « طورك ، باقهیم ؟ بوراده‌می ؟ » حکایه بولوندی ، احمد جمیلك النه طوتوشدیرلدی ، « همان باشلایك » دینیلدی ، احمد جمیل اوتانمسه علی شکیبله حسین بها افندینك بوینلرینه صاریله‌جقدی ؛ اوتانه اوتانه کیردیکی بویره بش دقیقه‌ده ایصینیویرمش ، بش دقیقه‌ده بو آدملر حقنده درین بر حس دوستی طویمش‌ایدی .

ایشته مرأت شئون جریده‌سنه ایلك انتسابی بویله‌اولمش ایدی. شوایلك ملاقاتك شوقیله احمد جمیل برهفته‌ایچنده — تعطیلك صوك هفته‌سی — جریده‌یه برآی کفایت ایده‌جك درجه‌ده ترجمه حاضرلادی . علی شکیبك توصیه ایتدیکی بوحکایه‌ده «خرسزك قیزی » طرزنده برشیدی، فقط ارتق احمد جمیل مشکلپسندلکه لزوم کورمه‌یوردی ، مادامکه امضا قویمه‌یور... زواللی چوجق! اوامضایی یازمق ایستدیکی اثر بدیع ایچون صاقلامق ایسته‌یوردی .

پاره مسئله‌سی ایچون ایکنجی ملاقاتده علی شکیبه آچیلدی ، آرتق تکلیفسز بیله اولمشلردی .

علی شکیب همان :

— اوح ، باق ، اونازك مسئله‌در ... هله باشلایه‌لم ، بن سکا پاره الیوررم، البته، حسین بها افندینك قاره کوزلری ایچون چالیشه‌جق دکلسك آ... اداره‌نك صندوقی دائما بوشدر اما ... سن بکا براز کندیکی طانتسه‌ك آ باقهیم .

بشقه بریسنك آغزنده بی‌ادبانه اوله‌رق تلقی ایدیله‌جك بوسؤال علی شکیبك آغزنده اویله صاف برقلبدن صادراولدیغی کوریلیور ایدی‌که احمدجمیل غرابتی فرق بیله‌ایتمدی. درت لقردی ایله کندینی طانتدی، اوزمان علی شکیب هیچ برکمه سویله‌میه‌رك الی اوزاتدی ، کندیسنه بردست معاونت آرایان بوکنج الی کمال صمیمیتله صیقدی .

• • •

بوندن صکره احمد جمیلك صورت جریان حیاتی همان تقرر ایتدی : دائما چالیشمق ، اوته‌دن بریدن متفرق اوله‌رق آیده اوچ درت یوز غروش قدر بر پاره قازانمق .

مکتب آچیلمش ایدی ، حسین نظمی ایله برابر ارتق صوك صنفده ایدیلر ، فقط بینلرنده اسکی رفاقت ممکن اوله‌میوردی . بری لیلی دیکری نهاری ایدی ؛ حسین نظمی اوقویور ، احمد جمیل یازییور، برنده ملکات فکریه تزین ایدییور ، دیکرنده خراب اولیوردی . بوفرق حیات اسکی صمیمیت مناسباتی براز ازاله ایتمش ایدی .

بوصوك سنه‌ده احمد جمیل درسلرینی بوسبوتون اهمال ایدر اولمشدی ؛ صباحلین

مکتبه کیدنجیه قدر ، اقشام مکتبدن چیقدقدن صکره، کیجه یاتنجیه‌قدر ایشله‌ین، دائما ایشله‌ین برفکرك مکتب درسلرینه درجهٔ تحملی نه‌دن عبارت اوله‌بیلیر ؟

ضعیفله‌یور ، صارارییوردی ؛ بوکا والده‌سی بالطبع لاقید قاله‌مادی .

صبیحه خانم اووالده‌لردن ایدی که چوجقلرینك هیچ برحال‌وحسنی‌تدقیقدن ، اوکا توفیق حرکتدن خالی قالماز .

برکون احمد جمیل والده‌سنك اوکنه — مرأت شئونك اداره مأموری احمد شوقی افندیدن آلدیغی — بش مجیدیه‌یی قویدیغی زمان صبیحه خانم دیدی‌که :

— دها پاره‌مز بیتمه‌دی ، اوغلم ، سن بنی اسرافه الیشدیره‌جقسك . بزم اداره‌مزدن نه اوله‌جق ، برازده کندینه باقسه‌ك آ... هم بوقدر یورولدیغکده راضی دکلم ، صکره خسته اولیوررسه‌ك ...

احمد جمیل کولدی ، شفقت والدیتك شوسنوحات رقیقه‌سی احمد جمیلی بردن بش یاشنده‌کی چوجقلغنه اعاده ایتدی ، قومرال اوزون صاچلی‌باشنی اننه‌سنك دیزینه‌قویدی.

— بن چالیشمیه‌جق اولورسه‌م نصل اولور ، آننه‌جکم ؟ بن چالیشمالی‌یم‌که برشی اوله‌بیله‌یم ، بن شمدی یورولورسه‌م صکره راحت ایده‌جکم ... هله برمکتبدن چیقه‌یم، باق نه‌اوله‌جغم ... اوغلکی برمطبعه صاحبی، برجریده مدیری کوررسه‌ك افتخارایدرسك، دکلی ، آننه‌جکم ؟

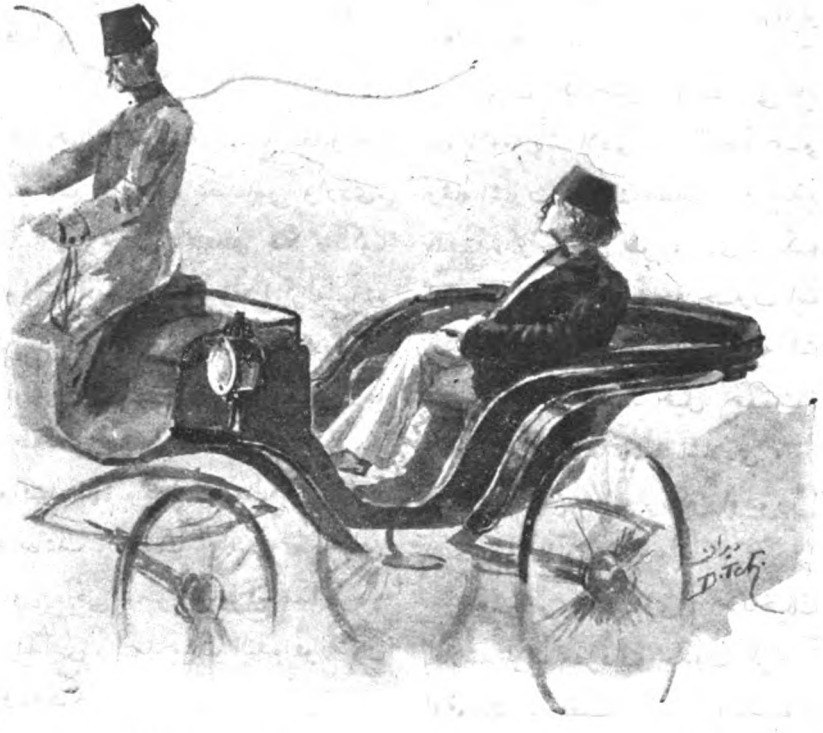
∴

شمدی احمد جمیلك قلبنه بوامید تازه دوشمش ایدی ؛ بوامیدك اوزرینه نه‌خیالار نقش ایتمش ، ذهننده نه‌لر ترتیب ایتمش ایدی !

کتابجی‌فائز افندی‌یه برجریده امتیازی آلدیرتیور ، کندیسی سرمحرر اولیور ، حسین نظمی‌بی برابرینه آلیور ، بهری بش لیرالق حصه سنداتی چیقاریپور ، برمطبعه آچیور ، حصه‌لر منافع حاصله‌دن یواش یواش آلحا ایدیلیور، مطبعه احمدجمیل منحصر قالیور ؛ دیرکن باب عالی جاده‌سنك برمحل مناسبنده ، مثلا سرکه‌جیده درت پول آغزنده کوشه‌لردن برینه ظریف ، اما نه‌قدر ظریف — ذهننده رسمی بیله مرتسم ایدی — بر دائره .... کوچك بر آرابه ... نك آتلی ... زیاده طنطنه‌یه نه لزوم وار ؟ ... او وقت کوزلکده طاقه‌جق ... کوزلکه بالخاصه اهمیت ویرییوردی ... صباحاین سلیمانیه‌دن ... — یوق ، یوق ، او اوی صاتیورلر ... بشقه بر یرده دها نره‌ده اوله‌جغی تقرر ایتمه‌مشیدی ، بر او ... — صباحاین آرابه‌سنه بیندیکی کبی عسکرجه برسسله امر ویره‌جك :

— مطبعه‌یه ! ...

بوخیالی دائما سوسلردی ، یکانه مدار تسلیتی بوندن عبارتدی ، کیجه یتاغنده راحت راحت دوشونه بیلمك ایچون حتی

یاتمقده استعجال ایدردی .

دها نهلر دوشونمهمش ، بو امیدك اطرافنده نه تفرعات ایجاد ایتهمش ایدی ؟ بوتون بومتبسم خولیالرك اراسنه برخیال خنده ناك‌ده کیرردی ، فقط بوخیال سیال ایدی ، بللی بایرسز برشی . . .

مبهم بر چوجق چهره‌سی ، کیم بیلیر کیمدر ؟ احمد جمیل بو چهره‌نك اسمنی تعیینه بیله جسارت ایده‌مزدی . .

. . .

مکتب مدت تدریسیه‌سی بیتمك اوزره ایدی‌که برکون اقشام اوستی مرأت شئون مطبعه‌سنه اوغرادیغی زمان علی شکیب کندیسنی کورر کورمز :

— بن‌ده سنی بکله‌یوردم . دیدی ، صکره سویلیه‌جکی شی یاننده تصحیحلره باقمغله مشغول اولان راجیدن ، صائبدن صاقلی ایمش کبی احمد جمیلی طوتدی ؛ حسین بهاافندینك اوطه‌سنه‌قدر چکدی کوتوردی :

— سکا بر ایش بولدم . دیدی .

علی شکیبك بولدیغی‌ایش برخواجه‌لقدن عبارت ایدی . آیده ایکی لیره ویره‌جکلر ، هفته‌ده اوچ کیجه ، اقشام یمکندن صکره کیدیورر ، ذاتاً اونك اوینه‌ده یاقین ، چوجق پك کوچك اما نه اولور ، برساعت قدر درس ، صکره یانه بر اوشاق ترفیق ایدرلر ، یینه اوینه عودت ایدر ، صانکه

هفته‌ده او اوچ ساعت ظرفنده دهامی زیاده قازانیور ؟

• • •

احمد جمیلك موازنهٔ شهریه جدولنده ایکی لیرانك بر اهمیت عظیمه‌سی واردی. علی شکیبدن بوخبری آلدقدن صکره کویا تیمور یولی قرعه‌سنده بویوك اکرامیه‌یی قازانمش کبی بر آن اول اوه‌ده مژده رس اولمق اوزره سایمانیه یولنی هروقتدن دها ایرکن طوتدی .

بواقشام مهم برمذاکرهٔ مالیه آچیلدی، صبیحه خانمك ، اقبالك آراسنه ضم رأی ایتمك اوزره‌حتی سحربیله موقع مذاکره‌یه دعوت ایدلدی . احمدجمیلك النده قورشون قلم دیبوردی‌که :

— شویله بویله اوه درت بش یوز غروش کیربیور . . . ایکی لیرا دها ضم اولنجه . . . مادام که او کیرا‌سی یوق . . . بشقه نه مصرف قالدی ؟ . . .

سحر مطبخ صرفیاتی حقنده مطالعات سرد ایتدی ؛ احمد جمیل کاه والده‌سنه ، کاه سحره نظرهٔ استفساری توجیه ایده‌رك جدول موازنه‌یی تنظیمه چالیشیوردی .

— دها ؟ دها ؟...

مصرفلر قلم قلم ایلرله‌یوردی ؛ جدولك هرنقطه‌سنده اوزون بحثلراولیور، اعتراضلر سرد ایدیلیوردی .

— دها ؟ دها ؟...

هپ آرایورلردی ؛ دها نه‌وار؟— شو یازلدیمی ؟ شیئی اونوتدك ، غالبا ؟ — دها ؟ دها ؟ ...

نهایت احمدجمیل ستونك آلتی چیزدی، طوپلامغه باشلادی ... نتیجهٔ جمعی برر رقمله اشارت ایده‌رك خطك آلتنه ایندیردکجه قلبنده برخلجان طوییوردی ، یکون نه اولهجق ؟... جمع بیتنجه حیرت ایتدی ، هرکس برسکوت تام ایله نتیجه‌یه انتظار ایدییوردی ، احمد جیل جمعك صحتنه اینانمادی ، بردها یاپمغه باشلادی ،

— آمان ، انته زنکین اولیورز . . . برخیلی پاره آرتیور .

هیچ بری اینانمادی ، احمدجیلك یانله یاقلاشدیلر ، مفردات جدول تکرار تکرار اوقوندی ، نقصان برشی اولماسون دییه دقت ایدلدی ، سحر بر آرالق « شی اونوتلمش» دیدی ، « نه ؟ » دیدیلر، « شی » دیدی ، شیئك اسمنی بولهمدی ، قهقهه‌یی صالیوردیلر ، سحر اوتاندی قاچدی ، جمع بردها یاپلدی .

احمد جیل النده کاغدی صاللایور : «زنکین اولیورز ! » دیه باغیرییوردی ، صکره کوزلرینی اقبالك کوزلرینه دیکدی :

— آرتان پاره‌ده لازم دکلمی انسه ؟ کلین ایده‌جك قیزمز وار .

— امان اغابك ، سزده ! . . .

• • •

علی شکیبك بولدینی درس وزنه‌جیلر

جوارنده‌ایدی؛ بویوك اسکی برقوناق، ایی تربیه آلمش آلتی یاشلرنده ظریف برچوجق، براز اوقومق بیلیور؛ چوچغك پدری — نازك برافندی — احمد جمیله خط حرکتی تعیین ایتدی: چوجغی صنوف اعدادیه‌یه احضار ایتمك لازم، ارتق نه یولده طرز تدریس انتخابی ایجاب ایده‌جکنده کندیسنی مختار براقیور، الك زیاده دقت اولنه‌جق شی چوجقده هوس تحصیل اویاندیرمق، چالشمه‌سندن ممنون اولمدینی زمان بالطبع کندیسنی خبردار ایدر، اخطارانك بوقسمنده چوجغه معنیدار برصورتله باقلدی، چوجق کوزلرینی ایندیردی، درس ساعتلرینه‌کلنجه « شیمدی قیش کیرمك اوزره، طبیعی کیجه‌لری ترجیح ایدرسکز، دکلی؟ » عودت ایچون کندیسنه بر اوشاق ترفیق اولنور، هفته‌ده اوچ دفعه اولسه کافی ...

احمد جمیل بو اقشامدن اعتباراً درسه باشلادی؛ فقط خواجه‌لغك مشکلات مادیه‌سی حقنده هنوز بر فکر حاصل ایتمه‌مش ایدی. چوجغه براز جریده اوقوتدقدن صکره نه یاپمق لازم کله‌جکنده تحیر ایتدی، بش دقیقه‌ده ایش بیتدی. شمدی نه یاپیله‌جق؟ چوجق بکله‌یوردی، احمد جمیل عادتا صیقنتیسندن تره‌دی؛ املا یازدیرمق ایسته‌دی، سویلیه‌جك بر شی بوله‌مادی، صکره اوقوتدینی یری یازدیردی، یاکلشلری تصحیح ایتدی، بعض قواعده تعلق ایدن خطالری ایضاح ایتمك ایسته‌دی، چوجق یوزینه باقیوردی، برشی اکلامدیغندن امین ایدی، بوسبوتون صیقلدی، « بودفعه بوقدر قالسون، افندم، کله‌جك درس ایچون کتاب کتیره‌یم‌ده ... »

قوناقدن چیقدقدن صکره عادتا کنیش بر نفس آلدی، دون اقشام موازنهٔ شهریه جدولنی شنلندیرن ایکی لیرانك قولای قازانلمیه‌جغنی شو ایلك تجربه ایله اکلامش ایدی ...

∴

مکتبك صوك امتحانلری تقرب ایتدی؛ احمد جمیل بوسنه درسلری بوسبوتون اهمال ایتمش ایدی؛ امتحان زمانی یاقلاشدقجه قلبنه برقورقو کیریوردی.

« یا صنفده قالیرسه؟ » بو قورقو ذهننه ایلیشدکجه — انسانلری قورقولی فکرلردن قاچمغه سوق ایدن حس درونی ایله — بونی همان سیلوب چیقارمقده استعجال کوستردی.

سنه‌نك صوك آینده آرتق چالشمغه لزوم کوردی؛ بریاندن برطابعه ترجمه ایدیوردیکی چوجقلره « معلومات » سلسلهٔ کلیاتی، بر طرفدن مرأت شئون ایچون ایکنجی دفعه اوله‌رق باشلادیغی بر حکایه، هفته‌ده اوچ کیجه‌سنی محو ایدن وزنه‌جیلر سفری درسلره وقت براقیوردی؛ اویقوسندن تصرف ایتدی؛ کوچك اوطه‌سنده، هر کس یازك تأثیر حرارتیله ایرکنجه

یتاقلرنده اویودیغی برصره‌ده او کتابلرینك اوستنه اکیلمش، متمادیاً ایشلمکدن یورولمغه باشلایان زوالللی باشنی ایکی اللرینك آراسنه آلمش ، دیرسکلرینك اوزرینه طایانمش ، ارتق اخذ تأثراتدن بر استنکاف بی‌تابانه ایله امتناع کوسترن فکرینه بر سنه‌در مهمل قالان شیلری قبول ایتدیرمکه چالیشیردی .

قورقدیغنه اوغرامادی ، شهادتنامه‌یی آله‌بیلدی ، فقط برشهادتنامه‌که ... احمد جمیل بوندن بحث ایدلمسنه رضا ویرمز ، مرتبهٔ ذکائیه‌سنه عادتا دونیت ویرن بوحجت درجهٔ استعدادنی اوتانیر .

شهادتنامه آلدقدن صکره هیچ سوینمه‌دی ؛ اوندن ذاتاً بر شی امیدنده دکلدی ، ارتق طرز معیشتی بولمشدی ؛ بوشهادتنامه‌نك استحصالی ایچون چالشماسی باشلادیغی بر شیئ بتیرمش اولمق عزمندن بشقه برشیدن تولد ایتمه‌مشیدی .

* * *

مکتب بیتدکدن صکره حسین نظمی ایله مشارکت حیاتیه همان بوسبوتون بیتدی؛ اوخارجیه نظارتنه انتساب ایده‌جك ، اره‌صره‌ده بعض رساله‌لرده یازی یازه‌جق.. احمد جمیل هیچ بر یره انتساب ایتمیه‌جك ، بوسبوتون مطبوعات عالمنه آتیله‌جق ، برایکی درس دها بوله‌جق، پاره قازانه‌جق ، مرأت شئون هیئت تحریریه‌سی آراسنده ذاتاً یری حاضر ... حسین بهاافندی برکون کوزلکنی ضبطه چالیشه‌رق خدمتندن هیچ ممنون اولمادیغی عثمان طیاری کوسترمش ، قولاغنه : « سن مکتبدن چیقدقدن صکره بوراده‌سك » دیمش ایدی .

احمد جمیل بومطبعه‌ده همان هر کسی سوردی ، باش محرر علی شکیب ، صاحب امتیاز حسین بها ، اداره مأموری احمد شوقی افندی ؛ بونلر هپ اوصاف یورکلی آدملردندی که انسان ملاقاتلرندن برانشراح درون حس ایدر، آجیلقلرندن بر چوغنك زائل اولدیغنی طویار . برده مطبعه مدیری توفیق افندی واردی که مطبعه‌یه هر کون هر کسدن اول کلیر ، کوچك اوطه‌سنه کیرر ، دائما کوسکون دائما ساکت برآدم‌که مطبعه‌ده برکولکه کبیدر ، کیمسه ایله قونوشماز ، هیچ برشیئه قاریشماز ، یالکز احمد شوقی افندی ایله امور اداریه باقار . مطبعه‌ده اوکسوروکندن بشقه‌سی طویولماز ؛ مریض ، یازین کورك کیر ، اوطه‌سندن منغال مایس اورتمسنده قالقار براختیار ... احمد جمیل بو آدمله بر چفت لاقیردی ایتمه‌مشدر ، ماهیتی بیله بیلمز ، مطبعه مدیری ؟ . . . نه‌دیمك اوله‌جق ، مطبعه مدیری ایسه کندیسنی کوسترسون ، اوطه‌سنده کول اشه‌له‌مکدن بشقه‌برشی یاپمیه‌جقسه مدیریتدن واز کچسون ، حسین بها افندینك بوکا -- حتی بعض سوء استعمالاتنه — تحمل ایدیشنه نظراً بو آدمك مطبعه‌ده مدیریت

طاقنمق ایچون برحق مخصوصی اولمالی ... بعض قولاغنه چارپان سوزلردن یواش یواش اکلامش ایدیکه توفیق افندی حسین بها افندینك شریکی ایمش ، غالبا اصل سرمایه‌ده اونك ایمش ....

احمد جمیل هیچ بوکا اهمیت ویرمدی ، مطبعه‌نك ارکان‌سائره‌سنه‌ده اهمیت‌ویرمزدی ، ذاتاً اواوچ کشیدن بشقه‌لری دائما سیار ایدیلر . التی آیده التی کره مطبعه‌دکشدیرر آدملر ... بوکون‌مرآت‌شئون مطبعه‌سنده ، یارین دیکر برجریده‌ده ، بعضاً ایکی یرده مجتمعاً ... مثلا عثمان طیار دردنجی دفعه اوله‌رق مرأت شئونه انتساب ایتمش ...

احمد جمیل شهادتنامه آلدقدن صکره بودردنجی دفعه‌یه‌ده خاتمه ویرلدی ، حتی بو دفعه حسین بها افندی عثمان طیارك مطبعه‌دن چیقدیغنه دائر جریده‌ده ایکی سطرلق بر اعلان نشرینه بیله لزوم کوردی .

احمد شوقی افندی اوکون برارالق احمدجمیله :

— اوح هله شو چاپقیندن قورتلدق ! شمدی کیتسون‌ده بشقه برمرأت شئون‌نامنه پاره آلسون .

دیمش ایدی .

* * *

مرأت شئونه صورت قطعیه‌ده انتسابندن صکره احمد جمیلك حیاتی برانتظام مخصوصه کیرمش اولدی : کتابجیلر ایچون چالشمق ، رسائل موقوته‌یه مقاله‌لر یتشدیرمك ، مرأت شئون ایچون هرکون حوادث ومتنوعه ستونلرینی طولدیرمق ، صباحدن اقشامه قدر اداره‌خانه‌نك حاوی اوچش الوان مختلفه‌دن لکه‌لری ، اشکال متنوعه‌دن یپرتیقلریله برغربیه حالنی آلمش صولوق یشیل چوخه اورتیلی یازیخانه‌سنك کناریه ایلیشه‌رك — علی شکیب بر طرفده اجمال احوال یازارکن ، راجی اوته‌ده بر رساله‌ٔ موقوته‌ده کوزل بر منظومه‌یی تزییفه چالیشیرکن ، حسین بها افندی برحساب مسئله‌سی ایچون احمد شوقی افندی‌یه چیقیشیرکن ، سرمرتب مرکبلی الی‌قاپونك کناریه طایامش « متنوعه‌یه بربچق ستون‌دها لازم » دیرکن — چالشمق ؛ یازی‌اعمال‌ایدر بر آلت قبیلندن طولانی کسلمش کاغدلری تکرار اوقومغه وقت بوله‌میه‌رق طولدیروب بریکیسنه باشلامق ؛ متمادیاً ایشله‌ین زوللی باشنی بربخارمستی‌ایله متسلی ایده‌بیلمك ایچون بربرینی متعاقب یاقدیغی سیغاره‌لرك دومانی کوزلرینی‌طولدیردقجه‌توقفه، صولانان‌بویچاره کوزلری دیکلندرمکه وقت‌بوله‌میه‌رق یازمق؛ صکره یورغون ذهنك برکلمه‌یی بوله‌بیلمکدن، یاخود برجمله‌یی ربط ایده‌بیلمکدن امتناع عاجزانه‌سی‌اوزرینه ایلری‌یه‌کیتمك استه‌مه‌ین قلمی کاغدك اوزرندن آییره‌میه‌رق طورمق؛ بر مدت قوای ذهنیه‌نك معطلیتی ایچنده کوزلرینجره‌نك رنکی‌اوچش، اکری طاقیلمش یشیل استار پرده‌سنك کنارندن شوراده

ذهنلرینی اولدرمکله مشغول اولان بو زوالليلره برنظرهٔ استهزا یوللایان ـ کونشك التماع ضیاسنه متحسرانه طالوب قالمق ...

بو مشغلهٔ متمادیه ایچنده احمد جمیل یمك ایچون وقت بوله‌مازدی ؛ اکثریت اوزره پینیر اکمك اوزومدن تشکیل ایتدیکی اوکله یمکنی کونشسز لکدن ، هواسزلقدن نا توان قالان دائما بی اشتها معده‌سنه زورله ایندیردیکه کوزلری برجریدهٔ اجنبیه‌ده شایان ترجمه فقره اراره یاخود دمین طولدیردیغی کاغدلرك برنده‌یری بوش براقلمش برکلمه ایچون لغت کتابنی اراشدیرردی . بعضاً اویوشمش بجاقلرینه ، متصل اوتورمقدن یورلمش وجودینه برتازکیٔ حیات ویرمك ایچون قالقوب براز طولاشیر ، یاخود پنجره‌نك کنارنده آیاقده طوره‌رق قارشوکی قالدیرمدن کچنلری سیر ایدر ، بر آرالق مردیونلری اینر ، سوقاغه چیقار ، کتابجیسنه قدر کیدر ، یکی چیقمش کتاب وارسه شویله بر باقار ، یاخود طابعك خاطری ایچون تصحیحلرینه باقیوررر ، ینه مطبعه‌یه عودت ایدر . . .

بو طرز حیات دائما بویله‌در . . . جمعه یوق ، هرکون چالیشه‌جق ، هرکون برمطبعه‌یه اسیر اوله‌جق ، بعضاً کیجه‌لری نوبت بکلیه‌جك ، صاحب امتیازك اوطه‌سنده سدیرك اوزرینه ایلیشوب یاته‌جق ، نادراً مطبعه‌ده کندیسنه احتیاج اولیه‌جق‌ده براز نفس آله بیلمك ایچون تپه‌باشنه قدر کیده‌جك ، یاخود کیدوب کله بر بوغاز ایچی سفری یاپه‌جق . . . .

فقط احمد جمیل بوحیاتدن مشتکی دکل ایدی ؛ چالشمق شمدی اونك ایچون برعلت عصبیه اولمش ، طوره‌میوردی . اقشاملری اوینه کیتدیکی زمان یمك وقتنه قدر مندرك اوزرینه بویلی بوینه اوزانیر ، دیکلنیردی .

اوه کلنجه والده‌سیله اقبال اوکونك سلسلهٔ وقوعاتنی نقل ایدرلردی ، اویالکز دیکلر ، اره‌صره بر سؤال درمیان ایدر ، اونلر سویلر ، بیك درلو هیچلردن مرکب سوزلرله یورغون ذهننه براز نفس راحت ویررردی . احمد جمیل بوحیات مشغولیت باشلادقدن صکره سکوتپرست اولمش ، کنجلره مخصوص اطناب کلامی غیب ایتمش ایدی ؛ فقط ایستر ایدی‌که کندیسنه اوتەدن بربدن بحث اولنسون . بوکون قومشو صابره خانم کلمش ، اوغلی احمد افندی کلینیله غوغا ایتمش‌ده او ارالرینه کیرمش ، بارشدیرمش ، ینه قیمتی بیلنمزمش ، کلین دکلمی ؟ . . .

دون اقبال سحرله برابر سکز ارشون باصمه الق ایچون قالپاقجیلر باشنه کیتمش ، یولده سحرك پوتینك اوکچه‌سی قوپمش ، دلی قز « امان ! کوچك خانم ! اوکچه‌م قوپدی . » دیه غلبه‌لکك ایچنده برچیغاق باصمش که . . .

احمد جمیل بو هیچلری بر تلطف

مخصوص ایله دیکلر ؛ دیکله‌دکجه صیجاق بر کوندن صکره دوشن یاز یاغمورلرینك لطیف سرینلکنه مشابه بر حظ دلکشا حس ایدردی .

مطبوعات ایچون چالشدیغنه هیچ متأسف دکلدی ، زیرا بوتون امیدلرینك بو کوشش متمادی نتیجه‌سیله ظهور ایده‌جکنه قانع ایدی ؛ فقط او وزنه‌جیلرده‌کی درس احمد جمیله اوقدر اغر کلیوردی‌که اکر بشقه درلو تلافیسنه امکان اولسه او ایکی لیرایی چوقدن ترك ایدردی .

هیچ اولمازسه کیجه‌لرینه تماماً تصرف ایده‌بیلسه کندیسنی بختیار عد ایده‌جکدی. اوده قالدیغی اقشاملر برمدت والده‌سیله قونوشور ، سحرله الای ایدر ، بالخاصه اقبالی هرهانکی بر سببله قزدیره‌رق اکلنیر ، صکره اوطه‌سنه چیقه‌رق یا سودیکی برشاعری اوقور ، یاخود ترجمه‌لریله اشتغال ایدر ویاخود ـ ایکی کون صکره فنا بوله‌رق آتمق اوزره ـ برمنظومه‌جك قارالاردی .

اوطه‌سنده سجاده‌لرك اوزرنده یووار ـ لانه‌رق ، مندرلرده‌اوزانه‌رق چالشمغه صرف ایتدیکی بوزمانلر کوندوزلری اداره‌خانه‌نك حصیر اسکمله‌سنده کچن ساعتلرك مکافات مشاق قبیلندن بر مدت استراحت ایدی ؛ فقط درد احتیاج بو زمانلری‌ده تماماً کندیسنه براقیوردی .

هفته‌ده اوچ کیجه یمکدن صکره اودن چیقه‌رق ، بوسکونکاه آرامشی براقه‌رق وزنه‌جیلره قدر کیدر ؛ اورادە ساعتلرجه اوغراشدقدن صکره معیتنه ویردکلری بر اوشاغك رفاقتیله اوینه کلیر ، او زمانه قدر هرکس یاتمش اولدیغندن اوزرینه آلدیغی اناحتارله قاپویی آچه‌رق خفیفجه ایاقلرینك اوجنه باصه باصه اوطه‌سنه کیرر ، اون التی ساعتلك برسعیك بهای اضطرابیله قازانامش اولان یتاغنه صوقولوردی .

اصل بو وزنه‌جیلر سفرندن قیش اثناسنده زحمت چکمش ایدی ؛ اویله که درس کونلری یمکنی بیدکدن صکره منغالك باشنده ایصنق ممکن ایکن بوکا موفق اوله‌میوب صوغوقده ؛ قارلرك ، چامورلرك ایچنده تکرار سوقاغه چیقمق لازم کله‌جکنی دوشوندکجه اوه کیتمکدن تحاشی ایدر اولمش ایدی .

درسی اولدیغی اقشاملر احمد جمیل سفره‌ده بر سکوت ماتمکیرانه ایله یمك بیدکدن صکره کوچوجك قرمزی باقر منغالله ایصینان بو لطیف آشیانهٔ استراحتده والده‌سنی یالکز براقه‌رق ، حتی کچ قالمق خوفیله منغالك کنارینه سورولن پارلاق صاری جزوه‌دن حصه‌سنی آلمیه‌رق بالخاصه بوکیجه سفرلری ایچون آلدیغی سیاه مشمع پالطوسنی کیر ، « آننه ! بن کیدییورم ، اویقوکز کلیرسه بنی بکله‌میکز ! » دیر ؛ قلبنده بو اوه ، شو مختصر عائله اوجاغنه برحس حسرتله سوقاغه چیقاردی .

صوغوق ! . . . قیشك تپیلرله محمول روزکاری پالطوسنك باشلغندن هجوم ایده‌رك یوزینی طیرمالار ، بتون وجودینی برعشهٔ بارده ایله تیتره‌تیر . حصیر اسکمله اوزرنده یازی ایله کچن طاقتفرسا برکوندن صکره او لطیف ، کوچك ، صاری منغالك کنارندن مهجور اولمق ؛ مشکوك ایشلرله کچینن سفله کبی کیجه‌لری قارا کلقلر ایچنده اکمك پاره‌سنه قوشمق بر درد طاقتفرسا ایدی .

هر دقیقه بر چامور کردابنه‌باتمامق ایچون توقفه مجبور اولور ، ایکی الارینی جیبلرینه صوقه‌رق اتکلرینی دیزلرینك اوستنده ضبطه چالیشه چالیشه طاشلرك اوزرندن سکه‌رك یورور ، بعضاً دیوارلرك کنارندن برکولکه شکلنده سوزوله‌رك کچر ، کذرکاهنه تصادف ایدن کومه‌کومه بوزولمش کوپکلردن قورقه‌رق یولنی دکشدیرر ؛ بعضاً برویرانه‌نك بوشلغندن کچرکن شمدی بر ال اوزانیوره جکمش ، یاقه‌سندن طوتیوره‌جکمش کبی قلبنده برلرزش هراس طویاردی .

صکره برآرالق یاغمور باشلار ؛ اوموزلرنده ، باشنده مشمع پالطوسنی دوکه‌رك صیرتندن سوزلوب ایاقلرینه طوغری آقار ، نه‌قدر قیورسه بردرلو چاموردن محافظه ایده‌مه‌دیکی زوالللی‌تك پانطالونی ایصلانیر ... بو یارینه قدر قورویه‌جق ، صباحاین منغالك کنارنده توته‌رك کیجه‌دن قالان نمی آلنه‌جق . . . اقبال بر یاندن اوتوبی حاضرلارکن او مطبعه‌یه کچ قالمق قورقوسیله اوزوله‌جك ... تنها قراکلق سوقاقلر ... صوغوق روزکارله قاریشیق صیقی بریاغمور ...

احمد جمیل او سوقاقلردن ، اویاغمورك آلتندن کچر ؛ ناوزنه جیلره‌قدر کلیر ، قاپونك اوکنده زیله طوقونمه‌دن اول برنفس آلیر ؛ صکره قاپو آچیلنجه هنوز یمکنی بتیرمه‌مش ، یاغلی الی سیامه‌مش اوشاغك طوتدیغی مومك ضیاسیله طار بر مردیونی چیقار ، سلاملق اوطه‌سنه کیرر ، اوراده بکلر ، تاکه

کوچك بك کتابلرینی آلوب‌ده حرمدن چیقسون . . .

— خواجه افندی . . . بوکون هیچ چالیشه‌مادم ، عفو کزی رجا ایدرم .

مقدمه‌سیله کوچك بك کیرر . احمد جمیلك هرشیدن زیاده بوخواجه‌افندی تعبیری جانی صیقار . نه‌ایچون؟ جانی صیقلمغه حقی وارمی؟

چوجق کوچك بریارامازدر ، فقط یارامازلقلری برتربیه‌سوسی آلتنده‌مستوردر . احمد جمیل شاکردینك هیچ بر اثر عدم ظرافتنه تصادف ایتمه‌مش اولمقله برابر اوفق برسرزنش ایتسه چوجغك برادای صنعیٔ محجوبانه ایله کوزلرینی ایندیرمدك ایچندن : « بدلا ! سن‌ده . . . . سکا نه اولیور ؟ ایستر چالیشیرم ، ایستر چالیشمام ، کیفمك کهیاسی دکلسك یا ! . . . » دیه‌جکندن امیندر . اونك ایچون دائما عفو ایدر ، ذاتاً چوجغك کندیسیله برابر بولندیغی مدتدن بشقه چالیشمادیغنی‌ده بیلیر .

درسه‌باشلانیر ؛ مثلا حسابدن تقسیم اکلاتیله‌جق ، علم‌الارضدن ارضك کرتی ایضاح ایدیله‌جك ، برتلکی مصالی اوقونه‌جق ، انه‌کچن اسکی برجریده‌دن املا یازدیریله‌جق . . آه ! احمد جمیل بونلره بدل او کوچوجك صیجاق اوطه‌ده مندرك اوزرینه بویلی بوینه اوزانه‌رق موسه‌نك کیجه‌لرینی ، هوغونك تماشالرینی ، لامارتینك تفکراتنی اوقومق ایچون نصل براشتیاق جانسوز طویاردی ! . .

بروقت کلیردی که هرایکیسی‌ده یورولور ، چوجق کوچوجك الیله اغزینی صاقلایه‌رق یلاندن اسنه‌مکه باشلار ، احمد جمیلك یورغون کوزلری سوزولوردی . برآرالق اوشاق کورونور : « خانم افندی خبر کوندرمش . کوچك بك ارتق یورولمشدر دیبور » سوزیله درسه خاتمه ویریلیر . چوجق برآن اول حرمه کیتمك ، اوشاقده احمد جمیلی برآن اول اوینه قدر کوتوروب عودت ایتمك ایچون صبرسزلندقلرندن بونك چوجقله اوشاق اراسنده برصنیعه اولمسی‌ده پك زیاده احتمال آلتنده اولمقله برابر احمد جمیل آلدانمغی ترجیح ایدردی .

عودت ایدرکن بشقه برفصل باشلاردی . اوشاق یواش یواش احمد جمیلله تکلیفسزلشمش ایدی . او بو لاابالیلکه سکوتندن بشقه برشیله ممانعت کوسترمدیکندن اوشاق اوده‌لاقیردیسز کچن حیاتنك اوجنی احمد جمیلدن چیقاررردی .

النده مشمع فناری صاللایه‌رق ایلك اوکجه اوکدن کیتمك معتادی ایکن هردفعه سنده پرایکی پارمق کری‌قاله قاله نهایت یانمده کیتمکه باشلادیغی احمد جمیله کوه‌زه اوشاق بوتون ترجمهٔ حالنی دوکدی ، مملکتنده کندیسنی بکله‌ین قاره کوزلیسندن بیله بحث ایتدی . . . احمد جمیل یالکز دیکلر ، یاخود دیکله‌مکسزین صوصاردی . نهایت سوقاغك باشنه کلنجه اوشاق :

« ئه . . . ارتق بورادن کیدرسکز . »

دیر ، احمد جمیل خفیف برسلامله آریلیر، تتره‌یه‌رك اناختاری صوقار ، چامورلی لاستیقلریله مشمع پالطوسنی همان طاشلغه آتار ، اوطه‌سنه چیقار ، ایصلاق اثوابلرینی اوته‌یه بری‌یه ایلیشدیرر ؛ یتاغنه ، حیانده یکانه ملتجای آرامشی اولان یتاغنه کیرر...

∴

اویو ، زواللی چوجق ؛ یشیل اسکی چوخه‌لی یازیخانه‌نك کنارنده ، قرا کلق چامورلی سوقاقلرده، کوچك نازلی چوجغك دائما اسنه‌ین چهره‌سی قارشوسنده کچن او ساعات مشاق ومحندن صکره شوصیجاق تمیز یتاغك ایچنده ، منور مائی بر سمانك باران الماسی آلتنده طلوعنی بکله‌دیکك خورشید امیدی کورمکه چالیشه‌رق ؛ درین ، اوزون برخواب تسلیتبخشای حیات ایله اویو !...

- ٦ -

تپه باشی ضیافتنی تعقیب ایدن کونك صباحی احمد جمیل مطبعه‌یه معتادندن براز کچ ـ کیجه‌نك بقیهٔ خماریله برازسرسمجه ـ اوله‌رق کلدیکی زمان احمد شوقی افندیدن بشقه کیمسه‌یی بولامامش ایدی . صباحلری انتشار ایدن جریده‌لرادارهٔ‌خانه‌لری الك زیاده صباحلین آسوده‌در ؛ کیجه‌جریده باصلمش، صباحلین‌شفقی‌متعاقب موزعلره طاغلمشدر؛ یالکز پوسته‌یه تودیع ایدیله‌جك اولانلر قوشاقلانمقده ؛ ترتیبخانه‌ده مرتبلرك تلاشه لزوم کورمیه‌رك قاصه‌لره طاغیتدقلری‌دوکمه حروفك سریع ضربه‌جکلرله مطرد آهنکی ایشیدیلمکده‌در . محررلر هنوز کلمه‌مش ، توتون قوقوسی هنوز مطبعه‌نك مرکب و ایصلاق کاغد قوقوسیله مشبوع هواسنی طولدیرمامش ، احمد شوقی افندی هنوز حجره‌سنه کیروب کاغدینك اوستنده دائما چتیردایان قلمنی الله آلمامش . اداره مأموریتنك ترانهٔ قلمیله مدیرك اوکسوروکی مطبعه ماکنه‌سنك دهدارلریدر. احمد شوقی افندیه نه‌وقت قلمندن او بیتمز توکنمز ـ کاغدك اوزرنده برمشی بطی ایله یوروین براوکوز عربه‌سی کبی ـ اودائما چتیردایان قلمندن‌بحث‌اولونسه « یوق! اوکاایلشمه‌یکز، اوبنم تنتیمدر ؛ بن هم یازارم هم اونلی‌ایله اویورم » دیردی .

احمد جمیل اداره مأمورینی الك پارلاق تمناسیله‌سلاملادی؛ هرصباح‌ویله‌بولوشورلر، دردلشیرلر ، اوته‌دن بریدن بحث‌ایدرلردی. علی‌شکیب بوایکی‌دوسته‌یازیخانه‌نك برطرفنده حسبحال اثناسنده تصادف ایتدکجه نکته‌ـ پردازلغه اولان میل صافدرونانه‌سنه تبعاً

احمد جمیل ایله احمد شوقینك مخلصلرندهکی مشـابهتدن طولایی « احمد افندیلر بنـه برلشمشلر » دیردی .

احمدشوقی افندی رفیق‌مصاحبی کورنجه ـ سویله‌مك ایستدیکی شیئی سویله‌یه‌جك بر آدم بوله‌میوب‌ده ایلك تصادف ایدنك اوزرینـه آتیلان صبرسزلره مخصوص برتلاش ایله ـ احمدجمیلك سلامنه مقابله‌ایتمکه وقت بوله‌دن:

— کوردکمی برکره چاپقینی ؟ بواقشام بنه اونه کیتمه‌مش ! . .

دیدی . احمد جمیل راجیـدن بحث اولندیغنی درحال آکلادی .

احمد شـوقی افـدینـك باشـلیجه منتخبی اولان لغـاتدن بری‌ده « چاپقین » کله‌سیدر . بوکله‌یی هیچ سـومه‌دکلریله بك زیاده سـودکلرینه حصر ایدر ؛ حتی برکره حسـیات محبتنه لزومنـدن زیاده قاپیله رق کندیسنی غیب ایتمش ، صاحب امتیازحسین بها افندینك دیزینه الی اوره‌رق « هـای ! چاپقین های ! » دیمش‌ایدی‌ده صکره‌ده شو ذهول غافلانه‌دن طولایی ذاتاً قرمزی‌اولان چهره‌سی برقاچ کوملك دها قرمزیلاشه‌رق اوچ درت کون قـدر صـاحب امتیـازك یوزینه باقه‌مامش ایدی .

احمد شوقی افندی بوصباح شو جمله‌یی بك حدیدانه ، بیاض کتن یلکنك آلتنده زورجه ضبط اولنان کوبکی یرندن صـار ـ صیله‌رق سویله‌مش ایدی .

احمدجمیل تلاش ایتمیه‌رك صوردی :

— نره‌دن آکلادیکز ؟

— نره‌دن آکلایه‌جغم ؟ زوالللی قادین بنه اوکسوزلر کبی بوینی بوکوك چوجغیله کلمش ، مطبعه‌مك آشـاغی قاتنده آغلایوب طـوریـیـور . . . کـورسـه‌ك . نه ده کـوزل قادینجغز ، تازه ، محزون ادالی ، عصمتی هرحالدن بللی ... بوبیچاره‌یی اوده کیمسـه‌سز ، یاب یانکز ، احتمال اکمکسز براقوب‌ده کیم بیلیر هـانکی قحبه‌نك یانده وقت کچیرمکده معنی‌وارمی ؟... ایکیده‌برده « بابام‌نره‌ده ؟ » دییه‌کلن بوچوجقله، مطبعه خلقنك قابا قابا معنالی کولوشلری آره سنده آغلایان او قادینجغزی کوردکجه ایچم ایچمه صیغمایور. علیم‌اه ! برکون‌اوچاپقینی‌طوتدیغم کبی اداره‌نك پنجره‌سندن آشاغی‌یه آتمجغم... امانه‌یه‌یارار ؟ ایش بوبیچاره‌لرك دردینه دوا بولمقده ...

احمد شوقی افندی دوام ایتدی ؛ کند ـ یسـنی تجربه ایتمه‌دن ، عائله بابالغی نه دیمك اولدیغنی آکلامه‌دن، یاخود اووظیفهٔمقدسه ـ نك درجهٔ اهمیتنی هردرلو تقیددن وارسـته عد ایده‌جك قدر کندیلرنده خساست طبع کوردکلری حالده اولنلردن بحث ایتدی .

کیم بیلیر ؛ شـوکنج قادین کیمك ، هانکی بابا ایله هانکی والده‌نك نازلی برقیزیدر ؟ بك کوچك ایکن اولنمش ، چوجغندن آکلا ـ شیلیور. بلکه اون بش اون آلتی یاشنده ...

طوتمشلر بیلمدیکی بر آدمه ویریورمشلر، « سنك هرشیئك ایشته بو آدمدر » دیمشلر، صکره آنا بابا اورتهدن قالقمش ، دنیاده بو آدمدن بشقه کیمسه قالمامش. بر آی یامسعود اولمش یااولمامش، قوجه‌سی ایچمکه باشلامش، دیرکن بر آقشام اوده کوچوجك برچوجقله یالکز قالمش ، بوکنج قادین نه‌یاپار؟ قوجه‌سی نره‌ده قالمش ؟... بو غیبوبت تکرر ایدر اولمش . نره‌یه کیدییور؟.. نره‌ده قالیور؟.. درلو سلسلهٔ فرضیات که هربری جکرلرنده برشرحهٔ زهرناك آچیور، مرام آکلاتهمیور، آغلاسه قیامتلر قوپیور ، حتی ....

احمدشوقی افندی دییوردی که: — اوت، بویله برحریف بیلیرم که قاریسی آغلادقجه دوکردی ... انسان ایلك اوکجه قاریسنی دوکن ارککلردن بحث اولندیغنی ایشیدنجه « کیم بیلیر؟ قاری نصل طیاغه مستحقدر.» دیمك ایستر ... اوت، افندی ایچسون ایچسون ، صکره « اوده بقالدن ویردیکی پینر اکمك آلیرلر، تسایسیله کیتسون جبنه‌کی پارهنی برمردار آشفته‌یه ویرسون . صکره اوه کلنجه قاریسنك آغلامه‌سنه تحمل ایتمسون. اوقادین آغلارسه، باغیررسه جادی دینه‌جك: طیاغه مستحق عد ایدیله‌جك .... بوکاربرده قادینك قوجه‌سنه عاشق اولمه‌سنی علاوه ایدیکز ، ایشته راجینك قاریسی ... دنیاده کندیسندن قاچان شوحریفدن بشقه برشی دوشونمدیکی بوصباح شفق آثار آتمز کاوب بشوراده آغلامه‌سیله ثابت دکلی ؟... اما قوجه‌سنی آرامق ایچون صباحلین باشنی اورتدیکی کبی مطبعه‌یه کلیورن قادینك معامله‌سنی‌ده سوسلی بر معامله عد ایتمیه‌جکمشز... برده اوکا صورمالی. بودرجه‌یه قدردوشمش اولق ایچون کیم بیلیر نه‌مجبوریتلر کورمشدر ...

احمد جمیل برتأثرعمیق ایله دیکله‌یوردی . احمد شوقی افندینك ساده برطلاقت طبیعیه ایله سویلدیکی بوسوزلر بیش نکاهنده برعالم فجایع آچمش ، حیات جمعیت بشریه ایچنده کوز یاشلرندن مرکب برصحیفهٔ اضطراب تشکیل ایدن برمبحث دلخراشی بتون تفصیلات مزعجه ومؤلمه‌سیله کوزینك اوکنه دوکمش ایدی . اونامسه آشاغیده آغلایان راجینك قاریسنه دکل ، بتون کوزی یاشلی زوج و زوجه‌لر ایچون شوراده اوزون اوزون بر بکای صاف مرحمتله آغلایه‌جقدی .

بوآرالق احمد جمیلك کوزینه بر شی ایلیشدی ، احمد شوقی افندی‌یه کوسترمزك دیدی‌که :

— باقسه‌کزآ، مردیونك باشنده طوران راجینك چوجغی دکلی ؟... برشی سویله‌یه‌جك‌ده غالبا جسارت ایده‌میور..

احمدشوقی افندی :

— کل باقه‌یم ، اوغلم ، کل ... بر شیمی سویله‌یه جکسك ! دیدی .

چوجق — قیرقیامامش لپسقه‌صاچلی،

دنیاده وقتندن اول درد ومحنتله آغلامغه باشلادیغی ایچون برمعنای حزین حیرتله اورتولمش ظن ایدیله‌جك قدر بایغین کوزلو ؛ برایکی‌سنه اولدن آلندیغی پارچه‌لری دیزلرینه یاقلاشان پانطالونندن ، بیلکلرینی اورته‌مین یکلرندن آکلاشیلان صولوق البسه‌سی ایچنده ، پژمرده یاپراقلر آراسنده برنوشکفته کل قدر روحپرور بر چوجق — تردد ایده‌رك یاقلاشدی :

— اذن ویررسه‌کز آننه‌م سزه بر شی سویله‌یه‌جك . دیدی .

احمدشوقی‌افندی رفیقنه باقدی، برنظر تعاطیسیله قادینجغزی دیکله‌مکه‌قرارویردیلر.

احمد شوقی افندی چوجغك الندن طوته‌رق دیدی‌که :

— سنك اسمك‌نه باقه‌یم ؟...

— ندیم !...

— باق برکره ... ایلك بابالق هوسیله چوجغه شاعر اسمی ویرمش‌ده صکره ...

احمد شوقی‌افندی مطالعه‌سنی چوجغك یانده اکمال‌ایتمك ایسته‌مدی . احمد جمیلی‌ده براشارتله دعوت ایده‌رك صفه‌یه چیقدی ، قادینجغز مردیونك کنارینه طایانمش منتظر مساعده ایدی .

احمد شوقی افندی کندیسنه براز وقار ویره‌رك ، مراسم فوق‌العاده‌یه مخصوص سسنی طاقنه‌رق :

— نه‌ایستیورسکز ، همشیره خانم ؟... دیدی .

احمدشوقی افندینك شوسؤالی اوزرینه کنج قادین بتون ماتم حیاتنك رنك ظلمت مشاقندن سیمای غمناکنه چکیلمش بر پردهٔ یأس کبی چهره‌سنی اورتن سیاه پچه‌نك آلتنده هنوزقورومامش کیرپیکلرینی قالدیر- مغه ، هنوز خندهٔ فرخندهٔ شبابه بدل سیلاب کریهٔ اضطراب آلتنده ملول‌وکثیف طوران کوزلریله شو مشفق چهره‌لره بر نظرهٔ استمداد توجیهنه‌بیله‌جسارت‌ایده‌میه‌رك مهتز برصدا ایله :

— دمیندنبری سزه مراجعت ایدوب ایتمیه‌جکمی دوشونیوردم ... نهایت‌مراجعته

قرار ویردمده شمدی نه دییه‌جکمی بیلمه‌یورم ... ذاتاً بنم نه‌دیمك ایسته‌دیکمی سز پك ایی بیلیرسکز ، دکلی افندم ؟ زوجمی سزده بنم‌قدر طانیرسکز ... ایکیده برده بونی بوکوك بر چوجغك کلوب باباسنی صوردیغنی‌ده کوریورسکز ... بوکون او چوجغك النده طوتدیغی کلن والده‌سنی کورنجه بو زوالللی قادینك نه‌دیمك ایسته‌دیکی‌ده آکلاشلمشدر ...

قادین آرتق ایلك احتراز مترددانه‌یه شو اوچ درت سوزله غلبه چالدقدن‌صکره، او سنه‌لردن بری قطره قطره جکرلرینه طاملایوب هرنقطهٔ اصابتنده برزخم سوزناك آچیلان زهر دردك بوتون تاریخ آتشینی فوران ایتدی : سویله‌یه‌جکنه ، نه‌دیمك ایسته‌دیکنه دقت‌ایتمیه‌رك ؛ اورادہ شومرکب لکه‌لریله سیم سیاه کسیلن مطبعه مرديونك کنارینه اتکا ایده‌رك ، قارشوسنده یوزینه باقمیه‌رق بهت تأثرله ساکتانه دیکه‌ین اوایکی چهرهٔ شفقته توجیه نکاه ایتمیه‌رك ، یانی باشنده بوفاجعه‌نك هنوز اساسنی ادراك ایده‌میه‌جك برسنه کلمه‌مش فقط بوتون الم واضطرابنه برشریك غافل اولمش چوجغك ادای غم آکینه باقمغه جسارت ایده‌میه‌رك پریشان بر مشوار لسانله شمدی‌یه قدر کیمسه‌یه فاش اولنه‌میوب‌ده تراکم ایده ایده آرتق حوصله‌سنك استیعابنه مقتدر اولهمادیغی آجیلقلرینی خاطرینه کلدیکی کبی صالیوردی...

— فقط بن‌قوجه‌می آرامق ایچون‌وزده کلمیورم ... اونی آرامغه لزوم کورمزسه بنم اونی آرامغه مجبوریتم قالیرمی ؟ . . . کیجه‌لری اوینه کلمه‌ین ارکدك کیده‌جکی بر یری اولمالی ... قاریسندن البته برسبیله قاچیور . بز ، زواللی قادینلر قوجه‌لرمزلك بزدن قاچدقلرینی کوریرزده اکثریت‌اوزره کیمك ایچون فرار ایتدکلرینی‌ده بیلمه‌یز... قاچ کرەلر نیت ایتدم ، شو باباسنك برکولر یوزینی کورمکه موفق اوله‌میان چوجغی النده طوتوب اوقادین هرکیم ایسه — اوکا قدرکوتورمك ، « خانم ، باقکز . بوچوجق باباسنه‌محتاج برچوجق. اکر اواوه کلمیه‌جك اولورسه بو چوجق کنج والده‌سنك دائما آغلایان کوزلرینك اوکنده یواش یواش اوله‌جك . بوکاآجیمکز ، باباسنی براقیکز! » دیمك ایسته‌دم . . . فقط بیلیرمیم اوقادین کیمدر ، قوجه‌م کیمك ایچون قاریسنی چوجغنی براقوب ده کیدییور ؟ ... ایشته افندم ، بن بوکون قوجه‌م‌ایچون دکل‌چوجغم ایچون کلیورم ...

کنج قادین بوراده چوجغنه اوزون بر نظرله باقدی. آه بونظر!... دنیاده بدبخت بر قادین اولمغه قاتلانمق مجبور یتندن بشقه بدبخت برچوجق یتشدیرمش اولمقدن‌متولد بریأس‌عظیمك بوتون‌کتاب شرحی بونظرده مندمج ایدی . بر نظرکه چوجغی بر بوسهٔ کریه‌ناك ایله احاطه‌ایتدی ؛ صانکه‌شفقتدن.

رقتدن مرکب برآغوش نازکترك جذبهٔ مقنا-
طیسیه‌سی ایچنه آلدی ...

اووقت بوکنج قادین ، هردردحیاتنی یوزینه باقه باقه دوشوندیکی، صانکه اوسیمای صافته برر ترجمهٔ فجیعهٔ آلامنی یازدیغی بو چوجقدن آرتق کوزلرینی آییره‌میه‌رق بوتون فجایع حسیاتی دوکدی : هنوز چوجق دینه‌جك برسنده ایکن بو آدمك زوجه‌سی اولدیغنی ، چوجقلغه مخصوص بر اعتماد تام ایله اولانجه حس و فکرینی اوکا حصر ایتدیکنی ، صکره یواش یواش قوجه‌سنك کندیسندن اوزاقلاشدیغنه وقوف حاصل ایتدکجه قلبنك نصل پیرتلدیغنی ، شودورهٔ محبتك ایلك ثمره سی دهنا « بابا » دیمکه باشلامه‌دن باباسنك اونکله برابر والده‌سنی‌ده اونوتوب هفته‌ده درت بش کیجه اوك‌سمتنه اوغرامامغه باشلادیغنی : اوه کلدکجه دلشکنلکندن ، سرخوشلغندن بشقه بر شیئیله غیبوبتنی اونوتدیرمادیغنی برر برر دوکدی؛ بوکونه‌قدر صبرایتدیکنی، تسلیسنی آغلامقده آرادیغنی سویله‌دی : فقط آرتق ...

— اوت، آرتق تحمله امکان قالمادی... بافکز، یالکز صوك وقعه‌یی آکلاتهیم : بو کون شریر بر قادین کبی بنی سزه مراجعته مجبور ایدن‌ده بو . . . پدرمدن والده مدن بکا برشی قالمامش‌ایدی، ذاتاً کلین‌ایدرلرکن ده پك آز شی ویرمشلردی ، قوجه‌م دها اونلرك حیاتنده ایکن اون‌لیرالق برکوپه‌می آلدی ، محو ایتدی ؛ کویا بنی امنیت صندوقنه ترهین اولونمش دییه آلداتمق ایسته‌یور-دی. پدرمله والده‌م اورته‌دن‌قالقنجه یلانه‌ده لزوم قالمادی، کوپه‌نك صاتلدیغنی میدانه چیقدی ؛ بریوزوکم، ایکی آلتون بیله‌زیکم واردی ... اونلرده برر برر کیتدی، طبیعی سس چیقاره‌میوردم ، اکر قازاندیغی پاره‌یر اوغلیله برقاریسندن عبارت اولان اوینی کچدیرمکه کفایت ایتمه‌یدی حتی متأثر ده اولمازدم ؛ فقط بوپاره‌نك قازاندقلریله برابر بشقه بریسنه صرف اولندیغنی‌حس‌ایدییور-دم ... نهایت هرشی بیتدی ، صاتیله‌جق آرتق برشی قالمادی ... برقاچ کوندنبری — غالبا پاره‌سزلقدن اولمالی — هروقتدن زیاده حدتی واردی ... اوك ایچنده صانکه برشی آرایورمش کبی برخیلی طولاشدی، طولاشدی ، صکره برآرالق اوکمه‌دیکیله‌رك « ندیمك کاغدلری‌نره‌ده؟ » دیدی... زواللی بابام ، نه‌اولورنه‌اولماز دییه‌دیشندن طیرناغندن آرتیره‌رق اوچ دانه تیموریولی‌سندی آلمش ، اولورکن بونلری ندیمه براقمش ایدی . قوجه‌مك کاغدلردیدیکی بوایدی... کوپه‌مك. یوزوکمك فلان کیتمش اولمسنه اهمیت ویر-مه‌دیکم حالده چوجغك دنیاده یالکز شو کاغدلردن عبارت اولان ثروتی ، بن‌اولور-سه‌م النده قاله‌جق اولان شو یکانه قوتی آرتق بوآدمك النه ویرمك برخیانت ، عفو

اولنه‌میه‌جق برقباحت اولدیغنی آکلادم ... « اوکاغدلری ویره‌م » دیدم، اووقت‌اوزریمه هجوم ایتدی ، « یااویله ایسه بن‌سکا کوستره‌رم ... » دیدی ؛ و .....

کنج قادین اکمال ایده‌مه‌دی ، حجاب نسوانیسی اکماله مانع اولدی ؛ بوندن‌صکره کوز یاشلرینی‌ده ضبط ایده‌مه‌دی ، برمدت اویله‌حقره حقره آغلادی ...

احمدشوقی افندیله‌احمدجمیل بوفجیعه‌نك قارشوسنده بر حس حرمت ومرحمتله سکوت ایدییورلردی .

احمد جمیل — برجریده‌ده سفالتدن انتحاره مجبوراولمش برعائله‌پدرینه ، سوقاقده قولی قیریق بر چوجغه ، مزارستانده اون بش یاشنده ورم برقیزك سنك قبرینه تصادف ایتسه دنیایه کوسمك حساسیتنده یارادلمش اولان بوشاعر رقیق — شو شعر فریاد کارك مبهوت حزنی اولمش ، صانکه طوکمش قالمش ایدی .

نهایت کنج قادین باشنی قالدیردی :

— کاغدلربنده ... فقط اووقتدن‌بری اوه کله‌یور وکلیه‌جك ، یاخود کلسه بیله بوندن صکره حیاتمز بوسبوتون جهنم اولهجق ... بن نصل اولسه کچینرم ؛ المدن هرشی کلیر : دیکش‌دیکمك ، یمك پیشیرمك چوجغم ایچون بونلرك هپسنه‌قاتلانیرم ، اوکا هفته‌ده بش اون غروش ویره‌بیلمك ایچون — نه‌اولور — خدمتجیلك‌ده ایده‌رم ... فقط ، چوجق‌نه‌یاپسون، افندم، چوجق؟... ایشته سزه بونك ایچون کلیورم ، چوجغی بویله براقمغه باباسی راضی اولهبیلیر ، فقط بن‌نصل راضی اولورم ... اوقومق لازم، بن خدمتجیلك ایتمکه مجبور اولهیم ، فقط اونی بالآخره اوشاقلغه مجبور اولمقدن قورتارمق لازم دکلی ؟...

احمد شوقی افندی ذهننده برمشکلك حلیله مشغول ایمش کبی ایکی پارماغنك آراسنده چکه‌سنی صیقوب طوربیوردی ؛ صکره براز حجاب مترددانه‌ایله وسویلیه‌جکی شیئك رقیقنجه‌ده مظهر تصویب اولوب اولمیه‌جغنی آکلامق ایستیورمشجه‌سنه احمد جمیلك یوزینه باقه‌رق دیدیکه :

— اکر مراقکز یالکز چوجقدن عبارت‌ایسه اونك البته برقولاینی بولورز... مثلا بورایه‌ده کله‌بیلیر ... مطبعه‌ده برنوع مکتب دکلیدر ؛ بوراده محرر افندیلرك هربرندن ایکی سوز اوکرنسه عالم اولور کیدر .... چاپقینك — احمد شوقی افندی ممکن دکل بوکلمه‌دن وازکچه‌مزدی — ذکای کوزلرندن بللی ... زوجکزه کلنجه .... او مهم بر مسئله ، ارککلرك بعض غفلت زمانلری اولورکه بر مدت وظیفه‌لرینی ترك ایتملرینه سبببت ویرر، فقط ...

قادین آتیلدی :

— رجاایده‌رم ، بنی‌تسلی یه قالقشمیك، نه‌لزومی‌وار؟... چوجغم حقنده‌کی مرحمتکزه

تشکر ایده‌رم، بویاشده برچوجغی ـ خصوصیله اناسی بابای حیاتده ایکن ـ هانکی مکتبه کوندره‌بیلیرم ؟ محله مکتبلرندن برینه کوندرمکله مقصد حاصل اولسه ... قوجه‌م، اونه ایسترسه یاپسون ، بن‌چوجغمك زمانی بوش کچمه‌دیکنه امنیت حاصل ایتدکدن صکره هرشی یاپه‌بیلیرم ... برکوچك دیکیش ماکنه‌سی برقادینله برکوچك چوجغنك یشامسنه کافی دکلیدر ؟

مطبعه‌نك شو میعاد تهائیسنده مردیون باشنده جریان ایدن بو محاوره آرتق قرین خاتمه اولمش ایدی . قادین ندیمك النـدن چکدی « تکرار تشکر ایده‌رم، افندم ، البته برکره باباسنه‌ده سویلرسکز، دکلمی؟» دیدی؛ احمدجمیل ایله احمدشوقی برنظر مدید مرحمتله شو فجیعهٔ ذی‌حیاتی تعقیب ابدرکن کوزلری دائما یاشله مستور اولان بوبدبخت کنج قادین ـ والده‌سنك کوزلرنده برخندهٔ نشوه بخش کوره‌مه‌مکله سرور طفلانه‌سی چهرهٔ معصومنده انجماد ایدن ـ بیچاره چوجغی بر سرور غمکین وماتم ادا ایله یواش یواش چکه چکه مطبعه‌نك مردیونلرندن ایندی .

احمد شوقی : ایشته ! ... دیدی .

صانکه شوکله براز اول سویله‌دیکی سوزلرك بر برهان قاطعی کبی دوشمش ایدی.

* * *

احمدجمیل یازیخانه‌یه توجه ایتمك اوزره ایکن نردباندن بریسی چیقمقده ایدی، باشنی چویردی، حسین نظمینك اوشاغنی کوردی.

حسین نظمی کندیسنه برتذکره کوندرمش ایدی ، دیوردی‌که :

« برهفته‌دنبری ایمیورم، اوفاق برنزله ، یاخود دها طوغریسی بویوك برتبللك بنی اودن چیقارمایور، بن‌چیقمازسه‌م کنجینهٔ ادبده چیقمیه‌جق ، اونك ایچون بوکون مطبعه‌جه ایشکی بیتردکدن صکره — کیجه درسلرك وارسه تعلیق ایده‌رك — بزم اداره‌یه اوغرارسك ؛ نه‌قدرمسوده فلان بولورسه‌ك طوپلار ، بواقشام بکا کلیرسك : شوایشی بشقه بریسنه ده حواله ایده‌بیلیردم ، فقط ادمسزلقدن پاطلایورم، کل‌ده برازکوه‌زه‌لك ایده‌لم...»

قورشون قلمیله بر بوروشوق کاغده آتیایورمش اولان شو پریشان سوزلره برده کوچك ذیل واردی :

« لامعه‌یه برشی وعد ایتمشسك ، باشمك اوجنده « اونوتماسون » دییوب‌طوریبور.»

احمد جمیل اوشاغه « پکی » دیدی . لامعه‌یه نه‌وعد ایتمش ؟... قطعیاً خاطرینه کله‌یور .. صوك‌دفعه اوله‌رق نه‌وقت کورمش ایدی ؟ برآی قدر اولیور، احمدجمیل برآی اولکی کونك بوتون تفرعاتی ذهنندن تکرار کچیرمك ایسته‌دی ، اوحسین نظمی ایله باغچه‌ده کزیبوردی . برشیئه‌دائر قونوشیورلردی ، طالغین طالغین یورورکن آرقه‌لرندن برشی چارپمش ایدی ، بولامعه ایدی، چنبر

چویرکن اوزرلرینه کلمش ایدی . حسین نظمی او وقت قیزمش ، « سنك یاشکده چوجقلر چنبرچویررلرمی؟ » دیمش ایدی ده لامعه لطیف برنظر مستهزیانه ایله « پنجره ده اوطوروب ده بیتمی سویلرلر؟ » دیمش، برده محترز قهقهه جقله رنك استهزایی تقویه ایتمش ایدی . ایشته احمد جمیل اووقت برشی وعد ایتمش ایدی اما نه ایدی ؟...

سرمرتب بودوشونجه یه فاصله ویردی:

— بك افندی ، تفرقه یه ایکی ستون لازم ...

— شیمدی!..دیدی،های شیطان های! بونی اونوتمقده معنی وارمی؟ نه ایدی، یاربی، نه ایدی ؟...

یازیخانه نك کنارینه اوطوردی، ایسته‌دکلری ایکی ستونی ترجمه یه باشلادی ، فقط بوترجمه برعمل میخانیکی قبیلندن فکرینی اشغال ایتمکسزین یورویوردی ، فکرنده یالکز بر سؤال بوتون خواطر پوشیده‌یی طیرمالایه طیرمالایه تکرر ایدییوردی : « نه ایدی ، عجبا ؟ »

پنجره‌دن سوقاغه باقمقله مشغول اولان احمد شوقی افندی بردن دوندی :

— ایشته سعیدله صائب کلیور ، اقشامی برابر کچیرمشلر اولمالی ... راجیدن خبر آلیرز ...

صائبله سعید ـ صائب حوادث ویرملك ایچون ، سعیدده صائبی تقلید ایتمش اولمق ایچون ـ مردیونلری بیقارجه سنه آتلایه آتلایه چیقدیلر .

صائب احمد شوقی افندی یه صوردی :

— راجی کله‌دیمی ؟

احمد شوقی افندی بورنندن جواب ویردی: — صائبدن اوقدر نفرت ایدردی که نه‌وقت اوکا لاقردی سویله‌مك لازم کلسه آغزیله سوز سویله‌مکی تنزل عد ایده‌رك بورنی واسطهٔ مجاوبه اتخاذ ایدردی — سزه صورمالی .

— او... بزاونی پاله‌قریستاله‌ده براقدق.. ایچدی صیزدی ؛ اورادہ مردار ، اللیلك بر قاری یه طوتولمش ...

احمد شوقی ایله احمد جمیل باقشدیلر .

.... کوریله‌جك شی ، قاری راجی یه نه‌نازلر ، نه جلوه‌لر یاپیور ... یا راجینك حالی ! قارینك یوزینه بایغین بایغین باقوب غزل سویلیشنی کورسه‌کز... طور باقه‌یم ، دون اقشام قارینك کوزلرینه باقوب باقوب ده بربیت سویله‌یوردی :

شعلهٔ خنده‌ریز زهره‌میدر

صائب اشاغیسنی تخطر ایده‌میوردی ، سعید اکمال ایتدی :

اوسیه‌نور چشم برق افشان

احمد جمیل کوله‌رك : — آفرین راجی! ایچه رنك تازه کوسترمکه باشلامش! دیدی.

— هله قاری‌یی کورسه‌کز ، ایری براللمان ، یاریم یامالاق ترکچه‌سیله راجینك

غزللری ایچون: « نه‌دیوغ ؟... نه‌دیوغ؟.» دیدکجه بزسعیدله قیرشدق .... صکره باقدقکه اورادن قالدیرمق ممکن دکل، بزی‌ده صالیوبرمك ایسته‌میور، ایله‌بر آصیلیورکه.. صیوبشنجه‌یه‌قدر ...

صانیك بقیهٔ حکایه‌سی کورولتی‌یه قاریشدی ، علی شکیب سر مرتبی چاغیردق مردیونی چیقیوردی . احمد شوقی افندی احمد جمیلك قولاغنه اکیلدی :

— بواقشام پاله قریستاله کیدهلم. دیدی.

احمد جمیل رفیقنك فکرینی اکلادی :

— بواقشام قابل دکل ، بن ارن کویندهیم، ایسترسه‌کز یارین اقشام ...

∴

لامعه‌یه وعد ایتدیکی شیئی تخطار ایده‌میه‌جك اولورسه...امان‌یارب ، عجبا نه‌ایدی؟

— ۷ —

احمدجمیل ایشنی براستعجال مخصوص ایله بتیردکدن صکره کنجینهٔ ادب اداره‌خانه‌سنه اوغرامش ، بوتون مسوداتی طوپلامش ، لامعه‌یه وعد ایتدیکی شیئی تخطاردن قطع‌امید ایده‌رك واپوره بینمش ایدی .

احمد جمیلك حسین نظمی ایله رفاقت مدیدهٔ صباوتی نتیجه‌سیله بینلرینه نه‌قدر فاصله کلسه ینه مقارنت زوال‌ناپذیر قابیلرینه سکته کله‌مزدی ؛ مکتب حیاتندن بر سنه کچدیکی حالده بربرلرینی ارامقدن ، بولوشمق احتیاجنه‌توفیق امل ایتمکدن خالی قالنامشلردی. حسین نظمی همان هرکون صباحلین مرأت شئون اداره‌سنه اوغرار، احمد جمیل رفیقنی ایکی کون کورمسه امور شهبندری قلمنه یاخود کنجینهٔ ادب اداره‌خانه‌سنه باش‌اورر، هیچ اولمازسه آیده برکیجه‌سنی ارن کوبنده کچیررردی . ایکی ارقداش کوچکلکدنبری تشریك حسیات وافکاره اودرجه آلشمشلر ایدیکه یکدیکرندن برقاچ کون افتراق ایتسه‌لر تمامیت معنویه‌لرینه نقیصه کلیش ظن ایدرلردی .

کوشکك قپوسنه کلنجه پارمقلغك اراسندن لامعه‌نك ینه چنبری اوکنه قاتهرق باغچه‌نك طار پوللرنده قوشدیغنی کوردی : کندی کندیسنه « ایش فنا ! » دیدی .

زیلی چکدی ، لامعه‌نك الندن چنبر قاچدی ، دکنك بریانه فیرلادی ، قاپویه قوشدی :

— هانیا بنم شی ؟ ...

— نه ؟

لامعه درحال طارلدی ، قیپ قرمزی اولدی ، کوجوجك چهرهٔ نشاطی برسحاب

ال حدت قاپلادی ، طارغین بر سسله :

— هم وعد ایدیکزده هم صکره نه دیه صوریکز ؟ . . .

احمد جمیل بو حدتك لطیفه ایله اوکی النه یله جکنه حکم ویره رك :

— شمدی اوشی آلنمادی دیه قپو آچیلمیه جقمی ؟

لامعه قاپونك دوکمه سنی چکدی ، بر کلمه یله علاوه ایتمه رك قوشدی ، چنبریله دکنکنی آلدی ، احمد جمیلك اوکندن قوشه رق کچدی . . .

حسین نظمی کتبخانه سنك پنجره سنده ایدی :

— بو وقتده می کلنیر ؟ صباحدن بری سنی بکلیورم .

— تمام ، برده سن طاریلیرسك ! . . باری کری دونه یم .

— بشقه کیم طارلدی ؟

— لامعه نك حدتی کورمه . . . آزقالدی قاپویی آچیوردی .

حسین نظمی دوداقلرینك اراسندن :

— شماریق ! دیدی . صوکره علاوه ایتدی :

— طور ایچری کیرمه ده باغچه ده اوطورهلم . . .

تا باغچه نك برکوشه سنده صارماشقلرله مستور کوچك بر قمریه واردی : اورایه کیتدیلر ، احمد جمیل فسنی ستریسنی براسکمله یه آتدی ، مسوده لری حسین نظمینك اوکنه دوکدی ، اوطوردیلر ؛ اولا خارجدن کلش مکتوبلری ، اثرلری کوزدن کچیرمك ایستدیلر .

حسین نظمی ظرفلری بر بر بوشالتمه باشلادی :

— آل سکا ارضك کریتنه دائر بر مقاله . . . امضا اوقونمیور ، رسالهلر مکتب کتابلریله مکتب چوجقلرندن قورتولهمیه جقلر . . . برکون اعمال اربعه یه دائر برمقاله کلسه تعجب ایتمه جکم . . . طرسوسلی ظرائفی زاده عبد اه امضاسیله بر غزل :

نار عشقك ایچره ای ماهم سنك

احمد جمیل : — آتشه ! دیدی .

— وای ، شمدی ده باشمزه « برفقرهٔ مخیله » چیقدی :

« بیك اوچ یوز طقوز سنهٔ هجریه سنك شهر شعبانك اون یدنجی کیجه سی ساعت التی بچق رادهلرنده ادرنه قصبه سنك جهت شمالیه سنده کائن . . . »

— سن بویله هپسنی اوقومغه قالقیشیرسه ك ایشمز وار . . . حسین نظمی اختصاره باشلادی ، سپته آتیله جق مسوده لر تراکم ایدیوردی ، بالاخره تدقیق اولنمق اوزره بر ایکی مسوده آیردی ، بر ارالق برکاغد ایچون « قوجه شاعر ! . . ساقی نامه سی درج اولونمامش دیه کوپلره بنمش »

دیدی . احمد جمیل « فوچیه بینسون‌ده ساقی نامه‌سنی اوراده اوقوسون » دییه میرلداندی . حسین‌نظمی بردن‌بره « وای ! بوراده‌ده‌کا تعریض وار ، دیدی .. سنك او کچن نسخه‌ده‌کی « ازهار بکارت » منظومه‌سنه بر آلای‌تشنیعات . . .

احمد جمیل یرندن قالقدی ، « باقه‌یم! » دیدی ؛ ایکیسی برابر اوقودیلر؛ احمد جمیل ایچون صرف اولنامش تحقیر ، ابذال ایدلمه‌مش تزییف قالمامش‌ایدی؛ صاچلرینه، کوزلرینه ، یورویشنه بیله تعرض اولونمش ایدی ؛ صاحب مکتوب منظومه‌یی کله کله معترضه ایچنه آلهرق هربرینه سویلیه‌جك برسوز، اومناسبتله احمدجمیله تحفه ایدیله‌جك برحقارت بولمش ایدی . احمد جمیل اوقودقجه « امان نه جودت قریحه ! نه وسعت وجدان ! .. » دییوردی . « بنمی‌یم ؟ بومیر بلاهتسمیر ، بوشاعر زلفدار غرائبدثار ، بوهرزه وکیل پوزینه مثیل... بونلر بنمی‌یم؟ نه ایچون ؟ . . . چونکه «تابش‌لرزنده ...» دیمشم، چونکه «کیسوی‌مشمس..» دیمشم، چونکه «پرواز نکاه املك...» دیمشم ... اویله‌شیلر دیمشم‌که کورونه‌یور، کوسترنه‌یور، شوحالده بن بوتون بوصایلان شیلر ایمشم.

بردن احمد جمیل :

— « آ !..» دیدی، بویازی‌یزم راجینك.

اووقت ایکی ارقداش بر برینه باقدیلر؛ شو انصافسزلغه ، خصوصیله دائما برابرنده یشادیغی بر آدمك بو صورتله علیهنه قلم یوروتمك ایچون بر انسانك حس ظرافت معاشرتکارانه‌دن شو درجه برائتنه تعجب ایتدیلر .

احمد جمیل دییوردی که :

— لکن نه سبب‌وار، بو آدمك‌شواصرار عنودانه‌ایله سنك وبنم علیهمه بوقدر تسلطنه نه سبب وار ؟ کندیسنه بونك ایچون پاره‌می وبربیورلر ، یاخود بزم ایی شعر سویله‌مدیکمزه خلق اقناع ایتمکله کندیسنك مزیت شاعرانه‌سی دوبالامی اولیور ؟ . . . بزی اکلامیور ، حظ ایتمه‌یورمش؛ اوبشقه بر مسئله ، بونی مطلقا سویله‌مکی بروظیفه عد ایدییورسه تحقیره نه‌دن لزوم کور‌ییور ؟ . . . بن سویلیه‌جك اولورسه‌م اونی اسکاتمی ایتمش اولیورم ؟ اوندن حق تشاعری سلب ایده‌جك بر قوتمی وار ؟ اوده سویله‌سون ، بن اونك سویلدکلری ایچون برشی دییورمی‌یم ؟ بن اونی تحقیره بکزر بر شی یاپیورمی‌یم ؟ بنی برلغت‌کتابندن نه قدر شتم وتشنیعه دلالت ایدر کله وارسه طوپلایوب‌ده راجینك یوزینه فیرلاتمقدن منع ایدن برشی وارمی ؟ . . .

— البته . . . ایشته اصل فرقکزده او دکلی ؟ او تحقیراتی اجرادن سنی منع ایدن بر شی وارکه اونده یوق . چوق صافدرونسك ، جمیل . . . هیچ محله چوجقلرینك اوینادقلری بر ویرانه‌لکدن

سوسلی بیك کبی کوچك برقیزکجرکن تصادف ایتدکمی ؟ بوتون عارسز چوجقلر اوکوچك قیزك ظرافتنه قارشو طویدقلری بر حس آتشین حسدله بردن نصل طوتوشورلر ، نصل آرقه‌سنه دوشرلر ، باغیرلر ؛ ایچلرنده طاش آنان ، سوکن ، حتی کوزل اثوابلرینك اتکلرینه صاریلان جرأتکارلر اولور ؛ بو انسانلرده طبیعی بر حسدر ، ایشته سنك بدایع اشعارك مجرای مطبوعاتدن کجرکن بویولده آوازهٔ حسودانه‌یه تصادف ایدییور ، اوقدر ؛ اوکوچك بیك کبی آغلایه‌رق اوه‌می قاچه‌جقسك ؟ امین اولکه پنجره‌لردن سیر ایدنلرایچون اوچوجقلر عارسز چوجقلردن بشقه شیلر دکلدر .

احمد جمیل : — عجبا ؟ دیدی ، صکره حسین نظمینك قارشوسنه اوطوره‌رق بو کلمه‌نك احتوا ایتدیکی شبهه‌یی تفسیر ایتدی :

— بزکندیمزی بویله تسلیه ایدییورز . اماظن ایتمکه حقیقت سنك دیدیکك کبی اولسون . بنجه افکار خلق نزده کورولتی اولورسه اورایه توجه‌ایدر . بومیلان طبیعی‌یه انسانلرك استهزالره ، تزییفلره اوغرایانلرك حالنه آجیمقدن زیاده کولمك حسنی علاوه ایدرسه‌ك بوکون بزم اطرافمزده باغیرانلرك نه یولده بر عکس صدا حاصل ایتدیکنی آکلارسك . باق ، هرکون ستونلرندن بر چوغنی اوته کنك بریکنك یازدقلرینه تعرضات مزیفانه‌ایله طولدیران «معکس زمان» نه‌قدر صاتیلیور . صباحلین قاپیشان قاپیشانه .. چونکه هرکس کولمك ایستر ، حق کیمده اولدیغنی آرامقله اشتغال ایدنلر چوقیدر ظن ایدرسك ؟ مطبوعاتده ارباب تعرضك النه کچنلر طبقی سوقاقده چاموره دوشمش بر آدمه‌بکزر . اطرافنه طوپلانان تماشا کرانك اونده طقوزی کولر ....

حسین نظمی احمد جمیلك برصدای متأثرانه ایله سویله‌دیکی سوزلری دیکلرکن کولیوردی :

— نه‌قدر حساسسك ! دیدی . مطالعه‌ك قسماً طوغری ، فقط اساس مسئله‌یی یاکلش تلقی ایدییورسك ... خلق کولر وکولمکدن حظ ایدر ، فقط خلقی کولدیرمکه چالیشانلر ایشته اوبر آلای انجوکه پرداز اولمقدن بشقه بر اهمیت آله‌مازلر ... او استهزالر عینیله مضحك رسملره بکزرکه انسانی بر مدت کولدیرر ، فقط هدف استهزا اولان ذاتك قیمتنی تنقیص ایتمز ... بوکون تقدیر ایتدیکمز بر آدمك اویولده تحف بر رسمنی کورسه‌ك هانکیمز کوله‌یز ؟ فقط او رسمه کولمش اولمقدن طولایی او آدم حقنده فکرمزه هیچ برتبدل کلمز ...

احمدجمیل دوداقلرینی بوکدی ، جواب ویرمك ایسته‌مدی ، حسین نظمینك هرشیئی دم ساکنله تدقیق ایتمکدن عبارت اولان فلسفه‌سنه اشتراك ایده‌مزدی ؛ بحث بوراده بیتمش کبی کورودی . حسین نظمی مائی

قورشون قلمیله رساله‌یك مطبعه مسوداتی تصحیح ایدرکن اونك کوزلری قمریه‌نك صارماشقلری آراسنده جابجا آچیلمش آرالقلردن بر روزنچهٔ زمرد بولدی ، براز اسکمله‌سنه‌یاصلانه‌رق غروبك برسدیل‌اسمر وشفاف کبی سمانك امواج حریر مائیسنه کریان ظلنه ظالدی ، صوك بقایای ضیا بر طرفده کوچك بربلوط پارچه‌سنك کنارینه خوش آینده ریشه‌لر تعلیق‌ایدییور، کونشك انسداد نظرهٔ دوزخیسندن فرصتیاب پرواز اولان برهوای‌نرمین تازه مدید برصیجاق کوندن صکره صحرالردن برنفس استخلاص بیتابی کبی قالقان سراب شامی اوزرندن خفیف ضربه‌جکلرله قنادلرینی سیلکه‌رك کچیور ، سباحدن‌بری بو صحرانك اوزرندن کونشك‌چکدیکی بوی‌ازهاری‌شمدی تکرار ارضه‌سرپیوردی .

بر آرالق حسین نظمی :

— قراکلق اولیور ... آرتق کوزلرم بولاندی . دیدی .

احمد جمیلك کوزلری اوکوچك روزن لطیفدن آیرلدی، آرقداشنه‌باقدی: نه‌دیدیکنی آکلامامش کبی طالغین بر نظرله باقدی ، باقدی ، صکره دیدی‌که :

— آه ! بو آکلاشیله مامق ، تقدیر ایدلمه‌مك اندیشه‌سی‌اولماسه ... بنم اومعهود اثری بیترسه‌مده چیقارسه‌م نه اوله‌جق ؟...

بوکون اوچ درت دانه اوفاق تفك منظو- مه‌جکلر ایچون فریاد ایدنلر اووقت‌اوقوجه برجلد طولوسی یکیدکی کورنجه نه‌یاپه- جقلر ؟...

احمد جمیلك اوائر معهود دیدیکی‌سنه‌لردن بری یازمق ایسته‌دیکی ، بینلك ایچنده بر چوجق‌قیبلندن یاشانوب‌بویوتدیکی، هردقیقه ایشله‌یوب سوسله‌دیکی اوائر ایدی‌که بونده چوجقلقدن بری اوقودقلرندن مستحصل نتایج ذوق شعری تطبیق ایتمك ایستردی . بو اثری اویله بر شی یاپمق ایستر ایدی‌که او وقته قدر کورلمش اولان شیلرك هیچ برینه بکزه‌مسون ؟ بوسبوتون یکی برشی اولسون‌که هرکس حیرت ایتسون ، برشی که ... آه ! اوشیئه ذهننده برشکل‌وصورت ویرده‌میوردی که ...

ذهناً ترتیب ایتدیکی اساس پك ساده ایدی : برقلب تازه‌که‌حیاته برانجلای‌امیدایله آچیلیور، کویا سمانك سینهٔ بکرینه بوسهٔ زر- اندود شمسك تماس سوداسندن‌انفجارایتمش برصباح بهار.... فقط صکره یواش یواش آفاق طوتشمغه، اطرافه‌رهوای آتشناکك تعب طاقتسوزی یاپیلمغه باشلایور ؛ او قلب صاف وتازه‌یه حیاتك ایلك متاعب وهشاقی فرجه یاب‌دخول اولیور: مبارزهٔ حیات .. دها صکره نیر امید او قلب بیتاب مزاحمدیدهنك انقاض سحائب شکسته- سنه بر نظرهٔ حزین وداع ایله سولوزوب

کیدییور : او وقت ظلمت نتیجه . . .

ایشته اثر بوایدی ، بو اثرله احمد جمیل حیات بشری یازمق ایسته‌یوردی ؛ سراپا بر شعرکه بر تبسمله باشلاسون ، بر قطره کریه ایله نتیجه بذیر اولسون . . .

نه وقت بولشه‌لر حسین نظمی‌یه بوندن بحث ایدردی ؛ برچوق پارچه‌لرینی یازمش ، ارقداشنه اوقومش ایدی ؛ فقط ایستدیکنی یاپه‌مامقدن ، دوشوندیکنی قلمنه احساس ایده‌مه‌مکدن متولد بر یأس ایله هر یازدیغی پارچه‌دن صکره او پارچه‌یه ویره‌مدیکی روحك ماتمی طوتاردی ؛ بوائرك عادتا خسته‌سی اولمش ایدی ، کندی کندیسنه کوسر ، اقتدارینی حسنك دوننده بولدیغی ایچون قیزار ، بعضاً عجزینی لسانه عطف ایتمك ایستر ، ذهننك ایچندن مشوش خیاللر کبی اوچوشان الوان مبهمه‌یی ضبط ایده‌بیله‌جك بر آلته عدم مالکیتدن منبعث برفتور ایله عادتا حیاتدن بزر ؛ آه ! برکره اوائره بر وجود ویره‌بیلسه !.. بوتون امید حیاتی اونك اوزرینه مبتنی ایدی ، اونی یازارسه ـ برکون تقسیم بانجه‌سنده آرقداشنه اعتراف ایتدیکی کبی ـ آرتق حیاتده وظیفه‌سنی اکمال ایتمش قیاس ایده‌جکدی .

بوکون حسین نظمی‌یه دییوردی‌که :

ـــ اویکیلکلره چیلدیره‌جقلر . . . هله وزن ایچون کیم بیلیر نه‌قدر تزییفاته اوغرا‌یه‌جغم ، فقط بونی نه‌ایچون آکلاماملی ؟...

بزم وزنمزك معنای موسیقیسنه ، افادهٔ روشنه ، حس ادا‌سنه نه‌ایچون واقف اولما‌ملی ؛ یاخود ادعای وقوف‌ایدوب‌ده بوندن نه‌ایچون استفاده ایتمه‌ملی ؟... بش‌یوز بیتلك برمنظومه‌یی بروزن‌مطرد اوزرینه‌سویله‌مکدن تولد ایده‌جك تعب روحی ، او یکنسقئ آهنکدن حصول بوله‌جق تأذئ حسی نه‌ایچون آکلاماملی؟ نظمیات غریبه‌ده تنوع اوزاندن حاصل اولان آهنك لطیفی کوریبورز ، او آهنکی حصوله کتیرمك ایچون بزم المزده بی‌معنی بروزن هجائی یرینه حد ذاتنده برمو‌سیقیدن عبارت بروزن‌مطرب وارکن نه‌ایچون نظممزك اجزاسنه دقت‌ایتدیکمز کبی مشوا‌رنده‌ده آهنك وزنك روح شعر ایله همدم اولمسنه دقت ایتمیه‌لم ؟ .. وزن ملی‌یی ترك ایتدیکمزه نه‌قدر اصابت ایتمشز . غربیلیلرك حرکهٔ موسیقیه دیدکلری هجا یای ممدوده دن ترکبه محروم اولدیغی ایچون ترکیبه‌یه وزن هجائیدن بشقه برآهنك اوله‌ماز ؛ فقط بزم لسانمز ترکبه‌لکدن چیقنجه ، عربینك فارسینك او لایقی خزائن ثروتندن تزینه باشلاینجه او وزن معهودی محافظه‌یه نصل امکان کوریلیر ؟.. شمدی برشعرسویله‌یکز که حافظك لسان محتشمنه مخصوص اولان او کوزل کلماتی تقصیر ایده‌رك اوقونمغه مجبوریت حاصل اولسون ، اوشعر دکل بر اذای وجدان اولور .... بوکا مقابل عروضك موسیقیسنده حکم سورن معنای

آهنك ... فقط اومعنايي حس ايتمك ، حس ايتدكدن صكره تطبيق ايلهمك لازم . . . . بزده بوجهته دقت ايدنشمی؟ بروزن طربفزا ايله مرثيه سويلهمك، ياخود براساس خفيف بروزن بطيئك سيلان ثقيلنه ترك ايتمك وزنك موسيقيسنه قارشو نصل بر اصميت ايسه مختلف اساسلردن مركب اوزون بر اثر منظومی يالكز بروزن ايله سويلهمكه قالقشمق يه معنای موسيقیٔ وزنه قارشو اويله برجهل تعنديدر . غربليلر حتی اكثريت اوزره كوچك منظومه لرينی بيله بروزنك اطراد آهنكنه محصور ايتمكه قاتلانمايورلر . . . ترجمه مزده بويله شيلر دها كوزل ياپيليرايكن يازق كه ياپمايورز. شمدی بنم اثره ويرمك ايسته- ديكم موسيقی يی دوشون، بوندن حاصل اولهجق تأثيرك سمع روح اوزرنده نه قدر قوتی اولمق لازم كلير ، اكر بويكيلك هركسده برعدم التفات ميلی حاصل ايتمزسه .... مثلا حزن آور برپارچه «فعولن فعولن فعولن» وزنيله بر ادای ملولانه ايله سوروكلنه سوروكلنه كيدوب طوررکن صكره « مفاعلن فعلاتن مفاعلن فعلن » وزنيله بر طغيان حسيات ، برحدت افاده ، برفوران نظم ؛ دها صكره «مستفعلن مستفعلن» ايله برسكون ؛ صكره مثلا آره يره كيريويرمش برشهقهٔ اضطراب ، بر تماس ناكهانیٔ مضراب قبيلندن تك بر «علن» ....

احمد جميل تعريف ايتدكجه وزنلرك افادهٔ موسيقيه سنی اكلاتمه بيلمك ايچون اللريله اصول اوريبوردی ، حسين نظمی بو بحثی آچدقجه سويليه جك شيلرينی بر درلو بيتيرهمين ارقداشنی بر سامع تلطفكار صفتيله متبسمانه ديكله بوردی .

احمد جميل دوام ايتدی :

— موسيقيده يايه مادیغمزی باری نظمهمزده يايهلم ، يكرمی دانه اقصاق سوزنك شرقی يی اوقومقدن ديكله مكدن طويديغمز يورغونلغی هيچ اولمازسه نظمهمزدن قالديرهلم ؛ هنر موسيقی يی يكنسقيدن دكل مقامات واصول مختلفه نك حسن انسجامندن استحصال ايتمكدهدر . . . بويولده يازلمش برمنظومه يی تصور ايتكه اوزانك امواج نغماتی اوزرندن بر تهور خروشان ايله آقوب كيدركن ناكهان مفتور سكون يأس اولهرق بر سيلان نالشكارانه ايله سورو- كلنسون ... صكره بغتةً بر فوران حسيات ايله طاشسون ، وزنك شدائد آهنكيله يوكسلسون ، يوكسلسون ، درجات شدتك اك يوكسك طبقهسنه قدر چيقسون ، يينه يواش يواش طبقات متدرجهدن اينهرك نفس واپسين شعر برانين موسيقی ايله بيتسون .

حسين نظمينك تبسمی براز دها وسعت بولدی ، احمد جميل بو كيديشله بواقشام بوتون مجلهٔ ادبيه سنی بر قاچ يوزنجی دفعه اولهرق ارقداشنك اوكنه تكرار دوكه جكدی.

— هله قافیه ... غریبدر ، بزده اك زیاده شایان دقت شیلر اهمال ایدلمش‌ده ادبیاتمزده ملاعب طفلانه ایچون حیاتلر صرف اولنمش ... «ژنك، فرهنك، رنك» قافیه‌سیله قصیده سویلهمك ایچون افکاری غیر قابل تصور تضییقات واعوجاجانه اوغراتهرق ، او قافیه‌ده بر کلمه‌یی قصیده‌دن محروم ایتمك ایچون درلو تغریب معنایه مجبور اولهرق مشکلاتی حیرت ویره‌جك برکلفته قاتلانمشلرده قافیه‌نك معنای تصوتی دوشونمك عقللرینه کلمه‌مش . حتی بوکون شعر جدیدك روحنی اکلامیانلرده قافیه‌ده بر معنای تصوت اولهبیله‌جکنی دوشونه بیله‌جك وارمیدر عجبا ؟ ... هله قوافینك صورت معتادهٔ ترتیبنه هیچ عقلم ایرمیور ... «آن واین» قافیه‌لی سکسان بیتی بربرینك آرقه‌سنه صره‌لامقدن سمع ایچون لطفمی حاصل اولور تعبی بیله‌م ... هله غزللرده مطلعدن صکره کلن مفردلرده مادام که نظمك اراسنه قافیه‌دار اولیان کلمه‌لر صوقه‌رق سمعی تخریش ایتمك تجویز اولنیور ،او حالده قافیه‌سز نظم سویلنسون ... قافیه‌نك طرز ترتیبی صرف ذوقه فقط براطراد مخصوص ایچنده ذوقه توفیقاً اجرا ایتمك بزه عائد برموفقیت ... او موفقیته برده قافیه‌نك معنای تصوتی علاوه ایت ، صکره موسیقیٔ اوزانه‌ده او تبدل هم آهنك معنایی ویر ، ایشته یارینك نظمی ... بنجه کلمه‌لرك معنای موضوعلرندن بشقه برده — نصل تعبیر ایده‌یم — معنای صداسی واردر ؛ بیلمم ، هرکس حس ایدییورمی ؟ فقط بن مثلا نالش کلمه‌سنك ادای محزونانه‌سنی ، پرواز کلمه‌سنك میل طیرانی ، فریاد کلمه‌سنك آهنك سینه چاکنی پك ایی طوییورم ... انسانده بوذوق سمع اولدقدن صکره مثلا «بحرسکونپرور» دییه‌رك ، بحر کلمه‌سنك اوبر حرکه‌ده تجمع ایدن اوچ قوتلی حرفندن خصوصیله صوکنده‌کی رانك تصادمندن حاصل اولان شدت تصوت ایسترکه بوکلمه برشدت معنی‌تصویرنده قوللا - نلسون : مثلا بحر خروشان ، یاخود بحر پر خروش ... صانکه بحر کلمه‌سی‌ده او صفتله برابر طاشیور ، شیشیور دکلی ؟ بوکا مقابل «دریای ساکن» دیرم، چونکه دریا کلمه‌سی‌ده ساکن ، اونده برسکون مخصوص وارکه صفتی صفتك معناسندن زیاده ایضاح ایدییور ...

احمد جمیل آرتق متمادیاً سویله‌یوردی ، زواللی حسین‌نظمی‌یه .. بو سامع نوازشکاره بوتون افکار مخصوصه‌سنی دیکتدی ، صکره نتیجه ویرمك ایسته‌دی :

— شمدی دوشون ، نظمی ، ملول بر بیت حزین بر کلمه‌نك اوزرنده بر وقف سکینانه ایله بیتسون ، صکره مطنطن بر قافیه دیکر بر بیتك حشمت معناسنه برقرار محتشم ویرسون ؛ بوتون شعر بریاندن وزنك امواج موسیقیه‌سنه تسلیم نفس ایده‌رك

طالغه‌لانیرکن قافیه‌لر اوتهیه بری‌یه معنیدار زمزمه‌لر ، روحپرور نغمه‌لر سرپسون ؛ صکره اوشمردن بوتون خاییده تشبیهلری ، بوتون اوکهنه جناسلری چیقار ؛ فکری او ادای معروفدن قورتار ؛ ایشته بنم اثر . . . آه ، نظمی ، او اثر یازیلوب‌ده انتشار ایتدیکی زمان احمد جمیل بشقه بر آدم اوله‌جق . . . اویله ظن ایدییورم که بری اشتهار کلوب مقهورانه ، مغلوبانه آیاقلرمك آلتنه آتیله‌جق ؛ کندیمی بردن یوکسلمش کوره‌جکم ، او زمان « بن بوکون شو طوپراق پارچه‌سنك اوزرنده بریسی‌یم » دییه بیله‌جکم . . .

شمدی بوسبوتون قراکلق اولمش ایدی ، ایکی ارقداش یکدیکرینی برر ظل متکاثف شکلنده کوریبورلردی ، احمد جمیل سکوت ایدنجه حسین نظمی جواب ویرمه‌دی . . .

ارقداشنی دیکله‌دکجه قاپلنده‌برحس مرحمت طوییوردی ، نه‌ایچون ؟ بومرحمتك ماهیتنی پك‌ایی تقدیر ایده‌میوردی ، بلکه احمدجمیل بو قدر خولیاپرور اولدیغی ایچون . . . حقیقتك دائما فکر بالاپرواز خولیانك دونمده قالدیغنی بیلیردی ، اونك ایچون اوسویله‌دکجه حسین نظمی وجداننده خفی برسسك « زواللی چوجق ! » دیدیکنی ایشیدییوردی .

ایکیسی‌ده صوصدیلر ، حسین نظمی قریه‌نك صارماشقلری ایچنده دها کثیف طوران قراکلغك اراسنده کوزلری طالغین بر وضع اندیشناك ایله ارقداشنه باقیور ؛ احمد جمیل بانجه‌نك ، بوتون صحرانك ، آفاقك اوزرنده طالغه‌لانان پرنوی ظلامه طالمش دوشونیوردی . . .

ناکهان کوشکدن برسس ایشیدلدی :

— اغابك ! . . یمککزی کوندرسونلرمی؟

— کوندرسونلر . . .

احمد جمیل بردن قالقدی : — بولدم . دیدی .

— نه‌یی بولدك ؟

احمدجمیل جواب ویرمه‌دی ، لامعه‌نك بردن سسنی ایشیدنجه هیچ دوشونمه‌دیکی حالده ناکهان عقلنه کلیویرمش ایدی . . . مستریحانه برنفس آلدی ، شمدی تماماً تخطر ایدییور : اووعد ایتدیکی شیئی برکون شاکردی مظفر بکده کورمش ایدی . برقوطیکه ایچنده طاوله‌زارلری شکلنده فقط اولدقجه بویوك مکعبلر وار ، بومکعبلرك التیشر طرفنه آلتی لوحه‌نك کسیلمش پارچه‌لری یاپشدیرلمش . . . مکعبلری آلتی صورتله تنظیم ایتملیکه اوآلتی لوحه حاصل اولسون . . . احمدجمیل شوکوزل اویونجاغی ذهناً کندی کندیسنه تصویر ایدییوردی ، فقط بونی زده بوله‌جق ؟ مظفر بکه‌پارسدن کلمش . هراوغرادیغی دکانه بویله اوچ‌سطرلق تعریف ایله‌می صوره‌جق ؟ . . .

* * *

یمك بیدیلر ، آرتق اوتەدن بریدن بحث ایدییورلردی ، بر ارالق حسین نظمی دیدیکه :

— اثرکی بیتررسەك سکا بورادە برضیافت کشیدە ایدەیم ... ایستەدیکك آدملری دعوت ایت ، نشر ایتمەدن اول برکره ارقداشلرکه کندك اوقورسك .

احمد جمیل :

— تشکر ایدەرم . دیدی ، صکره قریەنك اورتەسندن صارقان فنارك دلیکلی قاعدەسندن یمك تپسیسنك بیاض اورتوسنه دوکولن ضیای رقاص پالودەیه طالەرق :

— کیم بیلیر ، نەزمان ؟ دیدی .

احمد جمیلك کویا بو سؤالنه جواب ویرییورمش کبی کوشکك یوقاریدن ، پانجورلری آچیق بر اوطەسندن ناکهان بر کورولتی قوپدی .

حسین نظمی دیدیکه :

— لامعه سکا کوسترش یاپیور ... کویا پیانو چالەجق ، هایدی یانه چیقەلمدە سنی باریشدیرەیم ...

* * *

مردیونلردن یواش یواش چیقدیلر ، اوطەیه اولا حسین نظمی کیردی ... لامعه دادیسیله برابردی ، حسین نظمینك بر اشارتی اوزرینه دادی چکیلدی :

— نرەیه کیدییورسك ، دادی ؟

— بزکله جکز ... سن اوکورولتیی براقدە بزه بیلدیکك پارچەلردن چال .

لامعه خرچین چوجقلره مخصوص برچالاکیٔ حرکتله دوندی :

— ممکن دکل ! دیدی .

صکره یووارلاق اسکملەسندن آتلادی ، سیاه صاچلرله طالغەلانان کوچوجك باشنی اوزاتدی ، پیانوسنك ایکی طرفندەکی مومللری سوندردی ، قپاغی چکوب قاپاپوردی ، احمد جمیل یتشدی ، او وقت لامعەیه یالواردیلر :

« بوقدر ناز نەیه ایی ؟.. ذاتاً اونلر نه ندرچالەبیلەجکنی بیلمیورلرمی ؟... اوتانمقده نەمعنی وار ؟... اغا بکنك یانندە هر وقت چالمایورمی ؟... یابانجی اولەرق براحمد جمیل وار ... اودە شویله بر طرفه چکیلیر .. اوطەنك الك اوزاق برطرفنه کیتسون ، ایشته شورادە پنجرەنك کنارینه اوطورسون ، حتی کوزینی چویروب باقاسون ... استغنانك بودرجەسیدە فضله . هایدی باقەلم ، مینی مینی صنعتکار اسکملەسنه کچسون ... ایشته مومللری یاقیورز ... اوکرندیکك پارچەلر بونلر دکلی ؟ کندك ایستەدیککی چال ... بن دە سنك یانندە یاپراقلری چویریورەیم ... هایدی هایدی ، ایشته کوکلك اولیور ، اویله صومورتمغه چالیشمه ، باق باق کولیورسك ...»

لامعه اولا حسین نظمی ایله احمد

جیلك اراسنده ایجه سیاه قاشلری چاتیلمش، صولوق قرمزی دوداقلری بوکولمش، کوزلری یره دیکیلمش؛ اوموزلرینك کوچوجك حرکتلریله، باشنك خفیف سیلکنتلریله رد ایدییور؛ متمادیاً «اوتانیرم، اوتانیرم!» دییوردی؛ صکره یواش یواش قاشلرینك تقلصنه کوشکلك، دوداقلرینه خفیف براهتزاز تبسم، کوزلرینه بر خندهٔ تسلیمیت کلمکه باشلادی؛ اوموزلری، باشی بر دقیقه اولکی شدت افادهٔ ردی غیب ایتدی؛ نهایت دوداقلری دمیندنبری فرصتیاب انکشاف اولمق ایسته‌ین تبسمله بوسبوتون تزهر ایتدی. آرتق حسین نظامینك کندیسنی چکوب اسکمله‌یه طوغری کوتورن قولنه هیچ مقاومت ایتمدی، اوطوردی، صکره کوله‌رك احمد جمیله باقدی:

— اما سز تااورایه، شو آچیق پنجره‌نك یانه اوطوره‌جقسکز... بوطرفه هیچ باقمیه‌جقسکز، آکلادیکزمی؟ هیچ... دیدی، کوچوجك پارماغیله شو امر حاکمانه‌یی تأیید ایتدی، پنجره‌یی کوسترتدی.

احمد جمیل:

— ایشته کیدییورم، دیدی، بن اورادن کوکلری سیر ایده‌رم اولمازمی؟... بنی طیشاریده فرض ایت... — جمله‌سنك صوکنی تصحیحاً تکرار ایتدی — فرض ایدیکز...

احمد جمیل دوشونمکسزین یارین بر کنج قیز صفتنه کیره‌جك اولان شوچوجغه ارتق مفرد خطابنی عیب بولمش، سنه‌لر دنبری دوام ایدن براعتیاد بی‌تکلفانه‌یه خاتمه ویرمك لازم کله‌جکنه شو بر دقیقه‌ده حکم ویرمش ایدی. لامعه دوداقلرینك اراسندن خفیف بر استهزا ایله:

— فرض ایدیکز!.. دییه‌میرلدانیوردی.

لامعه‌نك مجموعهٔ موسیقیه‌سی پیانویه هریکی باشلایان چوجقلره معلملرك ترتیب ایتدکلری همان دائما آز چوق یکدیکرینه بکزه‌ین سلسلهٔ نشایددن عبارت ایدی:

بر کنج قیزك دعاسی... مؤاخذات عاشقانه... لافی دومادام آنغودن قولای برپولقا... قارناواله‌دی وه‌نه‌جیادن ساده بر آریه‌ت...

لامعه اولا پیانوسنك باشنه جیننانه اوطوردی؛ یایه‌مامق قورقوسندن متولد برهیجان قلبنی صیقیور، کوزلرینی بولاندیریوردی؛ حسین نظمینك آچیوردیکی برنوطه‌یی کورمیه‌رك، فقط ازبر چالیورمش کبی کوزلرینی‌ده آییرمق ایسته‌میه‌رك سکزلکلره یتیشه‌مین مینی مینی اللرینی فیل دیشلرینك اوزرینه براقدی؛ پارماقلری تتره‌یور، دنداللره برتماس لرزشدارانه ایله طوقونیوردی؛ قارشوسنده‌کی نوطه‌ده اشارتلر کوزلرینك اوکندن ایکی طرفدن تتره‌ین مومللرك ضیاسیله بر آلای اظلال غریبه کبی بولوطلانه‌رق کچیور؛ صانکه

شوکوچك تیترك پارماقلر دیشلره دوقاندقجه برنفحهٔ موسیقیه قالقه‌رق اوسیاه اشارتلری اوفوریبور ، کاغدك اوزرندن پوسکورته‌رك اوچوریبوردی ...

لامعه شمدی اللرینی خاطراتنه تسلیم ایده‌رك براقیویرمش ایدی ، احمد جمیلك اوراده بولنمسندن منبعث بر محجوبیت حتی دوشونمکه مساعده ایتمیوردی. دینه بیلردی که یالکز پارماقلری دوشونیور، تخطر ایلیور و برحرکت میخانیکیه ایله تخطراتنی دیشلره نقل ایدییوردی ...

فقط چالدقجه متانت کلمکه باشلادی ؛ احمد جمیل اوراده ، پنجره‌نك یانده، کیجه‌نك خفیف روزکاریله باشلرینی صاللایان اهوال مظلمه کبی جابجا ظلمتلر ایچنده برحرکت ، برلرزش حیات اویاندیران اغاجلره طالمش ، ساکت طوربیوردی ؛ صانکه اوراده دکلدی . لامعه ارتق اونك موجودیتنی یواش یواش اونوتمغه باشلادی ؛ یاپراقلر دوندکجه کوزلرندن او بولوط قالقیور ، فکری بولانقلقدن صیریلیور ، پارماقلری قوت بولیور ، شمدی طاشلره دها امینانه طوقونیوردی ...

احمد جمیل ؟... اوده لامعه‌یی اونوتمش ایدی ، شمدی نره‌ده بولندیغندن بیله خبردار دکلدی ؛ اوشمدی کوزلرینك اوکنده ، اوته‌ده بریده باجالری چاتیلری یوکسلن کوشکلرك ؛ باغچه‌لرك دیوارلری، پارماقلقلری اراسنده ایریلی اوفاقلی ، کومه کومه ، شوراده بوراده قراکلقلر ایچنده بربرینه صاریلان ، اوپوشان ، یاخود اوزاقدن اوزاغه باشلریله قوللریله بربرلرینه سلاملر کوندرن اغاجلرك ؛ صانکه ظلامی یرندن اویناته‌رق بربشیك ایچنده صاللایان روزکار ایله جانلانه‌رق ، حرکته کله‌رك شو سیاه زمین لیلی ایچنده تتره‌ین بو سیاه لوحه‌نك ؛ بوتون بو اهوال مهتزه‌نك موقوف تماشای شعری اولمش طوربیوردی ؛ بوتماشاده بر شعر غرای مبهم حس ایدییوردی که ساکت ؛ بر شعرکه لسانی یوق ، بلاغتی یالکز ایشته شولرزش اسوددن عبارت ...

سما ؛ بولوحهٔ سیاهك اوزرنده، اوته‌سنده بریسنده بیاض منور پوللر سرپیلمش ، اره صره مختلف نقطه‌لرندن طیار بیاض غازه‌لر حرکته کلمش بر تنیدهٔ شعله بار نیلکون کبی دامانی غیر مرئی افقلره صالیویرمش ، ظلمتلرك سینهٔ سودای هول انکیزینه دوکیویرمش ایدی .

احمد جمیل شوراده مائی وسیاه بر لوحهٔ برین وزیرینك اغوش باغوش وصال اولدیغنی کوردی ؛ لامعه‌نك موسیقیسی ، تردد مبتدیانه ایله پیانونك دیشلرندن قوپارلمش نغمه‌لر ، قولاقلرینی طیرمالایوردی ؛ او اولماسه بلکه شولوحه‌نك روحنی دها ایی اکلایه‌جق ...

باشنی چویردی ، حسین نظمی آیاقده

برالی یاپراقلرك یاننده بروضع مهیاایله طور- بیور، لامعه حرکت انغامه تبعاً کوچك ، قیویرجق ، سیاه‌صاچلی باشی خفیف حرکات مطرده ایله صاللانه‌رق، هنوز وسعت بولما- مش اوموزلری دیرسکلرینك نزول و صعودیله، جناحنه تباعد وتقربیله هم آهنك اوله‌رق؛ یوکسك اسکمله‌سندن یره‌یتیشه‌مین ایاقلری ، اوزون قونجلی دوکمه لی ظریف پوتینجکلرایچنده محبوس مینی‌مینی آیاقجقلری بربری اوستنه قونمش ، اویله ، معلقده ، نیم‌کشاده بجاقلرینك‌اوجنده خفیف‌خفیف، کوچك برروزکارك تماس ضربه‌سیله کندی کندیسنه بللی بلیرسز حرکت ایدن بر صا- لنجاق کبی صاللانیوردی ...

احمد جمیل شمدی لامعه‌نك اخطار حاکمانه‌سنی اونوتمش ایدی، شمدی بوشعر حیاته باقیوردی ، شوکوچوك چوجق .... یارین برکنج قیز اوله‌جق ؛ بر غنجهٔ مهیای

انکشاف که بوسبوتون تزهرینه یالکز برصباح بهار کفایت ایده‌جك .

بویوك لامبه‌نك قرمزی قالپاغندن برضیای لعل انتشار ایده‌رك بوتون بواوطه‌یی برلون آتشینه بویامش ایدی ، بو ضیای الاوکون اوطه‌نك اورته‌سنده ماصه‌نك اطرافنده برهالهٔ لعلین تشکیل ایتدکدن صکره تدریجاً تخفف ایده ایده بوتون دیوارلردن ، اشیادن ، پرده‌لردن قایه‌رق بوراده بر روز کلفام اویاندیریبور ؛ صکره تا پیانونك کناریته قدرکله‌رك لامعه‌نك صیرتنی ، اوموزلرینی ، باشندن آرقه‌سنه دوکولن قیویرجق صاچلرینك طوفان سیاهنی پر اهتزاز برآغوش تابندهٔ نازکتر ایچنده صاریبور ، مومارك صاریمتراق ضیاسیله تیتره‌شه‌تیتره‌شه اوپوشدکدن صکره سونیوردی .

بوتشعشع لرزندهٔ کلکون ایچنده شمدی لامعه احمد جمیلك کوزنده سحر آمیز برانکشاف ناکهانیٔ حیاتله صانکه بویویور ، اوطار اوموزلرکنیشله‌یور ، شوکوچك باشه بروسعت مکینانه کلیور ، بواون ایکی یاشنده چوجق یوکسلیور ، یوکسلیور ؛ شومینی‌نینی مخلوقدن اوپنبه رنك ایچنده ، بورکیك نغمه‌لر آراسنده سیلکنه‌رك ، کیسوی سیاه مواجندن ضیا کوپوکلری سرپه‌رك برکنیج قیز چیقیوردی .

احمد جمیل شوخیال لطیفی غیب ایتمك ایسته‌میه‌رك کوزلرینی سوزیبور ؛ کیرپکلرینك سایهٔ انعکاسیله قارشوسنده‌کی لوحهٔ ضیادارك بازیچهٔ اشعه‌سنی اتمامه چالیشه‌رق ؛ نواقص خیالی کوزلرینك ، خولیاسنك اعانه‌سیله اکمال ایده‌رك کوریبور ؛ شمدی شوچوجقدن ، شوکوچك وجوددن برانیر طیسار شعله‌ریز کبی صانکه تبخر ایده‌رك ، صکره یواش یواش تکاثف ایلیه‌رك برشکل محسوس کسب ایدن او اون بش یاشنده‌کی کنج قیزی کوریبوردی ؛ کوزلری لامعه‌یی دکل ، فقط ایشته شوکوزلرینك اوکنده غریب برنفس مستی آورسودا ایله تنفس ایدییورمشجه‌سنه تتره‌ین خیال نازنینی ، اولامعه‌نك وجودینی صاران اثیرمتکاثفی اوزون ، بوتون محروم هدف قالان خیالات شبابنك خسران مدیدی قدر اوزون بر بوسهٔ روحکداز شغله اوپیوردی ...

آه ! بوکون کیم بیلیر نره‌ده خولیاجوی سودا اولان اوکنج قیز — اکرکندیسی ایچون اویله برکنج قیز یارادلمش ایسه — نه‌زمان پیش راهنه تصادف ایده‌جك ؟...

— بکا باقیورسکز ، جمیل بك ؟ هانیا طیشاری یه باقه‌جقدیکز ؟

اوکنده‌کی مجموعه‌نك صوك یاپراغنی چویرمش اولان حسین نظمی علاوه ایتدی :

— تنبیهی بوزمغه کلمز ، کوچك خانمی قیزدیریرز ، شمدی بزه یکی اوکرندیکی اسپانیول هوانی‌ده چالهجق ، اوندن صکره

بك باباسنك یانه کیده‌جك ...

احمد جمیل باشنی چویردی ، شمدی کوزلری قاماشمش ایدی ؛ برمدت کیجه‌یه باقه‌مادی ، صکره یواش یواش کوزلری آلیشنجه حیرت ایتدی ، دمینکی منظره‌ده برتبدل واردی ؛ شمدی سما لاجورد بر شیشه‌دن سوزولن ضیایه شبیه خفیف بر تنور آبی ایله بوسبوتون شفاف ، اوته‌ده بریده نجوم بوسبوتون بیاض ایدی؛ باجالر، چانیلر، آغاجلر، دمین بر رکتلهٔ سیاه اولان بوتون بواشیا شمدی کویا بر آب جاریٔ ضیادار ایله یقانیوردی ؛ احمد جمیلك اوکنده یوکسك برقیسی آغاجی وارایدی که ناکوشکك صاچاقلرینی اوپمکه چالیشیوردی ، آغاجك برقسمی برظل ایچنده قالمش ایکن قسم متقابلی بیاض بر آتشله طوتوشمشجه‌سنه پارلدایور، یاپراقلرك اوزرنده صانکه برفوره‌دن سر بیلمش پارچه‌پارچه لبنی نورلر تیتره‌شیوردی. شمدی کویا بو آغاجك عصاره‌سندن بربرکان متفسفر طریان ایدییور مشجه‌سنه اونور رقاص یاپراقدن یاپراغه قوشوشه‌رق بربرینی طوتوشدیریبور، اویشیلمکده بر بیاض فنار آصیلیوردی ؛ صکره ناکهان آغاجك بتون قسم بالاسی بیاض بریانغین ایچنده قالدی .

احمد جمیل باشنی قالدیردی ، ایشته شو قارشوکی کوشکك چاتیسنك آرقه‌سنده.... شهناز خیالپرور لیال شمدی اورادن کورونه‌جك .

کوشکك قرمزی کره‌میدلرینك آرقه‌سنده کویا برمنفذ برکان آچیلمش، برطوفان لبنك شلاله‌لری طاشمش ایدی . احمد جمیل باشنی پنجره‌نك کنارینه طیادی ، شوراده غیر متحرك سیر ایتمك ایسته‌دی ....

اسپانیول هواسنك شرقه مخصوص طرب لنکانی احمد جمیلك خیال خانه‌سنده بیکلرجه اسپانیول رقاصه‌لری ایجاد ایدییور، بونلر ایشته اوچاتینك اوزرندن شعشعهٔ نازینی دوکه‌رك یوکسلن آیك قارشوسنده پارماقلرنده چارپاره‌لریله، سرپوشلرینك پوللریله، آیاقلرینك خلخالریله، قوللرینك زنجیرلی بیله‌زکلریله رقص ایدییورلردی ....

خفیف برروزکار اوچویور ، بوتون اشکال واشباحه برحرکت ویرییوردی ؛ شمدی احمد جمیلك هدف نظری اولان نقطهٔ سمادن کوچك کوچك بیاض بولوطلر پیدا اولیور، روزکارك اوکنه دوشمش بر سیر مجنونانه ایله اوچوشیوردی .

ناکهان قرمزی کره‌میتلرك اوزرندن برخط نورکورووندی ، چیقیور؛ اوزرندن، آلتندن ، اطرافندن سیران نازانه دوشه‌نن بیاض سحابپاره‌لر آراسندن بوتون شعشعهٔ مدبدبه‌سیله چیقیوردی ؛ احمد جمیله شورا- جقدن پنجره‌نك شوکنارندن کویا غیر مرئی برطاقم قوللر زنجیرلرله شوکتلهٔ جوالهٔ آتشینی غور بی پایان افلاکدن یواش‌یواش، اوغراشه‌اوغراشه چکیورلرمش، یوکسلتیور-

لرمش کبی کلیوردی . چکدیلر ، چکدیلر ، فقط تام کوشکك فوقنه کلنجه آرتق بردن توقف ایتمش ظن اولوندی ؛ اووقت احمد جمیل کندیسنه صیریتهرق ، برخندهٔ وسیع استهزا ایله باقان بو سیمای مبهم نینه اوزون برنظرله باقدی .

شمدی روزکار صانکه بو چهرهیی نظرلردن حسودانه صاقلامق ایسته‌یورمشجه سنه شدتی آرتیرمش ایدی ؛ لایتناهی بیاض سحابپاره لری کوچك کوچك شمارلره اورایه سوق ایدییور ، صانکه برقاعچی ایله بوتون افاقدن بوتون بولوط قیرنتیلرینی پوسکورتهرك اورایه کوندرییوردی... بونلر هپ بیاض ایدیلر ؛ بعضاً تکتاز وچالاك ، بعضاً بطی وسیال . کاه دریده پرکوکرجینلر کبی سوزوله‌رك ، کاه بادسوار طیران اولمش قارفورطنه‌ی کبی یووارلاهرق ، شمدی برتیار کفنثار شکلنده کوپورمش ، براز صکره برتندباد تیزبال حالنده طغیانه کلمش .. کچیورلر ، لاینقطع کچیورلردی . صانکه سمانك حریر لاجوردینه کریلمش بر اطلس بیاض که — ناکهان بر نفخهٔ تخریب ایله پارچهلا - نیورمش ، قوپیورمش ، انسجه‌سی چوزولیورمش — هوانك رقص کیفیسیله طاغیلیور ، سرپیلیوردی ...

او ؛ قمر ؛ متین ، متعظم ، مهیب ، بر نظر زبردستانه ایله بوتون شوالقاض شکستهٔ سماواته رکز نکاه ایتمش باقیور ؛ صانکه زیرپای کذارشنده پارچهلانان بوسحائب طیارهیی برخندهٔ تزییف‌ایله سیر ایدییوردی .

شمدی احمد جمیلك نظرنده بو آی بشقه برحال آلیوردی ، کندی کندیسنه دییوردیکه :

— خیر ، اویله دکل ، بوبر پنجره که سمانك شو طاق لاجوردنده آچیلمش ؛ برپنجره که درونی بردریای نور ، برخزینهٔ آتش ؛ برپنجره که ماورای سماواندن انطراق ایده‌رك پیدا اولیورمش ، صکره بوبولوطلر ، بونلر شومرمر کبند لاجوردك ذوبان ایتمش پارچه‌لری ، بونلر او آتشك بخارلریکه مجهول برافقك اعماقنه طالوب کیدییور ، شمدی بوتون بو جدار سماوات چوزولمکه باشلایان بوز صفحه‌لری کبی چاتیردایه‌چاتیردایه قیریلوب دوکوله‌جك ...

... لامعه‌نك پارمقلری صوك ضربهٔ قراری ویردی ، چوجق چاله‌جق شیئی قالمادیغنی اکلاته‌جق بر ادا ایله قرداشنه باقدی ، پوف ... پوف ... مومللر سوندی .

حسین نظمی احمد جمیله دیدیکه :

— بزم کوچك موسیقیشناسه آلقیش یوقمی ؟

احمد جمیل ایاغه قالقدی ؛ کوله‌رك ، آلای ایده‌رك لامعه‌نك قارشوسنده اکیلدی ، فرنکانه برسلاملادی ...

— مادموازل ... دیدی ...

لامعه برقهقهه ایله :

— مادموازل اویقویه قاچیور . . .
دیدی ، قاچدی .

. .

احمد جمیل حسین نظمی‌یه دیدی‌که :

— ارتق سن‌ده اوبو ... بنم ایچون بنه کتبخانه‌یه یرحاضرلاتمشسکدر ، دکلی؟... بکا اذن ویر ، براز چیقوب شویله یالکز تنها یوللرده کزه‌جکم . . . یارین صباح قونوشورز .

حسین نظمی :

— مطلقا مهتابه قارشو منظومه سویلنه‌جك ! دیدی . کولوشدیلر ، احمد جمیل چکیلدی ؛ باغچه‌یه ایندی ، پارماقلغك قاپوسنی آچدی ، طیشاری‌یه چیقدی ...

. .

احمد جمیلك دوشونمکه احتیاجی واردی ؛ اونك ایچون حسین نظمیدن قاچمق . صحرایی بردریای تابدار ایچنه آلان مهتابه قارشو فیفانورد خولیا اولمق ایسته‌یوردی ؛ آیاقلرینك آلتنده چتیردایان قوملرك اوزرندن یواش یواش ، کیجه‌نك سکون خوابداریسنی اخلالدن قورقه‌رق ایلرلهدی ؛ کوشکك اوکندن کچن کنیش جاده‌یه چیقدی ، شمدی قمر بوتون طبیعته برشیباء منور حاضرلامق ایسته‌یورمشجه‌سنه برفانوس زرین شکلنده طورییوردی ، اوکا قارشو یورودی ...

آه اوکنج قیز ! اوکا نه وقت تصادف ایده‌جك ؟... کیمکدر اوکوچك سیمای مبهم سیال که آینهٔ خولیاسنك اوزرندن بر رنك غیر مضبوط کبی برسحاب تیره آلتنده متموج آقوب کیدییور ؟

اوکنج قیزکه طانیمایور ، بیلمه‌یور ، کورمه‌مش ، وجودندن خبردار دکل ؛ فقط سوییور ، بوتون کنجلکنك بی‌سودا کچن حسیات محرومه‌سیله ، بوتون قوای متحسرهٔ عاشقانه‌سیله سوییور ؛ احمد جمیل اونك ایاقلرینه آتیلمق ، باشنی دیزلرینه قویمق ، کوزلرینی بر رؤیانك شعرنده غائب اولهرق کوزلرینه دیکمك ، اللرینی بوتون حیاتنك بر حجت تسلیمیتی کبی اللرینه ترك ایتمك ، صکره حزین فقط بختیارانه ، دلشکسته فقط مسعودانه یواش‌یواش ، قطره قطره بر بکای مسخون‌عاشقانه ایله‌آغلامق‌ایستردی .

شمدی قمر کوچك بیاض بولوطلرك . اوکنار فراشنه بیغیلمش کومه کومه بیاض اطلسلرك اراسنده بالین پرستانه یاتمش ، بر نکاه سودا پرور معنیدار ایله :

« اوت ، شاعر افندی ، اوکنج قیز... » دییوردی ؛ صکره چرکین ، استهزاکار بر تبسم آچیلیور ، آچیلیور ، بوسیمای عجیبه‌دار لیالی بر یاندن بریانه قاپلایوردی ، « اوت ، شاعر افندی ، اوکنج قیز ... » بو چهره صیریتیور ، آجی بر معنای استهزا ایله دائما صیریتیوردی ...

احمد جمیل شمدی اوکا باقامق ، خولیالرینك شعشعهٔ دیده فروزینه ضیای کثیف زردینی سرپن بو سیمای مستهزیدن کوزلرینی آییرمق ایسته‌یوردی .

شمدی بلوطلرك ؛ اوساعتلردن بری سمانك انحای بی نهایه‌سندن اوچوشه‌رق ، جانلانه‌رق شبخیز سماواتك اوکندن ، آلتندن ، اوستندن اویناشان ، قاچیشان کومه کومه بیاض کوکرجین آلایلرینی سیر ایتدی .

بونلر نره‌دن ، آفاقك هانکی کوشهٔ مجهولندن نصل بر نفس حیاتله قنادلانه‌رق شوسیران سرکیجه‌بخش ایله‌کچوب کیدیورلر؟ بعضاً برضربهٔ روزکاره تصادف ایتمش دومانلر کبی طاغنیق ، بعضاً یوکسله یوکسله ناکهان انفاراق ایدیویرمش برطالغه کبی سرپنتیلی ، شوراده برسلسلهٔ حریرسپید شکلنده طالغه‌لی ، براز اوته‌ده عظیم بر قوش کبی قنادلری کرکین ، دها صکره ناکهان برضربهٔ نفس روزکار ایله بردن دکیشه‌رك - قوشلر غریب جانوارلره ، حریر طوفانلری مرمر ستون انقاضنه ، طالغه‌لر دهاش قاصرغه‌لره ، دومانلر بیاض کل یغنلرینه تبدل ایده‌رك — هر آن بربشقه شکله کیرن ، هردقیقه برسلسلهٔ تناسخدن کچن بواشکال غریبه آلایی رقص ایده‌رك ، بایغین بایغین سوزوله‌رك ، مستانه آتیله‌رق ، نازنینانه صاللانه‌رق فوج فوج کچیورلر ، بیتمز توکنمز بر آلای ایله کچیورلردی .

او ، قمر ، بونلرك آراسنده بعضاً برقرمزی کاغد فنارکبی طونوق ، بعضاً بر صفحهٔ زدودهٔ نحاس شکلنده آتشرنك ، کاه وبیکاه بر طرفنه اصابت ایدن بر پارچه بلوطله ملول وشجنکیر ، بردقیقه بیاضلقلر آره‌سنده غیب اولمش ، صکره ناکهان اوتوللرایچندن چهرهٔ متمسخری چیقیویرمش ؛ شمدی احمد جمیلك کوزلرینك اوکنده ، او یورودکجه صاللانیور ، یرندن اوینایور ، صانکه قوللرینه آتیلیویره‌جك کبی ایدی ....

شمدی تا اوزاقلرده بر کوشکك حوضنده مهتابی سلاملایان قوربغه‌لرك فریادلری ، صحرانك بر طرفنده بولوطلره قارشو اولویان برکوپکك عوعوه‌سی ، صکره کیجه‌نك سکونته تیراندازاولان برخروسك نعرهٔ آهنینی؛ اطرافدن، هرکومسدن ، صحرانك هرکوشه‌سندن یکدیکر ینه جواب ویرن خروس سسلری ؛ بوتون بوزمزمهٔ شولیدهٔ شبانکاه : « اوت ، شاعر افندی ، دییوردی ، اوت، اوکنج قیز...»

∴

بوکیجه احمد جمیلك فوق سمای خوابنده برکتلهٔ دوارهٔ سحاب اراسنده قرمزی بر سمای مستهزیٔ قمر، — دهاایلریده غیب اولمش برافقده ؛ بولوطلر ، کوپوکلر ایچنده مبهم ، کویا بردست حسدله سیلنمش برچهره ، — صکره بر سس که درینلردن ، صانکه سینهٔ ارضده بر برکانك اوغولتیلری ایچندن مشوش برمستوریت مذبوحانه ایله چیقیور : « اوت ، شاعر افندی ، اوکنج قیز .... »

— ۸ —

احمد شوقی افندی اقشام اوستی بر ارالق صاحب امتیازك اوطه‌سنه کیردی ، آینه‌نك قارشوسنه کچدی ، ارقه‌سندن تعقیب ایدن احمد جمیله آینه‌نك ایچنده لاقردی سویلیه‌رك :

— اون‌بش سنه اولیور ، اوت تام‌اون بش سنه‌که کیجه‌یی بك اوغلنده کچیردیکم واقع اولمدی ، دییوردی . براز بویون باغمه ، فسمه ، اندامه چکی دوزن ویرمیم ...

احمد شوقی افندی کندی کندیسنه آینه‌نك ایچنده صیریتیوردی . شبهه‌سز طولغون بناقارینه فرجه‌یاب انتقاش اوله‌میان قرق شوقدر سنه‌نك آثار تخریبندن آزاده چهرهٔ تراشیده‌سنی پك بکنیوردی . اواقشام پاله‌دوقریستالده برسیمای سالخورده‌ایله‌عرض مسکنته لزوم یوقیا ! براز شو ایکه سیاه بویون باغنی چکه‌رك ، فسی ازیجق شویله اوکه طوغری اکه‌رك ، شیشکین قارنی براز باصمق ایچون کتن یلکك ارقه‌دن طوقه‌سنی براز دها صیقه‌رق ، — شوسیرك بیقلره‌ده براز اثر زندکیٔ جوانانه ویره‌بیلسه — یوق ، ایشته شویله فنا دکل ...

صیریته‌رق احمد جمیله : — فنا دکل آ ، احمد شوقی افندی ایکه شیقلاشدی ، الله ویره‌ده راجینك معشوقه‌سی ...

احمدشوقی افندی‌لاقردیسنی بتیره‌مدی ، بردن‌بره جاملری دوکه‌رك دوشن برصاغاناق شومطالعهٔ لطیفه پردازیسنه فاصله ویردی :

— آی یاغمور یاغیور ، بنجه هوا خوش ! سنك شمسیه‌ك وارمی ؟

احمد جمیل باشیله اشارت ایتدی .

— اویله ایسه ایکیمز بر شمسیه ایله اداره ایدرز ، بنم شمسیه‌یه کندم زور صیغایورم اما وارسون صول طرفم ایصلانیورسون ...

احمد شوقی افندینك قویو نفتی آلپاغادن ،

کوچك برچاهیر قدر برشمسیه‌سی واردی‌که صائب درت سنه‌لك اولدیغنه یمین ایدردی. بوشمسیه ایله احمد شوقی افندی اودرجه یکوجود اولمشلردی‌که شمسیه نرده کورلسه احمدشوقی‌افندی‌ده‌مطلقا اوراده بولنوردی. احمد شوقی افندینك شمسیه‌سی اودرجه معروفدرکه مطلقا بر لطیفه ایده‌بیلمك ایچون وسیله آرایان علی شکیب : « احمد شوقی افندینك شمسیه‌سی یالکز باشنه قالقسه‌ده صالنه صالنه سرکه‌جیدن اغر اغر یوقاری طوغری چیقسه بوتون جاده اهالیسی « مرأت شئون اداره مأمورینك شمسیه‌سی کیدییور » دیه کوسترلر. » دیردی .

— ساعت اون بریچغه کلیور، کیده‌لم‌می؟

هیئت تحریریه اوطه‌سنه اوغرایه‌رق هنوز اجمالی بتیرمین علی شکیبی ، صائبله مقابله ایدرك تصحیحلره باقان سعیدی سلاملادقدن صکره مرديونلری ایندیلر . احمد جمیل احمد شوقی افندینك صاغنه کچدی ، شمسیه آچلدی .

شویاز یاغمورینك التنده شمسیه‌نك طوزلری بیقانه‌رق ایکی رفیق بویله یان یانه ، قول قوله یورودیلر .

کوپری باشنه کلدکلری وقت اطرافدن آقوب کلن خلقك اقشام اوستلرینه مخصوص هیجانلنك هنوز بقیه‌سی واردی . صوك واپوره یتشه‌جك اولانلر قوشیورلر ، اره صره تك توك ارابه‌لر خلقی یاروب یاغمورك التنده ایصلانان ارابه‌جیلرك شاقرداتدقلری قامچی طراقه‌لریله کچیورلردی .

احمدجمیل‌هم‌رفیقنك نفتی‌شمسیه‌سی‌التنده هرایکی‌ادیمده‌برسردایتدیکی‌مطالعه‌یی‌دیکله‌یور کبی سکوت‌ایدرك یورییور ؛ هم‌ده‌کوپری‌یی بریاندن بریانه استیلا ایدن سیاه ، لاجورد ، نفتی بر الای جانلی مدهش مانطار کبی هوالانه‌رق، صاللانه‌رق یوروین شمسیه‌لری سیر ایدییوردی . غلطه‌یه کلدکلری وقت بورایه مخصوص کیجه حیاتنك اویانمغه باشلادیغنی کوردیلر . کچرکن طوغری یوله باقدیلر ؛ سوقاغك چامورلرنده قهوه خانه‌لرك ، میخانه‌لرك جاملرندن صیزان ضیالر سوقاقدن کچن ارابه‌لرك ، تراموایلرك تکرلکلری ، یولجیلرك ایاقلری آلتنده قاچیشه‌رق اویناشیوردی . احمد جمیل او حیاتی برایکی کره تصادفاً یقیندن کورمش، اوسفالت معیشتدن تتره مش ایدی .

تونله قدر کلدیلر ، احمد شوقی افندی جیبنه طاورانه‌رق دیدی‌که :

— شمدی بو پیس هواده نرده وقت کچیره‌جکز ؟

احمد جمیل :

— قهوه قهوه طولاشیرز ، هرکسك اکلنمك ایچون جان آتدیغی بك اوغلنی بر کره‌ده شو باشکزده ، اون بش سنه صکره طولاشیکز . باقه‌لم جان آتیله‌جق بر یرنی بوله بیلیرمیسکز ؟ دیدی .

تونلك ایچنده ارابه‌لرك صارصنتیسی اراسنده احمد شوقی افندی :

— بز بو اقشام چیقیورز اما نه‌یاپه‌جغمزی بن‌ده بیلمیورم ، دییوردی .

تونلدن چیقدقلری وقت یاغموری کسیلمش بولدیلر ، یالکز ایچه برسرپنتی واردی ، احمد شوقی افندی ارتق شمسیه‌سنی آچمغه لزوم کورمه‌دی :

— نه‌اوله‌جغنی بن شمدیدن کشف ایدییورم ، دییوردی .

اوکا پاله‌دوقریستالده‌تصادف‌ایده‌جکز ، بزه شویله بر اوفاق آشنالق ایده‌جك ، قاریدن یوز بوله‌بیلدیکی‌قدراطرافنده طولاشه‌جق . بز قارشودن بو حالی سیر ایتدکجه کچن کون مطبعه‌ده اغلایان قادین کوزمزك اوکنه کله‌جك ، نهایت قالقوب کیده‌جکز ، اوقدر . . . نتیجه ؟

احمد جمیل کوله‌رك : — هیچ ! ... دیدی .

احمد شوقی افندی سکوت ایتدی ، فقط ذهنی هپ بومسئله ایله مشغول ایدی ، بر آرالق شومطالعه‌یی علاوه ایتدی :

— قاری قوجه آراسنه بویله برفاصله محبت کیرنجه بر دها حسن معاشرت قابل دکل تأسس ایده‌مز ، قادین اولنجه‌یه قدر بوشه چیقان حیاتنه اغلار ، یاخود کوز یاشلری چاره‌ساز اولمازسه بشقه بر یرده تسلی آرامق ایستر ؛ ارکك‌ده هپ کندی سیئات حرکتنه قاریسنی سبب بولمغه چالیشه‌رق الی نهایه دوام ایدوب کیده‌جکدر . انسانلر نه تحفدر ! فنا بر شی یاپمقده اولدقلرینی حس ایده‌جك اولورلرسه مطلقا الك اول وجدانلرینی اسکات‌ایده‌جك برسبب بولورلر . سوء افعال صاحبی اولانلره صوریکز ، هپسنده کندی کندیلرینه ایجاد ایدوب کمال اعتنا ایله تقویه ایدلمش سببلره تصادف ایدرسکز ، هیچ اولمازسه معنیدار برصورتده کولر ، سزه : « اکلاتهمکه ... بیلسه‌کز بنی معذور کوررسکز ... » دیمك ایستر . اونك ایچون اویله سببلر واردرکه هنوز کندیسی تحلیل ایدوب برصورته باغلایه‌مامشدر ، یاخود برطاقم سببلر موجود اولدیغنه اینانمشدرده اساساً تدقیق ایدلمك لازم کلسه هیچ بر شی یوقدر ... اشته راجی ! کیم بیلیر ، قاریسنه خیانت ایتمك ایچون کندیسنی نه‌قدر حقلی بولور !

احمد جمیل رفیقنك فلسفه‌سنی ، شو عادی فقط طوغری مطالعه‌یی دیکله‌دکجه ذهناً اواساسی توسیع وتزیین ایدییوردی ؛ محکمه‌لردن ، حبسخانه‌لردن کچنلرك واسطهٔ حل حسیاتی هپ احمد شوقینك شو قابا سوزلرنده مکنوز اولدیغنی دوشونیوردی .

— نرده اوطوره‌جغز ؟

احمد جمیل : — لوکسنبورغده . دیدی . بك اوغلنده الك زیاده حظ ایتدیکی برلوکسنبورغ قهوه‌سی ایدی ؛ اوراده اولك طرفده بر یره اوطورور ، اوکندن اشاغی‌یه یوقاری‌یه کچن خلقی سیر ایدر ، بوبیکارجه

یوللیلردن انتخاب ایتدیکی بعض چهره‌لری اوطوردیغی یرك دائرهٔ محدودهٔ نظارتی مساعده ایتدیکی قدر تعقیب ایدر ؛ او چهره‌لرك کیمیسنك پالطوسندن ، کیمیسنك اسکی فستانندن، بریسنك النده‌کی پاکتدن، برقادینك یانده‌کی چوجقدن معنالر اکلار؛ ذهناً برر دقیقه‌لق زمان ایچنده بو چهره‌لر ایچون برر مفصل حکایه یازاردی . بورایه کله کله ، برطاقم چهره‌لره برچوق دفعه‌لر تصادف ایده ایده شو خلقك ایچنده کندیسنه مخصوص آشنالر بولمش ؛ مثلا بریسنك اونده خسته‌سی اولدیغنی دائما طاشیدیغی اجزا شیشه‌لرندن آکلامش‌ایدی. عجبا نه‌سیدر ؟ چوجغی یاخود قاریسی ... صکره برکون‌اونی بوسبوتون چوکمش، رنکی اوچمش کوردی . النده آرتق‌علاج‌شیشه‌سی یوق ، اوزرنده سیاه اثواب واردی . احمد جمیل بوکا کویا طانیدیغی ، سودیکی برآدم قبیلندن آجیمش ایدی .

بنه بوآشنالر ایچنده برکنج قزطانیور- دیکه ایلك کوردیکنده بوتون وجودندن نشئه‌لر، شطارتلر، سعادتلر صاچیلیوردی ؛ برقاچ آی‌صکره اوکا بنه تصادف‌ایتمش‌ایدی، فقط بو دفعه چهره‌سنده ازهار سعادت صانکه برنفحهٔ آتشناك ایله قورومش کبی ایدی . بوندن صکره هرتصادف ایدیشنده کنج قزك سیماسنه بشقه برزنك یأس ، کوز- لرینه یکی براثر ملال دوشدیکنی کورمش ایدی ... شبهه‌سز برفجیعهٔ عشق ... صکره برکون تاکندیسنك اوکنده‌کنج قزك‌برینه — بیقلری مجار طرزنده قالقمش ، تك کوزلکلی ، اسپانیول شابقه‌لی ، پاچه‌لری قیوریق ، دوکمه‌لی صاری پوتینلی‌برینه — باقدیغنی کوردی ؛ دلیقانلی بر ادای لاقیدانه ایله شابقه سنی قالدیردی ، اوقدر ... فقط اونظر .... احمدجمیل‌کنج قزك بوتون‌کتاب‌یأسنی بونظرده اوقودی...

احمد جمیلك بویله کوزلرینك اوکندن یوزلرجه ، بیکلرجه ذی‌حیات مجلدات بشر کچردی ؛ بوراسی ، شوقهوه‌نك شو قیصه قدیفه اسکمله‌سی اونك ایچون زنکین بر کتبخانه ایدی‌که دقایق محتویاتی ، سرائر مجلداتی اوقونماز ، حس ایدیلیر ؛ کورلمز ، آکلاشیلیر ...

احمدشوقی‌افندی‌ایله بورایه‌اوطوردیلر، ایچه کیجه اولمش ایدی ، احمد شوقی‌افندی « بن برتك پارلاتیم » دیدی ، احمد جمیل رسمی‌غزته‌لری ایسته‌دی؛ احمدشوقی‌افندی کندیسنی شو عالمده غریب‌الدیار بولمش کبی اطرافنه بیانجی بیانجی باقمقله ، احمد جمیل رسملری سیر ایتمکله برمدت وقت‌کچیردیلر؛ صکره احمد شوقی افندی کنیش برنفس آلدی ، کوچك قدیفه صندالیه‌دن‌طاشان وجودینی برقاچ کره نصل برلشدیره بیلمك لازم کله‌جکنی تعیین‌ایچون‌قیملداندی، صکره رفیقنه طوغری اکیله‌رك :

— بن بوراده صیقیلدم . روحمه قسوت کلدی ؛ بوراده شو بورونلرینی‌غزته-

لره صوقمش ، یاخود کوزلرینی سوقاغه دیکمش بر آلای خلق آراسنه کلوب حبس نفس ایتمکدن برلذت آلامادم .

احمد جمیل تبسم ایتدی :

— نره یه کیتسه‌ك بویله دکلی ؟ بورای بك اوغلی قهوه‌لرینك اك مفرحیدر. جانکز دها قپانج یر ایسته‌یور ایسه قورون وار ، غامبرنوس وار، سانترال وار ... لامبه‌لی دیوارلرك ، طاوانلرك آراسنده مرمر ماصه‌لر... بوماصه‌لرك اطرافنده بر چوق آدملرکه یا بیرا ایچیور، یا عزته اوقویور ، یا یواش سسله قونوشیور ... شوحالك بر عینی ! برفرق وارسه اوده براز دها قپالی . قسوتلی اولمسندن عبارت ... قهوه قهوه طولاشیرز ، دیمش ایدم . ایسترسه‌کز پاله - دوقریستالده قونقوردیانك یانلرنده جام قپولی ، ایچی دائما کورولتیلی ، قاپوسی آچیلدقجه سوقاغه دومانله قاریشیق برقاریق قادین سسیله بر چاتلاق کمان آهنکی فشقیران قهوه‌لردن برینه کیدیلم ... ایشته بك اوغلی. ایشته بك اوغلنك ذوقی !...

احمد شوقی افندی کویا بك اوغلنك شو درجه ، ذوقدن محرومیتنه رغماً مظهر اولدیغی رغبته حدت ایتمش کبی :

— اویله ایسه نه‌ایچون کلیورسکز ؟ دیدی .

— اوح ! ... مختلف سببلر وار ... بنی صورمیکز، بن هرپرده اکلنیرم ، حتی برمحله قهوه‌سنده بیله ... بنی تدقیقات اجراسنه مساعد بریره کتوریکز کافیدر ، ساعتلرجه اوطوره‌یم ، بنی دوشوندیره‌جك شیلر بولورم ... بك اوغلندن ذوق آلانلر ایچنده بنم نقطهٔ نظرمه وضع نفس ایدنلر پك چوقدر، فقط اقلیتی تشکیل ایدرلر... اکثریت ... ها سز اون‌بش‌سنه‌اول نیچون کلیردیکز ؟

احمدجمیلك تبسم معنیدارینه احمدشوقی افندی برصیرنمقله جواب ویردی ... احمد جمیل دوام ایتدی :

— اکثریت بلاسبب کلیر ، هرکس کلدیکی ایچون یاخود بشقه کیده‌جك بریر اولدیغی ایچون، دهاطوغریسی براز اعتیاد اوله‌رق ... نه‌دیرسه‌کز دیکز ، هرکیجه شودمین صایدیغم قهوه‌لره برباقیکز، بورالرده محضی ایکی قدح بیرا ایچمك بهانه سیله تا اقسرایدن ، شهزاده باشندن اوته‌دن بریدن کلمش یوزلرجه آدم کوریرسکزکه تاکیجه‌نك بشنده سکزنده عودت ایتمك زحمتنه قاتلا- نه‌جقلردر .... سبب ؟ « بن بواقشام بك اوغلنده‌ایدم» دیه بیلمکدن عبارت براطمئنان، یاخود ایرتسی‌کون قلمده « امان دون‌اقشام سانترالده نه‌قدراکلندك» طرزنده بریلان....

احمدشوقی‌افندی اولکندن دها کنیش بر نفس آلدی :

— امان صیقلدم ... سنکله نه‌بیلم بیلیرمیسك ؟

یاغمور دیندی ، خفیف برسرینلك‌وار، شورادن آچیق برترامواید بینرز، شیشلی‌یه

قدر کیدر کلیرز ، براز جکرلرمز صحرا هواسیله تازه‌لنیر، اوندن صکره کیدر، یمکمزی یرز ... دها صکره ...

احمد جمیل رفیقنك شیشلی یه قدر صحرا هواسنی بوله‌میه‌جغنه کولدی . فقط مخالفت ایتمك‌ده ایسته‌مدی ، اورایه‌قدر عزیمت و عودت سفرینی ایتدیلر، یولده احمد شوقی افندی ایکیده برده صحرا هواسی آرایان جکرلرینی شیشیرمکه چالیشه‌رق :

— شوراجیی نه‌یه‌جغز؟ بیلمم ... نصل ایتملی ؟ نصل ایتملی ؟ دییوردی ..

اوجوز اواسون مقصدیله احمد جمیل رفیقنی غلاوانی سوقاغنده « لابللاوه‌نه‌جیا » لوقنطه‌سنه سوق ایتدی . اویمکندن بشقه یمکاره آلشمامش آدملره مخصوص برتیکسنتی ایله یمك بیدیلر ، قهوه‌لرینی برده نارکوله ایچمك اوزره تپه باشی باغچه‌سنك قارشو - سنده‌کی قهوه‌لردن برینه کیتدیلر ، برکره ازمیره قدر کیتمش اولان علی شکیب بو قهوه‌لرك عمومنه بردن ازمیر قهوه‌لری نامنی ویرمش ایدی . احمد شوقی افندی بورادن پك زیاده حظ ایتدی . قارشولرنده باغچه‌نك یمك فاصله‌سنه مصادف اولان شو ساعتده فنارلری سوندیرلمش ایدی ، باغچه پیش‌نظر- لرنده برصحرانك مقدمات منظری کبی کورینیوردی، بوراده یاغمور یمش اغاجلردن منتشر لطیف بر بوی صحراوی واردی .

احمد شوقی افندی :

— امان نه کوزل! نه کوزل! دییوردی،

صکره بردن بره احمد جمیلك قولنی چکدی :

— باقسه‌ك آ ، باقسه‌ك آ ، راجی دکلی؟..

راجی باغچه‌نك کنارندن آیاقلرینه ، باجاقلرینه امین اوله‌میه‌رق یواش یواش یورویوردی :

احمد جمیل :

— اورایه کیدییور اولمالی، برازصکره بزده کیده‌رز .... دیدی .

• •

پاله قریستالك مرديوندن چیقار کن احمد جمیل رفیقنه دیدی‌که :

— ایشته استانبولك اك یوکسك قافه قونسری ... قصربلور !..

— قدری اعتباریله می ارتفاعی اعتباریله‌می ؟

— هرایکی صورتله ...

طار، پیس، قدمه‌لری آشینمش، صیوالی دیوارلری کیرلنمش مرديوندن یواش یواش چیقدیلر؛ کندیلرینی مسکرات قوقوسیله مشبوع قپالی قالمش آغیر برهوا قارشیلادی، هنوز غلبه‌لق یوقدی ، بر ایکی ماصه‌نك باشنده واپورینك لیمانده برکیجه‌لك مکثدن استفادةً بك اوغلنده شوعالم‌ذوقه دوشمش؛ سیاه طرناقلی ، آتشك‌قارشوسنده‌قاورولمش سیمالی ، بر آتشجی ؛ ایکی کنج — غالبا دکانلری ایرکنجه‌قپانمش جوار تحافیه‌جیلره منسوب ایکی چراق — برکناره خدمتجی قزله — قرقلق شیشمان برقاری فقط خدمتجی قزلر هرهانکی یاشده اولورسه‌اولسون دائما خدمتجی قزدر — تنهالقدن جسارت آله‌رق

شقلاشان : طور لا ایلیه سنه ، قهوه دیرکتورینك پیش نظرنده ملاطفه ایدن چکنمیشنه ، ایری ایری قهقهه سنه ، حتی ماصه‌لرك آراسنده رفیقهٔ ملاطفتی بلا پروا قوغلایشنه نظراً قهوه‌نك اعتیادکارانه‌لرندن بری اولدیغی آکلاشیلان قرائته برکنج !... اوتهده بریده باشلامغه انتظاراً دیکلهنن چنغیجی قزلر. اوقدر...

ایکی ارقداش شو تنهائی ایچنده نردیه اوطوره‌جقلرینی بردن تعیین ایده‌مدیلر، احمد جمیل براز تردد دن صکره :

— شورایه. دیدی .

صحنه‌نك یانده برقاچ‌یه اوطوردیلر .

— دها ایلك ارکن ، راحی کلهمش ، فقط شمدی مداوملر سوکون ایدرلر ...

شیشمان قاری برارالق قرائته معقبدن قورتولدی، کلدی، الدینی ماصه‌یه ظایه‌رق بر طرز استفسار کارانه ایله طوردی ، احمدجمیل :

— ایکی غازوز ... دیدی . شیشمان قاری ماصه‌یه سکز اون‌دانه کبریت براقه‌رق کتدی . -

— یوزپاره‌یه کیجه‌یاریسندن ایکی ساعت صکره‌یه‌قدر شوقتاپه ایله ماصه‌نی صاتون آلیورز .

احمد شوقی افندی غازوزی ایچه‌مدی، احمد جمیل کولدی :

— بورالك الك نفیس ایچکیسی ... ایسترسه‌کز قهوه‌سندن زیاده نخود طوزیله پیشمش برقهوه ، النی کره‌جزوه‌یه آتیلمش چمورلاشمش برچای‌ده ایچه‌بیلیرسکز ...

قیصه‌بویلی. اوموزلری قباریق، باشی دیك، بیقرینك اوجی میلان اعتلای نفسنه دلیل اونه‌رق یوقاری — صانکه سمی رفعته قیوریق — شف دورکستر ...

احمدجمیل ذهناً «سردار زمرهٔ موسیقیه» دیه ترجمه ایدیوردی .... کمانك یایله نوطه سپاسنك اوزرینه اوردی ، احمدجمیل:

— کورولتی باشلایور ... دیدی . اوتهده بریده یورغون بر طور ایله هرکون عین اضراد ویکنسق یه تبعاً تکرر ایدن کلفت معیشتك ساعت ابتداسنه انتظار ایدرك دیکلهنن ، قپالی برلرده یاشامقدن ، هروقت سفره‌یی یاری آچ یاری طوق ترك ایتمکدن، کوندوز اویویوب کیجه پیس هوا تنفس ایتمکه محکوم اولمقدن صارارمش ، رنك نازکئ سیماسی اوچمش ، امید نظر شبابی فتور حیات بورومش ؛ کوزل ، چرکین ، یاخود هم کوزل هم چرکین، هم کنج هم اختیار ، سکز اون لهلی قز پینکله‌دکلری برلردن یورغون طورلرله‌قالقدیلر؛ کیمیسی کمانی آلدی ، کیمسی طاووسلك ترامپه‌سنك باشنه کچدی ، رئیس طورجدی ایله یایینی بردها اوردی: تیق، تیق، تیق ...

او وقت بوتون او ایی آهنك ایدلهمش کمانلر شبهه‌لی برموازنهٔ هم‌آهنکی ایله . الك غیر حساس قولاقلری عصیان ایتدیره‌جك برتنافر اصوات ایله هرکیجه چالنه چالنه

صانکه پیرانمش برغالوپی کیم بیلیر قاچ بوزنجی دفعه تکراره باشلادیلر .

احمد جمیل برارالق :

— زوالللی مخلوقلر ! دیدی ؛ صکره بو بچاره‌لر حقنده دوشونجه‌لرینی، مرحمت حسلرینی رفیقنه تفسیر ایتدی :

— کیم بیلیر؛ شو بدبخت قزجغزلر بو کانلردن، طاوللردن شو پریشان نغمه‌لری قوپاردقجه نه‌لر دوشونورلر ! ... هپسنك تااوزاقلرده ؛ المانیانك ، اوستریانك ، یاخود بوهمیانك غائب اولمش برکوینده عائله اوجاغی واردر؛ اختیار برباباکه آرتق کندیسی ایچون کیتدکجه ارائهٔ خست ایدن طوپراقدن عائله‌نك اکمکنی چیقاره‌میور، چوکمش بروالده ... کوزلرنده کوزلك قوله‌نك برطرفنده چوراب اوریبور، دائما ... چونکه چوجق بردکل، اونلرك هپسنه آیاقلرینی صیجاق طوتمه‌جق برر چوراب لازم .... فقط یتشدیرمك ممکن دکل ؛ نه‌چوراب یتیشیور نه اکمك !.. اوقدر چوقکه .. بونلری ایقلامق لازم ؛ هربرینی برطرفه سوق ایتمك اکمك بوله‌جق بریره کوندرمك ایجاب ایدییور؛ چوجقلرك اك بیوکی قیز، اولنه‌جك ، جهاز ایستر ، نشانلیسی وار، فقط پاره نردن بولمالی؟... اووقت عائله‌جه دوشونولور، هرکیجه بتون ارکان حاضر اولدینی حالده یورغون بابا — جورابنی برقاچ دقیقه براقه‌رق کوزلکنی آلتنك اوستنه قالدیره‌رق دیکله‌ین — والده‌یه تصورینی ایضاح ایدر ، کچن کون مراجعت ایدن حریفك تکلیفنی قبول ایتمکدن بشقه چاره اولمیه‌جغنی آکلاتیر ، نهایت ایکی قطره یاش ایله بوبحثه خاتمه‌ویریلیر، اوك قیزی کیدییور.. نره‌یه ؟ روزکار قضا نره‌یه سوق ایدرسه ... کیده‌جك، برکوشه‌ده سنه‌لرجه کمان چاله‌جق ؛ جهازینی حبه حبه طوپلایه‌جق، حیات استقبالنك اکمکنی بورالرده قان قوصه‌رق، آچ یاشایه‌رق دانه دانه تدارك ایده‌جك ؛ صکره او سنه‌لرجه متحسری اولدینی عائله اوجاغنه عودت ایدنجه یا بابا — نی اولمش بوله‌جق ، یا قومشونك قزینی آلمش اولان نشانلیسنی کوروب اورایه بیغیلیوره‌جك، یاخود هیچ اولمازسه قوللرینه آتیلمق ایچون حیاتنك اك زنکین پارچه‌سنی فدا ایتدیکی عاشقندن « زوالللی سوکیلم ! نه‌قدر بوزولمشسك » طرزنده بر سرزنش ایشیده‌جك ، صکره مسعود اولمغه چالیشه‌جق ...

برکیجه هیچ اونوتمام : ینه بورادہ ایدم ، شو طاوجلی‌یی کوردیکزمی ؟ برارالق کوزم ایلیشدی ، اوکنده‌کی نوطه‌یه دکل براز اشاغی‌یه باقیوردی ، دقت ایتدم ، سوزکون کوزلرله ، براز متبسمانه ، رئیسه‌وخلقه کوسترمکدن قورقه‌رق کیزلیجه بر مکتوب اوقوپوردی ؛ بر مکتوب... عجبا کیمدن ؟.. اووقت کوزلرمی چهره‌سندن آییرمادم ، اك کوچوك امارات سیماسنی تدقیق ایدییوردم ، آره‌صره نوبتی قاچیرمقدن قورقه‌رق نوطه‌یه برکوز آتیور، صکره همان ینه مکتوبنه توجیه نظر ایدییور.

دی . کوزلرینك شو مکتوبدن نوطه‌یه ، نوطه‌دن مکتوبه سفری اتناسنده نه‌بویوك فرق واردی ! نوطه‌یه کلدکجه جدی بر نظر، مکتوبه دوندکجه طاتلی بر تبسم .... عجبا شو پیس قهوه‌نك شومردار صحنه‌سی قارشوسنده شوملوث موسیقینك آره‌سنده اومکتوبه کوزی ایلیشدکجه نه کوریبور ، کذرکاه خاطراتندن نه‌لر کچیوردی ؟.. غالبا نشانلیسندن کلش ایدی ، شبهه‌سز اوعسکرلکه کتمش ، بوجهاز طوپلامغه چیقمش ایدی؛ هرایکیسی‌ده کونلری صایبورلر، آره‌صره او، قیشله‌نك برطرفنده علی العجله قاره‌لاتمش بو، مردار قراکلق بر اوطه‌نك پنجره‌سی کنارنده رفیقه‌لرینك استهزالرینه رغماً یازلمش مکتوبلرله دوداقلرینی یاقان احتیاج بوسه‌یه برکوثر تسلیت سرپیورلر. اینانیرمیسکز ؟ بونلرك همان‌هپسی ناموسلیدر، فحشك چرکابی ایچنده یوزدکلری حالده همان‌هپسی مملکتلرینه عودت ایتدکلری زمان نشانلیلرینه دست ازدواجی پاك وصاف اوله‌رق اوزاتیرلر ... بریسنی طانیردم ، بونلردن برینه تعشق ایتمش ایدی ، زواللی چوجغك بوتون عشق مأیوسنه‌قارشو قیزدن برجواب امید چیقمادی، فقط غریبدرکه قیزده عاشق مأیوسیله برابر آغلاردی . نه‌ایچون ؟ کیم بیلیر، بلکه او سودای بی‌نصیبه قارشو صمیمی بر مرحمت حس ایتدیکی ایچون ....

بوکیجه دیکله‌مك نوبتی احمد شوقی افندی‌یه کلش ایدی ، رفیقنك بعض اساسلره متعلق بحث آچدیغه‌مقدمه‌دن اوزاقلاشدیغی قدرخاتمه‌ویرمك مقصدیندن‌ده تباعد ایتدیکنی بیلیردی ، فقط شمدی احمد جمیلك دوامنه دیکر برمانع واردی ، قهوه‌نك ایچی دهشتلی برکورولتی ایله طولیوردی ؛ اياق اورانلر، باستونلرینی اسکمله‌لره چارپانلر، بیس. . . بیس . . . فریادیله باغرانلر، احمد جمیلك دوامنه مانع اولدیلر .

— بونلرهپ شوقاریق سسلی ، بویالی قادین ایچون ! دیدی . صکره دیرسکلرینی ماصه‌یه طایادی ، چکمسنی آووجلرینك ایچنه آلدی، بوخلقه باقدی ....

شمدی ایچه غلبه‌لك واردی ؛ دکانی قپادقدن صکره اکلنمکه چیقمش بربرلر ، تجار یازیجیلری ، اصناف چراقلری ، بر انکلیز یوك واپورینه منسوب بش آلتی طائفه، تیاترویه‌اذن آلوب ده‌لالاسیله توحیدامل ایدرك شورایه کلیورمش برچوجق ، هرکیجه‌محله قهوه سنده اسقانیل اوینامقدن یقوب ده بر اقشامی بك اوغلنده کچیرمك استه‌ین بك؛ بوتون بوخلق شوراده بولندقلرندن ممنون کبی کورینیورلر ، کوردکلرندن ایشتدکلرندن بك زیاده اکلنیورلرمش کبی کولیورلردی... بی‌پروا قهقهه‌لر... کنیش تبسملر... بایغین نظرلر... صکره برسوری آلقیش! سبب؟ درلو امراض ایله‌قاریلمش سسیله، درلو سوء استعمالاتدن بیرانمش بویالی صورتیله شو دومان طولی قهوه‌نك پیس هواسنه قارشو سویله‌دیکی ، دهاطوغریسی باغردیغی مستکره

برالمان شرقیسنك آکلامادقلری لطافتنه‌می؟ « سنك ایچون اولیورم » دیرکن باجاغنی قالدیران ، « مهتابه قارشو کزملم » دیرکن بولقه اویناپان ، شوراده بربیفتکله برطاباق مقارونیا دیلنمك ایچون کیم بیلیر نره‌ده ایشیدوب نه‌بولده‌تبدیلات‌عندیه‌یه‌اوغراتدینی بر پارچه‌یی هرکیجه شوراده بازار اشترایه چیقاران بوقارینك اوضاعنه‌می ؟

احمد جمیل بونلرك هیچ بریسندن حظ آلمازدی ، بوعالمده برلطافت اولمق لازم کلسه اونك بر بشقه طرزده اولمسی لازم کله جکنی دوشونوردی ، اوندہ بر علت واردی : هرشیده حتی سفالتده ، فحشده‌بیله برزینت‌اولمسی‌ایستردی. اساساً چرکین‌اولان بوشیلرك هیچ اولمازسه آلدادیجی ظواهری اولمسی لازم‌کله‌جکنه‌قانع‌ایدی. اونك‌ایچون‌شو یاشنه قدر برچوق رفیقلرینك اکلنجه‌لرندن تفریق‌ذوق ایدرك بوتون بو عالملردن اوزاق قالمش ، هله ایکی کره نه‌اولدقلرینی آکلامق ایچون تصادفاً کیردیکی بعض‌بازارمعاشقاتدن بردها عودت ایتمك عهد ویمانیله چیقمش ایدی .

بوراده نه وار ؟ بوخلق بونك نه‌سنه آلدانیور؟ صحنه‌ده‌کی قاریی اوچنجی‌دفعه‌سنده آلقیشلامادیلر، آرتق بوندن بیقمش کورونديلر، بربشقه‌سنك کلمسی‌ایچون‌هرکس سکوت ایدییوردی ، حالبوکه اوزواللی صحنه‌نك کنارنده تکرار دعوت‌اولنمغه‌انتظاراً طوریيوردی ، سکوتی کورنجه قولیسدن غیب‌اولدی ، احمدجمیل بونی‌ده فرق‌ایتدی، اووقت دمین نفرت ایتدیکی بوقاری حقنده درین برحس مرحمت طویدی :

— آه ! بوحیاتده‌کی فجایعی‌حس‌ایتسه‌لر، عجبا بوکروه لاقیدان شوسفالتك‌قارشوسنده بویله کولرمی ؟ شو زواللی قادین ایچون بو صنعت تعنی‌ده یواش یواش الدن چیقمغه باشلامش ، محضا اکلنمك ایچون ایکی‌کره لطفاً کندیسنی تکرار صحنه یه چاغرانلر اوچنجیسنده بیقدیلر ، یارین ایکی کره‌ده چاغرلیه‌جق ، اوبرکون بردفعه کورونمسنه مساعده‌اولنمیه‌جق، نهایت‌قهوه‌نك‌مستأجری تجدید مقاوله‌دن امتناع ایده‌جك . اوزمان؟ هایدی دها آشاغی بریره ... برقادین برکره اوچورواملردن یووارلانمغه باشلادیمی تنزلنه خاتمه ویره‌جك نقطه یوقدر، نه‌قدر آشاغی دوشرسه دوشه‌جك یرلر اوقدرچوغالیر . نهایت دوشه دوشه بو زواللی مخلوق نره‌لره قدر دوشه‌جك ؟ حالبوکه بوبیچاره شو قصر بلورك شوکهنه صحنه‌سنه دوشمك ایچون کیم بیلیر نره‌لردن کچمشدر ؟ شمدی برنظر مأیوس‌ایله غائب‌اولدیغی شوقولیسدن اینرکن عجبا سوابق‌خاطراتی آراسنده نه‌لرکورمشدر! بوندن اون سنه اول مثلا ویانه اوپراسنده فیکورانت، قوریست والحاصل برشی‌ایمشدر؛ اووقت براوپرانك آراسنده سویله‌دیکی‌طوپی طوپی ایکی‌مصراعلق برپارچه یاخودبربالتده کیدیکی لطیف بر اثواب ایچون یوزلرجه آدملردن التفاتلر دیکله‌مش ، دمتلر آلمش ،

دمتلرك ایچنده مجوهر بولمشدر؛ صکره یواش یواش سقوط ، یورغونلقدن متولد براختیارلق ، هرکون چهره سنده تعمیر اولنه جق بر فضله اثر خرابی ، دیشلر بوزولمش ، سسی قاریلمش، بیناقلر چوکمکه باشلامش ، نهایت ایشته شومستکره قاری.... عجبا هنوز صاف برکنج قیز ایکن ؛ یابرمغازه ده صاتیجی، یا برچیچك اعمالکاهنده ایشجی ایکن ، هنوز حیاتندن برخیانت عشق کچمه دن بونتیجه یی کوسترهیدیلر ؛ « ایشته ، آننه نك دیزندن قاچه جق اولورسه‌ك بورایه کله جکسك» دییه ایدیلر ، بوکون شورادهشبهه سز بدبختلغك بوتون فجایعنی حس ایتدیکی حالده کوله‌رك باغرمغه چالیشان بومخلوق مسعود برعائله والده سی اولمازمیدی ؟

احمد جمیل ینه سکوته مجبور اولدی ، شمدی صحنه یه دیکر بری چیقمش ایدی : بر فرانسز رومانسیه‌ری ، دودك کبی برسسله اسپانیول بسته کاری ایرادییه‌رك مشهور پالوماسنی اوتدرمکه باشلادی ؛ همان هرکسك بیلدیکی بوپارچه یه برچوغی پست سسله اشتراك ایتدیلر ، آرتق احمد جمیل دیکله‌یوردی . هوالر، مغنیه‌لر بربرینی تعقیب ایدییوردی : رومانیالی بر قیز روسجه ، یونانلی بر قاری انکلیزجه پارچه‌لر اوقودیلر؛ السنهٔ مختلفه شوصحنه ده درلو انسال بشرله غریب ازدواجلر اجرا ایتدیلر ؛ نهایت ایری ، بر اسقوچیا طاغلیسی قدر ایری برالمان قاریسی صحنه نك تحته لرینی چاتیردانه‌رق کورونوردی، احمد جمیل بوشکل مهیبه باقمقله مشغول ایدی ، بردن احمد شوقی افندی قولنی دورتدی: «باقسه‌ك آ، بزمکنه باقسه‌ك آ» .احمد جمیل باشنی چویردی؛ صالانك قاپوسنده ایاقده کوزلری صحنه یه مرکوز راجی یی کوردی ، یواش سسله :

— بزشاشقینلق ایتمشز، اوایچریده ایمش، آکلاشیلان بوقاری یی سوییور... بتیرسون ده یانلزینه کیده‌لم » دیدی .

آرتق هرایکیسی ده صحنه یی اونوتدیلر ، نظر دقتلری هپ راجینك وضع حیران عاشقانه سنه موقوف ایدی ؛ راجی اوراده قاپونك کنارینه طایانه‌رق کویا شو عالمی کورمیورمش، اوکندن کچن غارسونلرك چارپمسنی حس ایتمیورمش کبی کوزلرینی صحنه دن آیرمایه‌رق ، یالکز هرپارچه بتدکجه خلقك آلقشلرینه اشتراك ایده‌رك طوربیوردی . نهایت القشلر بیتدی ، ایری المان قاریسی قولیسدن بوسبتون غائب اولدی ، اووقت راجی ده اطرافنه برکوزکزدیرمکی بیله فضله بوله‌رق چکیلدی .

ایکی رفیق نظرلریله راجی یی تعقیب ایتدیلر، احمد جمیلك تخمینی طوغری چیقدی، راجی مغنیه‌لرك آرامکاهی، یاخود صافدرونلرك مذبحه سی اولان دائرهٔ خصوصیه یه کیردی . بوراسی اوقدر خصوصی بردائره درکه قرق پاره لق شیئه قرق غروش ویرمك فدا کارلغنه قاتلانه بیلن هرکس بورایه کیره بیلیر . احمد شوقی افندی ارقداشنی قالدیردی ؛ یواش یواش ، براز محجوبانه ، ایلك دفعه کیریلن

یرلرك ایراث ایتدیکی حس تردده بورایه کیردیلر ، شمدی پیش نظرلرنده برمنظرهٔ غریبه واردی : بولندقلری یر کوچك دیمیه‌جك قدر ایکی اوطه‌نك برلشدیرلمسیله حاصل اولمش کنیشجه بر اوطه ایدی ؛ اوزرلری کتن اوتولی قناپه‌لرك ، قدیفه اسکمله‌لرك ، مرمر ماصه‌لرك ، اولانجه قوتیله آچیلمش چیك ضیالی لامبه‌لرك ، صولوق آینه‌لرك آهنك مسکینانه‌سندن ترکب ایدن بومنظره تك کوزلکلی بریسنك کوزلکنی سورمه‌لی کوزینه اویدرمغه چالیشه‌رق شو تحفلغنه ساخته قهقهه‌لرله کولن بر فرانسز قاریسی ، قناپه‌لرك برنده یاننده کی یاشلیجه افندینك نظر مساعده کاریسی التنده قارشوسنده اسنه‌ین ترکجه بیلمز غلبا رومانیالی برقیزك کویا پارمقلرنده کی یوزوکلرینی معاینه ایتمکله مشغول . محجوب ، محترز هنوز چوجق دینه‌جك قدر کنج بربك ؛ برقاچ صاقدرونك دها ورودینه انتظاراً اپیکلی اثوابلرینی صاللایه صاللایه پیاسه ایدن ، اطرافده بولنانلره پك مهم وتحف برشیدن بحث ایدییورلرمش ظننی ویرمك ایچون بردقیقه‌ده بش کره کولن ایکی قاری ؛ اوتده بریده دها بعض زمره‌لرله تکمل ایدییوردی . ایکی ارقداش برکناره اوطوردیلر ، راجی تاایلریده آینه‌نك ایچنده صحنه‌نك متاعنبدن بوزولان تازکیٔ سیماسنی تعمیر ایله مشغول معشوقه‌سنك آرقه‌سنده ، آینه‌نك ایچنده کی صورتنه کوله رك طوربیوردی . او ، هیچ تبسم ایتمیور ، راجینك اوراده بولنمسندن طولایی صیقیلیور . مش کبی طوربیوردی ؛ نهایت قاری راجینك تبسم مصرانهٔ استرحامنه قارشو ناکهان عصیان ایدرك سرت برچهره ایله دوندی ، باغره‌رق « بن ایسته‌مز ، کیت بوردن !... » دیدی . اووقت احمدجیل زوالللی راجینك حال پریشانی ، اطرافنه کزدیردیکی نکاه ملول پرسرشکی کورمه‌مك ایچون کوزلرینی چویردی ؛ راجی برکله بیله سویلیه‌مدی ، اسکمله‌لردن برینه بیقلمق نوعندن دوشدی .

احمد شوقی افندی دوداقلری اراسندن « ایشته بچاره قاریسنك انتقامی ! » دیدی .

احمد جیل باشنی سیلکه‌رك : ظن ایتمم ؛ دیدی . بوکیجه بشقه برمشتری بولمقدن مأیوس اولنجیه قدر ترتیب ایدلمش بر دسیسه . . .

احمد جمیل یاکیلمامشدی ، راجی اوطور دقدن صکره قاری ایری وجودینك اوستنده کوچوجك طوراز باشنی صاللایه‌رق عندی براوپرا پارچه‌سنی ایصلقله چاله‌رق ، قیصه فستانك آلتنده ترسم ایدن قالین بجاقلرینی ایصلغك طرب مشینه تطبیقاً عسکرجه آته‌رق ، یورودی ، یورودی ، تا اوطه‌نك اورته‌سنه کلنجه اطرافنه باقدی ، بوش اوله‌رق یالکز ایکی رفیق کوردی ، یانلرینه کلدی ، صیریته‌رق اکیلدی ، « بر بیرا ! » دیدی . احمد شوقی افندی کوزلرینك بیاضنه قدر قیزاردی ، برلرینه باقشدیلر ،

قاری جوابسز قالدی ، صکره هیچ برلسانه منسوب اولمیان برصیحه استخفافایله «یوآخ» دیدی ، مشی عسکر بسنه دوام ایدرك صاغدن کیری پایدی. راجی بوتون بوحرکاتی اوزاقدن تعقیب ایدییور ، ارقداشلرینه باقیوردی ؛ قاری کیتدکدن صکره ایاغه قالقدی ، یانلرینه قدر کلدی ، کولمکه چالیشه‌رق :

— بورایه سزده کلیرمیسکز ؟ دیدی .

احمدجمیل صودن برجواب ویردی ، احمد شوقی افندی «اوطورسه‌کز آ» دیدی ؛ او وقت اوچ ارقداش اراسنده کسیك کسیك بر محاوره باشلادی ، اوتەدن بریدن بحث ایتدیلر ، هیچ بری بحثی هپسنك بیننده یرطونان مسئلەیه ارجاع ایده‌میوردی . احمدجمیل کوزلرینی بوتون بومغنیه الایندن درلو ملیتلره ، درلو مملکتلره منسوب ، هربری بشقه بر زمین فحشده یتشمش ، بر بشقه عالمدن دوشمش شوغریب مخلوقات سوریسندن ایبرمایور ؛ بللیسزیاشلری صاقلامق ایچون قوطوسیله بوشالدلمش پرنج توزلریله صولغون دوداقلره طراوت ویرمك ایچون یواش یواش معیارینی غیب ایدرك ابذالکارانه سورلمش قرمزی بویالر آلتنده بوچهره‌لرك سرائر لوثیاتی کورمکه چالیشیوردی . هیچ بر ذوق مخصوصه توفیق اولنه‌میان قیافتلر... اسکی ایپك قماشلردن ؛ وقتیله پایلمش اثواب بوزوتیلرندن ، قارنوال اثناسنده استکرا اولنه‌رق اعاده ایدلمه‌مش قوستوملردن کسیله‌رك بربریله اویدیریله‌رق ایجاد اولنمه درلو قیلقلر . . . بریسی برنورماندیا کویلیسی قوستومنی آکدیرر براثوابه مثلا بر پومپادور باش پایمش ، دیکر بری ماری انطوانت یاقه‌لی آلتنه برووودویل سوبرتی کبی قیصه فستان کیمش ، طار ایشلمه‌لی بر ارنبود یلکنك ایچنده بورام بورام ترلیه‌ن شیشمان برقادین شویلکك آلتنه پشلری بیرتماچلی بر چینلی انتاریسنی مناسب کورمش ایدی . احمدجمیل بوتون بوایکرنج تحفلقلردن ، شوشاقالاشان بدلالردن ، اوتەده حالا یانی باشنده « بکم! هایدی...» دیه تشویق ایدن صولو افندینك بردرلو تشویقاتنه تطبیق حرکته جسارت ایده‌میان کنج بکدن نفرته بکزر بر شی طویدی ؛ بوراده بولندقجه راجینك سر بستئ معاشقه‌سنه ده مانع اولەجقلرینی دوشوندی ؛ احمد شوقی افندیه «بنه بریمزه کیده‌لمی ؟ » دیدی ، راجی بی سلاملادیلر ، برلرینه کیتدیلر .

احمد شوقی افندی اوطوردقدن صکره :

— صانکه نه‌یه کلدك ؟ بوحالی کورمش اولمقدن بشقه برشی قازاندقمی ؟ . .

دیدی ، صکره برمدت دوشونه‌رك :

— نه اولورسه اولسون ، بن یارین اچیلیرم ، هیچ اولمزسه چوجق مسئله‌سنی سویلرم . دیدی .

. .

ارتق بوراده یاپه‌جق برشیلری قالمامش

مشدی ، بوزجلرنی تسویه ایتدیلر ، آلقش کورولتیلری اراسنده کچدیلر ، صوك دفعه اولهرق راجینك حالنی بردها کورمك ایسته‌دیلر ، دائرهٔ خصوصیه‌یه شویله بر باقدیلر ؛ شمدی راجینك معشوقه‌سی ایکی آلایجی کنجك اراسنده باجاقلرینی اوزاتمش قوللریله کرینه‌رك دلیقانلیلری قنابه‌نك اوزرینه دویرمکه چالیشیور ؛ راجی‌ده برکناره مرمر ماصه‌نك اوزرینه قیانمش احمد شوقی افندینك ادعاسنه کوره اویوقلایور ، احمد جمیلك اعتقادینه نظراً اغلایوردی . . .

— ٩ —

احمد جمیلك حسین نظمی‌ایله کچیردیکی کیجه اثری حقنده برشوق تازه اویاندرمش ایدی ، اوکوندن اعتباراً تصرف ایده بیلدیکی بوتون زمانلرینی اونی دوشونوب بسله‌مکه ، کندیسنده قدرت کوره بیلدکجه یازمغه صرف ایتدی . بر سنه‌لك حیاتنك درد معیشته موقوف اولمیان بوتون ساعاتنی بو اثرك درد فکر سوز ایجادینه وقف

ایتدی. اوکا تصور ایتدیکی لطائف رقیقه یی، صنعت شکل وصورتی ، فلسفهٔ عمیقهٔ حیاتی ویره بیلك ایچون صرف تحسسات ذاتیه سنی رهبر اتخاذ ایتمکله بر دائرهٔ مضیقه ایچنده حبس فکر ایتمش اوله جغنی ، لوحه سنك نزاهت وکمالیتنی تأمین ایچون مشاهیر آثار اساتذه ده طولاشان مثلا رامبرانتك بر چهره سی قارشوسنده کونلرجه موقوف تماشاقالان رساملر کبی شاعرلرك ده حسلرینی آثار بدیعه ایله توزین ایتملری لازم اولدیغنی بیلیردی . اونك ایچون حسین نظمینك کتابخانه سنی همان بوشالتدی : لامارتینلدن، هوغودن ، موسه دن صکره کلنلری ، بوتون پارناسیه نلری ، سنبولیستلری ، ده قادانلری سلیمانیه ده کوچوجك حجرهٔ مساعیسنه طاشیدی ، لوقونت دولیل ایله ، ویلیه دولیل آدام ایله ، نه دوردوبانویل ایله باشلایان زمرهٔ شعرا ، صکره پرودوملر ، قوپه لر ، آروقورلر ، سیلوسترلر ، منده سلر ، دها صکره پول ورلنك تخم دهاسیله یتشنلر والحاصل کنجلر طابی لومرك فهرس کتبنی طولدیران یوزلرجه جلدلر طاقم طاقم التدن کچدی ، احمد جمیل بونلری اوقودقجه یارم عصرلق بر زمان ایچنده هوغودن ورلنه قدر فکر شعرك کسب ایتدیکی اینجه لکلره، صنعت تصویر و افاده نك واصل اولدیغی خرده جولغه حیرت ایتدی ، بروقتلر مینی مینی بنجره سنك کنارنده جهراً فقط قومشولره ایشتدیرمکدن احترازاً اوقویه رق مست اولدیغی تماشالری ، برفرشته نك سقوطی ، کیجه لری ، شمدی بر رکله ایله هیچی یه محکوم ایدییور ، هوغویی « کوزلرنده اشیا و حقایق بویوتن بر جام وارمش » حکمیله حقیقتك فوقنده بولیور ، لامارتین ایچون « اوقدر شعر ایله یوکلنمش که ازیلمش » ، موسه ایچون « عاشق ، شاعر ، فقط چوجق! » دییوردی . بونلردن صکره ارباب صنعتك کلمه یه ، اسلوبه ، شکله ، صنعته ویردکلری اهمیتی کوردکجه ، او هربری بر جوهر پاره کبی ایشلنمش ، ایکی مصرعی ایچون کونلرجه چالیشلمش آثار بدیعهٔ صنعتله الفت ایتدکجه یاپمق استدیکی شیئك نه مشکل اولدیغنی اکلایوردی . اثر پك آغر ایلرله یوردی ، هفته لرجه مطالعه دن ، تدقیقدن ، تفکردن صکره انجق یکرمی قدر مصرع وجوده کتیره بیلیوردی . . . آه ! ایشی غزلخوانلغه دوکمش اولسه ، شعری هرکس کبی تلقی ایتسه بویکرمی مصرعدن یکرمی غزل ایجاد ایدردی ! بر ارالق لهجه یی طار بولدی ، یکی فکرلر ایچون یکی کلمه لر لازم اولدیغنده مصرایدی، « اسکی کلمه التنده فکرلرك تازه لکی کوریلمز، نظر دقتدن فرار ایدر » دیردی ، لغت کتابلرینه صارلدی ، صحیفه لری چویردکجه

اویله شیلر بولدی که حیرت ایتدی ، بونلر نه ایچون قاموس کوشه‌لرنده اونوتلمش ؟ نه کوزل شیلر کشف ایتدی ! کیمسنك برفکریله حسن تطابقنه ، بعضیسنك موجود - لره رجحانله ، برقسمنك ده ناشنیده لکنه فریفته اولهرق بونلره تملك ایتمك ایسته‌دی ، کندی کندیسنه « بی لغت پردازلقله اتهام ایده‌جکلرمش . . . اکله‌میانلر ایتسون . شرك مصایدصیادکسای زهاد ردای تقوی قناع غرانیق .. تیلم‌نه‌دیه حوصلهٔ قاموسك آله بیلدیکی قدر لغات غریبه‌یی بریره طیقمقله بنم پیاجغم شی اراسنده کی فرق صنعتی البته ا کلایانلر اولور » دیردی .

شو بر سنه‌لك زمان ایچنده یازمق ایسته‌دیکنك ، هنوز کندیسنجه دولو نقایصله مملو اولهرق ، انجق نصفی وجوده کتیره بیلمش ایدی . بونلری حسین نظمیدن بشقه کیمسه‌یه اوقومازدی ، بو اثره چالیشدیغنی بشقه بیلن‌ده یوق ایدی ، حتی ارتق او - زماندنبری کنجینهٔ ادبیه‌ده منظومه‌لری کورونمه‌مسنك سببنی کندی یازدیغی اعتراضنامه‌نك تأثیرنده بولمقله شیرینکام اولان راجی برکون احمد جمیل مرأت شئون نفرقه‌می ایچون بنه امضاسز ترجمه‌ده دوام ایتدیکی بر حکایه‌نك تصحیحلرینه باقمقله مشغول ایکن بردن بره :

— جمیل بك ! ارتق ایشی مترجملکه دوکیورمکز ، شاعرلك صفری توکتدیمی ؟ دیمش ایدی .

احمد جمیل راجینك کمال اصرار و عناد ایله دوام ایدن تجاوزات خصمانه‌سنه قارشو یا برسلهٔ شدیده کبی برکلهٔ تحقیر فرلاتمه‌رق مقابله‌ایدر ، یاخود بوآدمك حالنه آجیه‌رق یالکز برمعناسز کلمه‌ایله کچشدیررردی .

اوکون اوموزلرینی سیلکه‌رك « بلکه ! » دیمکله قناعت ایتمش ایدی . غریبدرکه بوقدر حس عداوته مغلوبیتنه مقابل راجی یه الك زیاده آجیان احمدجمیل ایدی ، برسنه‌دنبری مطبعه‌یه دوام ایدن ، بعضاً محررلرك اراسنده رهبر صبیان دفترلرینی طولدیرمقله ، بعضاً مرتبلرك یانده حروف طاغتمقله وقت کچیرن ندیمه الکزیاده رفق ایله معامله‌ایدن ، وقت بولدقجه برصحیفه اوقوتدیره‌رق بو بیچاره چوجغك برشی اوکرنمسنه چالیشان بنه احمد جمیل ایدی . مطبعه‌ده چوجغه باباسندن بشقه هرکس التفات ایدردی ، یالکز راجی کویا اونك اوراده وجودینه واقف دکلمش کبی طوررردی . اووقتدنبری راجی دوشدقجه دوشمش ، ایری المان قاریسنك تحقیراتی التنده صانکه شو عشق ملوثه طالدقجه اونك چرکابیله تلوث‌ایده‌رك سیماسنده انتقاش‌ایدن مستکرهیت سفالتدن

آرتق ایکرنج برحاله کلمش ایدی . مطبعه‌ده مرحمةً الیقونلیور ، همان هیچ برشیئه مفید اولمادیغی حالده آیلغندن برپارچه‌سنی توقیف ایده‌رك اوزماندنبری دیکیشجیلکله یاشایان زوجه‌سنه اعانه ایده‌بیلمك ایچون معاش ویرلمکده دوام اولونیوردی .

مایس مبادیسنك برجمعه‌سی ایدی ؛ مطبعه خلقی اوته‌یه‌بری‌یه طاغلمشلر ، سعیدله صائب علی شکیبك جناح حمایتنه صیغنه‌رق آچیق برارابه‌ایله کاغدخانه سیرانه کیتمشلر ، مطبعه‌ده اداره مأموریله احمد جمیلی یالکز براقمشلردی .

احمد شوقی افندی یشیل چوقه کناری طار اوزون دفترینه صوك ضربهٔ قلمی متعاقب پنبه ریکنی دوکوب قپادقدن صکره حجره ـ سندن چیقدی ، احمد جمیلك یانه کلدی :

— بکلر کزمکه کیتدیلر ، دیدی ، اصابت . . . بن‌ده سنی شویله یالکزجه بولمق ایستردم . . .

اکیلدی ، پك خفی ومهم برمسئله‌دن بحثه حاضرلانیورمش کبی قاشلرینی قالدیره‌رق ، دیوارلره ایشتدرمکدن چکینه‌رك علاوه ایتدی :

— بر ازدواج مسئله‌سی . . .

احمد جمیل حیرت ایتدی :

— بنم ایچون‌می ؟

— خیرفقط سکاقریب بریسی‌ایچون . .

احمد جمیل کیدن بحث ایدلدیکنی جزم ایتدی ، بومسئله‌نك بوقدر ایرکن‌اویانه‌جغنه هیچ احتمال ویرمه مشیدی . کندی کندیسنه « نصل ؟ دیمك وقتی کلدی ؟ » دییوردی ، احمد شوقی افندی‌یه انتظاراً سکوت ایتدی ، فقط مسئله‌یه بوقدر جسورانه ابتدار ایدن اداره مأموری تعقیب بحث ایچون‌جسارت کافیه بوله‌مدی ، براز نفس آلمش اولمق ایچون سوزی چویردی :

— بکلر کاغدخانه‌ده سودا پشنده طولاشه‌جقلر ... صحرانك هیچ بو درلوسنی اکلایه‌مام ، اوکوزل دره‌نك‌زمان سکونتده اورادن‌قاچوب‌ده توزدریاسی‌ایچنده ارابه‌لرك ازدحامی‌اراسنده کونشدن یانه‌رق ساعتلرجه طولاشمق البته هوس صحرادن بشقه برشیدن تولد ایدر . . هله ساز دیکله‌مك ایچون صولره‌قدر کیدوب آلچه‌جق براسکمله‌نك اوستنده قهوه خدمتکارلرینك نعره‌لری آلتنده بریهودی حقه‌بازینك یاوه‌لری‌اراسنه صیقشمش برحجاز فصلی اسنه‌یه اسنه‌یه کرینه کرینه اوقویان طاقمك قارشوسنده اغزی آچیق دیکله‌مك ایچون یاری کونمی فدا ایده‌م ... بکقوز جاپری ، یوشع تپه‌سی ، بندلر ، هکبه‌لی... استانبولك همان‌صحراسی بوندن عبارت ، فقط تنها برکونده کیتمك ،

شفقده یوله چیقوب مهتابده دونمك شرطیله...

احمد جمیل رفیقنی مسئله یه ارجاع ایتمك ایسته دی :

— ازدواجـك کیمه عائد اولدیغنی سویله مدیکز ... اووقت احمد شوقی افندی ارقداشـنك یانـنه اوطوردی ، بر جدیت مخصوصه ایله سسنی پردهٔ طبیعیه سـندن ایندیره رك :

کچن کون مدیر افندی — احمدشوقی افندی اوکسورکلی حریفدن بحث ایدییوردی — بکا اوغلنی اولندرمك استه دیکندن بحث ایدییوردی . . اکلاشیلان زوالـلی دلیقانلی تیتیز اختیارله کچنه من اولمشلر ، برهفته اول...

احمد شوقی افندی بابا ایله اوغل اراسنده هیچ بوقدن تولد ایتمش اوزون برمنازعه نك تاریخنی یاپدی ...

— سـن چوجغی کورمه دك ، برکره کورسه ك ظن ایدرم که خوشکه کیدر . . . اوقاف نظـارتنده ایچه بر مأموریتی وار ، بش آلتی یوز غروش پاره آلیور ، اختیارده زنکین ، قاین والده یوق ، غالبا ایچ کوکیلك ارایورلر ...

شمدی احمد شوقی افندی هپ کسیك کسیك سویله یوردی :

— طبیعی ارقداشلرندن تحقیق اولنور.. ظن ایتدیکم کبی ناموسلی برآدم چیقارسـه نه ایچون مخالفت ایتمه لی ؟ ...

احمدشوقی افندی براز طوردی ، صکره احمد جمیلك کوزلرینه باقه رق علاوه ایتدی:

— مطمعه ده منحصراً حریفکدر ، بیلیورسك یا . . .

احمد جمیل صارارردی ، اداره مأمو ـ رینك افهام ایتمك استه دیکی معنایه قارشو بتون حس ناموسی عصیان ایتدی ، برکله ایله جواب رد ویرییوردی ، ضبط نفس ایتدی :

— کچن کون بومسـئله یی بکا اچمقدن مقصدی طانیدقلرم ایچنده شـایان توصیه عائله لری تحقیق ایتمك ایمش ... بنم درحال عقلمه سن کلدك... همشیره مك ارتق اولنه جك برسنه کلمشدر ، دکلی ؟ . .

احمد جمیل ذهناً حساب ایدییوردی ، اقبال شمدی اون یدیسـنه باصمش ایدی ، بو مملکتده قزلرك تام هنکام ازدواجی . زوالـلی اقبال ! . . عجبا هروقت طالع پیش قسمتنه بر چهرهٔ مساعد عرض ایده جکمی ؟

شوسؤال احمد جمیلك ذهنی بومسئلهٔ ازدواجه عائد خاطراته سوق ایتدی ، برقاچ کره والده سندن کوروجیلر کلدیکنی ایشتمش ایدی . فقط هیچ برینك هوس ایدیله بیله جك برشی اولدیغنی تخطر ایتمیور ، حتی برکره بر قاریسندن آیرلمش ایکی چوجقلی قرقلق

بر قومشونك والده‌سی کلمش ایدی‌ده احمد جمیلك بوتون وقار و غروری جریحه‌دار اوله‌رق کونلرجه اقبـاله باقدقجه اغـلامق ایسته‌مش ایدی .

احمد شـوقی افندینك شـو اثر تقید محبانه‌سنه قارشو نه ایچون اقبـالك طالعنی تهلکه‌یه قویمالی ؟ کیم بیلیر ، بلکه همشیره‌سنك سـعادتی بوراده‌در . بردقیقه ایچنده احمد جمیلك فکری تبدل ایتدی :

— لکن بزم هیچ برشیئمز یوق ، دیدی ، برقیز نه ایله اولنیر ؟ . .

— اوراسی بنم ایشم... موافقت ایده‌جك اولورسـه‌ك بن ایشی تسویه ایده‌رم ، هله برکره کورسونلرده . . .

احمد شوقی افندی ارتق وظیفه‌سـنی حسن اکمال ایتمشجه‌سـنه شبهه‌سز کندی کندیسنه « بش دقیقه‌ده برمهم مسـئله‌نك آلتندن چیقمق بکا مخصوص برموفقیتدر » دیه‌رك متبسم برچهره ایله ایاغه قالقدی ، کتن یلکنی دوزلتدی ، اوطه‌ده شویله بر طولاشـدی ، هوایی قوقلایورمش کبی پنجره‌دن برسمایه باقدی :

— کیمسه قالمدی ، ایشمده یوق ، شویله بن‌ده برسیران یاپه‌یم . دیدی .

* * *

برکون ایکی ارقـداش مطبعه‌ده ینـه هرکسدن اول بولشـدیلر ، احمد شـوقی افندینك ایلك سوزی شو اولدی :

— دون اقشام بنی کورمه‌دن قاچدك.. سـکا ویریله‌جك حوادثم واردی ، بوکیجه صبرسزلغمدن پاتلادم .

صکره احمد شوقی افندی الارینی احمد جمیلك اوموزلرینه طـایادی ، کوزلرینی کوزلرینه دیکدی ، صیریته‌رق علاوه ایتدی :

— بکتمشلر ...

ایلك محاوره‌دن صکره اونوتدیغی مسئلهٔ ازدواجی بوکله احمد جمیله تکرار اخطـار

ابتدی . ماهیتی برلمعه وضوح ایله تنویر ایده‌مه‌دیکی ، تأثیرینی طویوب‌ده منشأنی بوله‌مدیغی برحس غریب اقبالك مسئلهٔ ازدواجنده احمد جمیل ایچون برصاقلی خشیت اویاندیرردی .

بو حسی تحلیل ایتمك ایسته‌دیکه سببی ، اساسی دائما نظرتدقیقندن برفرار مصرانه ایله قاچاردی . دم سا کنله دوشونوردی : اقبالك ازدواجنی ، ازدواجده سعادتی غایهٔ امل بولوردی ، او حالده اوحس غریب نه‌درکه مسئلهٔ ازدواج چیقدقجه قلبنده حدتله بکزر برشی اویاندیرر ، استه‌مه‌مزلکی آندیرر بر تأثیر ناخوش حاصل ایدردی ؟ بلکه بر حس خودکامی ! . . . دیکر برآدمك بشقه برمناسبت صمیمیه ایله داخل محرمیت محبتی اولدقدن صکره کویا همشیره‌سی کندیسی ایچون دها از همشیره اولهجق ، بر بیانجیه هرکسدن زیاده حریم اولدقدن صکره اوکا ـ قرداشنه ـ بیکانه قاله‌جق . . .

احمد جمیل بو حسك اسمنی ویرمك ایسته‌مزدی . ذهننده بولنق استه‌دیکی تأویلاتك آلتنده صاقلانان تأثیرینی کورمه‌مکه چالیشیر ، همشیره‌سنك ازدواجنه عائد دوشونجه لرینك بوندن تأثریاب اولمسنی منع ایدردی . فقط احمد شوقی افندینك بو صباح شو بر کلمه‌ایله یکیدن اویاندیردیغی مسئله اقشامه‌قدر ذهنی اشغال ایتدی .

انشته ! . .

ایکیده برده ذهننك ایچنده برجریان مخرش ایله کچن بوکله ایدی . انشته ! . . .

دیمك شمدی حیاتنده بر انشته اولهجق برآدم که بوکونه‌قدر طانیمامش ، کورمه‌مش ، هیچ برحس و فکرینی اوکرنمه‌مش . . . بو ادم ناکهان برکون ایچنده حیاتنه قاریشه‌جق ، اوسلیمانیه‌دکی کوچك اوك قاپوسنی چاله‌جق ، بو عائله سفره‌سنه عین حق اشتراك ایله اوطوره‌جق ، والده‌سنه عین صلاحیت مشروعه ایله والده دیه‌جك ، صکره اوك ایچنده برسس ، بشقه برسس اشاغیدن یوقاریه باغره‌جق : اقبال . . .

حیاتنده بوتبدلك نه‌قدر اهمیت مخصوصه‌سی اولدیغنی برظلمت مشکوکیت ازاسندن حس ایدییوردی : مثلا کندیسنی مردیو ـ نلردن براز محترزانه چیقیور ، یکده بر قید مخصوص کلفتپرستی ایله طوربیور ، کوربیوردی . بو آدمله ، هرکیم اولورسه اولسون ، ممکن دکل ، بی شائبه برمحبتك ، بی تکلف برمناسبتك حاصل اوله‌میه‌جغنی . . کندیسندن همشیره‌سنك محرمیتی چالمش برآدمله حس بارد رقابتك انطفا نابذیر اولهجغنی حس ایدییوردی . اونك یانده کیجه‌لری مندرك اوزرینه بویلی بوینه اوزانه

میه‌جق ، سحری قزدیرمیه‌جق ، اقبال ایله ـ هله اقبال ایله ـ شقالاشه‌میه‌جق ... انشته ! . . . انشته ! . . . سبب ؟ نه‌ایچون سومه‌دیکی ، سومه‌میه‌جکی بوآدمه انشته دیمک محکوم اولسون ؟ شمدی بوکله عادتا تعذیب ایدییور ، بریسیله غوغا ایتمك ارزوسنی ویرییوردی . حدتی اوصره‌ده علی‌شکیبك بدلالغندن بحث ایدرك راجی‌یه پارانمغه چالیشان صابیدن چیقارمق ایسته‌دی :

ـ کاشکی انسانلر هپ علی شکیب کبی بدلا ، فقط اونك کبی صاف اولسه‌لر . . . دیدی . صکره قلمی آتدی ، کاغدلرینی طوپلادی ، مرتبخانه‌یه کیردی :

ـ بن یازیلرمی بیتردم ، کیدییورم ، بشقه برشی‌لازم اولورسه بکلر یازسونلر... دیدی .

احمد جمیلك اوه کیتمك احتیاجی وارمی ، قاپوی آچان سحره : ـ آننه‌م نره‌ده ؟ دیدی . « کوچك خانمله چارشویه کیتمیلر جوابنی الینجه حدت ایتدی ، اونلر کلنجه‌یه قدر صبرسزلغندن طورمادی ، اوك ایچنده طولاشدی . نهایت قاپو چالنوب کلدکلرینی بوقاریدن ایشیدنجه باغردی :

ـ آننه بوقاری‌یه کلسه‌ك آ...

صبیحه خانم چوجقلر کبی دائما آننه دیردی ، والده خطابنده بر ساختەلك ، بر کلفتپردازلق حس ایدردی . صبیحه خانم فراجه‌سنی چیقارمه‌دن بوقاری‌یه چیقنجه ایلك سوزی شو اولدی :

ـ آننه ! . . . اقباله کوروجی کلمش‌ده نه‌ایچون بکا خبر ویرمه‌دیکز ؟

صبیحه خانم اوغلنك حیرتله یوزینه باقدی :

ـ هرکلن کوروجی‌یه اهمیت ویرمه‌دیکم ایچون . . .

ـ بکمشلر . . . احمد جمیل یالکز بوکله‌یی کافی کورمه‌دی ، علاوه ایتدی ـ استه‌یه‌جکارمش ...

ـ الله خیرلیسنی قسمت ایتسون ، اوغلم ، ایسته‌سونلر باقه‌لم‌ده دوشونوروز ...

احمد جمیل صباحدن بری بینی اشغال ایدن بو مسئله‌یه قارشو والده‌سنك سکوتنه حیرت ایتدی ، بردن بووالده‌نك مقدراته تسلیمیت نفسیه‌سی قارشوسنده سکوت ایتدی .

بواقشام مظفر بکك درس کیجه‌سیدی ، احمد جمیل کیتمه‌مك قرار ویردی ، یمکدن صکره اوقومغه‌ده میلان طوریمادی ، اشاغیده کوچك اوطه‌ده اینمش مشمع پرده‌لرك ارقه‌سنده اچیق پنجره‌دن سوزولن کیجه‌نك راطب هواسنی طویمق ایچون باشنی دیواره طایادی ، نولقردی ، نه‌لطیفه ایسته‌یوردی ، یالکز کوچك اوطه‌نك ـ شو پرقلب صاف قدر روحانیت حیات ایله مالی عائله

اوطه‌جغنك ـ روح فكر پرورینی طویه طویه استشمام ایتمك ایسته‌یوردی !

قارکی بیاض کناری کریله کریله ایکنه‌لنمش خاصه اورتولی سدیر . . . پرده اوستنه قرمزی پنبه شطرنجلی طوقومه چکیلمش شیلته : آننه‌سك اك سودیکی پر... کوچك درت ایاقلی اسکمله . . . اقبالك یشیل غاز بویامه‌لرندن یاپدینی صافدرونانه فقط بلکه اونك ایچون ظریف خوش قالپاغی انتنده لامبه ... دیوارلرده باباسندن یادکار اوله‌رق قالمش بری کوفی ، بری تعلیق ایکی کوزل لوحه . . . پنجره‌لرده مشمع پرده‌لرك اوزرنده یازه مخصوص بیاض ، ایچه صاری قورنیشلره کوچك کوچك قویرقلرله مربوط پرده‌لر ... اوقدر . بورادہ نه‌پلوش قناپه‌لر ، قولتقلر ، اطلس پرده‌لر ، نه‌ده مطنطن حجره‌لرده نفیس اوانی واردی ؛ هیچ برشی یوق ، فقط بوکا مقابل درین برمحبت ، هردرلو محن ومشاقك زده‌لیه ـ میه‌جکی قدر قوی برسعادت ، اوچ قلبك ارتباطندن متحصل لطیف ، یاقاز فقط ایصندیرر برحرارت واردی .

دیمك شمدی بوخصوصیته ، بوصمیمیته ، بومحرمیت عائلیه برقلب بیکانه دها اشتراك ایده‌جك ؟ دیمك بوهوای مسخون مسعودك اوزرندن بارد برنفخه اوچه‌جق ؟

کوزلری صیق صیق کوچك اسکمله‌نك یاننده دیز چوکمش ، اوکون چارشودن النان یدی ارشون کوملکلك پونژه‌نك یانلرینی چاتمقله مشغول اولان اقباله انعطاف ایدییوردی .

ـ قزم مقاصی آلیورسه‌ك آ...

ـ سزك یانکزده دکلمی آننه ؟ . .

صکره سکوت ، اره‌صره قماشی کسن مقاصك اعصابی اویوشدیران سسی ، بعضاً روزکارله شیشن مشمع پرده‌لرك حشیلتیسی ، تا مطبخدن سحرك بولاشیق کورولتیسی ، اوقدر . . .

بو کیجه اقبال احمد جیلك کوزلرینه کوزل کورینیوردی . همشیره‌سنك بوقدر جاذبه‌دار اولدیغنه دقت ایتمه‌مش ایدی. زواللی چوجق باری بختیار اولسه!.. آچیق کستانه کور صاچلری آلتنده ظریف باشی ، قولاقلرینك اطرافندن ، آلتندن عاصی ، پریشان ، چیلغین صاچ کومه‌لری اره‌سنده براز کوچك ، سوبو کورونن سیماسی ، بویاشده کنج قیزلرك چهره‌لرینه مخصوص برسوز کونلك التنده خفیف بر سایهٔ اسمرار ایله ممتزج طونوقجه پنبه‌رنکی ، براز وجودینه ارککجه بروضع رفیع ویرن کنیش اوموزلر ، بوکسك بربوی ، هنوز تکمل ایتمه‌مش بر قیز وجودی که نقائصی

ایچنده جاذبه‌دار ، اونك ایچون شعر ایله مشبوع... بوسبوتون توسع ایتمسی ، مقدماتی کورونن مزیات نسوانیتك رسیدهٔ حدکمال اولمسی ایچون یالکز قادین اولمق بکله‌یور ...

احمد جمیل مرحمتدن ، شفقتدن مرکب بر نظرله همشیره‌سنی احاطه ایتدکجه ، کوزلری بر قطره کریهٔ محبت کبی یارین - فقط کیم بیلیر نصل - بر قادین اولمغه مهیا طوران بوضعیف قیزك اوزرینه دوشدکجه قلبندن « باری مسعود اولسه ! » دییور - ردی . اونك سعادتندن امین اوله‌بیلسه دکل اوفق تفك اسباب استراحتی ، دمین خلیلدار اوله‌جغندن قورقدیغی سکون حیاتی الی الابد ، بلکه بوتون امال استقبالی فدا ایدردی .

* * *

اقبالك ازدواجی احمد جمیلك حیاتندن بررؤیا کبی کچدی . انشته‌سنی کندیسنه ایلك اوکجه مطبعه‌ده پدری توفیق افندینك یانده کوستردیلر ، اوتوز یاشلرنده مریض بر بابانك ضعیف طوغمش برچوجغی ، هرکس کبی برکنج ، قلم حیاتنده تربیه آلمش ، حوبیا دکل ، حتی براز جدی... احمد جمیل ایلك حاصل ایتدیکی فکری ذهننده شو برقاچ جمله ایله اجمال ایتمش ایدی . بوزیارتدن صکره احمد شوقی افندینك فعالیت مخصوصه - سیله وبالخاصه توفیق افندینك اکلاشیله‌میه‌جق بر هوس وتهالکیله بوتون شرائط اون بش کون ایچنده قرارلاشمش ایدی . احمد جمیلك هردرلو خصوصیت حیاتی بیان احمد شوقی افندی داماد بکدن آغرلق نامیله برپاره قوپاردی که همان بتون دوکون مصارفی تأمین ایتدی . احمد جمیل بومسئلهٔ ازدواجه نه طرفکیر نه‌ده علیهدار ایدی ؛ مسئله‌ده بروسیلهٔ اعتراض بوله‌مامسی علیهدار اولمسنه ممانعت ایتدیکی کبی انشته اوله‌جق آدمك هرکسدن بشقه برشی اولمیشی طرفکیر اولمسنه‌ده مانع اولمامش ایدی . وهپ بکی طانیدقلرندن ، قلم ارقداشلرندن صورمشلردی ، هرکسدن حسن حالنه تأمینات آلندی . الك صوك دفعه‌اوله‌رق برکون احمد جمیل همشیره‌سنك ده رأینه مراجعت ایتدی : اقبال کوزلرینی ایندردی ، سکوت ایتدی ، دیمك راضی اولیوردی .

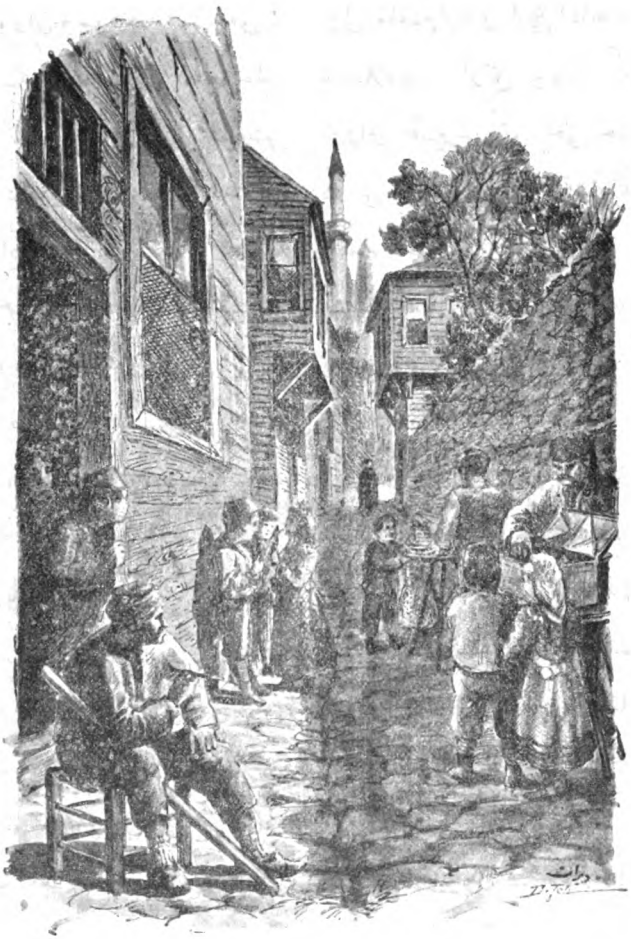
دوکون ! . . .

اوکون احمد جمیل قاچمش ایدی ، قولتق رسمی کورمك ایچون سلیمانیه‌نك اوطاراجق سوقاغنی باشدن باشه طولدیره‌رق قاپونك عمومه آچیلسنه انتظاراً یلدیرمه - لریله ، چارشفلریله بکله‌شن ، اوراسنی برابرلرنده کتیردکلری چوجقلریله کوچك

برمحشر ـ محشر غرائب الوان ـ حالنه کتیرن قادینلری ، قنازیه صاریسی خرقه سنك آلتنده آل باصمه‌دن التاریسنی کیه‌رك باشنه اویه‌لی غاز بویامه‌سندن یاپه چیچکلی حوتوزنی قویه‌رق ، برپاچاوره کناریله ایی باغلامامش اوزون چورابی کللی پنبه الماقازیننك اوزرینه دوشمش ، بیاضلی قرمزیلی تیره قوشاغنك صاچاقلری صاری خرقه سنك التندن انتکارینه دوکولمش ، بلنه ایشلمه‌لی ایپك مندیلی طوپلی ایکنه ایله طوتدیرلمش ، دوکونك شرفنه تاصباحلین سوقاغه فیرلایان قومشو قزینی کاغد حلواجی الزنبودك یاننده ایچی فندقلی سرت حلوانی کمیریور کورمه‌مك ، اقشامه‌قدر بوسوقاق ایچنده کستانه‌جیلرك ، سیسام حلواجیلرینك ، لبلبجیلرك اطرافنده باغریشه‌جق ، اغلاشه‌جق اولان یوتون اوبلندن طونی دوشمش ، چورابنك ایچنه پاچاسی طیقلمش ، دوکون اونده کی والده‌سنه سوقاقدن « آننه ! » دیه باغران ، کوشه کوشه بر برینی قوغالایه‌رق چیغلق قوپاران چوجق آلایندن اوزاق اولمق ایچون ، بکجی بابا کلوب‌ده النده صوپاسیله یکی تراشدن چیقمش چوکوك یناقلی ، اوجلری سکز اون کره قیورلمش ایری سیاه بیقلی مهیب چهره‌سیله قاپویه کوچك براسکمله آتوب وظیفهٔ حاکمیتی طاقندیغنی ـ صوپاسنك ایلك طراقه‌سندن ـ اکلار اکلامز هنوز قومشو خانملرك دست تزیننده سوسی اکمال ایدیله‌ین همشیره‌سنی صفه‌یه چاغرته‌رق اویارم کلین حالیله اویمش ، صکره آغلامقدن احترازاً بر ـ وزبیله سویله‌میه‌رك قاچمش ایدی .

احمد جمیل بر هفته اوه اوغرامادی ، والده‌سیله همشیره‌سندن اویله اذن آلمش ایدی ، اوبر هفته‌یی حسین نظمینك کوشکنده کچیردی ...

آه ! او اقبالی بویله‌می کلین ایتمك ایسترسدی؟ همشیره‌سی ایچون نه‌لردوشونمش ، نه‌سوسلی‌اولر ، نه‌مدبدب داره‌لر ، نه‌لطیف توالتلر ، نه‌مزین جهازلر تصور ایتمش ایدی ! . . دیمك اواستقبالاً ظهورینه امنیت ایده‌رك الداندیغی خیاللر یالاندی . اقبالك کلین اوله‌جغنی دوشوندکجه بر وقتلر همشیره‌سنی بیاض ایکی بچق مترو اتکلی ـ موده‌خرته‌لرینك ملون علاوه‌لرنده کوره‌رك ایمرندیکی شیلره بکزر ـ براتواب ایچنده ، بیاض ایپك دوواغی یانلرینه دوکولمش ، باشی تزیناتك ثقلی آلتنده براز اکیلمش اوله‌رق کوررردی ، صکره صاچلری پوسکورمش یاغز مجار آتلی ظریف پارلاق برقوپه همشیره‌سنی آلوب کوتوریور ، دها صکره کزیده توالتلرله برچچك فقط ذی

حیات برچچك دریاسی کبی طالغه‌لی کنیش
بر مرمر صفه‌نك اورتسنده اودریای
ازهارك مالکه‌سی ، کوپوکلردن تشکل
ایتمش بیاض بر مالکهٔ دریای ازهار کبی
اقبال .... کوردوس خالیلری دوشنمش
چفته بر نردبان ، صالونلر ، آویزه‌لر ،
لوحه‌لر ، قدیفه‌لر ، آطلسلر ... دیمك
بونلر هپسی یالان ، خیالنك کندیسنه
بخش ایتدیکی بوتون بو طنطنه ، لذائذی
مست ایدن اورؤیای مدیدب ... دیمك بوتون

بوشیلر بوش ایدی .

اقبال شمدی اوصوپاسیله قاپوسنك اوکنده بکجی طوران ، سوقاغنده آلاجه‌لی ، یایغره‌لی چوجقلر قاپیناشان کوچوجك اوده راستیقلی ، قینه‌لی ، لادنلی قومبشو خانملر اره‌سنده دامادبکی ، مطبعه مدیری توفیق افندی زاده وهبی بکی بکله‌یوردی . قاچدی ، احمدجمیل رؤیالرینك شوحقیقت ذلیله‌سندن تام برهفته قاچدی !

اوبر هفته ظرفنده انشته‌سنی هیچ کورمه‌مشدی ، نهایت براقشام یمکده برلشدیلر ، احمدجمیل حیرت ایتدی ؛ اوهنوز ثقیل بربار کلفت آلتنده ازیلیرکن یوزینه باقه‌میه‌رق کوزلرینی ایندیرن همشیره‌سنه برکله توجهنه جسارت ایده‌مزکن دامادبك هرکسله بی تکلف ایدی . حتی سحرله اوفق تفك لطیفه‌لربیله ایدییوردی . احمدجمیل بواقشام کندیسنی ازن عذاب کلفتك آلتندن هیچ بر زمان قورتوله‌میه‌جغنی ، سفره‌ده ، بروقتلر یالکز کندیسنك اولان شواوك هرکوشه‌سنده یابانجیلقدن اصلاچیقه‌میه‌جغنی اکلادی . بردقیقه ایچنده بوتون هویت معنویه‌سندن برصوغوق روزکار کچدی ، شیمدی بواودن عادتا اوشیوردی . اواقشام مظفر بکه جان آتدی . فرتنه‌یه براعلان صیقشدیردی ، هفته‌سنك دیکر درت اقشامنی‌ده اودن اوزاق کچیرمك ایچون درس بولدی ، خواجه پاشاده تیمور بولی مأمورلرندن ایکی آلمانه ترکجه اوکرتمکه باشلادی ، ارتق بوتون کیجه‌لرینی اودن اوزاق کچیریبیور ، حتی خواجه پاشاده درسی اولدیغی زمانلر اقشام یمکنی مطبعه‌ده مختصراً تدارك ایده‌رك بروقتلر یکانه منبع نشوهٔ حیاتی اولان عائله سفره‌سنده بولنمایوردی .

* * *

دوکوندن صکره احمدجمیل ایله والده‌سی همان هیچ یالکز بولونمامشلردی ، ایکی آی قدر برزمان کچمش ایدی ، برکون صبیحه خانم صباحلین اوطه‌سنه کیردی ؛ اوهنوز تنبللك ایدییور ، یتاغنده بالالتزام کیجیکیوردی ؛ والده‌سی قاریوله‌سنك کنارینه اوطوردی :

— نه‌ایچون قالقمادك ، اوغلم ؟ دیدی ، صکره جوابنی بکلمه‌دن براز اکیله‌رك علاوه ایتدی :

— سکا برشی سویلیه‌جکدم ... یالکز بوله‌میورم که ... دون سحر اقبالك اوطه‌سنده یالکز جه آغلادیغنی کورمش ...

احمدجمیل حیرتله والده‌سنك یوزینه باقدی :

— نه‌ایچون ؟

— بیله‌یورم ، ذاتاً قیز کلین اوله‌لیدن بری نشئه‌سز ، دون اغلایشی بوسبوتون ذهنمه طوقوندی ، عجبا قوجه‌سنك براز ایچکیسی اولدیغندنمی ؟ . .

وهبی بکك اقشامجیلغی واردی ، اون بش کون قدر یکیلکدن احترازاً اعتیادینی اجرا ایده‌مه‌مشکن نهایت براقشام اوه بر شیشه فرنك راقیسیله کلمش ایدی . احمد جمیله بوندن هیچ بحث اولنمامش ایدی ، فقط اوبرقاچ کون ایچنده بواعتیادی کشف ایتمش ، برقاچ قدح راقینك شوسعادتخانه‌ده بر زهرابهٔ مصیبت حکمنی طوتمجغنی اکلامش ایدی . بوکون والده‌سنك اغزندن بومسئله‌یی ایشیدنجه یتاغنده طوغرولدی ، انا اوغلی درین برنظر استجواب ایله بر برینه باقدیلر . ایکیسنك شوتصادم انظاری اره‌سنده اقبالك خیال کریه‌ناکی اوچیوردی ، ایکیسی‌ده بو خیال ایچون اغلامغه مهیا ایدیلر . بردن شوایکی آیلق کلینك والده‌سندن برادرندن کیزله‌دیکی کوزیاشلرینك ایچنده بر درد عمیقك اختفا ایتدیکنی طویمشلردی . اووقت احمد جمیل یواش یواش والده‌سنی استنطاق ایتدی ، انشته‌سنك نصل بر آدم اولدیغنی اکلایه بیلك ایچون صبیحه خانمدن استکناه حال ایتمك ایسته‌دی .

والده‌سی وهبی بکه عطف اولنه‌بیله‌جك برقصور بوله‌مایوردی ، اوینه دوام ایدییور ، برخویسزلغی‌یوق ، اقباله برمعاملهٔ باردهٔ‌سی‌ده کورله‌مش ، اقبالك اغلایشی براز ایچکی ایچونسه ...

احمد جمیل پك اینی حس ایتمش ایدی‌که همشیره‌سی مسعود دکلدر ، ازدواجندن بری اقبالك چهره‌سنده نظر دقته چارپان رنك منجمد حزن هر درلو لسان اشتکادن بلیغ ایدی .

صبیحه خانم ایکی آیدن بری برنجی دفعه اوله‌رق فرصتیاب ملاقاتی اولدیغی اوغلنه بشقه بر زمین بحث دها حاضرلامش ایدی :

— مصرف مسئله‌سی‌ده ساده سنك اوزرینه قالیور کبی برشی ، جمیل ...

دیدی ، بوکا احمد جمیل دوداقلرینی بوکه‌رك جواب ویردی :

— نه اهمیتی وار ؟ قازاندیغم یتشمیور دکل که ...

— کچن کون اقباله آیلق اولمق اوزره اون مجیدیه ویرمش ؛ قیز صباحلین براز کوله‌رك ، براز صیقیله‌رق پاره‌یی بکا ویرمك ایسته‌دی ؛ رد ایتدم ، اواصرار ایتدی ، نهایت بینه اونك اولمق اوزره صاقلامق ایچون آلدم ، فقط بوقدرله‌دوام ایده‌جکسه ...

صبیحه خانم سوزینی بتیرمه‌دی ، اوغلنك کوزلرینه باقیوردی ، احمد جمیل بو نظردن صیقلدی ، کوزلرینی چویردی ، جواب

ویرمه‌دی ، نفسنی هر شیدن محروم ایتمکه آلیشمامشمی ایدی ؟.. یاونك ایچون برقاچ مجیدیه تصرف ایتمکده برفائده‌می وار ؟...

سنه‌یی ایکی قوروشله کچیرمك ، بر اسقارینی آلتی آی سوروکله‌مك ذاتاً اویله بر سفالیت ایدی که اونی متلذذ ایدردی ، ارتق شوطرز حیات حرمانك تلخیٔ لذتندن بر خوش تأثر طوییور ، مطبعه‌ده قالدیغی اقشاملر اداره‌نك پنجره‌سنك کناریه ایلیشوب‌ده جاده‌نك حزن تنهائیسندن مست اولهرق براز خلویارله فرانجله‌سنی بیدکجه کندیسنده برزوالليلق بولیور ، اوزوالليلغك شعر غمپرورندن تلذذ ایدییوردی .

بوصباح والده‌سیله شو محاوره قلبنه صانکه بر قطره سم آتشناك طاملاتمش ایدی ؛ اوراده بر شیئك یاندیغنی ، صانکه بر نقطه‌یی قازیه‌رق کمیردیکنی حس ایدییوردی .

بو صباح اقباله تصادف ایتمك املیله اوطه‌سندن کچ چیقدی ، کچ قالقمق اعتیادنده اولان انشته‌سنی اویاندیرمقدن چکینه‌رك سردیوانلرك یواش یواش اینه‌رك اقبالدهاهول قالقمش ایدی ، اشاغیده قارشو - لاشدیلر . اودوا جدن بری همشیره‌سنه قارشو احمد جمیل بر طور متکلفانه اتخاذینه بلزوم کورمش ایدی ، اقباله‌ده برادریته قارشو بر جنجه‌دار کبی کوزلرینی ایندیرمك ، نکدرکاهندن سیئه‌لنمك ، ممکن مرتبه آز هدف خططلی اولمق نکبی بر طور احتراز پیدا اولمش ایدی .

بوصباح احمد جمیل اقباله برشی سویله‌مك ایسته‌یورمشجه‌سنه برنظر مدید ایله باقدی ، اقبال بر آزالق بو نظره مقاومت ایتمك ایسته‌دی ، صکره خط نکاهی برصدمهٔ برقیه‌یه تصادف ایتمش کبی تتره‌دی ، کوزلرینی ایندیردی . احمد جمیلك یالکز شو نظری : « اقبال ! بختیار دکلسمك ، اکلایورم . » دیمش ایدی .

کوزلرینك بوافادهٔ تأثرینی لسانیله بشقه طرزده ترجمه ایتمك ایسته‌دی :

— اقبال ، ارتق سنی هیچ کورمیورم . هیچ اولمازسه بعض صباحلر اوطه‌مه اوغراسه‌ك نه‌اولور ؟...

شو سرزنش برکتاب مفصل قدر حائز حکم ایدی . احمد جمیل شو ساده سوزله اقبالی ، کوز یاشلرینی ، سرلرینی ، امید منکسرینك ماتمداری اولان یکی کلبلره مخصوص بوتون کیزلی الملرینی دوکه‌بیله‌جکی برره دعوت ایدییوردی . دیمك ایسته - یوردی که : « اوت نه‌اولور ؟ اوراده سنکله برابر اغلایه‌جق بریسی بولوردك ... سن بختیار دکلیسك ، قرداشم ؟ باق ، سنك بختیار اولمادیغکی دوشوندکجه بنم تاشورامدن ، جکرمك تا اورته‌سندن برآجی شیئك جریانی حس ایتمیورمیسك ؟ او کوچك اوطه‌ده سنك بوتون سرآثر دعوتکی استیعابه کفایت ایده‌جك قدر واسع بر یر بولوردك . نه‌دن کیزلی اغلایورسك ؟ مادام که سنك اغلایه‌جق

شیئك وار ، نه ایچون برابر اغلامیه‌لم ؟ اوت نه‌اولور ، اره صره قلبكك اوزرنده بربار ثقیل حس ایدوب ده اونی آتمغه محتاج اولدیغك زمانلر اوطه‌مه اوغرامه‌ك نه‌اولور ؟... »

∴

بوكون مطبعه‌ده احمد جمیل راجینك اوغلی ندیمه صائبك كبرت چوپله یازدیغی كبی ایری ایری بوزوق بوزوق یازیسنی اوقوتدیروب الشدیرمقله مشغول ایكن احمد شوقی افندی پرتلاش اوطه‌نك قپوسنده كورونوب ، « جمیل بك ! جمیل بك ! » . احمد جمیل باشنی قالدیردی ، « كلسه‌لا ! » . احمد جمیل حیرته قالقدی ، احمد شوقی افندی اوطه‌دن ممكن مرتبه اوزاق اولق ایچون تا مرتجفانه قدر سوزوكله‌دی ، صكره طوردردی :

— سنكا بر حوادث وار اما خارق العاده برشی . . براز كندیكی طوپلا ، باقه‌یم ، طوپلادكمی ؟ انسانی چیلدیرتمجق برشی... شوپله یوزیمه باق ، دیكله‌یورمیسك ؟ توفیق افندی اولمش ...

احمد جمیل اكلامادی : هانكی توفیق افندی ؟

— سنك قائن پدر ... یعنی انشته‌كك باباسی ، بزم مدیر توفیق افندی ...

— نصل ؟ اوكسوزوكلی علیل حریف اولمشمی ؟ . .

احمد شوقی افندینك كویكی یرندن صارصلدی : — اوت ، او اوكسوزوكلی علیل حریف ، اون آلتی‌یاشنده سنك همشیره خانمدن دها كوچك برقزبجغزله دون‌اقشام كوكی كیرمش ، بوكون‌ده ...

ایكیسی بردن قهقهه‌یی صالیوردیلر .

احمد جمیل :

— اونك ایچون تلاش ایدییورمش ، اوغانی برآن اول باشندن صاومقدن مقصدی وارمش . دیدی .

صكره مسئله‌نك جهت مضحكنده‌كی تأثیر زائل اولدقدن صكره احمد جمیل بو حكایه‌نك ماهیت روحی‌طوپمق اینسته‌دی ، توفیق افندی‌یی كوزینك اوكنه كتیردی ، منفالك باشنده كولنی اشه‌لركن كوردی ، برآن اونك حیاتیله یاشادی ، بردقیقه‌لق بر زمان ظرفنده ذهنی برطوفان افكار التنده قالدی ، صكره بوتون اوملاحظاتی تفسیر ایده‌بیله‌جك یالكز بركله بوله‌بیلدی ، احمد شوقی افندی‌یه :

— حیرت !... دیدی .

- ۱۰ -

بوسنه‌نك قیشی احمد جمیل ایچون بر دورهٔ طاقتفرسای سفالت اولدی . یازین قولایجه اداره ایده‌بیلدیکی درسلرینه قیشین کفایت ایده‌میوردی ، کندیسندن درس آلان المانلردن رجا ایده‌رك درس ساعتلرینی ممکن مرتبه تبدیل ایتدی ، صوغوقده کیجه‌لری مطبعه‌ده کچیرمك ممکن اوله‌میه‌جغندن اوینه کیده‌بیله‌جك قدر ایرکن بتیرمك اوزره اون بردن صکره همان درسلرینه باشلاردی . فقط یه‌نه بردن اول قورتلمق ممکن اوله‌مازدی ؛ او وقت هنوز تجدید ایده‌مدیکی مشمع پالطوسنه بورونه‌رك ممکن اولدیغی قدر غلبه‌لقجه سوقاقلردن کچمك ایچون باغچه قپوسنه قدر کلیر ، اورادن دونه‌رك قنجه‌انجیلر یوقوشنه قدر کیدر ، چامورلی یوقوشك بوزوق کنارقالدیرملرندن طیرمانیر ، دوکمه‌جیلردن قیوریلیر ؛ نهایت بیتاب ، ایصلانمش ، بونالمش ، چامورلره غرق اولمش بر حالده اوه کیرر ؛ چوجق کبی هونکور هونکور اغلامق استه‌یه‌رك اوزرندن پالطوسنی ، ایاغندن قالوشلرینی آتار ، آچ اولمقله برابر یمکه اشتها بولیه‌رق یمش بش درهملك شیشه‌سنك ایکنجی دفعه‌سنی بتیروب‌ده یمك ایچون صبرسزلانمغه باشلایان انشته‌سنك ایچریدن « هله کله‌بیلدك! » نداسنه کولمکه چالیشه‌رق سفره‌یه اوطوررردی.

انشته‌سیله همان یالکز شو سفره‌ده بولوشورلردی، وهپ بکك زمین‌مصاحبه‌سی تهی بر دماغدن یوز اللی درهملك بخار سکر اراسندن نه‌طوغه‌بیلیرسه اوندن تشکل ایدردی .

احمد جمیلك کلیاً بیکانه‌سی اولدیغی قهوه

حیاتنه متعلق حکایه‌لر ، دون صباح ملت باغچه‌سنده بیلاردوده قزاندیغی موفقیاتی ، یالکز کندیسنی اکلندیرمك ایچون سوز سویلیانلره مخصوص قهقهه‌لرله متقاطع فقره‌لر ، اره صره یمکه متعلق اعتراضات ،

بعضاً سحره قارشو دلشکنانه لطیفه‌لر ... بر وقتلر احمد جمیل‌ده بوسفره‌ده لطیفه ایدردی ، فقط اوزمان بر لطیفه ایدلدکجه سفره‌نك اطرافنده نشوه‌دار خنده‌لر اوچوشوردی ؛ شمدی وهبی بکك بر لطیفه‌سنه مقابل صبیحه خانمك اعصاب سیماسندن زورله قوپمش بر تبسمی ؛ اقبالك اوزونتیدن ، زوجنك تحفلقدن زیاده کو- لنجلکنه قارشو خلجانندن متولد نکاه پریشانی ؛ سحرك هر دقیقه « ایکیده برده بکا نه ایلیشیورسك ؟ » دیمکه ، النده‌کی صحنی سفره‌نك اورته‌سنه آتوب قاچمغه میال طوران وضع جنکجویانه‌سی کورولوردی ؛

یمك بتدکدن صکره وهبی بك اقباله اوطه‌سنه چکیلیرسه احمد جمیل والده‌سنك یانده قالیردی ، فقط اکثریت اوزره یمکدن صکره اویویان زوجندن قورتیله‌بیلدکجه بو یالکزلغه کوچك بر زمان ایچون اقبالك حضوری‌ده بخش حیات ایدردی . ارتق اقبال طور احترازی براقمش ایدی ، برادرینه ممکن مرتبه چوق کورینیوردی ، فقط هنوز بینلرنده تودیع درد درونه بکزر برکله تعاطی اولنمامش ایدی . اقبال بختیار کورونمکه چالیشیور ایدی ، فقط بروالده‌نك ، بربرادرك نکاه تدقیقندن اختفا ایده‌مین بررنك حزن : « الدانمایکز ، بونقاب بختیارینك التنده بن وارم » دیردی .

بوقیش احمد جمیل اثرینه همان چالیشه- مدی ؛ درسلرندن ، یازیلرندن قورتیله بیلدکجه یکانه اشتغالی شاعرلرینی اوقومقدن عبارت قالیردی ؛ فقط بهار کلنجه بوتون قیش وجودینی احاطه ایدن هوای کسل ورخاوت صانکه کونشك حرارت تازه‌سیله تبخر ایدرك صیرلدی ، طمارلرینك ایچنده بر جولان شباب حس ایتدی ، قیشك طونوق هوالری التنده صفحهٔ تأثراتنه نقوش مبهمه ایله — کویا بولوطلرك سایهٔ منومنده اویوشه‌رق — ارتسام ایدن بوتون زبدهٔ مطالعاتی سمای بهاره قارشو میال پرواز بر شعر ، مست امل ایله طیران بر کلبك کبی قنادلرینی تیزتدی . او وقت احمد جمیلك اثری مدید بر یاغموردن صکره طوپراقلردن سوزوله سوزوله قیاجقلر آراسنده بریکمش کوچك بر منبع کبی طاشدی ، اوفق اوفق جمله‌لرله فوران ایتدی ، شمدی بواثر بوییور ، تکمل ایدییوردی ...

احمد جمیل بوتون مشاق حیاتی بواثرك لذت تولیدینه قارشو اونوتوردی ، اوسفالت ومحنتله طوله‌رق طاشه‌رق کچن قیشدن صکره اثرینك نفس تسلیبخش حیاتیله بوتون متاعبی دیکلندی ، بوتون اویور - غونلقلر اوندن انتشار ایدن بوی امیده تماس ایدنجه زائل اولدی .

بر آرالق احمد جمیل اثرینی تصفیه ایتمك ایسته‌دی ، برهفته متمادیاً بونکله اوغراشدی ، مسوداتی آیقلادی ، نقصان براقلمش یرلرینی طولدیردی ، ذوق مشکلپسندینی

اقناع ایده‌مین پارچه‌لری محو ایتدی ، نهایت بوبر هفته‌لق سعی فعالانه نتیجه‌سنده کوچك بردفتر مبیض وجوده کتیره بیلدی . آه بودفتر !... ایشته بوتون امید حیاتنك برقسم مهمی شو کوچك دفتره ایدی .

احمد جمیلك صیاتکه سنه‌لردن بری روحنه چوکن برثقلت شو تصفیهٔ مسوداتدن صکره مندفع اولدی ، برمایس کونی مطبعه‌ده اوطوررکن بردن بره شو دفتری تقسیم باغچه‌سنده — برکون هنوز مکتبده ایکن حسین نظمی ایله کیسدوب اوطوردقلری برده — بوغازك شعر مناظرینه قارشو اوقومق ایسته‌دی ، ناکهان طوغیورن شو ارزویه مقاومت ایده‌مدی ، مطبعه‌ده ایشی برایتعجال مخصوص ایله بتیره‌رك چیقدی .

* * *

تونلدن چیقدقدن صکره بك اوغلنده براز سیرسیریانه طولاشدقدن ، مغازه‌لرك جامکانلری اوکنده کچیکه‌رك شوراده یکی چیقمش کتابلری ، اوته‌ده قراواتلردن ، یاقه‌لقلردن ، منديللردن تشکیل ایدلمش ظریف نمونه‌کاهلری ، برموده مغازه‌سنك قاشملرینی ، بوتون او کوزلری تلطیف ایدن هیچلری سیر ایتمك ایسته‌دی . بون مارشه‌نك اوکنه کلنجه ایچری یه کیردی ، ذاتاً بك اوغلندن ایشمسز کچیکه بورایه بر کره کیروب چیقمق عادتی ایدی . هنوز اوقدر غله‌لق یوقدی ، ایلریله‌دی ، چوجق اویونجاقلرینك یانه قدر کلدی ؛ اللرنده چارپاره ، باشنده مائیلی قرمزیلی برکلاهله کلوب کچنلره کولومسه‌ین برصوبتاری یه باققله مشغول ایکن آرقه‌سندن کندیسنه پیانجی اولیان بر طاتلی سسك بر ندای حیرتله « آ !... جمیل بك !... » دیدیکنی ایشتدی ، باشنی چویردی . اووقت تعیین اولنه‌ماز بر سببله ، وقوعات فوق العاده‌یه تصادف اولنجه حس ایدیلن رعشه‌یه مشابه بر تزلزل برقی وجودینی باشدن اشاغی یه صاریصدی .

کندیسنه خطاب ایتمسنه انتظاراً لامعه متبسم برچهره ایله قارشوسنده طورییوردی .

احمد جمیل لامعه‌یی بلکه برسنه‌دن بری کورمه‌مش ایدی وکوره‌مزدی ؛ حسین نظمینك کوشکنه ، یاخود قیشین اوینه کیتدکجه لامعه‌نك بعضاً پیانوسنی ایشیده‌رك ، بعضاً برقاپونك آرالغندن سوزولوب کچدیکنی طویه‌رق ، بعضاً اتکنك برحیشیلتیسنی حس ایده‌رك یاخود محترز بر قهقهه سسنك ضبط اولنمش طراقه‌سنی فرق ایده‌رك اونك وجودینه یاقین اولدقدن ، اونك دائرهٔ محیط هوا سنده موقت برمدت ایچون یاشامقدن طولایی برشی طویاردی ؛ برشئ مجهول که ماهیتنی آکلامامش ، کنهنی تحلیل ایتمك ایسته مش ایدی ؛ فقط اوشئ مجهولك بوتون شخصیتی اوزرنده برتأثیر بلیغی وار ایدی .

اون ایکی اون اوچ یاشلرنده ایکن خاطره‌سنه انتقاش ایدن سیماسنی ذهناً اتمام

واکمال ایتمش ، اوندن اوزاق یشادیغی مدتجه اوسیمایی دائما ذهننده بسیله یه‌رك آره‌ده کچن زمانی صانکه تلافی یه چالشمش ایدی ؛ « شیمدی تماماً برکنج قیزاولمشدر » دیردی. کنج قیز !.. احمد جمیلك ذهننده بوکنج قیز صفتنك بر اهمیت خارق‌العاده‌سی واردی . او، هنوز چوجقلقدن چیقه‌رق موجودیت معنویه‌سی غرائبله مملو برجهانك آفاق اسرا- رینه قارشو مهیای انکشاف طوران، ناکهان حس ایدیوردکلری برحقیقت حیاتك هنوز رنك تعجب وحیرتی کوزلرنده سزی استغراق ایدیبورمشجه‌سنه برنکاه استفسار ایچنده اوچوشان ، بعضاً چوجقلقدن قالمش بربقیهٔ اعتیاد تبسمله کولیوررکن بردن‌بره برکنج قیز صفتنك هنوز ائتلاف اولنه‌مامش طور جدیسیله کوزلرینی ایندیریوبرن ، دون‌بشقه برشی ایکن یارین بشقه برشی اولمغه حاضر- لانان ؛ فقط بوکون مبهم ، مشوش ، او مبهمیت ومشوشیتی ایچون شعر آمیز ، سودا پرور اولان بو مخلوقلره ؛ بوتون کذرکاهنه تصادف ایدن اوکنج قیزلره احمد جمیل پرستشه بکزر، بوسه‌یی آکدیرن برنکاه غرام ایله باقاردی .

احمد جمیلك قلبنده یر طوتمش بویله بیکلرجه چهره‌لر واردی؛ چبوقلیدن‌واپوره بینرکن کوردیکی ، یاخود شیشلیده برکاغد- خانه دونوشنده تصادف ایتدیکی ، یاخود تپه باشنده ، تقسیمده ، کوپریده همان‌هربرده بردقیقه ایچون سودیکی بیکلرجه چهره‌لر واردی‌که بونلر کندیسی ایچون خولیای سعادتی اولان اوکنج قیزك شکل موهومی اطرافنده اوچوشان برطاقم پریلر، قنادلی شعرلر ایدی ؛ احمد جمیل بونلرك هپسنی سوردی ، دها طوغرینی اوکنج قیزه بونلرك هربرنده آیری آیری پرستش ایدردی، فقط بوتون بوچهره‌لرك فوقنده ، بوتون بو متبسم خولیالرك آره‌سنه برخیال خنده‌نالده کیزردی ؛ فقط بوخیال سیال ایدی، بللی بلیرسز برشی .... مبهم برچوجق چهره‌سی، کیم بیلیر کیمکدر ؟ ...

بوکون لامعه‌یی قارشوسنده سیاه‌جاری چکه‌سنك آلتندن تپه‌سی کوچك بر ایکیلی طوپلو ایکنه ایله ایلیشدیرلمش ، پچه‌سی آلتنك قیویرجیق صاچلرینی برمستوریت ناقصه آلتنده براقه‌رق باشنه آتیلمش، اینجه پارمقلری سیاه کودری الدیونلر ایچنده اوزون صاپلی ظریف شمسیه‌سنك پوسکولی اویناته‌رق ؛ هنوز چوجقلغی اونوتمامش، هنوز ایکی اوچ سنه اولکی صفتیله احمد جمیلك قارشوسنده بولنیورمش کبی صاف چهره‌سیله‌باقه‌رق کورنجه احمدجمیلك ذهننده اوچوشان اوبیکلرجه چهره‌لر — براصابت ضیای قمرله بر بلوط پارچه سنده پیدا اولیوروبده ناکهان انطفا ایدن التماعلر کبی — سونیوردی، صکره اونلرك آراسندن کنج قیز ، او سمای سودای شبابنك شمس درخشان عشقی نورلرینی سرپه‌رك ، طوفان آتش غرامنی صاچه‌رق چیقدی ...

لامعه‌نك یاننده دادیسیله پیانو اوسته‌سی واردی ، بر دقیقه اویله قارشو قارشویه ، بر برلرینه سوز سویله‌مك لازم کلوب کلیه‌جکنده تردد ایده‌رك ، متبسمانه باقیشه‌رق طوردیلر ؛ صکره لامعه برازکولومسه‌دی ، « بریسنه اویونجاقمی آلیوردیکز؟ » دیدی.

احمدجیل: — خیر، یالکز باقیوردم ، جوابنی ویردی . لامعه شبهه‌سز شوراده ، بونمارشه‌نك شواویونجاق دستکاهنك یاننده ولو برچوجقلق ارقداشیله ، ولو بردقیقه‌لق مصاحبه‌نك غرابتی دها آز حس ایده‌رك دها جسور ایدی .

— بز هفته‌یه بنه کوشکه کیدییورز، اوفق تفك آلمق ایچون چیقمش ایدك ؛ دیدی ، صکره احمدجیلك النه باقه‌رق :

— یکی برکتابمی ؟ دییه صوردی .

— خیر، بنم شعرلرم ...

— اغابکمك دائماسویله‌دیکی اثرکزمی؟.. براقشام اونی بزده‌اوقویه‌جقمشسکز، اویله‌می؟ بنده دیکله‌مك ، سزی اوقورکن کورمك ایستیورم ، اما ...

لامعه کوچك برقهقهه‌یی ضبط ایتدی، صکره احمد جیلك پریشان بر جوابنی دیکله‌میه‌رك سیاه کودری الدیونلر ایچنده دها اینجه کورینن پارماقلریله بچه‌سنی ایندیردی ، « افندم !... » دیدی ، احمد جمیل غیر متحرك طوربیوردی ؛ بوتون حیات شبابی ، بوتون زبدهٔ آمال قلبی ایشته شو سیاه هیولای نازنین ، ایشته شو ایپك سترهٔ اسودك طالغه‌لری ایچنده اهتزاز وجودی حس ایدیلن سیال ومواج خیال شکلنده غیب اولوب کیدرکن — احمدجیل اوراده ، الندہ چارپاره‌لریله باشنده مائیلی قرمزیلی کلاهیله کلوب کچنلری متبسمانه سیر ایدن صویتارینك زیر نظر خنده ناکنده الندہ دفتر شعرینی قیویره‌رق غیر متحرك طوربیوردی .

بوکون احمدجیل تقسیم باغچه‌سنده دفتر شعرینی دکل شعر شبابنی — یالکز اونی — اوقودی . باغچه تنها ایدی ؛ هنوز یاپراقلا . نمامش برآغاجك آلتنده مائی شمسیه‌سنی آچمش ، آلچق اوکچه‌لی پوتینلرینی اوکنه چکدیکی براسکمله‌نك کنارینه طایامش کوزلکلی اختیار برانکلیز مربیه‌سی ؛ براز بریده اللرنده کوچوجك کورکلرله باغچه‌دن قوم طوپلایه‌رق مینی مینی قووالره طولدیرمق مشغولیت مهمه‌سیله اطرافی کورمکه وقتلری اولمیان ایکی چوجق ؛ صاچلری روزکاره صاورولمه‌رق ، باشلرندن قایمش حصیر شابقه‌لری ارقه‌لرنده چیرپینه‌رق ، اوزون قونجلی دوکمه‌لی پوتینلری قوملره تماس ایتمیور. مشجه‌سنه برخفت پروازی ایله قوشه‌رق چنبرلرینی جویرن بر اورنك اثوابلی ایکی همشیره ؛ کنارده اواخر ایام حیاتنی بر غزته‌نك تفرقه‌سنده دیکلندیرن براختیار ؛ اوته‌ده بریده تك توك زمره‌لر ؛ قوشوشان، باغریشان چوجقلر ؛ دها صکره ، احمد جیلك کوزلری ، بونلردن آیریله‌رق ، بایرك

فوقندن اوچیور ؛ الوان متبسمه‌سیله ، اعوجاجات مناظریله ، یشیل تپه‌لره طوغری طیرمانمش یاخود مائی موجه‌لره طوغری آقیورمش کبی طوران مبانیسیله بوغازك لوحهٔ ساکنه‌سنه دیکیلیوردی ؛ بعضاً بو لوحه درون نکاه تماشاسنده بولانیور ؛ تپه‌لر ، صولر ، یالیلر ، بوتون بو اشباح واشکال برفورچه ضربه‌سندن قویمه رنکلر ایمش‌ده یکدیکرینه قاریشه‌رق برخمیرهٔ غیر معینهٔ الوان حالنه کلیورمش کبی اولیوردی؛ اوزمان معکس خیالنده ضیای غروبه‌تصادف ایتمش بر سحابپاره شکلنده قرمزیلره ، مائیلره، یشیللره، بیاضلره بویانان بولوحه‌نك ایچنده‌لامعه‌یی — اولا کوچك، شوقدرجق، قیویرجیق صاچلری باشنك به‌ره‌سندن طاشه‌رق ، حسین نظمی ایله کزمکه چیقدقلری وقت یانی باشنده ایکی اللریله النه یاپیشه‌رق ، محاوره‌لرینك آره‌سنه « بونه ؟ نه ایچون ؟ نصل ؟ نه‌وقت ؟ » سؤاللریله هر دقیقه قاریشه‌رق ؛ بردقیقه صکره سکز اون یاشنده بر قیش کیجه‌سی مثلا ایکی ارقداش جهراً برشعر اوقورکن حالینك اوستنده دائما خنده‌ریز سیاه کوزلرینی اکلامیه‌رق یوزلرینه دیکمش ، یاخود کندینه مخصوص برمطالعه ایله مشغول اولیورمش ظننی ویرمك ایچون برطور جدیتپردازی ایله النده‌کی حکایات منتخبه مجموعه‌سنه طالمش — کوربیودی . اوچهره بویله ذهننده بر آن ایچنده بیك سلسلهٔ تناسخدن کچه‌رك ، هر تبدلنده برخاطره غجقلایه‌رق بوتون حیاتی احمد جمیلك دماغنده بردقیقه ایچنده تکرار یاشایوردی . لامعه‌دن دائما بر حس لطیف طویمش ، اونکله برابر بولنمقدن برحظ مخصوص آلمش ایدی ؛ اوده کوچکلکندن بری دائما اونك اطرافنده طولاشیر ، دائما کولر ، بریسندن یوز بولمش چوجقلره مخصوص صوقولغانلقله دائما یانینه کلیردی ؛ دیمك بوکون بون‌مارشه‌ده اوزون برغیبوبتدن صکره اونی کورنجه وجودینی صارصان شی ... احمدجمیل ارتق او شیئك ماهیت تأثیرندن قاچمغه ، نفسنی اونك دائرهٔ حکمندن چیقارمغه لزوم کورمه‌یوردی .

باقکز او سیاه پچه‌نك ، سیاه جارك ، سیاه صاچلرك آلتنده پارلایان سیاه کوزلردن برشی آقیور ، کویا برنور سیاه‌که برآتش مستی آور سودا ایله وجودینی صاریبور، یاقیور ، فقط برآتش نوازشکار ایله ، بر آتش‌که کویا بربوسه ...

آرتق صاقلامغه نه لزوم وار ؟ ایشته بوتون خسران ایچنده کچن شباب سوداویسنك زبدهٔ آمال شغفی ، اومنور رؤیالرینك کنج قیزی ، حیاتنده برنجی وصوکنجی اولق اوزره سوه‌جکی وجود ، ایشته او برازاول بون مارشه ده کوله‌رك ، دوداقلرینی باصه‌رق ، خفیفجه باشیله سلاملایه‌رق ، « افندم !... » دیین لامعه ایدی .

دفتر شعرینی دیکه‌مك ایسته‌یورمش ، احمد جمیل اونی لامعه‌یه کندیسی اوقومق

ایسترسی ؛ ذهننده بو تقریر دفتر شعر ایچون برحجرهٔ مخصوصه ترتیب ایدییور، لامعه‌یی اوراده بر قنایه‌یه اوطورتیور ، کندیسی تا ایاقلرینك دیبنه کوچك بر آیاق اسکمله‌سنه اوطوریبور ؛ صکره براهتزاز برصدای عشق ایله بوتون افکار وحسیاتنك مجصله‌سی اولان بوشعر پارچه‌لرینی بر ترانهٔ سودا کبی اونك زیر نکاه تأثرنده انشاد ایدییور ؛ آه ! او دقیقهٔ سودا ... عجبا حیات بی نصیبنده او آن بختیاری چاله‌جقمی؟...

احمد جمیلك ناصیه‌سنه بو سؤال برخط اندیشه ترسیم ایدییوردی .

کندی کندینه :

« نه‌ایچون اونك دست ازدواجنی بندن دریغ ایتسونلر؟ » دییوردی ، اوده کندیسنی سومه‌یورمی ؟ برساعت اول اوکندیسنه تبسم ایدن کوزلرده برمعنای خفیٔ انجذاب حس اولنیورمیدی ؟

بو آرالق تایانی باشنده قوشان برقیز قوملرك اوزرینه یوزی قویون دوشدی ، احمد جمیل باشنی چویردی ، چوجق ایری مائی کوزلریله استمدادکارانه اوکا باقیوردی ، یرندن قالقدی ، چوجغك اللرندن طوتدی، قالدیردی ...

بووقعه احمد جمیلی حقیقته اعاده ایتمش اولدی ، ارتق تکرار اوطورمادی ؛ یواش یواش ، رنکارنك البسه‌لرله تلون ایدن اسکمله‌لرك، قوروجقلرك اراسندن سوزولوب چیقدی ؛ النده دفتر شعری ، کوزلرینك ایچنده — شیمدی ارتق وضوح تام ایله کولومسه‌ین لامعه — آهسته آهسته تقسیم جاده‌سنی چیقمغه باشلادی ...

- ١١ -

برکیجه هرکس یتاق اوطه‌سنه چکلمك اوزره قالقمشلردی ، خلاف معتاد اوله‌رق سوقاق قاپوسنك قوتله چالندیغنی ایشیتدیلر ، سحر قاپوبی آچوب آچامق لازم کله‌جکندن متحیر ایدی ، کیجه شو کوچك آسوده اوك قاپوسی چالنمسی اودرجه خارق‌العاده ایدیکه هرکسده اوفق برخلجان حاصل اولدی .

نهایت احمد جمیل سحره تقدم ایتدی، قاپوبی آچدی ، قارشوسنده حمال قلقلی برینی کوردی .

— وهبی بکك اوی بوراسیمی ؟

— بوراسی ...

اسمنی ایشیدنجه وهبی بك تلاشله قاپویه کلدی ، اووقت احمد جمیل چکیلدی، انشته‌سیله قاپوده‌کی آدمك اره‌سنده جریان

ایدن محاوره‌یی هرکس طاشلقده بردقت مخصوصه ایله دیکله‌یوردی . وهبی بکی اوته‌کی اودن ایسته‌یورلرمش ... سلطان احمدده پدرینك اوندن ... حریف سببنی اولا سویله‌مك ایسته‌میوردی ، عسکره کوردیکی اصرار اوزرینه آغزندن پارچه پارچه ایضاحات آلنه‌بیلدی . افندی بردن‌بره خسته‌لانمش ، کوندوز هیچ بر شیئی یوق ایکن حتی اقشام یمکنده بك ایی بر حالده ایکن کیجه اوطه‌لرینه چکیلدکدن صکره بغتةً دوشمش ، شیمدی لاقردی سویله‌یه‌میورمش ، قیلدانه‌میورمش ...

وهبی بك : — براز بنی بکله ، دیدی.

صکره ایچری‌یه کیردی ؛ هرکس بیان تأسفه ، ایراد تسلیته حاضرلانیوردی ؛ او بالعکس کولدی ، تحف بر وقعه‌یه مطلع اولمشجه‌سنه آلای ایدییور ، هرکسك یوزینه باقه‌رق صانکه بو وقعه‌نك تأثیر مضحکندن بشقه‌لرینك‌ده حصه‌یاب اولوب اولمدیغنی تدقیق ایدییوردی .

مطالعهٔ یکانه اوله‌رق احمد جمیلك یوزینه باقدی :

— بو یاشده کنج بر قیزله اولنمك نتیجه‌سی بودر ، دکلی ؟

یالکز شو سوز اختیارك خسته‌لغنده‌کی ماهیتی ایضاح ایتمش اولدی ، احمد جمیل دیلنك اوجنه قدر کلن سؤالی ضبط ایتدی ، فقط وهبی بك اوسؤالی اکلامش‌ده مخاطبلرینی مراقده براقمامق لطفنی کوستریبورمش کبی پدرینك مصابیتنی ایکی معنیدار خنده‌اره‌سنده تعیین ایتدی ، « نزول !.. » دیدی .

بو اقشام وهبی بك کیتدکدن صکره یتاق اوطه‌لرینه چکلمکدن صرف نظر ایتدیلر ، ایکی قرداشله والده بر چوق زماندنبری برنجی دفعه اوله‌رق کیجه‌نك بقیهٔ جلسه‌سنی اولطیف صمیمیت سابقه ایله کچیرمك ایسته‌دیلر ، محاوره بوتون بو وقعه اوزرینه جریان ایدییوردی . اقبال بك آز سوزه قاریشیور ، آرتق هرکسك اعتیاد ایتمکه باشلادیغی طور اندیشنا کیله اره صره ایکی معناسز کله ایله محاوره‌یه اشتراك ایدییوردی . بر آرالق احمد جمیل :

— اختیار کیدرسه مطبعه نه اولور ، بیلمم ؟ دیدی . او وقت اقبال قرداشنه درین بر نظرله باقدی ، سویلیه‌جکی سوزك سویله‌مه‌مك ایسته‌دیکی اقسامنی کوزلریله اکلاتمغه چالیشه‌رق دیدیکه :

— بك ؛ ذاتاً پدره بر شی اولورسه استعفا ایده‌رم ، قائن برادرله برابر مطبعه‌یی اداره ایده‌رز ، دییوردی .

اقبال بو سوزی سویله‌دکدن صکره پدرینك وفاتی بکله‌ین قوجه‌سنك اوتانیله‌جق برماهیتی افشا ایتمش کبی کوزلرینی ایندیردی؛ او وقت احمد جمیل همشیره‌سنك هیئت مجموعه‌سندن قوجه‌سی ایچون بر هوای نفرتك طیران ایتدیکنی حس ایدر ، تا ازدواجندن بری اکلامق ایسته‌دکلری سر حسیاتنك برپارچه‌سنی کورر کبی اولدی .

اقبال تکرار کوزلرینی قالدیردی ، قرداشنه باقدی ، اغلامغه حاضر کبی طوران کوزلریله : « کوردیکزمی ؟ بنی ویردیککز آدمی اکلادیکزمی ؟ » دیمك ایسته‌یور کبی باقدی .

احمد جمیل براز دها استیضاح ایتمك ایسته‌دی :

— نه‌وقت سویله‌یوردی ؟ دیدی .

اقبال قاطع برسسله : « هروقت ! » دیدی ، صکره بشقه سؤاله هدف اولمقدن قورقیورمشجه‌سنه قرداشیله والده‌سنی براقدی ، چکیلدی .

سحر اوطه قاپوسنك یانده ، اوطه‌نك هم ایچنده هم طیشنده ، اسکی زمانلرده‌کی خصوصیتی اخطار ایدر بر تکلیفسزلکله - محاوره‌یه اشتراك ایدییوردی .

اقبالك صوك سوزی اوزرینه برشی میرلداندی ، اکلایه مادیلر ، یالکز اقبال چیقارکن « کوچك خانمجغم ، بن‌ده سزك یانکزه کلهیم . » دیدیکی ایشیدلدی .

∴

ایرتسی کون احمدجمیل مطبعه‌یه کیتدیکی وقت انشته‌سنی احمد شوقی افندینك یانده کوردی ، احمد شوقی افندینك چهره‌سی هرزماندن براز دها زیاده قیزارمش ایدی. احمد جمیل یانلرینه کیردی ، وهبی بك یالکز « پدر فنا ! » دیدی . صکره دها زیاده ایضاحات ویرمکه لزوم کورمیه‌رك علاوه ایتدی :

— بوندن صکره مطبعه ایشلرینه بنم باقمقلغم لازم کلیور . اونك ایچون برقرار ویرهلم ، شیمدی شوقی افندیدن بعض شیلر صوربیوردم ، فقط آلدیغم ایضاحاتی پك کافی بولمیورم ...

وهبی بك عادتا یوکسکدن سویله‌یوردی ، احمدشوقی افندیله احمدجمیل بربرینه باقیشدیلر ، اودوام ایدییوردی :

— شمدی شوقی افندی برمخطره یا پمالی ؛ اولا مطبعه‌ده موجود اولان آلات و ادواتك ، حروفك برفهرستی ایسته‌رم . صکره مطبعه وغزته مأمورلرینك اسامیسی ، معاشلری... دیکر برکاغده مطبعه‌نك مصارف وواردانی ...

احمد شوقی افندی بونالیوردی ، آه شودقیقه‌ده چکمجه‌سنك یانی باشنده صانکه کندیسنه محزونانه باقوب طوران قویو نفتی الپاغا شمسیه‌سنی شوچاپقینك قفاسنه ایندیر - دکدن صکره مطبعه‌یی براقوب کیده بیلسه.. ارتق مطبعه‌نك ذوقی قاچه‌جغنی اکلامش ایدی، هنوز دون کیجه یتاغه سریلن باباسی ایچون صباحلین چارشفا تحریسنه قوشمسی لازم کلیرکن مطبعه‌یه جان آته‌رق حساب صوران بو آدمك قارشوسنده بوتون یووار - لاق وجودی سراپا برکتلهٔ مرتعشه کسیلمش ایدی .

احمد جمیل بو محاوره‌یی یارم براقدی ؛ دهازیاده‌سنی دیکله‌مك ، کورمك ایسته‌میه‌رك هیئت تحریریه اوطه‌سنه کیردی . اوراده

یالکز صائب واردی ؛ پرتلاش ، هواده قوقوسنی آلدیغی حوادثك ارزوی شدید اطلاعی قوری وجودینه صیغه میه‌رق ، اللرینی اوغوشدیره‌رق احمد جمیلی همان استنطاق ایتمك ایسته‌دی :

— مدیر اولمشمی ؟

— اونك کبی برشی ....

اووقت صائب صیریتدی . بیلیشدی ، احمدجمیله دها زیاده صوقولدی :

— ارتق انشته بککز مطبعه‌یی سزه براقیر ... دیدی .

احمدجمیل شودقیقه‌ده بوقیصه، ضعیف قوری چوجغی توقاتلامق ایسته‌دی . آه ! بوانسانلر ، شو ایچریده حساب صوران اوغل ، بوراده لاستیقدن معمول برشیٔ غریب کبی یارانمق‌ایچون دیزلرینه صیچرامغه چالیشان مخلوق ... احمد جمیلك نفرتدن کوکسی شیشیوردی .

ایشه باشلامیه‌جق اولورسه راحت ایده‌میه‌جکنه حکم ایتدی ؛ اوروپا غزته‌لرینی آچدی ، ترجمه ایده‌جك حوادث آرادی ، نهایت دائما امریقایه اسناد اولنان غرائبدن برشی بولدی ، متنوعه ستونلرنده دائما خلقك خوشنه کیدن بو دوزمه فقره‌یی برازده کندیسی سوسلیه‌رك سربست ترجمه‌یه باشلادی .

— جمیل بك باقسه‌کز آ ...

کندیسنی انشته‌سی چاغیریوردی ، قالقدی ، یانه کیتدی . — بی بو اقشام بکله‌مسونلر ، یارین ینه بوراده بولوشورز ، شوقی‌افندی ایسته‌دیکم‌شیلری حاضرلایه‌جق، یارین سزکله قونوشمق لازم کلیور .

وهبی بك برصفت آمرانه طاقنمش ایدی ، احمد جمیل بردن کندیسنی بو آدمك قارشوسنده کوچوکلشمش . آلچقلاشمش کبی کوردی ؛ انشته دیمکه انجق راضی اولهبیلدیکی بوآدمدن بوکون امره بکزر شیلرمی آله‌جق ؟

وهبی بك مطبعه‌نك تحته‌لرینه کویا هر وقتدن زیاده برقوت متصرفانه ایله باصه‌رق چیقدی، احمد جمیل هیئت تحریریه‌اوطه‌سنه دونه‌دی ، ارقداشنك اوطه‌سنده قالدی ، صائبك تجسساتندن امین اولمق ایچون قاپویی‌ده قاپادی ، کولمکه چالیشه‌رق احمد شوقی افندی‌یه باقدی .

اداره مأمورینك چهره‌سی بوغازی صیقیلیورمش کبی قیپ قرمزی ایدی ، برشی سویلیه‌مه‌دن اول یوتقوندی ، صکره بوتون جکرلرینی طولدیران هوای حدتی بوشالتیورمشجه‌سنه درینلدن کنیش بر صولودی ، اسکمله‌سنه اوطوره‌رق :

— اکلاشلدی ! دیدی .

صکره اکلادیغی شیئی ایضاح ایتمك ایسته‌دی :

— بن سکا برشی سویلیه‌یم‌می؟ آرتق بنم ایچون مطبعه بیتمشدر . بوراده احمد شوقی افندی‌یی دکل قالبنی کوره‌جکسکز . بن بوطور تعظمی چکه‌میه‌جکم ، دها ایلك

کونی کلوب‌ده بکا براوشاق معامله‌سی ایدن حریفه ... انشته که حریف دیدیکمه ایستر ایسه‌ك حدت ایت ...

احمد جمیل کولومسه‌دی .

— او ادای متبکرانه‌یه بن تحمل ایده‌م ... سز قائن ، انشته مطبعه‌یی ایسته‌دیککز کبی اداره ایدیکز ، بن کندیمه بر ایش بولنجیه قدر کلیر کیده‌رم . یازین سن ده مطبعه‌ده موقعك اهمیتی اکلاینجه « اداره مأموریتی چاغرسه کز آ... » دییه بنی یانکه کتیرته‌جك دکلمیسك ؟

احمد جمیل بردها کولومسه‌دی :

— دها نه اوله‌جغنی اکلامه‌دن بوقدر تلاشه محل وارمی ؟

احمد شوقی افندی آرتق پوسکوردی:

— نه می اوله‌جق؟ باق، کوررسك...

نه اوله‌جغنی احمد جمیل تعیین ایده‌مامش ایدی ، فقط مطبعه‌ده برشی اوله‌جغندن ، اسکی ذوق مساعینك زواله اوغرایه‌جغندن اوده امین ایدی ، بوکون احمد شوقی افندی احمد جمیله ساعتلرله کندیسندن بحث ایتدی ، « دنیاده برکشی اولدقدن صکره نصل اولسه کچنیرم » دییوردی ، حدتی براز سکون بولدقدن صکره یواش یواش دفترلرینی قاریشدیردی ، حقه‌سنی دوزلتدی ، قلمنی بولدی ، طیرناغنك اوستنده چیتلاتدی ، چالیشمغه حاضرلاندی ، وهی بکك ایسته‌دیکی شیلرك نه اولدیغنی دوشونه‌رك ، نصل باشلامق لازم کله‌جکنی ذهناً ترتیب ایده‌رك « بکك امرینی اجرا ایتمه‌لی! » دیدی .

* * *

بوکون مطبعه خلقی توفیق افندینك مصابیتنه مطلع اولدقدن صکره هرکسك جبهه‌سنه برسایهٔ اندیشه دوشدی ، او زمانه قدر وجودینه اهمیت ویرله‌ین بو آدمك غیبوبتنده براهمیت اوله‌جغنی حس اولنیوردی ، صاحب امتیاز حسین بها افندینك بورنندن کوزلکی هروقتدن زیاده دوشدی ، راحی بوفرصتدن استفاده ایده‌رك مطبعه‌ده‌کی زمان توقفنی یالکز یارم ساعته حصر ایتدی ، علی شکیب هر وقتدن زیاده یازدی ؛ صائب متصل احمد شوقی افندینك اطرافنده طولاشدی ؛ احمدجمیله نصلسه ایدندیکی برنجی نوع سیغاره‌لردن اکرام ایتدی ...

احمد جمیل بووقعه اوزرینه دوشونمکی کیجه‌یه تعلیق ایتمش ایدی . اقشام اوه کیتدیکی زمان انشته‌سنك کله‌جکنی خبر ویردی ، اقبال اوکون قائن پدرینی کورمك ایچون کیدوب کلمش ایدی ، اختیارك نه اولدیغنی اوندن استفسار ایتدی ، اقبالك ویردیکی معلوماتدن مسئله‌نك وخامت ماهیتنی تماماً اکلادی ، اختیارك بوتون صول طرفیله لسانی طوتولمش ایدی ، یالکز صاغ الی اویناته‌رق افادهٔ مرام ایتمکه چالیشیورمش...

یمکدن صکره احمد جمیل والده‌سنه باقه‌رق :

— مطبعه آلت اوست اولیور ...

بوصباح انشتهم کلدی ، حسابلری ایسته‌دی ، ظن ایده‌رم که بعض تصورلری وار . . . دیدی ، اقبال قرداشنك نه‌دیمك ایسته‌دیکنی اکلادی :

— دون کیجه سویله‌مشدم ظن ایده‌رم ، تصوری استعفا ایده‌رك مطبعه‌یی سزکله برابر اداره ایتمك . . .

احمد جمیلك حیات خولیاسنده باشلیجه امیدلرندن بری بر مطبعه صاحبی اولمق دکلمی ایدی ؟ اوحالده ایشته اوامیدك بر مقدمهٔ تحققی کبی باشلایان شووقعه‌یه قارشو براطمئنان طویمق لازم کلیرکن نه‌ایچون تأثیر معکوسنی طوییور ؟ قلبنده خفی فقط واضح برحس مطبعه‌ده شوتبدلك — امید استقبالنك بردورهٔ تحققی دکل — بر مقدمهٔ انقراضی اولدیغنی سویله‌یوردی . بر آرالق کندی کندیسنه « وهم محض . . نه‌ایچون اویله اولسون هر وقعه‌یی سوء مشمولاتیله تلقی ایتمك بکا مخصوص برمسلك بدبینی . . . بالعکس مسئله بك ساده : بن برمطبعه‌ده بولنیورم که هیئت اداره‌سی بکا کاملاً بیکانه ، بوکون بر وقعه اواداره‌یی انشته‌مك النه کچیریور ، شوحالده بکا اولجه بیکانه اولان مطبعه ایله بوکون بینمزده صهریت حاصل اولیور دیمکدر . مطبعه‌نك ، غزته‌نك اداره‌سی بکا تودیع ایدیله‌جك اولورسه بوندن نه‌ایچون توحش ایتمك لازم کلسون ؟ » دیمك ایسته‌دی ، وجدانده براذای تخاشی ایله حکم سورن حسك صدای معذبی اسکانه چالیشدی .

ایرتسی کون مطبعه‌ده ، انشته‌سی کلوب‌ده احمد شوقی افندینك حاضرلادیغی اجمالات حسابیه اوزرینه صاحب امتیاز حسین بها افندینك انضمام مشارکتیله مبادلهٔ افکاره باشلانلنجه ، احمد جمیل انشته‌سنه قارشو هپ مماشاتکارانه طاوراندی ؛ ذاتاً مماشات اولنیه‌جق برفکره‌ده تصادف ایتمه‌مش ایدی ؛ بالعکس انشته‌سی مطبعه‌نك اصلاحندن ، غزته‌نك تأمین ترقیسندن بحث ایتدکجه کیجه‌لری سفره باشنده بیلاردو وقوعاتی نقل ایدن بو آدمك ایچنده بر مایهٔ صاحب تدبیر مختفی اولدیغنی اکلایوردی ، نهایت وهبی بك مذاکره‌یه برخاتمهٔ ظریفانه‌ویرمك ایسته‌دی :

— مطبعه وغزته حسین بها افندینك یداقتدارنده اولدقجه بن مأموریتمدن استعفایه لزوم کورمه‌یورم . یالکز بکاعائد وظائفی باش محررلکله برابر قائن برادرمه براقه‌جغم . . .

حسین بها افندی قورقولی بر فورتنه‌دن اهون قورتلمش اولمسندن مطمئن اولهرق مذاکرهنك ابتداسندن بری بر قاچ یوزنجی دفعه دوشن کوزلکنی دوزلتدکدن صکره التفاته تشکر ایتمکله مشغول ایکن احمدجمیلك بردن رنکی دکیشدی :

— علی شکیب نه‌اولدجق ؟ دیدی .

انشته‌سی براز کوله‌رك یوزینه باقدی :

— غزته ایچون او قدر محرره احتیاج وارمی ؟

احمد جمیل ساعتلردن بری حسن اداره

ایتدیکی مسئله‌یی شودقیقه‌ده نار ومار ایتمك ایسته‌دی ، « علی شکیب کیده‌جك اولورسه بن طوره‌مام » دیمك اوزره آتیلیوردی . حسین بها افندینك بر نظر سکونتبخشی ضبط نفس ایتمسنه مدار اولدی :

— علی شکیب اولمیه‌جق اولورسه غزته‌یی اداره ایتمك ممکن اولهماز ، اونك وظیفه‌سی بنم اقتدارمك فوقنده‌در ... دیدی .

وهبی‌بك جواب ویرمکه حاضر لایور دی ؛ اوطه‌نك نیم کشاده طوران قاپوسندن صائبك قوری، ضعیف چهره‌سی کوروندی:

— جمیل بك ! سزی حسین نظمی بك ایسته‌یور ... احمدجمیل چیقدی ، حسین نظمی کچرکن ارقداشنی کورمك ایچون اوغرامش ایدی . بردقیقه آیاق اوزری کوروشدیلر ، حسین نظمی : — طوره میه‌جغم ، دیدی ، براز اداره‌یه اوغرایوب قالمه کیده‌جکم ...

— احمد جمیل — سکا آکلاته‌جق شیلرم واردی ، دیدی .

— بواقشام بزه کلیرمیسك ؟.. کچرکن سنی آلهیم ، برابر کیده‌لم ...

احمد جمیل بردن کوزلرینك اوکنده سیاه پچه‌سی چکه‌سنك آلتندن ایکنه لمش برچهره‌نك سیاه پارلاق کوزلریله کندیسنه باقدیغنی کوردی ، ایچندن برشی صارصیلارق صانکه کوکسنه چارپدی، — فنافکر دکل... دیدی .

بوکون احمد جمیل مطبعه‌یه عائد مسائله سوق فکر ایده‌مه‌دی ؛ بوتون اواقشام ارن کوینه کیده‌جکنی دوشونیوردی . حتی وهبی بکك بوکونکی اطوارینه حسین بها افندی واسطه‌سیله مطلع اولهرق کسب سکون ایدن احمد شوقی افندینك ایکیده برده « اوضه‌مه کلسه‌ك‌ده کوروشسه‌ك ! » معناسنی افاده ایدن بایغین کوزلرینك دعوتنه سیله اجابت ایتمه‌دی . بوکون برآرالق علی شکیب یانه کله‌رك هیچ بروسیله یوق ایکن اللرینی طوتوب شدتله صیقدی . احمدجمیل « نه‌اوا؟ » دیدی ، علی‌شکیب کولهرك «هیچ!» جوابنی ویردی ، بوبر مدت ذهنی مسئله‌یه ارجاع ایتدی ، کندی کندیسنه « صائب ایشتمش اولهجق » دیدی ، صکره « علی شکیبك کیتمه‌سنه صوك درجه‌یه قدر ممانعت ایده‌رم » قرارینی ویردی ، دهاصکره کوزلری دیوارده آصیلی اولان ساعته ایلیشدی « عجبا قاچده واپوروار ؟ » دیدی .

- ۱۲ -

حسین نظمی اقشام اوستی مطبعه‌یه اوغرادیغی زمان احمد جمیلی یازیلرینی بتیرمش ، پارده‌سوسیله باستونی یازیخانه‌نك اوستنه قویمش ، الاری جیبلرنده مطبعه‌نك صفه‌سنده پیاسه ایدییور کوردی .

— کیدییورمیز ؟

— حاضرم ...

ایکی ارقداش چیقدیلر ، چوقدن بری بویله برابر کزمکه چیقمامشلردی ، ایکیسی‌ده بوکون باب عالی جاده‌سنی یان یانه اینرکن مکتب زمانندکی خاطرات لطیفهٔ رفاقته ارجاع نفس ایتمشلردی ؛ یکدیکرندن طو - یدقلری ذوق صمیمیتی ، نشوهٔ تعاطیٔ حسی هیچ کیمسه‌نك بزم‌الفتنده بولمازلردی.

احمد جمیل بو اقشام مطبعه وقوعاتی حسین نظمی‌یه آکلاتمجغنی دوشونه‌رك ممنون اولیوردی ، دیکر برشی دها دوشونیوردی ... کندی کندیسنه : — بر تصادف ، کوچك ، بردقیقه‌لق برتصادف... دییوردی .

اوکا تکرار تصادف ایتسه نه‌یاپه‌جق ؟ هیچ !.. ذاتاً برشی یاپمق ممکنمی ایدی ؟ پیش نکاه غرامنده بوتون محترمیت بکارتك صورت مفرطه‌سی شکلنده طوران لامعه‌یه قارشو کوچك برکلمهٔ مفتونیتی بیله غیر قابل عفو برکناه حکمنده تلقی ایدردی . بومعاشقهٔ ساکتانه‌ده ، یالکز نظرلرك او بوسش عاشقانه‌سنده برعلویت شعر ، بر ملکیت سودا وار ایدیکه کوچك برحرف کاشف اسرار اولمك روح حریم پاکیزه‌سنی رنجیده ایده‌بیلیردی . ایستدیکی شی یالکز برتصادف ایتمك ، بردقیقه دها او سیاه کوزلرك رعشه‌دار تأثیر برقیسی اولوب قالمقدن عبارت ایدی ؛ اعماق درونندن کویا خزینهٔ وجود روحنی کشف ایدوب‌ده اونی قوپاره‌رق برقبضهٔ قاهره ایچنده صیقمان ، ازن ، اولدیرن ؛ فقط لطیف ، جانپرور ، حیاتبخش برعذاب ایچنده اولدیرن اوسیاه کوزلرك قارشوسنده بردقیقه دها بولنمق ؛ اوکا « اوت ، براز دهما صیق ، براز دها اولدیر ؛ اوح ! مست اولیورم ، اولدکجه حیات بولیورم! » دیمك ایستردی .

نه‌قدر سویییوردی . کوچك یاشندن بری محبوس قالان ، تضییق آلتنده بوپوین حس سوداسی یالکز برتصادفله نصل اتساع ایتمش ؛ استعداد عاشقانه‌سنه اصابت ایدن اوفق بردست قضا او سنه‌لردن بری بریکن غرامنی نصل طاشیرمش ایدی ! بوقدر مغلوبانه ، تسلیمیتکارانه سوه‌جکنه احتمال ویرمه‌مش ایدی ؛ ذاتاً ضبط حسیاته چالیشمایور . قلبنه « کیمی دوشونیورسك ؟ حذر ... خطا ایدییورسك » دیمك ایسته‌میوردی . نچون دیسون ؟ لامعه‌یی سومکدن منع نفس ایچون برسببی وار ؟

کندیسنده لامعه‌یه زوال ناپذیر ، غیر قابل انکار برحق معنوئ مالکیت بولیوردی . لامعه کندیسنك ، اوت ، یالکز کندیسنك ایدی ؛ بشقه‌سنك اولهمازدی ... برکون حسین نظمی‌یه کیدوب ده لامعه‌نك دست ازدواجنی ایستدیکی زمان کندیسنه :

— طبیعی دکلمی ؟ جوابی ویریله‌جکدی . فقط اوکون لامعه‌یه حیاتنی لقمه لقمه قارانمغه محکوم ، کونده اون درت ساعت چالشمقله مقید بیچاره برزوج صفتیله تقدیم نفس ایتمك ایسته‌مزدی ؛ لامعه‌یه « ایشته سزه وقف مملوکیت ایده‌جك برال » دیدیکی زمان کندیسنی اونك پایهٔ دست ازدواجنه واصل اوله بیله‌جك بردرجه‌یه ارفاع ایتمش اولمق ایستردی .

مطبعه برانتظام مخصوص آلتنه کیریپور ؛ احمد جمیل مطبعه‌ده بر اجیر دکل برمدیر ، برصاحب حق ، والحاصل برشی اولیور ؛ صکره اسمنك برپیك منوری کبی اطرافنده طولاشان براختر پارهٔ اشتهار ! . .

. .

احمد جمیل مطبعه وقوعاتی واپورده آکلاتمغه باشلادی . توفیق افندینك تاریخ ازدواجنی یابدی ، وقوعنده ساده کولنج برحکایه اولق اوزره تلقی ایتدیکی بو ازدواجك نتیجه اعتباریله فصل اساس حیاتنه‌قاریشدیغی ایضاح ایتدی . حسین نظمی دیکه‌دی ، دیکه‌دی‌ده یالکز برجمله ایله جواب ویردی :

— دیمك انشته‌کله بینکزده برشرکت مضاربه تأسس ایدیپور .

احمد جمیل آکلامیه‌رق یوزینه باقدی . صکره مکتب خاطراتی قورجالایه رق ارقداشنك نه‌دیمك ایسته‌دیکنی آکلایمجه کولدی :

— شرکت مضاربه ، اوت ، دیدی .

شمدی بومسئله‌یی بوسبوتون تحف بولیوردی . دیمك بوکبی شیلر یالکز مکتبرده اوکرنلمکله قالمازمش ..؟ مکتبده ایکن حیاتنه برده شرکت مضاربه قاریشه‌جغنی دوشونورمیدی؟ بونلر اوکا برجبرمعادله‌سی، برکیمیا ترکیبی قدر بیکانه دکلیدی ؟ ...

حسین نظمینك یالکز شو مطالعه‌سی احمد جمیلك مطبعه‌ده صفت وموقعنی تعیین ایتمش اولدی .

اوزمانه قدر مطبعه‌ده شو تبدلك نتیجه‌سیله حاصل اولان مهمیت موقعنك شوبرکله ایله کسب وضوح ایدیپورمسی بردن قلبنده هنوز تماماً سیلنه‌مین بقایای اندیشه‌یی سلب ایتدی . اوموقعك نوع ونامنی اوکرندکدن صکره مسئله‌ده بشقه بر نقطهٔ تردد اولمدیغنه حکم ویردی . کندی کندیسنه : — اویلهیا ، پاره اونك ایش بنم ... دیدی .

بوندن صکره ارتق مطبعه‌یه بریابانجی کبی دکل بر متصرف کبی متقید اولق ، اونك اسباب ترقیسنی درشونمك ، بوکون مقدماسی حاضرلانان استقبالنی اوراده کی

موقعنی تحکیم ایده‌رك تأمین ایتمك لازم گلدیگنه حکم ویردی .

. .

کوشکدن کلان کاری زمان هنوز تماماً اختتام اولمامش ایدی . حسین نظمی :

ـ غزته‌لرمی ، کاغذلرمی براقه‌یم ، براز کزه‌لم .

دیدی .

کوشکدن تکرار چیقدیلر ، اطراف بطی بر باغ کوشك اقشامنه مخصوص سکون ایچنده ایدی ، ایکی ارقداش بواش بواش بورویورلردی ؛ حسین نظمی اوروپاده سفارات سنیه‌دن برینه تعیین اولنه‌بیلمك ایچون تصورلرینی ، تشبثلرینی اکلاتیوردی ؛ احمد جمیل ذهنی بشقه بر دوشونجه ایله مشغول طالغین برسامع پریشانی دقتیله دیکله‌یوردی ...

یوللرینك اطرافنده صحرایه طاغنیق سرپیلیویرمش کوشکلر ، اوتده بریده باغلر ، نادر اغاجلریله موجودیتلرینی کوسترمك ایسته‌ین باغچه‌لر ، تا ایلریده صمان یوکلی براوکوز آرابه‌سنك اوزاقدن کان ایکیلتیسی . تا کهان یانلرندن کچیورن خفیف بر بریق ایچنده اورتولری باغلرندن طوپلانوب اوموزلرینه آتیلیویرمش ایکی چهره ، یولك اوزرنده تتره‌ین خفیف بر توز طالغه‌سی اراسنده شمشك کبی آغوب کیدن اوچ درت دراجه ، بر کوشکك قاپوسنده طاووقلره یم آنان براوشاق ، اوتده بریاغچه‌نك طولابندن کلن خفیف برزمزمهٔ آب . بریانقلغك آراسندن بوجیلره تکاه حیرانیله باقان ایری زنجیرلی بر کوپك : ـ بوتون بو مناظرك اوزرنده کویا اوزون بر دورهٔ وحدتدن صکره آغوش سمادن بیتاب فقط پراشتیاق وتحسر بواش بواش چکیلن کونشلك « یارینه قدر ! » نظر وعدینه قارشو بر وضع دلفکار وعشوه ریز ایله عریانیٔ پستانه خفیف برسترهٔ اسمر چکن آفاق ....

حسین نظمی دائما سویله‌یور ؛ احمد جمیل برکوشکك قنادینی چکن محترز برالله ، کیجه‌نك عمان سکونه طالمه‌دن اول ایکی یاپراق آراسنده بوکونك سلسلهٔ ملاطفاتنه برزمزمهٔ پریشان ایله خاتمه ویرمك ایسته‌ین برچفت سرچه‌یه ، کومسنه‌عودت تشبثنده اولان برخروسك وضع عظمتپرورینه کولومسه‌یه‌رك یولی کسن برسوقاق کوپکنه بافه‌رق دیکله‌یوردی ؛ بردن ، کویا حسین نظمینك سسنی ـ اوراق ناکهان بوغیلیویرمشجه‌سنه ـ ایشیتمز اولدی ، صانکه قولاقلری طیقاندی ... شمدی بوتون قانی طمارلرینك ایچنده انجماد ایتمش کبی وجودی طوکمش ، کوزلری بولانمش ، قلبی برآن ایچون حرکتدن قالمش ایدی ؛ فکره اوقلب خستهٔ امل برآن ایچون حرکتنه مانع اولان باغلری کویاپارچه‌لادی . تاوکده برکوشه‌دن دونه‌رك یولی ایلری یه طوغری تعقیب ایدن آچیق فیایز رنکلی یلدیرمك آرقه‌سندن

انسانی کویا برمتکنه ایچنده صیقوب صیقوب ده بر یسنك ایاقلری آلتنه خرد وخاش، جان چکیشه رك آتمق ایسته ین بر اولدیریجی شی، سومك بومیدی؟... کیتدکجه یاقلاشیورلردی، شمدی احمد جمیل دها واضح کورویوردی، تا بلنده کوچك کوچك قیرمه لرله بوزوله رك صیرتنده دیکیشسز براقلمش قیوریقلر، اوموزلرندن یانلرینه دوشن آچیق یکلر، چیرپینمدی .... لامعه ! اوت، لامعه ایدی. احمد جمیل اوایدیغی چهره دسنی کورمیه رك آکلامش، طویمش ایدی . . . لامعه نك یانده اوسته سی واردی . . . احمد جمیل شمدی کوزلرینی اوتوز قرق آدیم اوکدن بواش بواش یورین لامعه دن آیرمایوردی، شو دقیقه ده درون وجودنده کویا مایهٔ هویتی ازیلیور ظن ایدییور، ایکی اللرینی کوکسنه باصه رق « یورویه میه جکم، بنی بورایه براق؛ شورایه دوشمك، قوملر اوستنده اولمك ایسته یورم » دیمك ایچون براحتیاج طوییوردی. امان یاربی! سومك بومیدی؟.. بلندن آشاغی یه یانلرینی لطیف برتدورله ترسیم ایتدکدن صکره دوشوب ایاقلرینك هر خطوه سیله صاغه صوله بر رقص نازان ایله صالنان اتکلر آلتنده وجودینك حیاتی، اوحیات نازهٔ پرشبابی حس ایدییور؛ ایپك قماشك اوزرندن آقان سیالات رعشه ایچنده او وجودك اهتزازینی کوریبوردی . . . لامعه باشنی بیاض برتول ایله اورتمش، بویندن طولادقدن صکره اوجنی صول اموزندن آرقه سنه آتمش ایدی، الندهکی آچیق قرمزی ساده شمسیه سنی بعضاً قالدیره رق،

بعضاً اوموزندن باشلك آرقه‌سنه طوغه رق یورویوردی ...

آه ، اوكوچوجك قرمزی شمسیه ... نه‌اولوردی ، شوراده یالكز بولونسه‌ایدی ، اوقدر یالكزكه بوتون بوصحرا شو شعر شامیسیله اونلرك ، منحصراً اونلرك اولسه‌یدی ... شوراجقده بولك شو كنارنده ، بر طاش پارچه‌سنك — فقط كوچك ، ایكیسنه انجق كافی بر طاش پارچه‌سنك — اوزرینه اوطورسه‌یدیلر ... یان یانه ، اوقدركه وجودلرینك لرزش سودایی امتزاج ایتسه‌یدی ... لامعه اوبیاض تول اورتوبی آچسه‌یدی ؛ احمد جمیلك اوزون قمرال صاچلی باشنی اوقیوبرجق كور سیاه صاچلرك یانه‌چكسه‌یدی ، اوقدركه صاچلری بربرینه قاریشه‌رق سیاه وقمرال بر ممزوجه تشكیل ایتسه‌یدی ، صكره اوتول شوبرچفت سر بوسشكار عشق كیزله‌یوب اوكوچوجك قرمزی شمسیه‌ده بوسودای صاف شبابی صحرانك یالكزلغندن بیله اسیر كیه‌رك بر افسر نور لعلین شكلنده اورتسه‌یدی ....

— شواوكده كیدنلر لامعه ایله اوسته‌ی دكلی ؟

— بیلمم !..

جرم مشهود حالنده یقالانانلره مخصوص بر پریشانی ایله كویا لامعه‌نك اوراده بولندیغنی كورمك ، اونی كوزلریله تعقیب ایتمش اولمق غیرقابل عفو بر جسارت ایمش كبی بردن صیقیلمش ، بلااختیار یلان‌سویله‌مش ایدی . او جوابی ویردكدن صكره ندامت ایتدی بو یلانه سبب نه ؟ نه ایچون همان شوراجقده كمال صفوت وصمیمیتله ارقداشنك الارینه یاپیشه‌رق : « اوت او... دمیندن بری اونك ایچون تتره‌دیكمی كورمیورمیسك . آكلامیورمیسك ؟ آه ! بیلسه‌ك اونی نه‌قدر سه‌ویورم ... » دیه‌مش ایدی ؟ حال بوكه بوسر قلبی بریسنه تودیع ایتمك احتیاجی اونی عادتا خسته ایدییوردی .

— آرتق دونه‌لمی ؟

ارقداشنك سؤالنه :

— دها ایركن ظن ایدرم ... جوابنی ویردی ، شمدی ارتق بیلرنده آنجق اون آدیماق برمسافه قالمش ایدی ، شوراجقده برتصادف ایتمه‌جك اولورسه بوكون بردها كوره‌میه‌جكنی بیلیوردی . بوصره‌ده اونلر دوندیلر ... اویله‌كه همان قارشوقارشویه‌كلمش اولدیلر . لامعه برندای حیرتله :

— اغابكم .. دیدی ، صكره مبتسم كوزلریله احمد جمیله‌باقدی ؛ اونی سلاملایور ، كوزلریله برخندهٔ آشنائی كوندریبور ، كویا چوجق ایكن هردفعه كلیشنده دیدیكی كبی « نه‌ایی ایتدیكزده كلدیكز » دییوردی .

احمد جمیلك یینه كوزلری بولانمش ایدی ، اقشام روزكارینك خفیف ضربه‌لریله چیرپینان ایپك اورتوسنك ایچنده لامعه‌نك

چهره‌سنی بربلوط آلتنده کورویوردی .

حسین نظمی همشیره‌سنه یالکز «اوه می؟» دیدی ، لامعه « اوت » دیدی ، صکره کوچك قرمزی شمسیه‌سنی برسلام وداع کبی صاووردی ، کچدیلر ...

احمد جمیل شمدی مسعود ایدی، لامعه‌نك اونظر ابتسامی قلبنده بر دسته ازهار سعادت کبی انکشاف ایتمش ایدی. کندیسنی بوکون شوارن کوپی سفرندن آرتق حصهٔ بختیاریسنی آلمش قیاس ایتدی ، بوتون حیاتنده مست لذت سودا قاملق ایچون یالکز اونظر کفایت ایده‌جکدی ...

آرتق حسین نظمی‌یی دوندیرمك بیله ایسته‌مدی ، برمدت دها یورودیلر، شمدی صحرایی برونك اسمر ستر‌هٔ نازینه صارمش ، تا ایلریده آفاقك سینهٔ خفایاسندن نفس سکونپرور لیال اقشامك نیم شفاف توللرینی تیتره‌ترك اوچوشمغه باشلامش ایدی . درینلدن بللیسز، بر اینك سسنه محترزانه دم‌طوتان خفیف قوش جیویلتیلری آره‌سنده ایکی ارقداش دوندیلر ...

بوکیجه حسین نظمینك کتبخانه‌سنی ینه آلت اوست ایدرکن برآرالق ارقداشی احمد جمیله صوردی :

— سنك اثرك رسم انشادی نه وقت اجرا اولنه‌جق ؟

احمد جمیل آرتق اثرك اکمالنده بوقدر تأخر ایتدیکندن اوتانیر اولمش، برمدتدن بری ارقداشنه اونك بحثنی ایتمه‌مکه باشلامش ایدی .

— نه‌رقت ایسترسه‌ك ! دیدی . برآی دها چالشسه ارقداشلرینه اوقویه بیله‌جك برحاله کتیره‌جکنی ظن ایدیوردی ؛ علاوه ایتدی :

— ایسترسه‌ك کله‌جك آی . .

* * *

کیجه یالکز قالدیغی وقت ذهننده یالکز ایکی شی یاشایوردی ، اثریله لامعه .. بو ایکی هدف املی برچفت همشیرهٔ توأم کبی خاطره‌سنده اوپوشیوردی ؛ لامعه‌یی دوشونورکن اثرینی ، اثرینه سوق فکر ایتدیکجه اوسیاه کوزلرك ، بتیرسه‌کز آ .. بن‌ده دیکله‌مك ایستردم ... » معناسیله کولومسه‌دیکنی کورویوردی .

بوکیجه اویقوسنك آراسنده هپ او اثرله اوخیال یشادی، صباحلین کندی کندیسنه : « اوت ، آرتق بتیرمه‌لیم ! » دیدی .

* * *

بوصباح مطبعه‌یه کیرر کیرمز احمد جمیل الك اول ندیمه تصادف ایتدی ، چوجق النده برصراحی ایله زدباندن قوشه‌رق چیقیوردی .

— نه اولیورسك ، ندیم ؟ دیدی .

چوجق باشنی چویروب احمد جمیلی

کورنجه قورقودن ، اضطرابدن پریشان اولمش چهره‌سنده برابتسام تسلیت طیران ایتدی ؛ فقط یالکز بر آن ایچون کوزلرینه اصابت ایدن بوخنده کویا اورایه بیکانه‌لکنی آکلامش‌ده فرار ایتمش کبی سیلندی ، چوجق : — بابامه برشی اولیور . دیدی .

احمد جمیل یوقاری‌یه چیقدیغی وقت مطبعه‌ده احمد شوقی افندیدن بشقه کیمسه یوقدی ، یازیخانه‌سنك اوکنده ارباب مصالحه مخصوص کوچك پنجره‌سندن احمد جمیلی کوله‌رك کندیسنه مخصوص اوفق عشوه‌بازانه تماسیله سلاملادقدن صکره :

— صاحب امتیازك اوطه‌سنه کیر .... دیدی .

احمد جمیل طوغری اورایه کیردی ، ندیمده النده صراحیسیله کندیسنی تعقیب ایدیوردی . کوردیکی منظره‌نك ماهیتی درحال آکلایه‌مادی ، راجی حسین بها افندینك قناپه‌سنه یوز اوستی یاتمش ، بر قولی صارقه‌رق کلیمك اوزرینه دوشمش ؛ غیر متحرك یاتیور ، یالکز ازه صره ایچندن کلن برحنچقرقله وجودی صارصیلیوردی . تقرب ایتدی ، اکیله‌رك « برادر ! . نه اولیورسك ؟ » دیدی ؛ راجی جواب ویرمیور ، هیچ برشی ایشیتمه‌یوردی ؛ ندیم حالا نمناك کوزلریله باقیور ، کویا احمد جمیل باباسنك دفع مصابیتی متکافل برطبیب ایمش کبی نکاه مضطربانه‌سیله اوندن استکناه حال ایدیوردی .

احمدجمیل راجینك صیزمش اولدیغنی ، برجواب آلهمیه‌جغنی آکلادقدن صکره ندیمه دوندی ، « نیچون تلاش ایدیورسك؟ بابا کك هیچ برشیئی یوق » دیدی ، چوجق بردرلو اورادن آیریلهمیوردی ، الندن براقه‌مادیغی صراحیسیله کیتدی ، باباسنك قارشوسنده براسکملهنك کنارینه ایلیشدی ، کوزلرینی — زوالیلغنه کوچوجك قلب طفلانه‌سنك قان آغلادیغی — بو آدمك اوزرینه دیکدی ، اویله اوطوردی قالدی . . .

احمد جمیل شمدی وقعه‌نك نه‌اولدیغنی آکلایور ، شو کوردیکی نتیجه‌دن بوتون تفرعات ماسبقی ایجاد ایدیوردی . کندی کندیسنه « ایری المان قاریسنك یکی بر تحقیری ... بوکیجه‌یی ایچمکله کچیرمش ، کیم بیلیر ، نره‌لرده دوشوب قالدقدن صکره صباحلین بنه ایچمش ، شمدی صیزیور . . » دیدی .

احمد شوقی افندینك یانه کلدی . اداره مأموری‌ده کوچك پنجره‌سندن اونی بکلیوردی ، رفیقنك سؤالنه حاجت براقمه‌دن بیلدیکنی آکلاتدی :

— بن کلدیکم زمان اوراده اولویه اولویه آغلایوردی ، قاری برافوب کیتمش پك ایی آکلایه‌مادم اما آغلارکن اغزندن دوکولن سوزلردن دون آقشام قطاریله کیتدیکنی آکلادم ، بوده سرکه‌جیده اولنجه‌یه قدر ایچمش . . . باباسی آغلارکن ندیمك حالنی کورسه‌یدك ، بچاره چوجق!..

بوصرده ایچریدن بوغوق ، جکردر براوکسوروك ایشیدلدی ، احمد شوقی افندی دیدیکه :

— نصل اوکسوریور ، ایشیدییور - میسك ؟ سن کلمدن اول بویله ساعتلرله اوکسوردی ، جکرلری پاره‌لانیور ، حالا ایچمکدن واز کچمه‌یور ...

اداره مأموری باشنی صالالادی ، کوکس کچیردی :

— بیلمم اما فنا کوریبورم . دیدی .

احمد جمیل ذاتاً او طرز حیاتك شو وخامت نتیجه‌ینی تولید ایده‌جکنی پك اعلی بیلیردی . دوداقلرینك آراسندن « یازق! » دیدی . بوکون راجی‌یه هر وقتدن زیاده آجیور ، بو آدمك نصل بر خطای مسلك ایله بربادئ حیاتنه سبب اولدیغنی دوشوندکجه درین برحس مرحمت طوییوردی . ممکن اولسه‌یدی راجی‌ی آله‌جق ، برطبیبك تقید صبورانهٔ تداویسیله اونك حسیاتی اورتن بوتون اغشیهٔ لوثیاتی یواش یواش قلدیره‌جق ، اونلرك آلتندن صاف برقلب چیقاردقدن صکره : « ایشته بوتمیز قلبی سفالت ایچنده دیکیشجیلکله یاشامغه چالیشان زوجه‌که ، مرتخانه حیاتی ایچنده بووارلانان اوغلکه کوتور » دییه‌جکدی . مطبعه‌نك اشاغی قاتندن علی شکیبك ایری سسی ایشیدلدی ، براز صکره صاتیله برابر کوروندیلر .

علی شکیبك هر وقتدن زیاده نشه‌لی واردی . دوداقلرینی آچان واسع برخندهٔ نشاط ایله صاچی دیکه‌یوردی :

— برکره دیوارلر کاغدلانسون ، دولابلر قونسون ، اوکه‌ده جامکانلر یرلشدیریلدرك آرالرنده ظریف ماهون ایکی‌قناتلی برقاپو براقیلسون‌ده باقکز دکان کنه‌دیسنی نصل کوسترر .

احمد شوقی افندی کوچك پنجره‌دن باشنی اوزاتدی :

— نه‌دکانی ؟...

علی شکیب کوله‌رك جواب ویردی :

— کاغدجی دکانی ...

صائب اللرینی اوغوشدیره‌رق علی شکیبك برعکس صداسی کبی تکرار ایتدی:

— کاغدجی دکانی ...

علی شکیب اووقت احمد جمیله باقدی :

— یازیجلقدن اوصالدم، برازده‌اصنافلق ایدیم ... هرکون بیکلرجه آدملری استمکدن بشقه برشیئه خدمت ایتمه‌جك آلتی ستون یازی یتشدیرمك ایچون قفا پاتلاتمقدنسه دکانك کوشه‌سنده مشتری بکلیه‌رك برازده بشقه یازیجیلره کاغد قلم یتشدیرمك ایسته‌یورم ... صباحلری بکا اوغرارده برر قهوه ایچرسك سکا اصنافلغك مزیاتی ایضاح ایده‌رم ..

احمد جمیل علی شکیبك بوقراری نصل اسباب ایله اتخاذ ایتدیکنی آکلامقده تأخر ایتمه‌دی . ارقداشنك ایکیده برده اکنده ایکی اوچ لیرا ایله‌امنیت صندوقه کیتدیکنی‌ده بیلیردی . شیمدی علی شکیبه نه‌دیه‌جك ؟

شو تشبثنه ممانعتمی ایده‌جك ؟ حقیقت حالده ارقداشی فنابرایش یاپمش اولیور . اونك کبی آمال اشتهاری اولمیان بر آدم ایچون دکانجیلق هرحالده یازیجیلقدن ایی دکلیدر ؟

اساساً علی شکیبی پك مصیب بولمقله برابر بو مسئله‌ده کندیسنه برحصهٔ تهمت تفریق ایدییور ، انشته‌سنك سبینه تبدیل مسلکه لزوم کورن بو آدمه قارشو کندیسی ایچون برمحجوبیت طوبیوردی .

کوچك برقاموس معلومات کبی هر شیدن صاحب بهره اولان ، بر اجمال احوال سیاسیه‌یی بیتیردکدن صکره حفظ صحته دائر برمقاله یازمقدن یاخود علم ثروته عائد بر مسئله‌یی قورجالامقدن اجتناب ایتمین بو آدم شیمدی مکتب چوجقلرینه قورشون قلم بکندیرمکه ، رسم اورنکلری کوسترمکه‌می چالیشه‌جق ؟ . . .

کوله‌رك علی شکیبه :

— الای ایدییورسك ، دیدی .

— الایمی ؟ بالعکس ... حیاتمده برنجی دفعه اوله‌رق جدی برشی یاپمق ایسته‌یورم . آرتق مرکب قوقوسندن تیکسنمکه باشلادم، صاحب امتیازك کیفلی زمانی بوله‌جغمده بر لپرا قوپاره‌جغم دیه دوشونه‌رك بر آلت کبی یازی یازمقدن اوصاندم ...

احمد شوقی افندی ساده دیکله‌یوردی ، بر آرالق احمد جمیله باقه‌رق : — حق‌وار. دیدی .

علی شکیب احمد شوقی افندینك رأیی قازاندقدن صکره بوسبوتون جسارت بولدی:

— اویله دکلی ؟ هیچ اولمزسه دکانمده صاته‌جغم شیلر بنم مالمدر . قازانه‌جغم شی بنه بنمدر ...دکانم دیدکجه طوبدیغم ذوقی بیلسه کز... بردکانه‌مالك اولمق، کودیکزمی سعادتی؟...اما دکانجیلقده « علی شکیبك دون کوزل برمقاله‌سی واردی » دینمیه‌جکمش ، دنیلدیکی وقت صانکه نه‌اولیور ؟.. اوکا مقابل بنم دکانمده نه کوزل شیلر اوله‌جق : ظریف بلور حقه‌لر ، درلو رنکلی مکتوبلق کاغدلر، جزؤدانلر ، قلملر، اوبیك چشید تحفالر .... بن اونلری چو - جقلرم کبی سوه‌جکم ، صباحلین دکانمه کیردیکم زمان اونلری کوچك بر بونژورله سلاملایه‌جغم ، جامکانك ایکنده توزلانمش بر پاره چانطه‌سنی المه آلوب اوقشایه‌رق سیله‌جکم ، اوته‌ده جانی صیقلمش کبی طوران ایشلمه‌لی صدف بر کاغد بچاغنك یرینی دکیشدیره‌جکم ... صکره برالای مینی مینی مشتریلرمی اداره ایده‌بیلمك ایچون بونلره‌جغم. اونلرله اوفق اوفق حساب جاری آچه‌جغم، بنم اوسوسلی یازمله طوتلمش لطیف دفتر جکلرم اوله‌جق ... کوردکمی ، حیاتی ؟...

احمدجمیل علی شکیبك بوقدر نشاطنه قارشو خلافکیرانه طاورانمق ایستهمه‌دی . ارقداشنی کوله‌رك دیکله‌یوردی . علی شکیب احمد شوقی افندیه دوندی :

— آرتق بنم دکان وارکن بشقه یردن آلیش ویریش ایدلمز ، دکلی ؟ دیدی .

— ایشه نه‌وقت باشلانیور ؟ . .

— دکان طوتلدی ...

علی شکیبك بردن عقلنه برشی کلدی ، اداره مأمورینه دیدیکه :

— امان احمد شوقی افندی ، بکا بر ایکی کونه قدر انشته‌مدن تعهدلی برمکتب کله‌جك ، بزم موزعه تنبیه ایتسه‌کزده اونی آراسه ...

احمد شوقی افندی تعهدلی مکتوبك نه‌ایچون بویله تقیده مظهراولدیغنی صائبك قارشودن پارمقلریله پاره صایبورمش کبی اشارتندن آکلادی . کندی کندیسنه :

— کاشکه بنم‌ده برانشتهم اوله‌یدی ... دیدی

* * *

بو کیجه یمکدن صکره وهبی بك احمد جمیله مطبعه‌یه دائر کوریشلمك ایچون همان یوقاری‌یه چیقمامسنی رجا ایتدی . کوچك اوطه‌ده وهبی بك مقدمهٔ مصاحبه اولدرق علی شکیبك مطبعه‌دن چکیلمك اوزره اولمسندن بحث ایتدی ، احمد جمیلك غزته‌نی همان یالکزجه اداره ایتمکدن زیاده‌جه زحمت چکه‌جکنه تأسف ایدییور کبی کورونوندی ، برآرالق لقردیسنك آره‌سنده « اکر بك زحمت چکه‌جکسه‌کز بکا عثمان طیار بك اسمنده برمحرر مراجعت ایتدی، اونی آلیرز» دیدی. بوطیاربك مرأت‌شئوندن استثقاله اوغرایه‌رق احمد جمیله ترك موقع ایتمش اولان آدم ایدی ، احمد جمیل احتیاطاً « برکره بویله تجربه ایده‌لم‌ده ... » جوابی ویردی ، دها صکره وهبی بك « برده اوسرخوشك مطبعه‌ده نه ایشی وار ؟.. اوکا بیهوده آیلق ویروب طوره‌جقمی‌یز ؟ » دیدی .

احمد جمیل هنوز بش دقیقه امتدادی جانئی صیقمغه باشلایان بو مذاکره‌نك برآن اول بیتمه‌سنی بی‌صبرانه بکله‌یوردی :

— اوبچاره مطبعه‌دن چیقاریله‌جق اولورسه سوقاقلرده سورونور . دیدی .

وهبی بك اوموزلرینی سیلکدی :

— اکره‌سوقاقده‌سورونه‌جك‌اولانی مطبعه‌یه المق لازم کلیرسه ... مطبعه‌نك شوحال حاضرندن هیچ‌ده ممنون دکلم. پدر نصل اولمش‌ده بوتون سرمایه‌سنی برغزته‌نك استفاده‌سنه‌فدا ایتمش‌اکلایه‌میورم . مطبعه‌ده غزته‌دن بشقه برشی یوق، غزته‌نك باشنده‌ده برآلای حشرات ... اوحسین بها افندینك صاحب‌امتیازلغندن بشقه‌برشیئی کوره‌میورم: پاره پدرك ، مطبعه پدرك ، صکره نتیجه‌ده براستفاده اولورسه مناصفهً تقسیم ...

وهبی بك سویلدکجه حدتلنیور . احمد جمیل اره‌صره زوجنه نکاه پریشانیله کویا استرحام ایده‌رك باقان اقبالك یانده برآمر قارشوسنده کبی وضع منقادیله دیکله‌یوردی.

انشته‌می فکرینی بوسبوتون ایضاح ایتدی :

— بن مطبعه‌نك طرز اداره‌سنی کاملاً دکیشدیره‌جکم ... حسین بهاافندی غزته‌یی بکابراقیر ، کندیسنه برآیلق ویررز، بکندیکی

یرده یسون. . .مطبعه ده بهوده پاره آلانلری: شکیلری، راجیلری سوپورز ، سزسعیدله صائب اوچ کشی غزته یی پك اعلی اداره ایدرسکز، صائب مستعد، چالیشقان برچوجغه بکزییور ، دکلی ؟...

صائبك مظهر تقدیر اولیشنه احمد جمیل کولومسه یه رك یالکز : — اوت . دیدی .

— مطبعه یه کلنجه بر سوری مرتب وار؛ قولی باغلی اوطوریورلر، مطبعه یی نه ایچون یالکز غزته یه حصر ایتملی ؟. کتاب باصه - مازمی یز؟..

احمد جمیل : — مطبعه نك حروفی کافی دکل .. دیدی .

وهبی بك اصل مقصود اولان نقطه یه کلدیکنی کوسترمك ایسته یه رك : — تمام ! دیدی .

— ساده حروف دکل ، حتی برده طاش ماکنه سی ایستر ، او وقت مطبعه حقیقةً برمطبعه اولور، پاره قازانمق نه دیمك اولدیغنی اوزمان اکلارز ...

وهبی بك جانی صیقان برشیله مشغول - الفکر ایمش کبی ایاغه قالقدی، « پاره اولسه مطبعه یی برآلتون معدنی حالنه کتیرمك ایشدن بیله دکل . »

دها صکره :

— اختیاردن بش پاره قوپارمق ممکن دکل که ، دیدی .

احمد جمیل اقباله باقیوردی ، اقبال قرداشنك نظرینه تصادف ایتمه مك ایچون کوزلرینی ایندیرمش ایدی .

وهبی بك احمد جمیلك اوکنه کلدی ، شبه سز اواقشام براز زیاده جه قاچان فرتك دوزینك نشئه سیله کوله رك :

— سن ده زوکورت حریفك بریسك. نه اولوردی ؟ شمدی ایکی اوچ یوز لیراك اوله یدی ده مطبعه یه آنیوره یدك ... دیدی.

اقبال دها زیاده طوره مادی ، بوقابا لطیفه نك قرداشنك اوزرنده کی تلخی تأثیرینه شاهد اولمامق ایچون قالقدی، چیقدی..

وهبی بك شیمدی تصورلرینی ایضاح ایدییور، مطبعه یی بیوتیور، لیرالرله اوینایور، ماکنه لری پتروللە ایشله تیور؛ بوتون اوراق دوائری التزام ایدییور، مطبعه ده شعبه لر آچیور ؛ برکتابخانه ، برمجلد خانه وجوده کتیربیوردی .

بوتون بوخولیالر احمد جمیلك دماغنی اویوشدیرییور ، برمدت ایچون طاتلی برمستی ایچنده صاردقدن صکره ناکهان بر اثر ناخوش براقه رق کچیوردی . ممکن دکل انشته سنك خولیالرینه اشتراك ایده میور ، قارشوسنده درلو تفصیلات وتفرعاتیله ایجاد ایتدیکی اوکاشانهٔ امیده برنظر نوازشله باقه میوردی .

حال بوکه کندی کندیسنه : « بوسویلنن شیلر طوغری دکلمی؟ بن اونك دیدیکی کبی زوکورت برحریف اولماسه مده بوکون ایکی اوچ یوز لیرایی مطبعه یه آته بیلسه م بوتون بوشیلر وجوده کلیه جکمی؟ » دییوردی .

بواقشام انشته سنك سمی قولاقلرنده دائما تکرر ایتدی .

— ایکی اوچ یوز لیرا ...

دیمك بوتون آمال حیاتنك بغتهً تحقق ایدیوبرمسی یالکز شو ایکی اوچ یوز لیرایه توقف ایدییور، اویله‌می؟...

• •

برکون احمد جمیل سعیدله تصحیحاتده باقارکن صائب یواشجه یانه صوقولدی :

— حسین بهافندی کاغدلرینی طوپلایور، دیدی . احمد جمیل طوکدی قالدی . اوکجه انشته‌سنك سویلدکلرینی بی‌حکم برمصاحبه کبی دیکله‌مش ایدی؛ دیمك اوندن صکره حسین بهـا افندی ایله کوریشلمش، قرار ویرلمش ایدی ...

بروقت خستهٔ درد احتیاج اوله‌رق عاطفتنه مراجعت ایتدیکی بو آدمك بوکون شومطبعه‌دن وداعی کورمه‌مك ایچون بربهانه ایجاد ایتدی . مطبعه‌دن چیقدی ، نره‌یه کیده‌جکنی تعیین ایتمکسزین یورورکن بر سسك : — اسکی ارقداشلره التفات یوقمی؟ دیدیکنی ایشیتدی .

علی شکیب هنوز برکون اولدن بری یرلشدیکی دکاننك اوکنده برحظ مسعودانه ایله تبسم ایدییوردی . او وقت احمد جمیل دائما کشاده برمنبع تسلیت اولان ارقداشنك النی صیقدی ، تبریك ایتدی ؛ اونی یکی ماهون جامکانلرك ، دولابلرك ، دسته‌دسته کاغد بیغینلرینك ؛ هنوز یرلشدیرلمه‌مش پاکتلرك اره‌سنده بختیار کوردکجه نشوه‌دار اوله‌رق اوطوردی. علی شکیب هپ دکاننده بحث ایدییور، « باق نه جیجی شیلر بولدم » دییه‌رك ارقداشنه رسملی قارتلر، تحفه‌لیلر، حیله‌لی پاره چانطه‌لری ، بوقلامون مکتوب کاغدلری کوستریبوردی ...

برآرالق ناحیه مدیری اولان انشته‌سندن بحث ایتدی :

— امدادیمه یتشمه‌سیدی بودکان زور آچیابردی. دیدی.

احمد جمیل ده کندی انشته‌سنی دوشوندی: بو آدم حقنده هنوز اعطای حکم ایده‌مه‌مش، اوکا فنا یاخود ایی صفتلرندن برینی اضافه‌یه قرار ویره‌مه‌مش ایدی .

علی شکیب بویوك کمان شکلنده تلاتین قاپلی ظریف برتقویمی کوسترمکله مشغول ایکن دکانك قاپوسندن صائبك باشی کورونوندی :

— جمیل بك ! دمیندن بری سزی آرایورم ... انشته‌کزکلدی، شمدی سزی ایسته‌یور ...

احمد جمیل انشته‌سنی حسین بهاافندینك هنوز تخلیه ایتدیکی یازیخانه‌نك باشنده بولدی. وهبی بکك ایلك سوزی :

— ایشی بیتردك ! اولدی . اوده ذاتاً غرته غائله‌سندن قورتلمق ایچون برفرصت کوزه‌تیورمش، بن تکلیف ایدر ایتمز قبول ایتدی. شوحالده بویازیخانه‌یی سز آلیرسکز، دکلمی ؟

احمد جمیلك کوزلری بلا اختیار حسین بها افندینك قپاقلی یوکسك یازیخانه‌سنه کیتدی .

کندیسنی برمطبعه‌نك شویله براوطه‌سنده بر مدیرلك یازیخانه‌سنك اوکنده اوطورمش کورمك ایستردی، فقط شمدی بویازیخانه‌یه تملك ایتمك فکرینه قارشو برصغوقلق حس ایدییوردی ، اویازیخانه‌نك باشنه کچمکله بر وقت کندیسنه دست معاونتی اوزانمش اولان بر آدمك حقوقنه تعرض ایتمش اوله‌جق ظن ایتدی.

انشته‌سنه جواب ویرمه‌دی : وهبی بك شیمدی غزته‌نك ، مطبعه‌نك صورت اداره‌سی حقنده‌کی تصوراتنی ایضاح ایدییوردی، غزته‌یی احمد جمیل ایله سعید وصائب بك اعلی اداره ایده‌بیلیرلردی ، بوجهت ذاتاً کچن اقشام قرارکیر اولمامشمی ایدی ؟ مطبعه‌یه کلنجه احمد شوقی افندی براز تحف ادم اما اولدقجه بجرکلی بریسنه بکزه‌یور، احمد جمیلك نظارتی التنده ایشك ایچندن چیقه‌بیلیر ظن اولنور. مطبعه‌نك اکمال نواقصنه کلنجه :

وهبی بك بردن تخطر ایدییورمش کبی

— ها !.. صحیح !... دیدی .

— پاره تدارکی ایچون برچاره بولدم اما بیلمم ارزو ایدرمیسك ؟...

احمد جمیل اوکیجه‌دن بری دماغنه ضربه‌زن اولمقدن خالی قالمیان پاره بولمق احتمالنك امید تحققنی ایشیدنجه قیپ قرمزی اولدی .

وهبی بك دوام ایتمك ایچون برکلمهٔ استفساره منتظردی . احمد جمیل : — نه بولده ؟ دیدی .

اوزمان انشته‌سی پاره‌نك چارهٔ تدارکنی ایضاح ایتدی. سلیمانیه‌ده‌کی اودن دم اوردی. استغلالدن ، بیع بالوفادن ، رهندن بحث ایدییور ؛ درلو طرق ووسائط کوستربیور؛ بونلر حقنده وقوف تام ایله تفصیلات وایضاحات ویرییوردی: « مطبعه‌نك حاصلاتندن آیده مثلا یکرمی یکرمی بش لیرا تفریق ایده‌رك استقراض اولنه‌جق پاره‌نك تسویه‌سنه تخصیص اولنور » دییوردی، شوحالده احمد جمیل‌ده مطبعه‌یه قسماً متصرف اولمش ، کندیسنه برمسلك تأمین ایتمش اوله‌جقدی.

اویله دکلی ؟ براوه مالك اولمقدن زیاده برمسلکه مالك اولمق لازم کلیر ، اوپاره‌نك بر اوایچون نماسنی حبس ایتمکدن ایسه‌شوصورتله وسیلهٔ استفاده اتخاذ ایده‌رك..

وهبی بکك استدلالات منطقیه‌سنه پایان یوقدی ، تا ختام مطالعاتنه شو جمله‌یی قویدی :

— بنه سن بیلیرسك ، بونده بکامتعلق هیچ برشی یوق ...

احمد جمیلده بومطبعه وقوعاتی یکی بر دوشونجه سلسله‌سی تولید ایتمش اولدی ؛ مطبعه‌ده مادةً ، فعلاً بر صاحب حق اولمق امیدینه قارشو قلبی تیتره‌یوردی؛ بوامیده غیر قابل حصول نظریله باقمقده ایکن ایشته شیمدی کوزینك اوکنده برچاره بلیرمش ایدی . شودقیقه‌ده برقرار ویرسه مطبعه‌یه بر طاش ماکنه‌سی علاوه ایده‌بیله‌جك ، برپترول محرکنك چرخنی قایش قولانلره

طاقدیغی کبی ایاقلرینك التنده شوبنا برفابر- یقه‌نك غلغلهٔ فعالیت حیاتیله کورلیه‌جك ... اوکورولتیی شمدی قولاقلری ایشدییور، اونك خیال سنمیله مست اولیوردی. آه! ایاقلریکزك التنده بربرکان عرفان کبی کورلیه کورلیه دونن اوماکنه‌لرك زمزمهٔ آهنینی ایله‌قولاقلرکزاویوشه‌رق‌شوجویز یازیخانه‌نك باشنده یازی یازمق ... قلمکزدن بر سیلان خروشان ایله طاشان اوافکاری شوراجغه خالینك اوزرینه دوکیورمك ... هنوز بش دقیقه اول سزك‌دماغکزدن‌طوغان، خالینك اوزرنده منتظر رؤیت جهان سربلن کاغد- لرکزی شمدی کوچك بر مرتب یماغی کلوب‌طوپلایه‌جق؛ فکرکزك پروازچالاکنی تعقیب ایده‌میه‌رك غریب اعوجاجات ایله — کویا اضطراب بطائتندن کاه قیورانه‌رق، کاه سوزوله‌رك اوزانوب کیدن — یازیلرکز یانی باشکزده اللرینك طراقهٔ آهنکداری طوبولان‌مرتبلره‌کیده‌جك، برساعت صکره بو اوزون کاغدلر برر ستون آهنینه تبدل ایده‌جك، دها صکره ماکنه‌نك صفحه‌سنه ایکی قنادلرینی آچمش بریاپراقکه تلاطم رنك معدنیسیله سیاهلقلر ایچنده متفسفر خنده- جکلری تلطیف نظر ایدر ... ایشته محرك زنجیر بند برجانوار کبی‌خورلامغه باشلایور، ایشته قایشلر برر دهاش بیلان کبی مطبعه‌یی باشدن آشاغی صاریبور؛ ماکنه‌نك. اوسیاه دیو مهیبك آغوش جهنمیسندن، باقیکز، بیاضلقلر پیدا اولیور؛ چلیك دیشلرك، اسطوانه‌لرك، صفحه‌لرك اوزرندن، آراسندن قایه‌رق، آقه‌رق، بوکوله‌رك برآلای بیاض قوشلر، قنادلرینی کره‌رك، چیرپینه‌رق اوچوشیور ... برروزکار بتون بوموجودات عرفانی دنیانك هر طرفنه آته‌جق، پارچه پارچه اوته یه بری یه سرپه‌جك ... بونلر سزك ایشته شوایکی پارماغکزك آراسنده صیقه‌رق تولید افکاره مجبور ایتدیککز شقاقلرکزك ایچندن طوغمش، جانلانمش شیلر ...

احمد جمیلك شمدی قولاقلرنده ماکنه لرك طراقه‌سی، کوزلرینك ایچنده بیکلرجه، یوزبیکلرجه بیاض‌کاغدلرك‌طیران مجنونانه‌سی حکم سوریبوردی.

دیمك بورؤیایی همان شیمدی حقیقته تبدیل ایده‌بیلمك ایچون النده برچاره‌وار.

فقط اومینی‌مینی او... حیاتنده‌بی پایانئ کائنات ایچنده حصه‌سنه اصابت ایدن سلیمانیه‌نك اوبر آووچ طوپراغی ... احمد جمیل اونی بازیچهٔ آمالی کبی استعمال ایده‌بیلیرمیدی؟

ترهین ... بوکلمه‌ده برصغوقلق بولیور. اوندن عادتا اورکیوردی. زواللی پدری اونی ترهین ایدنلك، اوغلنك برهوسی‌اوغرینه تهلکه‌یه قونلمق ایچونمی بوتون حیاتنك ثمرهٔ مساعیسی اوله‌رق ایدنمش ایدی؟ هایدی کندیسنه عائد اولان حصه ایچون اونی آلت استحصال‌امل‌اوله‌رق‌قوللانسون. اقبالك حقنه نه صلاحیتله تصرف ایده‌جك، اونی نه سببله تهلکه‌یه آته‌جق؟

سمع خولیاسنی طولدیران ماکنه‌لرك طراقه‌سی آراسنده ضعیف برصدای وجدان احمد جمیلی اوتصوردن تخاشی‌یه دعوت ایدرکن دیکر برسس — دها واضح ، دها متین‌برسس — بشقه برلسان‌ایله‌قوت ویرمکه چالیشیوردی :

« نه ایچون تهلکه اولسون ؟... پاره‌یی برقرار ماصه‌سنه‌می قویه‌جقسك ؟... اوپاره ایله الهجغك شی هروقت پاره دکلیدر ؟... نه زمان ایسته‌سه‌ك النه کچه‌جك برسرمایه‌یی استعمال‌ایتمکدن نه ایچون قورقیورسك؟..»

اوت ، نه ایچون قورقیور؟.. برشیدن دها قورقیوردی ؛ والده‌سنه ، همشیره‌سنه بوتصوری نصل آچمالی؟ بوندن منتظراولان منفعتی رهین مدرکه‌لری، ایده‌بیلمك ایچون نه یاپمالی ؟...

احمد جمیل هنوز بو ترددات ایچنده بر قرار ویره‌بیلمك ایچون‌جسارت بوله‌مامقده ایدیکه ایرتسی کون اقشام اوزری‌انشته‌سی مطبعه‌یه کلدیکی وقت ایکی لاقردی آراسنده « دون اقباله او مسئله‌سنی آچدم » دیدی ، صکره ینه مطبعه‌نك امور جاریه‌سنه نقل کلام ایتدی .

احمدجمیل آنجق آیریله‌جقلری زمان ایراد سؤاله جسارت بولدی . « اقبال نه جواب ویردی ؟ » دیدی ، انشته‌سی اوموزلرینی سیلکدی ، « اونك نه حکمی وار ؟ » دیمك ایسته‌دی ، صکره « بن نه قاریشیرم ، دییور . ایکیمزك رأینه حواله ایتدی . » دیدی .

بوکوندن صکره بوتصوره عائد وقوعاتك جریانی اداره ایده‌بیلمك ایچون احمد جمیل امکان بوله‌مادی ، بلکه طاتلی برخولیانك شو واسطهٔ تحققی رد ایتمك ایچون مقاومت کافیه صرفندن‌برشی کندیسنی آلیقویوردی.

انشته‌سی ایکی کون صکره مطبعه‌یه بریابانجی ایله‌کلدی؛ اوچ کشی دها طوغریسی احمد جمیل اشتراك ایتمه‌رك ، ایکیسنك آراسنده کویا برامر واقعمك بقایای تفرعاتنه دائر مذاکرات مفصله جریان ایتدی ، او اقشام اوده بو بحث تازه‌لندی ، صبیحه خاتمله اقبال سس چیقارمایولردی ، حتی اوغلنك امنیت استقبالنی بو تصورك تحققیله قائم ظن ایدن صبیحه خاتمك سکوتنده بر امارهٔ ترویج بیله فرق اولونیوردی ؛ سندلر پاپیلدی ، محکمه‌لره کیدلدی ، ینه اوصره‌ده تعطیل معامله ایدن برقارشو مطبعه‌سنك مزایده‌سندن بحث اولندی ، شمدی احمد جمیل صانکه برطالغه‌نك اوزرنده دوشونمکه میدان بولمیه‌رق یووارلانیوردی ، انشته‌سنك بیك درلو مشکلاتی اقتحام ایدن فعالیتی برهفته ایچنده احمد جمیلك آیاقلری آلتنه پترول محرکیله لیطوغرافیا ماکنه‌سنی وضع ایتدی .

احمد جمیل اوکون ماکنه‌لر دائره‌سندن چیقمق ایسته‌میوردی ؛ احمد شوقی افندی شیشکین کوبکیله ، صائب قوری قیصه وجودیله ، سعید یوزینی کوزینی اورتن قیرقیلمش صقالیله ، انشته وقاینك شو

کوچك بایرامنه اشتراك ایتدیلر ؛ حتی هیچ کیمسه یه قارشو کین طاشیمق الندن کلمه‌ین علی شکیب بیله بر چاریك قدر دکاننك جام قاپولرینی قپایه‌رق مطبعه‌نك ماکنه‌لرینی تماشایه کلدی .

بوکوندن صکره احمد جمیل کندیسنی بختیار بولمغه باشلادی ، مطبعه‌نك اداره‌سی همان بوتون کندیسنه انحصار ایتمش ایدی ؛ غزته‌یی ایستدیکی کبی یازییور ، یازدیرییوردی . انشته‌سی هر کون صباح آقشام اوغرایه‌رق احمد شوقی افندی ایله بر چاریك ایچنده ایشنی بتیرییور ، احمد جمیلك اوطه‌سنده قاناپه‌یه یاصلانه‌رق برسیغاره تللندیردکدن صکره کیدییوردی .

یکی ماکنه‌لرك شرفنه مطبعه تمیزلندی ، حروف وادوات اکمال واصلاح ایدلدی ، مرتبلرله علی العموم مستخدمینه تعلیمات مخصوصه ویرلدی ، مطبعه‌یی اشغال ایده‌جك ایشلر بولوندی ، احمد جمیل آرتق بوتون وقتلرینی مطبعه‌یه حصر ایده‌بیلمك ایچون انشته‌سنك توصیه‌سنه تبعاً درسلرینی حتی یواش یواش محبت ایتمکه باشلادیغی مظفر بکی ترك ایتدی ، اقشاملری اوده‌سفره باشنده انشته‌سیله بر یکی زمین بحث تدارك ایدلمش اولدی ، آرتق دائما مطبعه‌دن بحث اولنیوردی .

شو حالده احمد جمیل تماماً بختیار ایدی ، یالکز براندیشه‌سی واردی : اثری بتیرمك . اونی بتیردکدن صکره اصل دورهٔ مسعودهٔ حیاتنك ساعت ابتدائی طنین انداز اولهجقدی .

- ۱۳ -

کیجه‌لری اوچ ارقداش مناوبةً مطبعه‌ده قالیرلر ایدی ، احمد جمیل اثرینی تعقیب ایتمك ایچون اکثریت اوزره مطبعه‌ده قالدیغی کیجه‌لری انتخاب ایدردی . حسین نظمی یه وعدایتدیکی کبی بر آی ظرفنده بتیرمك ممکن اولهمامش ایدی ؛ شمدی مطبعه ترك ایتدیکی درسلرندن ، اویقوسندن ، یمك زمانلرندن اقتصاداولنمش ساعتلرینی کاملاً ضبط ایدییوردی ؛ اثری ایچون هر درلو متاعبدن آزاده بر فکره محتاج ایکن جیبلرنده سوروکلنه سوروکلنه پیرانمش مسوداتنی مطبعه‌ده کیجه‌لری خشیت تنهائینك قلبندن آقیتدیغی ارتعاشات هراس ایچنده یازیخانه‌سنك اوزرینه سرنجه برمدت یورغون ، آرتق چالشمقدن عاجز فکرینی دوشونمکه سوق ایده‌مز ؛ چوق ایشله‌مکدن یورولمش ، خسته‌لانمش باشنی مریض برچوجق کبی ایکی اللرینك ایچنه آله‌رق شیشه‌سی ایی سیلنمه‌مش لامبه‌نك طونوق

ضیاسی آلتنده بولانیق کوزلرینك اوکنده سیسلره بوغولان مسوداتنه باقه‌رق دوشونمکه، کویا انجماد ایتمش کبی باشنك ایچنده بر حجر پاره ثقلتیله طوران بینندن بر شی چیقارمغه چالیشیردی. شمدی ارتق اثرینی یورولوب‌ده بتیرمك ایسته‌ینلره مخصوص بر اهمالکارلقله ابتدالرنده‌قهر مشکلپسندیسندن قورتوله‌میان مسامحات ایله طولدیرییور؛ اوکا بر آن اول «تمت» کلمه‌سنی چکدکدن صکره ارقداشلرینه اوقومق، صکره‌ده لامعه‌یه «ایسترمیسکز؟ بو اثرك صاحبنی زوجکز اوله‌رق قبول ایتمك ایسترمیسکز؟» دیمك ایچون عجله ایدییوردی.

* * *

مطبعه‌ده ارتق هرشی براطراد مخصوص ایچنده جریان ایدییوردی، حتی پاره بیله قازانیلیور، احمد جمیلك عقد ایتدیکی استقراضه قارشولق اوله‌رق برنجی تقسیط اولق اوزره یکرمی بش لیرا تفریق ایدلدکدن صکره وهبی بك قائن برادرینی پاره دوشونجه‌سندن قورتاره‌جق قدر اثار مهارت وتدبیر کوستریییوردی. شمدی احمد جمیل او مصارفندن تماماً کف ید ایتمش ایدی؛ انشته‌سیله بینلرنده ممکن اوله‌بیلدیکی قدر بر صمیمیت حیاتیه تأسس ایدییور، عادتا بو آدم حقنده بعضاً امارات محبته بکزر حسلر طوبییوردی.

ارتق اندیشه ایده‌جك برسبب کوره میوردی، بوتون آمالنك تمامئ حصولنه برایکی خطوه قالمش ایدی:

اثریله عشقی ...

نهایت برکون صباحلین مظفرانه کنجینهٔ ادب اداره‌خانه‌سنه کیتدی، ارقداشنی بولدی، «اثر بیتدی، دعوته منتظرم» دیدی. او وقت ایکی ارقداش ضیافتك تفرعاتنی دوشوندیلر، کیملری دعوت ایتمك لازم کله‌جکنی مذاکره ایتدیلر، حسین نظمی دییوردی‌که:

— نه لزومی وار؟ او قدر غلبه‌لك ایچنده کورولتیدن بشقه بر شی حاصل اولماز. یارم دوزینه یتشمیورمی؟... ایکی‌ده بز، سکز کشی اولیورز؛ ایشته سکا کوزل برسفره، طولغون برهیئت سامعه ...

حسین نظمی بریاندن ارقداشنی اقناع ایتدکجه برجهتدن‌ده اوکنده‌کی کاغده‌قورشون قلمیله بر طاقم اسملر یازییوردی، صکره بو اسملری اله‌دیلر، اوزون اوزون مناقشاتدن صکره بش کشی ایچون اتحاد آرا حاصل اوله‌بیلدی، حسین نظمی «آلتنجیسی؟.. آلتنجیسی؟...» دییوردی.

احمد جمیل: — راجی! دیدی.

— راجیمی؟ اونی نه‌یاپه‌جقسك؟

احمد جمیل قیزاردی؛ فقط راجینك بوتون بدبختلغیله، بیچاره‌لکیله برابر شو مظفریت دهاسنه‌ده شاهد اولمسی ایچون غیر قابل مقاومت بر ارزوسی واردی، یالکز: — اوده بولنسون! دیدی.

اوکیجه ارن کوینده مسافرلر طوپلا ـ نوبده حسین نظمی برارالق « افندیلر ! سفره‌یه ...» دیدیکی زمان احمدجمیلك قلبی بر صحنهٔ تماشاده ایلك دفعه اوله‌رق اثبات وجود ایدن برصنعتکار خلجانی طویدی . ارقداشیله اثرك رسم انشادینی یمك نهایتنه تعلیقه قرار ویرمشلردی ، حسین نظمی بر مقالهٔ افتتاحیه ایله ارقداشنك مسلکنی ، یکیلکنی ایضاح ایده‌جکدی ، « ایضاحات اولیه ویرلمکسزین اثریکك اکلاشلمیه‌جغندن امین اول » دییوردی .

کنجینهٔ ادب حسین نظمینك اسمنی بوتون ارباب ادبه طانتمش ، او اسمه عالم مطبوعاتده بر اهمیت مخصوصه اضافه ایتمش ایدی . حسین نظمی ادبیات غربیه ایله نتیجهٔ اشتغالی اوله‌رق شعرده برطرز نوینك همان‌موجدی کبی ایدی ، فقط تازکی اداسنده ، جدیدیت فکر ولسانده اودرجه اعتدال وسکون کوسترر ، الك بویوك جرأتلری اوقدر نازك برکسوهٔ مونسه آلتنده اورتر ایدی‌که کنجلرك الك کزیده پیشوالرندن معدودیتی نازنین شعری التی‌عصرلق خفتان‌ـ بردوش کورمدکجه طانیمق ایسته‌مینلرك بیله شرف مرغوبیتندن حصه‌مند اولمسنه ممانعت ایتمه‌مش ایدی .

احمد جمیل بوتون قوای دهاسنك هوس مصروفیتی حبس ایده ایده برآن ایچنده بغتهً شاهد اشتهاری زیرپای مالکیتنه آتمق مقصدینه خدمت ایدرکن حسین نظمی کنز تحسسات شاعرانه‌سنی قرجه‌یاب پرواز اولمق ایسته‌ین بدیعه‌لرینه دائما کشاده براقمش ایدی . کنجینهٔ ادب هر هفته ایلك صحیفه‌سنده حسین نظمینك بر منظومه‌سیله چیقدیغی ایچون موزعلرك بالخاصه یوزلرینی کولدیرن رسائل موقوتهنك برنجیلك پایه‌سنی بولمش ایدی .

اونك ایچون بو کیجه حسین نظمینك صحابت ادبیه‌سی آلتنده احمد جمیلك رسم‌انشاد اثرینه‌دعوت ایدیلنلر — یك مختلف صنوف ادبیه‌یه منسوب اولدقلری حالده — ارن کوینده‌کی کوشکك یمك اوطه‌سنده‌مسفره‌نك اطرافنده اجتماع ایتمش ایدیلر .

اساتذه‌دن برینك « سوبسو » ردیفلی مشهور برغزلنه سویله‌نن یوزلرجه نظیره‌لرك ایچنده احراز فردانیت ایتمش اولمقله حائز شرف مخصوص اولان الهامی افندی — قرمزی‌یه میال صاری ، جبنده طاشیدینی بغه‌دن کوچك طرا قله دائما ، بالخاصه لاقردی ارانسنده ، طارانه طارانه یناقلرندن برانتظام نکهنواز ایله اینن صقالیله ، غالبا موزون سوز سویله‌مکه اعتیادینك اثری اوله‌رق بر صعود وهبوط آهنکدار ایله نغمه سازانه سویله‌دیکی سوزلره رفاقت ایدن الیله — بر کنج شاعرك رسم تأسس اشتهارینه علاوهٔ شرف ایتمکدن چکنمه‌مش ایدی ، حتی بوتون محبانه ولادت ووفات تاریخلری طاغتمقله مشهور اولان ، بیلمم

هانکی سنه برجریده‌ده نشر اولنان ربیعیه‌سنی نفعیانه بولدقلری ایچون نفعٔ دوران نامیله طانیلان؛ فسنی دائماظهررأسنده طاشیمقله، پانطالونك پاچالرینی الك قورو هوالرده بیله قیویرمقله مألوف سلیمان وحدت افندیدن زیاده حسیات آمیزشکارانه ارائه‌سنه لطف ایدرك یانی باشنده غرور نفسنی نجیقلایه‌جق سوزلرله حلوله چالیشان راجی‌بی دیکله‌دیکی قدر « پیام جهان » جریده‌سنده فرانسه‌نك الك جرأتکار کنج شاعرلرندن دها زیاده غیرت توقی پرورانه کوسترمکله خفت عقلنه حکم ایدلمش اولان مظهر فریدون بکك تجاوزات جدالجویانه‌سنه‌ده حوالهٔ کوش نوازشکارانه‌دن خالی دکلدی. درت سنه‌اول قرق التی صحیفه‌لك برمجموعهٔ اشعار نشر ایده‌لیدن بری باب عالی جاده‌سندن دائما پر تلاش‌واندیشه کچن ، بوتون جرائد ورسائل اداره‌لرینه اوغرایه‌رق بوتون مجادلات ادبیه‌یه دائما متفکر آدملره مخصوص سکوت مصرانه‌سیله اشتراك ایدن؛ کندیسنی طانیانلر ارهسنده ویقتور هوغو لقبیله معنون اولان حسن لطیف بك — خصوصیله حسن لطیف بك اوهیئت صامتهٔ عنیدانه‌سیله — رسم انشاده بروقار دیکر علاوه‌سی ایچون ضیافتدن خذف نفسه قاتلانمامش؛ قیصه‌بویی، طولغون وجودیله دائما قولتغنك التنده فرانسزجه ، المانجه غزته‌لر، رساله‌لر، کتابلر طاشیان ؛ چیچکلی رسمه مشابه قرمزی مرکبلی، اویمه‌لی ، ایشلمه‌لی یازیسیله بوتون رسائل ادبیه‌یه مینی مینی کوزل منظومه‌لر یتشدیرن ؛ باباسنك سایه‌سنده منتسبین عالم مطبوعات اره‌سنده ایچی جانفسلی پالطولریله، هرالده یاپدیرلمش پوتینلریله تفرد ایدن فطین دلاوربك‌ده کندیسنه برمسامرهٔ ادبیه‌ده‌بولنمق فرصتنی ویرن شوضیافتی قاچیرمامش‌ایدی.

ایشته شمدی هپسی اورادہ ایدیلر ، احمد جمیلك سنه‌لردن بری انتظار کرده‌سی اولان امید اشتهارك ایشته ایلك صحنهٔ انجلاسی شوراده پیش نکاهنه سریلمش طوربیوردی .

اقشامدن بری اطرافنده جریان ایدن محاوراته نادر کلمه‌لرله اشتراك ایدیوردی ؛ اعصابنی کوشه‌تن ، براز رنکنی صارارتان قلبنك اوفق خلجانیله ؛ برهیئت ممیزه‌نك قارشوسنه‌چیقمغه مهیا برچوجق‌اوزونتیسیله باشلامق زمانینه ترقب ایدیوردی . ایسته - دیکی کبی اوقویه‌بیله‌جکنه بر درلو احتمال ویرمه‌یوردی ؛ ادیباتده ذهنی الك زیاده اشغال ایدن شیلردن بری‌ده طرز انشاد وقرائت ایدی ؛ ادبیات غربیه ایله اثنای اشتغالنده بوکا دائر برچوق مطالعات و انتقاداته تصادف ایتمش ؛ بونلر ذهننده تماماً یکی ، منسوب اولدیغی عالم ادبیاتده مجهول فکرلر اویاندرمش ایدی ؛ ادبیاتده انشا و تقریرك ، ایجاد و قرائتك بشقه بشقه شیلر اولدیغنی ، بعض اثرك کوزله دکل قولاقله رهین انفهام اولمق ایچون دها زیاده مناسبتی بولندیغنی اکلامش؛ اشتغالات

ادبیه‌سی ایچنده صنعت انشاد وایراده چالشمق ایچون برچوق زمان صرف ایتمش ایدی. بروقتلر قورنه‌یك ، راسینك هائله‌لرینی زمین تجربه اتخاذ ایده‌رك بونلری باشدن باشه جهراً ؛ هر کلمه‌نك قوتنی ، هر جمله‌یه توافق ایدن ادای صدایی، موسیقیٔ قرائتی دوشونه‌رك ، تدقیق ایده‌رك اوقومش‌ایدی. « آه ! برکره مونه سوللی‌یی ، سارابرناری ایشتسه‌م ، بونلری دها زیاده اکلایه‌جغم » دیردی ؛ دها صکره بومراقی بوتون اوقو- دقلرینه تعمیم ایده‌رك جهراً انشادی بر عادت حکمنه کتیرمش ، مینی مینی حجرهٔ اشتغالنده بوتون سودیکی شاعرلرك موسیقیٔ روحنی تهزیز ایتمش ایدی. بواشتغالی اره‌سنده نه‌لر کشف ایتدی ، اولا کوزل براثرك فنا اوقویان بر آدم لسانینده الك فنا براثر اوله‌جغنی اکلادی ؛ برکره مکتبده ادبیات خواجه‌سندن درس‌اثناسنده تزرك برپارچه- سنی دیکله‌مش ایدی، معلم بوپارچه‌یی بوتون روحیله اوقومش ایدی؛ اووقت احمد جمیل سدیرك اوزرنده کندیسنی غیب ایتمش ، بر تأثر اوشعرك مبهوت موسیقیسی قاله‌رق کویا اویوشمش ایدی؛ صکره کندیسی تجربه ایدنجه ، او ایشتدیکی پارچه‌یی اوقومق ایچون چالیشنجه برساعت اول بوتون‌هویت شاعرانه‌سنی صارصان پارچه‌یی برکومه بیروح لاف کبی قوهٔ تأثیردن خالی بولمش ایدی . اووقتدن بری کلمه‌لرك نبضکیرصداسی اوله‌رق اوقومق ، سسنی او نلرك همرو حکم وقوتی ایده‌بیلمك ایچون اوغراشمش ایدی. صنعت ایراددہ الك زیاده کولنج ، ساخته، مفرط اولمقدن قورقاردی ؛ برکون راجی‌یی « هلال سحر » منظومه‌سنی اوقور- کن دیکله‌مش ایدی؛ راجی باشیله، قوللریله، بوتون ارقبا وجودیله بوشعر نازك ورقیقك وزنی اوزاته‌رق ، کلمه‌لرك اوزرینه باصه‌رق قافیه‌لری چاتلاته‌رق ؛ بوتون روح نازنین متألمانه‌سنی ایچتمش ، قیرمش ، پارچه‌لامش ایدی. احمد جمیل اللریله قوللریله شعر اوقویانلری ؛ باشی اکریلته‌رك ، النی یناغنه طایایه‌رق ، صورتنی اکشیده‌رك حجازکار پرده‌لرنده غزلسرالق ایدنلر قدر کولنج بولوردی . راجی « نه‌در اوسرخ وسفید ؟ آه ! باشلیورمی نهار ؟ » مصرعنی اوقور- کن یومروقلرینی صیقیور ، بریسنه هجوم ایتمك ایسته یورمشجه‌سنه کوزلرینی آچیور دی . احمدجمیل برندای حیرت ، بر سؤال ناکهان‌کبی دوشمسی لازم کلن « نه‌در او سرخ وسفید ؟» دن صکره « آه ! باشلایور- می نهار ؟ » سؤال مفسرینك افاده ایتدیکی بوتون کسلانی ، فتوری ؛ اوکیجه‌نك زوالنه قارشو تضمن ایتدیکی یأسی ، خسرانی افاده ایتمك ایچون سسده بر سقوط زخمدار انغام ، بر قرار مفتور وحسرتکار ایستردی ؛ صکره اوفق بر مکث ، کویا کوچك بر مهلت تفکر ... اونی متعاقب بر انجلای امید ، برخاتمهٔ تسلیت : « یارین صباحه دیمك صحبت ای هلال سحر.... »

صدانك برموسیقار شعر اولدیغنه تماماً قناعت کسب ایتدیکی ایچون اثرینی یازدقجه دائما جهراً اوقور ، اونك روح آهنکنی دیکلردی .

آه ! بواقشام شوهیئت سامعه‌نك مواجهه‌سنده اونی هروقت اوقودیغی کبی اوقویه بیلسه ! ..

آرتق یمك یمتمش ، راجی بوسبوتون سربست قالان چکسنی الهامی‌افندیه بذل اتمیه حصر ایتمش ایدی که حسین نظمی : — ارقداشمك اثرینی طانته‌جق برایکی سوز سویله‌مك ایچون مسافرلرمك مساعده‌سنی طلب ایده‌رم ، دیدی . فطین دلاوربك مسامرهٔ ادبیه‌نك اصل فاتحه‌سنی تشکیل ایدن بو سوز اوزرینه چیرپیندی ، الندهکی بچاغیله بارداغنه اوردی . «سکوت!... حضاری سکوته دعوت ایده‌رم» دییوردی ، قارشوسنده حسن لطیف بك برساعتدن بری دوام ایدن سکوتی تعقیبه اولکندن زیاده قرار ویردیکنی ایما ایدرجه‌سنه بوتقوندی ، مظهر فریدون بك وقوعات فوق‌العاده‌ده قوللاندیغی تك کوزلکنی صانکه دها ایی دیکله‌مك ایچون کوزینه یرلشدیرمکه چالیشدی ، حسین نظمی آیاقده ایکی‌الرینی سفره‌یه طایایه‌رق باشلادی :

— ارقداشم ایچون مزیتیدر ، ناقصه‌میدر ، بیلمم ، اثرك باشلیجه خاصه‌سی یکیلکی ، ممکن اوله بیلدیکی قدر نوادالغیدر . مظهر فریدون بکك تك کوزلکی اثرك شوخاصه‌سنه سرفرو بردهٔ تعظیم اولیورمش کبی بر سقوط حرمتکارانه ایله کوزندن فیرلارکن سلیمان وحدت افندینك اکری فسنك آرقه‌سنده صالالانان پوسکولنده اوفق بررعشهٔ ناخشنودی فرق اولوندی .

احمد جمیل رفیقنك شو خطابه‌سنه تماماً بیکانه نفس بر سامع صفتیله براز چکیله‌رك ، براز لاقید ولاابالی طاورانمغه چالیشه‌رق ، دیکله‌یوردی .

حسین نظمی حالا صوصمق ایسته‌مین ، یواش سسله الهامی افندیی اشغاله چالیشان راجینك وضعیتدن مفتور اولیه‌رق دوام ایتدی ، اولا شعرك غریبده درت سطرلق برتاریخی یاپدقدن صکره طرز اخیر شعری براز ایضاح ایتدی ، « ایشته شو دیکله‌یه - جککز اثر اورادن طوپلانلمش تخملرك شرق کونشنده انکشاف ایتمه چیچکلرندن مترکب بردمتدر » دیدی ، بزده لسان شعرك فرق اولنمیه‌رق نصل تأثریاب محصولات غریبه اولمغه باشلادیغنی الهامی افندینك مساعده کارانه باقمغه چالیشان کوزلرینك اوکنده ایضاح ایتدی ، دها صکره بوسبوتون احمدجمیلدن بحث ایتدی ، اونی شعر جدیده بر شخصیت منفرده وممتازه شکلنده کوسترردی ، اثرك اوفق بر تاریخچهٔ اساس وفکرینی چیزدکدن صکره ارقداشینك بواثرندهکی وسائط انشائیه‌یه انتقال ایتدی ؛ وسائط انشائیه تعبیرینه قبا بر لطیفه ایله الهامی افندیی کولدیرمکه چالیشان راجی‌یی

دیکله‌میه‌رك حسین نظمی اثرك وزنلرندن ، قافیه‌لرندن ، کلمه‌لرندن والحاصل بوتون جهات مادیه‌سندن بحث ایتدی ، دها صکره : « بیلمم ، اثری اکلاته بیلدمی ؟ فقط اثری اك ایی اکلاته‌جق اولان ینه کندیسیدر . » جمله‌سیله خاتمه ویردی . حسین لطیف بکك سکوتپرورلکه مغایر کورمیه‌رك باشلادیغی آلقشلر ارهسنده احمد جمیله « شیمدی نوبت سنك ! » معناسیله تبسم ایتدی .

فطین دلاور بك بچاغنی بارداغه دها شدتله اوریپور ، الهامی افندینك قولاغنه اکیله‌رك ایکی قهقهه آرهسنده برمطالعه تودیع ایدن راجی‌یه باقه‌رق : — اثری ، اثری دیکله‌یه‌لم . دیه باغیریپوردی .

احمد جمیل اسکمله‌سنی چکدی ، سفره‌یه یاقلاشدی ، اولا آیاغه قالقمغه جسارت ایده‌میه‌رك کوچك برجیب دفترینه تبییض ایتدیکی اثرینی سفره‌نك اوزرینه قویدی ، باشلامه‌دن اول هیئت سامعه‌نك رأیی استفسار ایدیپورمش کبی باقدی ، حسین نظمی کوزلریله : « هایدی ! » دیپوردی ، احمد جمیل برآز متأثرانه تیتره‌ین سسیله باشلادی ، هنوز ایلك بیتلرده بوغازی قورویور ، سسی چیقمایور ، الندکی کتاب کندیسنه بوسبوتون یابانجی برمتن مشوش ایمشجه‌سنه هرکلمه‌ده شاشیرمقدن قورقه‌رق سسنی اداره ایده‌میوردی ، برآرالق قارشوسنده مظهر فریدون بك پك تازه بولدیغی برفکر ایچون « کوزل ! » دیدی ؛ احمد جمیل براز قوت بولدی ؛ یواش یواش کوزلرندن پرسیس قالقیور ، سسنه برقابلیت افاده کلیوردی ؛ شعر اولا بر ابرنوپیدای بهاردن سرپیلن مهیای تبخر قطرات خفیفه کبی یواش یواش ، آغر آغر ، بر نزول استغنا فروشانه ایله دوکولیور ؛ کویا شو هیئت سامعه‌نك دماغلرینه معطر ، معنبر بر سربنلکله ، نوازشکار بوسه‌لرله تماس ایدییوردی . احمد جمیل اثرینك باشنده بر صباح بهار لوحه‌سی تصویر ایتمش ، صکره ایکی مصرعله او لوحهٔ تابدار وروحپروری شباب خولیاجوی حیاته تطبیق ایدیویرمش ایدی ؛ شمدی سلسلهٔ مجادلات حیات باشلایوردی ، فطین دلاور بك طومبول وجودیله دها زیاده صوقولدی ، حظدن احمد جمیله صاریله‌جق ظن اولنوردی ؛ احمد جمیل آیاغه قالقدی ؛ شمدی وزن منتظم مختلف اساسلردن ، الحانلردن کچدکجه دکیشیور ؛ احمد جمیل آرتق سسنی ارزوسنه تبعاً اداره‌یه باشلا - یوردی . سامعین اولا بوتبدل اوزانی فرق ایتمیور کبی ایدی ؛ صکره برآرالق الهامی افندی اکیله‌رك ، قاشلرینی چاتەرق قولاق قبارتدی ؛ سلیمان وحدت افندی‌یه نظر دقتی دعوت ایدر بر اشارتله باقدی ، هیئت سامعه‌نك سکوتی آرهسنده بوکوچك حرکت هرکس ایچون بر تازیانهٔ ابتصار حکمنه کچدی ، ابتدالرنده بوتنوع آهنکدن بر تأثیر ناخوش حاصل اولیور کبی ایدی ؛ فقط

احمد جمیلك صدای نغمه‌کاریسی بعضاً کوثرجوی سینهٔ سحائب اولمق ایسته‌ین شاهینلر کبی یوکسله‌رك ، بعضاً بر پرواز سبحان ایله خفیف خفیف طالغه‌لانه‌رق ، اره‌صره چنلرك اوزرندن برسیلان موجه‌ریز ایله آقان ریاح لیال کبی بر ترنم فشافشکار ایله کچه‌رك ، کاه برطراقهٔ شهیق اضطراب ایله حنجره بند ، کاه سرشك ماتم شکلنده ساکتانه ریزان ، ناکهان برخندهٔ نوپیدای امید شکلنده غنجه‌کشا ، آره‌صره برجویبار غنوده‌نك زمزمهٔ رؤیاپروریله دمکیرونالان ؛ اوزانك سلسلهٔ تنوع انغامندن ، قافیه‌لرك برموسیقی پارچه‌سنده جابجا متکرر برر صوت منفرد کبی تقابل ترنمندن کچوب کیتدکجه بواثردن کویا برهوای مستی بخش شعر تخر ایده‌رك کوچك بر ابر پران شکلنده بوهیئت سامعه‌یی آغوش غشی آورینه صارمدقدن صکره برمنطقهٔ علویهٔ سماواته طوغری یوکسلتیوردی . برزمان کلدی‌که هپسی کویا بربهار کیجه‌سی جناح ریاحك بر تحفهٔ جنان اوله‌رق ایصال بزم رؤیا ایتدیکی برلحن مبهم روحنواز ایله مادیت وجودیه‌لرندن تجرد ایتمش کبی ساکت ، مبهوت ، غیر متحرك قالدیلر ؛ احمدجمیل شیمدی کیمسه‌یی کور‌مه‌یور ، النده پارمقلرینك بر حرکت غیر ارادیه ایله چویردیکی دفترینه نادراً بر نکاه اعانتبخش خاطره کوندره‌رك ، اوزون قمرال صاچلری لامبه‌لردن دوکولن ضیالرله تنور ایده‌رك ، سیاسی کاه وبیکاه برسحاب تأثرله استتار یاخود برشعلهٔ نشوه‌دار ایله انجلا ایده‌رك دوام ایدییوردی ؛ شمدی اثرك قسم منتهیسنه کلیوردی ؛ مجادلات حیاتیه ایله مالی برکون تصویرندن صکره افاقه بلوطلر بیغیور ، اعماق فضادن روزکارلر قالدیرییوردی .

آرتق نتیجه‌یی استدلاله باشلایان مظهر فریدون ایله فطین دلاور آیاغه قالقدیلر ، برمدتدنبری کندیسنی غیب ایدن راجی اعادهٔ هویت ایده‌رك الهامی افندی‌یه برشی سویله‌مك ارزوسیله باشنی چویردی ، سلیمان وحدت افندی حسین نظمی‌یه اکیلدی ، یواشجه : « بیلمم ، خاطرکزه کلیورمی ؟ شیخ غالب مرحومك حسن وعشقنده...» دیه برشی باشلادی ، فقط حسین نظمینك دیکله‌مکه‌وقتی یوقدی؛ ارقداشنك بومظفریت دهاسنه ، شو علویت سانحاتنه قارشو ضبط نفس ایده‌میور؛ رقتدن ، سونجدن اغلامق ایسته‌یه‌رك اوکا صارلمق ایچون بتیرمسنه ترقب ایدییوردی ؛ احمد جمیل شمدی‌لوحهٔ لیل سیاهنی تصویر ایده‌رك سمالری شمشکلرله طوتوشدیرمقده ، بولوطلری بیلدیرملرله پارچه‌لامقده ایکن . . . ناکهان کوزی برنقطه‌یه توجه ایتدی ، تا اوته‌ده اوطه‌نك قاپوسنه ... کویا قاپونك برقنادی یواشجه ، بللیسز ، تتره‌یور ، صالانیور ، کوچك برفاصله براقه‌رق آچیلیوردی ؛ بوفاصله‌نك آرەسندن کوزلری بیاض برکوللکه فرق ایدر کبی اولدی ... او وقت احمد جمیلك

بوتون وجودی تیتره‌دی : لامعه ! . . . دیمك لامعه دمیندن بری اوراده ، شونمایش ظفر شعرینك قارشوسنده ایدی . شمدی‌یه قدر اونی دوشونمه‌مش ، اوراده بولنه‌بیله - جکنه احتمال ویرمیه‌رك یالکز اثرینه حصر فکر ایتمش ایدی .

اورایه دها زیاده باقه‌مادی ، شمدی‌یه قدر هیئت سامعه اوزرنده حاصل ایتدیکی تأثیری اوفق بر سقط انشاد ایله ازاله ایتمکدن قورقدی ، کوزلرینی چویردی ، ارتق اثرك ختامنه انجق بر صحیفه قالمش ایدی ، شمدی احمد جمیلك سسی پرده‌جوی قرار اوله‌رق پست صدالرده طولاشیوردی ، نهایت بوتون اوشعشعهٔ صباح بهار ، اومساعیٔ لیال ونهاربر انین ایله ظلمتلره بورونوندی ،

شمدی حسین نظمی ، فطین دلاور ، مظهر فریدون ، حسین لطیف احمد جمیلك اطرافنی آلمشلر ؛ اللرینی صیقیورلر ، یانه صوقولیورلر ، سفردنك اوزرنده قالان دفترینی قاریشدیریبیورلر ، بابرامه سویلن چوجقلر کبی کورولتی ایدییورلردی .

نفسیٔ دوران شمدی - دمین حسین نظمی یه باشلادیغی - جمله‌یی بتیرمك ایچون یاقلاشمش ، راجینك یواشجه « بو یولده شیلری اکلامق ایچون غالبا فرنکجه بیلمك لازم ایمش » مطالعه‌سیله باشلایان نطقنك اره‌سنه قاریشمش ایدی .

الهامی افندی تبریکانه‌عدم اشتراکی مخالف ظرافت عد ایده‌رك احمد جمیله دمیندنبری ذهننده تصارلادیغی تبریك آمیز بر بیتی صرف ایتمك ایچون ایکیسنك آره‌سندن قورتولمغه چالیشیوردی .

احمد جمیل کوله‌رك ، مدایحه قارشو طی نفسه چالیشیور ؛ فرصت بوله‌بیلدکجه قاپویه باقیوردی ؛ اوطوررکن قاپو اولکندن دها زیاده آچیلیور کبی اولمش ، صانکه اوده تبریکانه اشتراك ایتمش ایدی ؛ شیمدی قاپوده هیچ برحرکت یوقدی ، احمد جمیل اوبیاض کولکه‌یی بر دها کورمه‌دی . فقط شمدی قولاقلرینی طولدیران ترانهٔ تبریکاتدن زیاده قلبنده او بیاض کولکه‌نك بر آز اول شوقاپونك ارقه‌سنده موجودیتندن متولد بر حظ جاودانی ایله قلبی لبریز بختیاری ایدی .

حسین نظمی برمدت ارقداشنك برکان دهاسندن طاشان آتش شعرك بقایای تبخراتی کبی یمك اوطه‌سنك هواسنده طالغه‌لانان مباحثه پارچه‌لرینی سربست براقدی ، صکره « ارزو ایدرسه‌کز باغچه‌یه چیقه‌لم » دیدی .

شمدی مظهر فریدون بك الهامی افندی‌یه احمد جمیلك اثرندن بحث ایدییور ، حسن لطیف بك ساعتلردن بری دوام ایدن سکوت متفکرانه‌سنك زبدهٔ محصلاتی اولمق اوزره حسین نظمی‌یه اوزون اوزون فاصله‌لرله « یمان اثر !.. یمان اثر !.. » نقراتنی دیکله‌تیور ؛ سلیمان وحدت افندی

بر تقریب فطین دلاور بکه ، هنوز بر چوجغه بکزه‌ین بو طونبول کنجه صوقوله‌رق اوارالق بیلنه‌مز نصل بر مناسبتله خاطرینه کلن بربیت فارسینك مزایای عشق عجمانه‌سنی آکلاتمغه چالیشیور ، برشی آکلامقسزین دیکله‌ین مخاطبندن اره صره نکاه سوزشکاریله استفسار مطالعه ایدییور‌دی ؛ یمك اوطه سندن چیقمغه باشلادیلر ، راجی تصادفاً احمد جمیله الك صوکه قالدی ، یالکزقالدقلرینی کورنجه تقرب ایتدی ؛ براز طوتوقلقله ، براز جبرنفس ایله دمیندن‌بری صرفنه لزوم کورمدیکی برکلمهٔ تقدیری فدایه قرار ویردی :

— اثرکزك هیئت عمومیه‌سی فنا دکل، دیدی ، صکره بو اساس اوزرینه محاوره‌نك اوزانمسندن قاچینه‌رق تبدیل بحث ایتدی :

— انشته‌کز بو آیدن صکره بکا آیلق ویرمیه‌جکمش ، سببنی آکلایه‌بیلیرمیم ؟

احمد جمیل انشته‌سنك راجی‌یی‌سپوریله‌جك حشرات آراسنده صایدیغنی پك ایی تخطر ایدییوردی، فقط اوقرارك هنوزموقع تطبیقه قونلدیغنه واقف دکلدی ؛ راجینك طرز استفسارندن کویا « انشته‌که بنی قو‌غدیرتیور ایمشسك » معناسنی استشمام ایدر کبی اولدی ، مستحق اولمادیغی بوسرزنشه ولوبغیر حق وضمناً معروضیتدن قیزاردی :

— اویله برشیدن قطعیاً خبرم یوق ، دیدی .

راجی کندیسنه کین وغیظ ایله‌مملو بر نظرله باقیوردی ، آجی برتبسله : « بن‌سنی بیلیرم » دیمك ایسته‌یوردی .

احمد جمیل بومعنایی پك ایی آکلادی ، بو آدم حقنده مرحمتدن بشقه برشی حس ایتمه‌مش ایکن اونك بودرجه عداوتنه هدف اولیشندن بریأس عظیم طویدی ؛ همان شو آنده اونك اللرینی طوتمق ، اولانجه‌جدیت حسیاتیله « یاکیلیورسك ، سنی قوغمق ایسته‌یورلرده بالعکس بن‌سنی محافظه‌ایدییورم. بکا نه‌ایچون اویله خصمانه باقیورسك ؟ سنی کندیمه دشمن ایتمك ایچون نه‌یاپدم ؟ » دیبه‌جکدی ؛ فقط راجی طورمادی ...

شمدی احمدجمیل اوطه‌ده بوسبوتون یالکزقالمش ایدی ، بواقشام نشوهٔ بختیاریسنه راجی بر قطره زهر آقیتمش ایدی . کندی کندیسنه : « بو آدم بکا عداوت ایتمك ایچون نصل سببلر بولیور ، عجبا ؟.. بنم ایچون‌کین طاشیمغه مطلقا احتیاجمی‌حس ایدییور ؟..» دیدی .

المان قاریسنك عزیمتندن صکره راجی بوسبوتون دوشمش ایدی ، صائبك روایتنه نظراً معشوقهٔ غائبه‌نك ازالهٔ خاطره‌سنه هرهفته برمعشوقهٔ‌جدیده تدارکیله چاره‌ساز اولمغه چالشیرمش ، حتی بنه صائبك آلای ایده‌رك علاوه ایتدیکی برمطالعه اولمق‌اوزره راجینك ارتق جکرلرینی ییرتان اوکسوروکی بومعشوقه‌لردن هیچ برینك یاننده دوام مرغوبیتنه امکان براقه‌میورمش .

احمد جمیل ارقداشلرینك کوله‌رك ،

اکلنه‌رك نقل ایتدکاری بو حکایه‌لری ایشتدکجه قلبی بورقولور، کندی کندیسنه « شو آدم ایچون حیات ناموسکارانه‌یه عودت زمانی هنوز بلکه کچمه‌مشدر . شمدی کیتسه قاریسنك دیزلرینه قاپانسه ، آغلاسه امینم‌که قادین بوتون ماسبقی عفو ایده‌جکدر. عمرنده انجق اون‌بش کون سورن حیات مسعودهٔ ازدواجی بوندن صکره تأسیس ایتمسنه نه‌مانع وار؟ » دیردی ؛ صکره احمد شوقی افندینك « بیلمم اما فنا کوریبورم . . . » دیدیکنی تخطر ایدردی ...

یواش یواش راجی بر خطای حیاندن صکره تدریجاً ، صانکه قطره‌قطره زهر مماتی ایچه‌رك ، انتحارایدن برمأیوس حکمنی آلیور؛ برشجاعت مخصوصه کسب ایدییوردی .

بوکیجه راجی یمك اوطه‌سنی ترك ایدوب کندیسنی یالکز براقنجه اولا اونك حقنده کینه یکزر برشی طویمش ایدی ، فقط بو انجق بردقیقه سوردی ، جس مرحمت غلبه‌چالدی، اونی بوتون صفوت قلبیه‌سیله عفو ایتدی .

یمك اوطه‌سندن چیقدی، ارقداشلرینه التحاق ایتمك اوزره باغچه‌یه چیقان قاپویه توجه ایتدی ؛ بوراسی ، بوزلی قارپوزی اراسندن طونوق برضیا صاچان قندیل ایله خفیفجه تنویر ایدلمش طار بر دهلیز ایدی. کچرکن دهلیزك باغچه قاپوسنه قریب بریرندن متلاشی برقماش حیشیلتیسی ایشیتدی ، بلا- اختیار کوزلرینی چویردی ؛ اووقت اوفق محترز برقهقهه ایله بیاض برکولکه‌نك یاندن همان اثوابلرینه سورونه‌رك سیلنوب کچدیکنی فرق‌ایتدی. احمدجمیل شمدی ایلرله‌یه‌میور، دیزلری تیتره‌یوردی. اویله‌ظن ایدییوردی‌که اوبیاض کولکه ارتق بوش‌قالان یمك اوطه‌سنه التجا ایتمش ، غیرمنتظر برتصادفدن اورایه قاچمش‌ایدی . احمدجمیل اونك اوراده وجودینی، یالکزلغك شومساعده‌سنه معروضیتی دوشونجه بردن قلبنده شدید ، غیر قابل‌اسکات بر آرزو طویدی، بردقیقه‌ایچنده بو آرزو منورقنادلرله سمای‌خولیاسنه‌برباران آتشرنك سرپدی ؛ اورایه کیتمك ، آیاقلرینه آتلمق ایسته‌دی ؛ آه ! شمدی احتیاج اعلان عشق دوداقلرینی یاقیور ، یورکندن برشی شیشه‌رك بوتون محفوظاتی اونك دیزلرینك دیبنده جان چکیشیورمشجه‌سنه سورونه سورونه دوکمك ایسته‌یوردی ؛ اوت، هپسنی‌سویله‌مك ، « سزی سوییورم» دیمك ، « آه ! بیلسه‌کز ، نه‌قدر سوییورم ! اودمین قاپونك اراسندن دیکله‌دیککز اثری یازمق ایچون ، اونك هرکلمه‌سنی بولمق‌ایچون سزی دوشوندیکمی ؛ اونی سزك زیرپای حکمکزه حقیرانه وضع‌ایتمك‌ایچون یازدیغمی بیلیورسکز ، دکلی؟ بوتون حیاتمده روحمه خولیا کزك برفیقهٔ هم‌نفس‌اولدیغنی برشی، رؤیا کزه تصادف‌ایتمش برخیال، پنجره کزدن کیرمش برهوای بهار، سزه حس ایتدیرمه- دیمی ؟.. براقمك ، شوراده ، کوزلریکزك اونکاه تأثری آلتنده اوله‌یم ... » دیمك ، بوتون سنه‌لردن بری ضبط اولنمش فریادلری

کندیسنی غیب ایده‌رك ، سویله‌دکجه مست اوله‌رق ، طاتلی بر اولومله اولانجه هویت معنوسی اربیه‌رك، لامعه‌یه دوکمك ایسته‌دی.

برکوچك حملهٔ جسارت ... احمدجمیل یمك اوطه‌سنه کیربیوردی ، باغچه‌دن کلن بر سس صانکه کندیسنی بررؤیانك تلاطم سلسلهٔ وقوعاتندن چیقاردی. بر آن ایچنده اوجسارته عظیم برکسل کلدی ، شمدی اوبرثانیه اول قلبنده پیدا اولان آرزویه بربرق جنت نظریله باقیوردی ؛ خسران ایله مملو کوزلریله اونیم منور دهلیزدن یمك اوطه‌سنه قدر بربوسهٔ نومیدی کوندردی ، باغچه‌یه چیقدی ...

شمدی راجی ایله مظهر فریدون اراسنده باشلامش کورولتیلی برمباحثه یه حسن لطیف بك مطالعات ساکته‌سیله اشتراك ایدییور ، سلیمان وحدت افندی صوك محصولات قریحه‌سی اولان تاریخلری اوقومق ایچون الهامی افندی‌یی قریه‌ده حبس ایدییوردی، احمدجمیل حسین نظمی‌یه یاقلاشدی ، فطین دلاور بك طارغین بر طورله کندیسنی متبسمانه دیکله‌ین حسین نظمی‌یه :

— امان افندم ، دییوردی ، هیچ بوقدر جان صیقیجی بر آدمه تصادف ایتمه‌مش ایدم ، بونالدم ، بکا بردوزی‌یه عجمجه بیتلر اوقودی ، هله هراوقودینی بیتدن صکره بربافیشی وارکه انسانك اولانجه سیکیرلرینی صارصیور، برزمان کلدی که بوغازینی صیقمق، « صوص ! حریف ! ... » دیه باغیرمق ایسته‌دم ...

* * *

حسین نظمی احمدجمیلله فطین دلاور بکی کندی اوطه‌سنده یاتیرمش ایدی ، بوکیجه احمدجمیل اویویه‌میوردی ، ارقداشلرینك مساعده‌سنی آله‌رق همان بوتون کیجه‌یی اوطه‌نك اوکنده‌کی باغچه‌یه ناظر کوچك شهنشینده کچیردی ، صباحه قارشو اوفق بر سرینلك چیقنجه ایچری یه کیردی ، پتاغنه صوقولدی ، اویومغه چالیشدی ؛ فقط شیمدی مدهش بر حمایه طوتولمش کبی شقاقلری یانیور ، دماغی باشنك ایچنده کویا ذوبان ایدیویرمش کبی طاغیلیوردی ؛ برآرالق طالیوردی ، بلکه برمدت اویودی؛ شمدی صانکه اوآتشله یانان شقاقلرینك ، اوایچنده برطاش چوکن باشنك اوزرینه برشی‌دوکولیور، برسیاه‌طوفان بوشانیوردی ؛ صکره بوطالغه‌نك ایچندن برچهره بلیردی ، لرزش جنت غرام ایله مهتز بر آغزاوزانیور، دوداقلرینی آرایور ؛ مدید ، آتشدار بر بوسه ایله دوداقلرینی چکیور ، مص ایدییوردی ؛ سیلکنه‌رك اویاندی ...

هنوز صباح اولمش ، کونش هنوز پانچورلرك آراسندن صیزه‌رق طاتلی بر رؤیا ایله کولومسه‌ین حسین نظمینك کنار فراشنده تبسمه باشلامش ایدی .

احمدجمیل کویا اوبوسهٔ آتشین سودا ایله برنوشابهٔ جکر سوزایچمش کبی قلبکاهنده برکانون الیم یانه‌رق قالقدی ؛ ارقداشلرینی اویاندیرمقدن احترازاً یواش یواش باصه‌رق،

کورولتی ایتمه‌رك بیقاندی ، کیندی . . . . جاکتی کیبوردی ، بلا اختیار الی یان‌جیبنه کوتوردی ، « دفترم ؟.. دفترم نره‌ده ؟... » دیدی .

حسین نظمی اویانمش ، ارقداشنك اوطه‌نك ایچنده محترزانه کزنیشنی کوله‌رك یتاغندن مخمور کوزلریله سیر ایدییوردی ، تلاشنی فرق ایتدی :

— نه‌اولیورسك ، جمیل ؟ دیدی .

— دفتریمی عجبا سفره‌نك اوزرنده‌می براقدم ؟ سزك اوشاق ادبیات مراقلیسی ایسه . . .

فطین دلاور بك طونبالاق وجودیله یتاغندن آتلادی ، « اپی اویومشز . » دیدی.

احمد جمیل هر شیدن اول دفترینك بولنمسنی ایسته‌یوردی ؛ حسین نظمی‌یه قالقمن ، یمك اوطه‌سنه قدر ایمك لازم کلدی .

— ایشته‌دفترك! برکت‌ویرسون‌که‌اوشاق مراقلی‌دکل ... دیدی .

• •

احمدجمیل کیتمك‌ایچون‌عجله‌ایدییوردی، فطین دلاور بکی فکرینه‌اشتراك ایتدیردی ، ارقداشلرینی صباح اویقوسندن ایسته‌دکلری قدر تلذذده سربست براقه‌رق حسین نظمینك الی صیقدیلر ، چیقدیلر ...

— ۱۴ —

صبیحه خانم هم بختیارانه کولیور ، هم سدیره باشنی طایایه‌رق اللریله معده‌سنه باصان اقبالی‌کوستروب هنوز برشی‌اکلامیان احمد جمیله « راحتسز ، قیزجغز بوتون‌کون قیورانیور » دییوردی .

احمد جمیل اکلادی ، فقط بر حس غریب‌بووقعه‌دن ممنونیته بدل‌براز ناخشنودی اویاندیردی ، انشته‌سی حقنده طویوب اسکاتنه موفق اوله‌مدیغی نفرتك بو دقیقه‌ده صدای حدتی هرزمانکندن دها واضح ، دها قوی ایشیدلدی ؛ اوآدمك قاننك شمدی همشیره‌سنك طمارلرنده جریانه باشلادیغنه دلالت ایدن بوحادثه کویا نظرنده همشیره‌سنی تلویث ایدر بر وقعه حکمنه کچدی .

زوالللی والده . . . او بو حسدن کیم بیلیر نه‌قدر اوزاق ایدی . بویوك والده اولق لذتنه قارشو بوتون وقار مخضوص طبعی چوجقجه بر مسرته انقلاب ایتمش ایدی ؛ شمدی اوغلنه باقیور ، اونك‌ده شوکوچك عید عائله‌یه اشتراکنی ارزو ایدییوردی .

احمد جمیل اونشاطه برتأثیر تلخ انفاذ ایتمکدن اجتناب ایتدی ،

اقبال شمدی باشنی قالدیرمش ، کوله‌رك احمد جمیله باقیوردی ؛ احمد جمیل قلبا « زوالللی چوجق !... بختیار دکل ، بوندن امینم ، هیچ اولمازسه مسعود بر زوجه اوله‌مادیغنی بروالده اولمق سعادتیله اونو - تمجق ! » دییوردی .

احمد جمیل بوکون مطبعه‌دن ایرکن قاچش ، بر آن اول اوطه‌سنده یالکز قاله‌رق برازده قلبنی دیکله‌مك ایچون تهالك کوسترمش ایدی . اوطه‌سنه چیقنجه جیبندن دفتر قیمتدارینی چیقاردی ، یازی خانه‌سنك اوزرینه قویدی ؛ دون اقشامکی موفقیتندن صکره اونی بردها قاریشدیرمق ایسته‌یوردی؛ اوطه‌سنده عادتی ؛ جاکتنی، یلکنی، یاقه‌لغنی چیقارمدرق ، فسنی آتمرق کوچك باغچه‌یه ناظر مینی مینی پنجره‌سنك یانده اوطورمق؛ یاریسی کورونن برمناره‌یی ، قومشو اولرك کرمیتلرینی ، براز اوتمده ایکی یوکسك دیوار آراسندن کسیك بر لوحه شکلنده طوران سمایی سیر ایتمك ایدی .

بو آقشام اورایه اوطوروب‌ده النه دفترینی آلنجه برمدت اونی آچمادی ، قلبی بیاض کولکه‌نك خیالیله مالا مال ایدی ؛ شمدی‌اونی دوشونمك ایسته‌یوردی، کوزلرینی قاپادی . اوصباحکی رؤیایی خیالاً بردها یشامق ایسته‌دی ، یوزینی اورتن او سیاه طالغه‌یی ، اومبهم سمای دلداری بردها کوردی ، بربوسهٔ جانکذارك رعشهٔ آتشینی دوداقلرنده بر دها تیتره‌دی ، « او بنم اولمیه‌جق اولورسه اولورم » دییوردی ....

شمدی شو دفتر شعری هر وقتدن زیاده سوییور ، اونی لامعه‌نك دیکله‌مش اولمسی قیتنی آرتیرییوردی ؛ ذاتاً دائما خاطره‌سنده همبزم اولان اثریله لامعه‌شمدی دها صمیمی ، دها قوی برمناسبتله یکدیکرینه باغلانمش کبی ایدی ؛ کوزلرینك اوجیله صحیفه‌لری سوزه‌رك یاپراقلری چویرمکه باشلادی ، کندی کندیسنه « عجبا شوراسنی اوقورکن اوراده‌می ایدی » دییوردی ، چویردی ، چویردی ، آرتق سوك صحیفه‌یه کلمش ایدی ، دفتری بوسبتون قاپاپوردی ، ناکهان کوزینه بر یابانجی یازی ایلیشدی ؛ تاصوك صحیفه‌نك آلتنده برچوجق یازیسی کبی هنوز تقرر ایتمه‌مش ، هنوز بر شکل تام آلمامش بریازی ... یالکز شو قدر « تبریك ایده‌رم » ، دها صکره بش صفر:.....

شمدی اکلایوردی ، دیمك اوباغچه قاپوسنك یانده کیدوب اونك آیاقلرینه آتیلمق ایسترکن او ، یمك اوطه‌سنده سفره‌نك اوزرنده قالان بودفترجکه‌قوشمش، کورلمکدن قورتمرق تیتره‌یه تیتره‌یه شو ایکی کلمه‌یی اواریه یازیویرمش ایدی . . . دیمك اوصره‌ده هردرلو تهلکه‌یی کوزه آلمرق کیدوب اوکا « سنی سوییورم ، مساعده ایدرمیسك ، سنی سوه‌بیلیرمیم ؟ » دیسه‌یدی ، اوندن « ایشته‌باقك، بن‌ده سنی دوشونیورم » جوابی آلمجقدی .

بوایکی کلمه احمد جمیله لامعه‌نك شرح کتاب حسیاتی قدر تفصیلات ایله زنکین ، زمزمهٔ عشق ایله مترنم کلدی ؛ اوده کندیسنی سویبور ... احمد جمیل بوندن امین ایدی ؛ ایشته یالکز شو ایکی کلمه لامعه‌نك تاچوجقلقدن بری قطره قطره بریکمك ، تضییقه لزوم کورملیه‌رك بر آرالق طاشیویرن سوداسنك ایکی نشانهٔ جلیسی دکلی ایدی ؟ شمدی کورلرینی اوچوجق یازیسندن آییرمایور . اونلرك آراسنده لامعه‌یی کورمکه چالیشیوردی . ذهناً او دهلیزده‌کی تصادفدن صکره بیاض کولکه‌نی تعقیب ایدیبور ، یمك اوطه‌سنه کوتوریبور ، بیاض کولکه برتهلکه‌دن قاچیورمشجه‌سنه قاپویی قاپایه‌رق اورایه التجا ایدیبور ، صکره اودفتر کوزینه ایلیشیور ، بیاض کولکه‌نك کوچوجك برقابی وارکه بودفتری کورنجه چیرپینیور ، او دفتر ، دمین اونك اوقودیغی دفتر . . . اووقت دفتر اوفق بر خلجان ایله اله آلنیور ؛ یواش یواش اوته‌سنه بریسنه کوزکزدیر یه‌رك سوزولیور ، بردن‌بره بر آرزو طویولیور ، دمین هرکس اونی تبریك ایتمه‌مشمی ایدی ؟ اوده تبریك ایده‌جك ، نه ایچون ایتمه‌سون ؟ نه ایچون اوندن ایکی سوزی اسیرکه‌سون ؟ ... آه ! برقورشون قلمی اولسه ، اطرافه کوزکزدیریایور ؛ پرده‌لردن ، آینه‌دن ، لامبادن بوتون بواشیدن استمداد ایدیایور ؛ « آه ! بر قورشون قلمی ؟ بکا بر دقیقه ایچون اودونج ویره‌جك برقورشون قلمکز یوقمی ؟ » دینیور ، صکره . . . . احمد جمیلك قوهٔ خیالیه‌سی بوراده توقف ایدییوردی ؛ او قورشون قلمنك محل صدورینی تعیین ایده‌میور ، اوراسنی صفرلرله کچیوردی ... آه ! بوصفرلر ، شوایکی کلمه‌نك آلتنده‌کی صفرلری کوردکدن صکره اونلرده بر ثروت لایفنای معانی بولیوردی. بوصفرلر ، بونلر لامعه‌می دیمك اوله‌جق ؟... شمدی کوزلریله اویازیلری ، او صفرلری ، بوتون افاده ایتدکلری معنالرله اوپیور ، اوقشایوردی ....

احمد جمیلك خفیفجه کوزلری سوزوله‌رك ، ناأوتده غیر محسوس بر روزکارله یوصونلی کره‌میدلرك ، اسکی پروازلری صاللانان چاتیلرك ، پرده‌لری ارقه‌سنده تیترك ضیالر بلیرمکه باشلایان قومشو پنجره‌لرینك اوزرینه دوکوله دوکوله تکاثف ایدن ظلمت طالغه‌سی اراسنده تتره‌یور ، جانلانیور ، کولیور کبی کوردیکی بویازیلره امتصاص ایده‌رك ، اقشامك نفس رطیب مسکتندن ترشح ایدن برکسلان ملال اینجنده غیب اوله‌رق طالمش ایدیکه بردن اوطه‌نك طیشاریسنده برشی صفه‌یی صارصدی. احمد جمیل بو اویوشقلغك اینجندن کویا بر رؤیادن اویانیرجه سنه برندن فیرلادی ، اوطه‌سنك قاپوسنی آچدی . اووقت کوردیکی شیئی پك ایی اکلایه‌مادی ، انشته‌سنی اوتهکی اوطه‌یه متلاشیانه کیریبور کوردی. شیمدی

مردیون باشنده یالکز سحر واردی ؛ صفه‌نك نیم ظلمتی اراسنده احمد جمیل قیزك کوزلرنده بر آتش ، چهره‌سنده بر طارغینلق کوریبیورم ظن ایتدی .

— نه‌اولدی سحر ؟... دیدی ، قیز برشی سویله‌مك ایسته‌یورمش کبی یوتقوندی ، صکره جسارت ایده‌مدی ، مردیوندن اشاغی‌یه ایندی .

نه‌اولیور ، ینه نه اولیور ؟ احمد جمیل کویا بوکوچك اوك هواسنده اوچوشان بر بوی مصیبتی حس ایدییوردی . اقبالك دائما ماتمکیر چهره‌سی ، اوك ایچنده سیلنمکه مهبا برکولکه شکلنده طولاشان هیئت حزینه‌سی ؛ دائما اغلامق فقط بر شی سویله‌مه‌مك ایچون عزم ایتمش کبی طونوق ، الیم فقط غیر قابل استجواب طوران کوزلری ؛ صکره بومعمای حزنك اطرافنده او معمانك یکانه واقفی ایمشجه‌سنه بر مربوطیت حیوانانه ایله طارغین چهره‌سیله ، قیزغین کوزلریله طولاشان سحر ... احمد جمیل بونی پك ایی فرق ایدییوردی ، بر مدتدن بری — ایکی کلمه‌یی یکدیکرینه ربط ایده‌جك قدر اقتدار تفکره مالك اولمیان — بو ایری ، قبا ترك قبزنده اقبال ایچون جنته بکزر برمجلوبیت . بی‌پایان بر حس مرحمت کشف ایدییوردی ، دینه‌بیایردی‌که اوك ایچنده یالکز بو احمق قیز برجزم حیوانی ایله اقبالك سر حسیاتی اکلامقده هرکسه تقدم ایتمش ایدی . سحرك « کوچك خانم » دیبشلری واردی‌که اغلامغه بکزردی ، اقباله اویله باقیشلری واردی‌که « سنك بدبختلغکی یالکز بن بیلیورم ، سکا یالکز بن آجیورم » دیمك ایسته‌ردی ؛ دائما اونك اطرافنده طولاشمق ایچون سببلر بولور ، مطبخدن چیقنجه وقتی کوچك خانمك اتکی دیبنده تنته اورمکه حصر ایدردی ... لکن شوکوچك وقعه ، شودمین اوطه‌سنك طیشاریسنده صفه‌یی صارصان شی ، کیم بیلیر انشته‌سنك کچرکن بر یره چارپمش اولمسی ، یاخود سحرك اینرکن دوشمسی ، والحاصل بر هیچ نه ایچون فکرینی بردن اقباله سوق ایتمش ، نه ایچون قلبنده « بو هیچك همشیره‌که بویوك بر تعلق وار ؟ » دیین برسس اویاندیرمشیدی .

احمد جمیل بردن ، عقلندن بر شمشك کبی کچن بر فکر ایچون : — آه !... دیدی ، صکره اوفکردن اوقدر اورکدی‌که ماهیتنی بولمامق ، کنهنی اکلامامق ایچون جبر نفس ایتدی ؛ فقط شیمدی اوفکر سیلنمیور ، برزهر نافذ کبی سیلندکجه دها درینلره کیریبیور ؛ صوقوله‌جق ، یاقه‌جق مسامات آرایوردی . احمد جمیل اقبالك بوتون سر حسیاتی بر سوزله ذهناً اجمال ایتدی ، « سوله‌دیکی ایچون بدبخت » دیدی ؛ دها صکره بر مرض مهلکی وقتنده فرق ایتمه‌ین برطبیب کبی بوحقیقتی کشفده بو درجه کچ قالدیغی ایچون کندیسنه برمتهم نظریله باقدی ، « اقبال سوله‌یور ، بوندن شیمدی امینم ،

همشیره‌م کوزمك اوکنده هردقیقه بر اولوم کچیریبور، هردقیقه‌جکرلرندن زهر آقیور... آه ! اوبر دقیقه اول اغلامش کبی نمناك بر نظر استمداد ایله باقان کوزلر ، شمدی اونلری اکلایورم . . . حال‌بوکه بن بونی کشف ایده‌بیلمك ایچون برسنه غائب ایتدم » دیبوردی . اووقته قدر یالکز کندیسنی دوشونمش ؛ مطبعه‌سنی ، اثرینی ... — علاوه‌یه جسارت ایده‌میوردی ، فقط حقیقت اویله دکلی ؟ — لامعه‌یی دوشونمش ایدی ؛ همشیره‌سنی ، کوزینك اوکنده ذی حیات فقط ساکت برفجیعه کبی « اکلامیورسکز، یازق !... » سرزنشیله طوران همشیره‌سنی اکلامامش ، اکلامق ایچون برشی یاپمامش ایدی . شیمدی کندیسنی عفو ایتمیور ، بر خطا نتیجه‌سیله بر مصیبت ایقاع ایدنلره مخصوص بر عذاب وجدان ایله طوره‌میوردی ...

قاپوسنی سورمه‌لهدی ، کوچوجك اوطه‌سنده کزییور ؛ بعضاً قراکلقده یازیخانه‌سنك‌باشنده طوره‌رق ، بعضاً کوچك پنجره‌سندن کیجه‌نك رنك اسرارینی استنطاق ایده‌رك دوشونیور ؛ شمدی بر هیچدن استدلال ایتدیکی بونتیجه‌یی ایضاح ایده‌جك وقایع وامارات سابقه‌یی‌تخطره چالیشیوردی.

بعضاً بردن ، هیچ انتظار اولنمیان بر زمانده رسیدهٔ وقوف اولیوره‌رق حقیقتلر واردرکه سنه‌لردن‌بری قطره قطره ، ادوار غیر موقوته ومختلفه‌ده دوکوله دوکوله بریکمش اماره‌لرك ؛ کوچك کوچك، باشلی باشلرینه معناسز ، نشانه‌لرك زادهٔ ناکهان پیداسیدر ؛ بر هیچ ، بی‌وقت فکردن کچن برروزکار ، اومعناسز اماره‌لری ، نشانه‌لری آچیوررر ؛ بونلر ، ارالرندن جدارات مانعه قالقیورمش ذرات جاذبه کبی یکدیکرینه التحاق ایدر ، بربرینی بولور ، او معناسز - لقلردن بر کومه تشکل ایدرکه غیر قابل انکار بر حقیقت بدیهیه حکمنی آلیر ... شیمدی احمد جمیلك ذهننده او دلائل طوپلانیور ، یکدیکرینه صوقوله‌رق کویا برر سلام آشنائی ایله بولوشیورلردی . اقبالك بر صباح هرکسدن اول اشاغیکی اوطه‌ده بولنمش اولمسی ، بر کون سحرك وهبی بکه شمسیه‌سنی ویرمکدن امتناع ایده‌رك « اورادن آلیورسون » دییه میرلدانمش اولماسی ؛ یوزلرجه ، بیکلرجه خاطرینه کلن بووقعه‌لر ، تحدثلری زمانلرنده بی‌معنی ظن اولنان بوکوچك شیلر ، بوتون اقبالله سحر اراسنده انقسام ایدن بوخاطرات شیمدی بریکیور ، بریکیور ، احمد جمیلك فکرنده صارصلماز بر ستون براهین شکلنده ترفع ایدییوردی ....

بو آرالق قاپوسنه اورولدی ، سحر بیمکه چاغریبوردی ، احمد جمیل بو آنده کندیسنده یمك ایچون اقتدار بولمادی ؛ فکرینك شو ازدحام اشتغالاتی اراسنده سفره‌یه اوطورمق ، دوشونجه‌سنه بیکانه بر مصاحبه‌یه اشتراك ایتمك ؛ خصوصیله او

آدمك ، ارتق شیمدی نفرته بر صلاحیت محقه بولدیغی او آدمك قارشوسنده ساخته بروضعیتله اوطورمق ایچون قوتی یوقدی ، یلان سویله‌دی . « بن اقشام اوستی بیدم ، سفره‌یه کلیه‌جکم » دیدی ، سحر جواب ویرمه‌دن چکیلدی ، شیمدی احمد جمیل یانندەکی اوطه‌ده بر میرلتی ایشیدییوردی ؛ صکره دقت ایتدی ، متجسس آدملر کبی کورولتی ایتمکدن صاقینه‌رق برشی ایشیتمکه چالیشدی ؛ یانندەکی اوطه‌نك قاپوسی آچیلدی ، انشته‌سی چیقدی ، « اقبال اوطه‌ده قالدی ، ظن ایده‌رم » دیدی ، شیمدی انشته‌سنك یواش یواش مردیونلری ایندیکنی طویدی ، « اقبال یمکه اینه بیله‌جك بر حالده دکل ، ذاتاً معده‌سندن مضطرب ایدی » دیدی ؛ بردن اقبالی کیدوب اوطه‌سنده بولمق ، « قرداشم ، آرتق اکلایورم سویله باقه‌یم ، بکا هپسنی سویله ... » دیمك ایچون بر آرزوی شدید طویدی ، همشیره‌سی کلین اوله‌لیدن بری اونلره تخصیص اولنان اوطه‌نك قاپوسنه بیله‌طوقونمقدن احتراز ایتمش ایدی ، آیاقلرینك اوجنه باصه‌رق چیقدی ، اورایه قدر کیتدی ، همشیره‌سنی اولدیغی کبی کورمك ایچون کلدیکنی ایشتدیرمکدن صاقینیوردی ، یواشجه قاپویی ایتدی ، قاپو هیچ بر سس چیقارمقسزین آچیلدی ، شمدی احمد جمیل ایلرله‌یه‌میوردی ...

اقبالی ، اوراده ، قاریوله‌نك یانندەکی منده‌ره یوزی قویون قپانمش ، اوزون اورکولی صاچلری بر قولنك اوزرندن قایه‌رق اشاغیه صارقمش کوردی .

آغلایورمیدی ؟..

احمد جمیل همشیره‌سنك شبه‌سز صاقلامق ایسته‌دیکی شو حال حریم حسیاتك اوزرینه وارمش اولمغی شیمدی ظرافتدن خالی بولیور ، کندیسندن صاقلانلمق ایسته‌ین برشیئی کیدوب زورله میدانه چیقارمقده بر قابالق بولیوردی . بر ثانیه دها ، عودت ایده‌جکدی ، فقط اوراده وجودینی برشی اقباله حس ایتدیردی ، سیلکنه‌رك باشنی قالدیردی ، او وقت ایکی قارداش آراسنده فجیع ، دلسوز ، بکا وفریاد ایله مملو — برنده شو حال پریشان الیمانه‌یی کوسترمش اولمقدن محجوب اوته‌کنده کورمکدن متألم — برنظر تعاطی اولوندی ؛ احمد جمیل قرداشنك یانه قدر کیتدی ؛ شمدی اقبال مندرده طوغرولمش ، قالقمغه جسارت ایده‌میه‌رك طورییوردی ؛ احمد جمیل یره ، همان دیزینك دیبنه ، کلیمك اوزرینه اوطوردی ؛ شمدی بر تسلیمیت نامه ایله کندیسنی ترك ایدن اللرینی طوتدی ، « اقبال ، سویله باقه‌یم ، نه‌اولیورسك ؟ » دیدی ؛ اقبالك کوزلری قاپاندی ؛ قاپاقلرینك کنارندن قوشوشان رعشات سریعه اراسندن یاشلر ، صیجاق ، بر قطره زهر ایله مشبوع کبی آغر ، ایری ، یاشلر ، سریع بر سقوط ایله اوزون قمرال کیرپیکلرینك اوجندن سوزوله‌رك ، ایکیسنك برلشمش اللرینه

دوشیور ، بواللری ایصلاتیوردی ...

اووقت احمد جمیل اغلایه‌میه‌رق ، بوغازنده لقردی سویله‌مسنه زحمت ویرن برطیقانقلقله ، اقبالی تسلیه دکل ، استنطاق ایتمك ایسته‌دی ؛ « نه‌اولیورسك ، اقبال؟.. نیچون بکا سویله‌میورسك ، شمدی‌یه قدر نیچون سویله‌مه‌دك ؟... راحت دکلیسك ، قرداشم ، براضطرابکمی وار؟... » دییور ، سؤاللر بربرینی تعقیب ایدرك آغزندن دوکولیوردی ؛ فقط بو سؤاللرك جوابی یالکز اواللرینی ایصلایان ، صیجاق ، آغر ، ایری کوز یاشلریله شمدی احمد جمیلك کوزلرینه هر وقتدن زیاده صاری ، ضعیف نارین کورینن بووجودك تا اعماق روحندن قوپمه ضربه‌لرله صارصنتیلرندن عبارت قالدی ...

نهایت اقبال « کیدیکز ، اغابك ، شیمدی کلیر ... » دیدی ؛ اقبال کویا قورقنج بر مخلوقدن بحث ایدییورمشجه‌سنه‌قاپویه‌باقیور ، « شیمدی‌کلیر ، شیمدی‌کلیر... » دییوردی .

احمد جمیل بوراده طوره‌میه‌جغنی اکلادی ، اقبالی یالکز براقدی ـ اوطه‌سنده « نه یاپمالی ؟ نه یاپمالی ؟ » دییوردی ، اوت نه یاپه‌جق ؟ دمین تأخرینی ، زمان غائب ایتدیکنی دوشونیوردی ؛ شیمدی ایشته حقیقت کوز یاشلریله ، اضطرابلریله کوزینك اوکنده بردن کشف چهرهٔ ماتم ایتمش ایدی ؛ شیمدی نه یاپه‌جق ؟ ...

اولا احمد جمیلده بر فوران حدت حاصل اولمش ایدی ؛ اختلاجات عصبیه ایله یومروقلرینی صیقیور ، اوطه‌سنده کزییور ، برشیلر یاپمق ایسته‌یوردی ؛ همشیره‌سنی بو بدبختلقدن قورتارمق ایچون بوتون واسطه‌لره ، بوتون قوتلره مالك ایمشجه‌سنه یالکز شمدی‌یه قدر لاقید قالمش اولمسنه قیزییوردی ؛ فقط بوایلك حملهٔ حدت کچدکدن صکره برحس عجز دمین تیتره‌ین اعصابنی اویوشدیردی ، شمدی برکوشکلك طوییور ، بوحقیقته قارشو چاره‌سزلکدن عظیم برفتور ایله شورایه اوطورمق ؛ براز اول کتاب شعر عشقنی اوقودینی شو کوشه‌ده ایچریده اغلایان همشیره‌سی ایچون حزین ، ساکت ، کوز یاشلرینی ریزان ایتمك ایسته‌دی .

برآرالق اشاغیده سوقاق قاپوسنك آچیلوب قاپاندیغنی طویدی ، دها صکره قاپوسنك طیشاریسنده آننه‌سنك سسنی ایشیتدی : — جمیل ، آچسه‌ك آ ...

والده‌سنك بوزیارتنده اقبالدن بحث اولنه‌جغنی درحال اکلادی ؛ قاپوسنك سورمه‌سنی چکدی .

— قراکلقده‌می اوطوریورسك ، جمیل ؟ ... یازیخانه‌سنك اوزرندن کبریت قوطوسنی آلدی ، مومنی یاقدی ، خفیف برضیا تیتره‌یه‌رك ظلمتك ایچنده طالغه‌لاندی ، او وقت هنوز آیدینلغه آلیشمامش قماشیق کوزلریله آننه‌سنه باقدی ، ایکیسی‌ده اویله برمدت باقیشدیلر ؛ صبیحه خانمك ، براز اول بیوك والده اونق سروریله پر نشوه

اولان بو والده‌نك ، شیمدی چهره‌سی کوشه‌مش ، کوزلرینه برظل اندیشه دوشمش ایدی . قایوپی تکرار قاپادی ، تکرار سور - مه‌لهدی ، « نیچون یمك کلمدك ؟ » دیدی ، صکره اصل دوشوندیکنی سویله‌مك ایچون سویلنمش بر سوزك جوابنی بکله‌میه‌رك ، اوغلنده نه تأثیر حاصل ایده‌جکنه دقت ایدییورمشجه‌سنه باقه‌رق : — ینه کیتدی . . دیدی .

احمد جمیل انشته‌سندن بحث اولندیغنی اکلادی ، دیمك دمین قاپو اونك ایچون آچیلوب قاپانمش ایدی .

— ینه پدرینه‌می ؟ دیدی .

— طبیعی دکلی ؟...

— یوق ، هیچ طبیعی دکل . . بوصوك سوز اغزندن بلا اختیار چیقدی ، اختیاره نزول اصابت ایتدکدن صکره وهی بك دفعه‌ده بر ایکی کیجه‌یی پدرینك اونده کچیریبور ؛ بعضاً اقشاملری یمك ییدکدن صکره طوره‌میه‌رق ، بر بهانه ایجاد ایده‌رك اقبالی یالکز براقوب کیدییوردی .

صحتنده هیچ پدرینه اوغرامق عادتی دکل ایکن مصابیتندن صکره بوزیارات متوالیه بالطبع نظر دقته چارپدی ؛ پدرینه محبتندن ، مصابیتی اوزرینه بغتةً اویانیویرمش بر مرحمتدن متولد دکل ایدی ؛ بوکا شبهه اولنمایوردی ...

بو اقشام سحر وقعه‌سندن صکره خاطرینه کلن فکره شبیه برفکر دیکر دها احمد جمیلك بینی برشمشکله یاره‌رق کچدی ، والده‌سی حالا کندیسنه باقیوردی . احمد جمیل بودوشونجه‌یی شو سوزله تفسیر ایتدی :

— آح ، ملوث مخلوق !...

صبیحه خانم دییوردی که : — اونی کوردکجه اختیار ممنون اولهجق یرده اوقدر حدت ایدییورمش که . . اوحالده نه ایچون کیدییور ؟ بوقیزه یازق دکلی ؟...

توفیق افندی احمدجمیلك کوزی اوکنه کلدی ؛ او ضعیف فرسوده وجودی حرکتدن ، نطقدن معطل ، بر یتاغه سریلمش ؛ قارشوسنده حال طغیان شباب ایله تازه طوران کنج قاریسنك یاننده ، وجودنده یکانه حیاتدن اثر کوسترن کوزلریله اونی ییه‌رك ؛ بو وجوددن استفاده ایده‌مه‌مك خسرانیله اوکا بلکه عدویانه ، کیندارانه یاره‌لی برجنوار نکاهیله باقه‌رق ، کوردی . صکره اونی برآن اول مزارده کورمك استعجالیله تدقیقه کلن اوغلنك قارشوسنده حدتندن او صولوق چهره قیزاریبور ، بر شی سویله‌مك ایسته‌یوب موفق اوله‌میان دوداقلر برعشهٔ حدتله تیتره‌یور ؛ او کوزلردن آتش چیقیور ؛ صکره او تازه قادین ، بوپدرینك کاملاً اولمسنه منتظر اوغل ، بوحدت عاجزه‌نك ، بوتهور بی قدرتك قارشوسنده کولیورلر ، آلای ایدییورلر ، کویا « ینه قودوردی !.. » دییورلر ... احمد جمیل بوتون بوتفرعاتی

ذهناً ترتیب وایجاد ایتدکجه دوداقلرینه بر حس نفرت نقراتی کبی « آح ! . . . ملوث مخلوق ! . . . » جمله‌سی کلیوردی .

والده‌سنك یالکز صوك سوزینه جواب ویردی :

— اوت ، اقبالی نه یاپه‌جغز ؟

او وقت صبیحه خانم اوطوردی ؛ بر شی یاپامامقدن ، قیزك بدبختلغنه قارشو عاجز اولمقدن متولد بر اضطراب نومیدانه ایله اللرینی قاووشدیردی ؛ پارمقلری بربرینه کیریپور ، کوزلرینی مددجویانه احمد جمیله باقیوردی .

بویله برمدت ، بوزواللی والده قاریولهنك یانندهکی صندالیده ، احمد جمیل قارشوسنده مندرك کنارینه اوطوره‌رق ؛ مومك صاری ، تیترك ، خفیف ضیاسی آراسنده یکدیکرینك طونوق ، نیم مظلم کورینن چهره‌لرینه باقیشه‌رق ، طوردیلر ؛ انسانلرك بعض دورهٔ فوران حسیاتی واردرکه کوچك بردقیقهٔ استحضار ایله باشلار ، بودقیقه‌ده کوزلر یکدیکرینی استفسار ایدییور کبی طورور ، « آغلایه‌لم می ؟ » سؤالیله باقیشیر ؛ بو دقیقه اوزون بر عصر قدر خاطره‌لرله مالیدر ، بو بر دقیقه‌ده بوتون یاره‌لر — هنوز تازه ودمریز . . . هر بری بر بشقه خاطره‌نك برکانچهٔ سوزانی — انکشاف ایدر ، قلبك بیکلرجه نقطه‌لرندن برر انین اضطراب ایله بیکلرجه منفذ آچیلیر ؛ درلو شکسته امیدلر ، زهر آلود یأسلر ، ماتمکیر خیالار ، بوتون حیاتك اوهدایای کریه‌داری — بر قبرستانك بزمکاه ارواحی کبی — فریادلریله ، کریه‌لریله سورونه سورونه بولوشورلر ؛ برمجموعهٔ غریوو ماتم . . . یالکز کوچك بر دقیقه : او وقت کوزلر قاپانیر ، کویا شو محشر آلام اوزرینه دوشمش بلوطلرله محمول بر سما . . . آرتق آغلامق زمانی کلمشدر .

شمدی بو والده ایچریده یأسندن قیورانان قیزی ایچون شورادهٔ آرتق ضبط نفس ایتمیور ، روحنك بوتون هوس زخمداریسیله کوز یاشلرینی صالیوریبیوردی ؛ احمد جمیل دوداقلرینی صیقیور ، والده‌سنی کورمه‌مك ایچون یره باقیوردی ؛ نهایت صبیحه خانم سویله‌مکه باشلادی ؛ برنجی دفعه اوله‌رق یورکنی بوشالتمق ؛ بوتون حس ایتدکلرینی اورایه ، اورته‌یه دوکیورمك ایسته‌یوردی . اوزمانه قدر کندیسنی آلداتمق ایسته‌مش ، قیزینی بختیار ظن ایتمك ایچون جبر نفس ایتمش ایدی . . . انسان امللرینی تکذیب ایدن شیلری حسن توجیهه چالیشه‌رق کندیسنی دائما سوکیلی امللرایچنده اویالامقده کچیکیر ؛ دامادینك علیهنه شهادت ایدن وقوعاتی هپ ذهناً تأویلات مساعده ایله تلقی ایتمش ، فنا کوردکلرینی ابی کورمك ایچون اوغراشمش ایدی ؛ فقط آرتق ممکن دکلدی . . .

شمدی هپسنی سویله‌یوردی . اونی تاابلك کوننـدن بری سومه‌مش ایدی ؛

اونده تعیین اولنه‌ماز بر شی طویمش ، « بو آدم قیزیمی مسعود ایتمه‌جك » دیمش ایدی ؛ اوکوچکلکلر ، بیاغیلقلر ، بعض انسانلرك کسوهٔ معنویه‌سی کبی بوتون وجودلری اطرافنده طیران ایدن هوای خساست ... اونی تا ایلك کونندن بری طویمش ایدی . او ؛ یاته‌جق بر یتاق ، اوطوره‌جق برسفره ، اثوابلرینی‌سوپوره‌جك بر مخلوق بولمق ، بونلری‌ده ممکن مرتبه اوجوز صاتون آلمش اولمق ایچون اولمش ایدی ... هرکون کچدکجه بر خویسزلغنه ، بر قابالغنه تصادف اولنیوردی : ایی اوتو - نمه‌مش بر یاقه‌لق ، کوملکنده اونولمتمش بردوکمه اقبالی اغلاتمق ایچون کفایت ایدن سببلردی ؛ دها صکره‌لری اوك خدمتنده قصور بولمق ، یمك بکنمه‌مك ، قهوه‌یه اعتراض ایتمك ... برآی ایچنده بوتون بونلر میدانه چیقمش ایدی . صکره اقبالی طوغریدن طوغریه هدف تحقیر ایتمکه باشلامش ؛ صاچنك اورکوسنه ، کوملکنك بچمنه ، چارشفنك رنکنه اعتراض کندیسی ایچون بر سوس ایدنمش ایدی ؛ ایکیده برده « بیله‌میورسك ، باری سوقاقده کوردیکك خانمله دقت ایت » دیردی ؛ اویله کولشلری ، باقشلری واردی که دائما « بن سزك فوقکزده‌یم ، سزك آرا کزه دوشمکله نه قدر تنزل ایتمش اولیورم » دیمك ایستردی ؛ یواش یواش اقبال اونك یانده خطاسنی ، دونیتی عفو ایتدیرمك ایسته‌ین بر زوالللی حکمنه کچمش ایدی ؛ آرتق لاقردی سویلرکن شاشیرییور ، یانده برحرکت ایتمکدن صیقیلیور ، طیاق یمش کدیلر کبی بوزولیوردی ... بر حکایه نقل ایتمکه کلمزدی ؛ تصحیح واعتراض ایچون اودائما قبا قهقهه‌سیله سوزه قاریشیر ، حکایه‌یی یارم براقیردی ... هرشی حفنده هپسندن زیاده صاحب معلومات اولدیغنه قناعتی واردی ، کندیسنه وحشی بر مملکته دوشمش برمتمدن یوکسکلکنی ویررردی . احمد جمیل بیله اونك یانده بر شیدن بحثه جسارت ایده‌مز اولمش ایدی ، بر کره ادبیاتدن بحث ایتمك ایسته‌مش ایدی ، وهبی بك فیش کیجه‌لری شهزاده باشی قرائتخانه‌سنده ساز طاقنده دیکلیه دیکلیه ازبرله‌دیکی غزللردن مرکب سرمایه‌سیله بحثه اشتراك ایتمش ؛ احمد جمیلی « زوالللی چوجق ! دها عقلی ایرمه‌یوز ! » دیمك ایسته‌ین ، آجیور کبی باقان کوزلریله سکوته مجبور ایتمش ایدی ؛ اوك ایچنده یالکز او واردی ، اوته‌کیلر بوتون بر آلای زیوف !...

صبیحه خانم بوقصورلره اولا اهمیت ویرمه‌یوردی :

— ارککلرك یوزده اللیسنده کوریلن شیلر ... دییوردی ، فقط دها صکره ؟...

شمدی صبیحه خانم اوغلنه باقیور ، اونك یانده دها صکره‌سندن بحث ایتمکه جسارت ایده‌میوردی ؛ فقط آرتق او قدر ایلریله‌مش ایدی که توقف ایتمك ممکن اولمادی .

— دها صکره سحر مسئله‌سی باشلادی ، دییوردی ؛ بو مسئله‌نك اسمنی ویردکدن صکره بوتون تفرعاتنی نقل ایتمك ایچون قوت بولدی ، بوتون بیلدکلرینی ، حس ایتدکلرینی اوغلنه سویله‌دی ؛ احمد جمیل برشیئك موجودیتی ذاتاً حس ایدییور ، فقط تفصیلات وادله نظر دقتندن قاچیوردی ، یالکز شو صوك تصادفه قدر ...

صبیحه خانم :

— اوح ، دها اوکا کلنجه‌یه قدر ، دییوردی ، سحر اولا « بن اوطوره‌میه‌جغم » دییه باشلامش ایدی ؛ برکون چارشفنی کیمش ، آغلایه‌رق ، الی قاپونك زنبرکنده ، نه طیشاری‌یه چیقمغه‌نه‌ده چارشفنی چیقارمغه جسارت ایده‌میه‌رك ، ساعتلرله اوراده طورمش ؛ اغزندن برکله النه‌مامش ایدی . نهایت بر صباح صبیحه خانم سحرك وهبی بکی مطبخدن ایته‌رك چیقاردیغنی ، ارقه‌سندن قاپویی سورمه‌لدیکنی کورمش ؛ او وقت سحری استنطاق ایتمش ایدی . سحر‌ینه برشی سویله‌میور ، فقط یالکز آغلایوردی ؛ صبیحه خانمه ذاتاً اوکرنمك ایسته‌دیکی شیئی شو کوز یاشلری اکلاتما‌یورمیدی ؟ . . . بوندن صکره وهبی بك اوتانمق ، دها ایلری‌یه کیتمه‌مك لازم کلیرکن ...

آرتق صبیحه خانم تفصیلاتی بیتره‌میور ، « برکون ... » دییه باشلادیغی خاطره‌لره نهایت ویره‌میوردی . بوتون بو وقوعات آراسنده سحرك سکوت مصرانه‌سی ، اقبالك هیئت حزینهٔ تحملی ...

صبیحه خانم سحرك کیمسه‌یه برشی سویله‌مك ایسته‌مه‌دیکی حالده اقباله افشای حقیقت ایتدیکندن امین ایدی ؛ بر وقتدن بری اقبالله سحر آراسنده یکدیکرینی هرکسدن زیاده اکلایانلره مخصوص بر خصوصیت ، سردارانه برمناسبت واردی . حال‌بوکه اقبال ؟... اوکا نه وقت « اقبال نه‌یك وار ؟ » دیندکجه او دائما بر سحابپارهٔ کریه ایله مستور طوران کوزلرینی حیرتله قالدیرر ، « نمی ؟ » ، دیر ، صکره یورغون کیرپیکلرینی ایندیره‌رك دوداقلری اراسندن برانین احتضار کبی بوغوق ، درونی سسیله علاوه ایدردی : — هیچ ! . . . بالعکس قوجه‌سنه عطف اولنه‌بیله‌جك بوتون قصورلری اورتمکه چالیشیور ، اونی والده‌سنه ایی کوسترمك ایچون یلانلر ایجاد ایدییوردی . صبیحه خانم ینه : « برکون ... » دیه باشلادی :

— برکون نه اولورسه اولسون اونی سویلتمك ایچون قرار ویردم ، « سحرك ینه نه‌سی وار ؟ بوقیزه برشی اولیور ؟ » دیدم ... اقبالك بکزی آتدی ، بوسؤاله بردن‌بره جواب ویره‌مه‌دی ، صانکه بونك جوابی کندیسنك برتهمتی میدانه چیقاره‌جقمش کبی شاشیردی ، — دیمك که ...

صبیحه خانم بوندن بر نتیجه چیقاریوردی ، « دیمك که اقبال بیلیور ، فقط

صاقلامق ایسته‌یور » دییوردی . اوکوندن صکره خسته‌لغنی بیلمه‌ین بریسندن حقیقتی سویله‌میه‌رك استکناه مرض ایتمك ایسته‌ین احتیاطکار بر طبیب کبی بو والده بدبخت قیزینك هرحالنی ، هرسوزینی تعقیب ایتمش ؛ اوندن خسته‌لغنك بر پارچه‌سنی قوپارمغه چالیشمش ایدی ؛ فقط اقبال دائما محزون ، دائما ساکت ، اوك ایچنده برظل صامت تحمل شکلنده تخته‌لره باصمقدن قورقه‌رق ، والده‌سیله قرداشنه صوقولمقدن اورکه‌رك طولاشیوردی .

صبیحه خانم :

— نهایت ، دییوردی ، نهایت باباسنك خسته‌لغیله مطبعه مسئله‌سی چیقدی ... دقت ایتدکمی ؟ او مسئله چیقار چیقماز نصل دکیشدی ، هرکسه التفات زیاده‌لشدی ، بالخاصه سکا قارشو برمحبت کوسترردی ، اسکی خستدن اثر قالمادی ، مصرفی اوستنه آلدی ، بوتون حرکتلرنده بر بشقه‌لق کوروندی ... سبب ؟

شمدی بوصوك سؤال ایله اوغلنك کوزلرینه باقیور ، اونی سویلتمك ایچون اصرار ایده‌رك « سبب ؟ » دییه تکرار ایدییوردی .

احمد جمیل آننه‌سنك قارشوسنده او سویله‌دکجه بعضاً مومك ضیای خفیف رفاصیله تیتره‌یه رك دیوارلرك اوزرندن قاچیشیور ؛ تااورادہ ، درلو منور رؤیالرینك سمای انجلاسنه ، اوکوچك یتاغك بیاضلقلری اراسنه صوقولیور کورونن کولکه‌لره طاله‌رق ؛ بعضاً تابوغازنده برعقدهٔ کریه ایله کوزلرینی سوزه‌رك اسکملەنك اوزرنده اره صره طالغه‌لانیور ، برشکل موهوم متنفس کبی شیشیور ؛ قاباریور ، کاملاً اوچویور کورونن ؛ دها صکره بردن بنه طوپلانه‌رق کوچولن ، ضعیفله‌شن ؛ آغلامش کوزلریله ، صولمش چهره‌سیله ، بوتون هیئت مأیوسانه‌سیله طوران آننه‌سنه باقیوردی .

تاشو محاوره‌نك بدایتندن بری او اننه‌سنك سویلدکلرینی اوزاقدن ، برقومشو اوندن کلن نوحات ماتم کبی پارچه پارچه دیکله‌یور ؛ کولکه‌لرك اهتزازاتنه ، والده‌سنك وجودندن یوکسلن ظل خیاله طاله‌رق ذهنا دوشونیوردی ؛ « برکون ... » مقدمه‌سیله باشلانان اوبی نهایه وقوعات کندیسنك دوشونجه‌لریله قاریشیور ، بولانمغه باشلایان ذهننك ایچنده برتلاطم حصوله کلیور ، اره صره بلوطلرله محمول بر سماده کیزلی برکونشدن فرجه‌یاب فرار اوله‌رق قوشوشان ضیا پارچه‌لری کبی ذهننك تلاطم سحابی اوزرندن برفکر آواره کچیور ، تادرینلرده برلمعهٔ خاطره اویانیور ، صکره بنه بوتون بوشیلر کویا دماغنك کونشی سونیوره‌مشجه - سنه ظلمتلره بوغولیور ؛ اووقت ایشیتد - کلرینی اکلامامغه ، دوشونمك ایسته‌دکلرینی طوپلایه‌مامغه باشلایور ؛ شقاقلرینك اراسنده بر قاصرغه دونه‌رك بوتون بوکوچك

تلاطمکاه ایچنده بولدقلرینی چویریبور ؛ غیر قابل مقاومت بردورانك محکوم جاذبه‌سی ایده‌رك چکیور ، قوپاریبور ، دوندیریبور ، قیویریبور ؛ دها صکره بو مجادله‌لك کندیسی‌ده بیتوان متاعبی قاله‌رق بوقاصرغه بوتون او انقاض افکاری قیریلمش ، پارچه‌لانمش ، پاره‌لانمش صالیوریبور ، یرلره سریویر - یوردی . « برکون... » ، احمد جمیل بنه سیلکنه‌رك دیکله‌مك ایستر ، برمدت حکایه‌یی تعقیبه موفق اولوردی ؛ فقط بر آرالق والده‌سنك بر سوزی کیدر ، ذهننك ایچندن بر خاطره‌یی طیرمالایه‌رق اویاندیرردی . « آه ! اوت ، برکون ... » ، اوده تخطر ایدییوردی ...

— خاطریکه کلیورمی ؟ برکون اقبالی اختیارك اوینه کوندرمش ایدك ، اوکیجه اوراده قالمش ایدی . . . ایلك اوکجه هر کیدیشنده کوزلجه عودت ایتدیکی حالده اوکون خسته کبی کلمشدی ... ایشته او کیدیش صوك کیدیش اولدی ، اوندن صکره اقبالی اورایه کوندرمك قابل اوله‌مادی ، بن اصرار ایتدکجه « اختیار ممنون اوله‌یور ، کیتدیکمزی ایسته‌میور ، بکك باباسیدر ، نه ایسترسه یاپسون ، فقط بن کیده‌م » دییور ، سبب ؟ ...

صبیحه خانم بنه اونکاه استفساریله اوغلنه باقیور ، اونی سویلتمك ایچون اصرار ایده‌رك علاوه ایدییوردی : — سبب ؟...

احمد جمیل : — آه ! ملوث مخلوق ! دییوردی . آیاغه قالقدی ، انسانك یانینه قدر کیتدی ، یانی باشنده دیز چوکدی ؛ شیمدی صبیحه خانمك کوزلری بنه بر احتلاج شدید ایله قاپانیور ، پریشان یاشلر کیرپیکلرینك اوجنده بنه طولاشمغه باشلا - یوردی : — یکی ، انسان ، اقبالی نه یاپه‌جغز؟.. دیدی .

بوسؤال اوزرینه ایکیسی‌ده سکوت ایتدیلر ؛ شو نقطه‌ده بوایکی قلب بوتون آجیلریله کویا یکدیکرینه صارلمشلردی ، ایکیسنده‌ده عین احتیاج تدبیر: « نه یاپه‌جغز؟» دییوردی .

صبیحه خانم نهایت کوزلرینی قالدیردی ، اللرینی اوغلنك اوموزلرینه قویدی ، خسته‌دن قطع امید ایدن برنظر یأس عمیق ایله باقدی ، « هیچ ! . » دیدی ...

هیچ !.. هیچ !.. صحیح ؟ اقبالی اونچهٔ قهر یأسدن قورتارمق ایچون هیچ بر واسطه‌می یوق ؟ ... احمد جمیل بوکا اینانه‌میور ، قرداشنی اولدیرن اومصیبتك فقدان چارهٔ رفعنه قناعت ایده‌میور ، شمدی کنارلری یانان کوزلریله آننه‌سنه باقیوردی . هیچ ، اویله‌می ؟ دیمك اقبالی قورتارمق ایچون بر شی یاپه‌میه‌جقلر ؛ اونی بویله ایچریده ، اوطه‌لرك اغوش تنهائیسنه التجا ایده‌رك ، اغلامقده ، یأسدن قیورانمقده بردوام براقه‌جقلر ، اویله‌می ؟...

صبیحه خانمك کوزلری آرتق قورو

ایدی ، درین ، ثابت ، نومید برنظرله احمد جمیله باقیوردی ؛ شمدی خاطرندن برچاره ، یالکز برچاره کچیوردی ؛ احمدجمیل‌ده اونی دوشونیوردی ؛ او چاره‌نك اسمنی سویله ـ مکسزین بر مناقلهٔ مقناطیسیهٔ افکار ایله ایکیسی‌ده عینی دوشونجه ایله مشغول اولدقلرینی آکلادیلر ، صکره احمد جمیل دوداقلرینك آراسندن « اولدیرمکله مساوی » دیدی ، بونك برچارهٔ نجات اولدیغنه قناعتی واردی ، ذهناً « بشقه بر تدبیر ، اونی بوسبوتون قورتاره‌جق بشقه بردوا بولمالی » دییوردی ...

* * *

احمد جمیل اوطه‌سنده یالکز قالدیغی وقت آیاقلرینك آلتنده بردنیا پارچه‌لانمش کبی همشیره‌سنك انقاض حیات شکسته‌سی قارشوسنده‌چاره‌سزلکدن ، برشی یاپه‌مامقدن متولد برفتور عمیق ایله یتاغنك کناریته اوطوردی ؛ اوراده ، غیر متحرك ، قوللری صارقمش ، کوزلری بوش برنظرله اوطه‌نك مبهم برکوشه‌سنه دیکیلمش طوردی .

شمدی بو ازدواجی دوشونیور ، بوتون تفصیلات ماسبقی اجمال ایدییور ؛ بو ازدواجك نصل وجوده کلدیکنی ، بونتیجه‌نك نه یولده اسباب ایله تولد ایتدیکنی تحلیل ایدییور ؛ بونده برمسئولیت موجود ایسه اونك کیمه عائدیتی لازم کله‌جکنی بولمق ایسته‌یوردی ...

او زمان پك بی‌قید طاورانمامشمی ایدی ؟ همشیره‌سنه انتخاب اولنه‌جق رفیق حیاتی تماماً اوکرنمك ، طانیمق ایچون بر احتیاطده بولنمشمی ایدی ؟ مطبعه‌ده ایکی سیغاره دومانی آره‌سنده احمد شوقی افندینك فکرنده طوغیورن بو مسئلهٔ ازدواجك اوبر ایکی هفته‌لق تاریخ مقدماتی بوتون احتیاطسزلقلریله ، قیدسزلکلریله خاطرینه کلیور ؛ مطبعه‌ده بر یازیخانه‌نك کنارنده کیمسه‌نك ایشیتمه‌سندن احترازاً ایکی اوچ دقیقه سورن محاوره‌جکلرله همان بیتریورلمش اولان بوازدواج ایشته بوکون شو نتیجه‌یی ویرمش ایدی ... « احمد شوقی افندی ... بدلانك بری ! » دییوردی ؛ صکره بردن قلبنی برشی ، یاقیجی برشی بورقدی ؛ احمد شوقی افندینك زوزکجه معنیدار بر وضعیتله « مطبعه اختیارکدر » دیدیکی خاطرینه کلدی . احمد جمیل بوفکری ذهنندن دفع ایتمك ، اونی دوشونمه‌مك ، اداره مأمورینك یووارلاق هیئتیله او صیریتقان یوزینی کورمه‌مك ایچون جبر نفس ایتدی ؛ فقط شمدی اوفکر مسلط اولمش ، اورادن چیقمامق ایستیور ، « بومسئولیت‌سکا عائد » دییوردی . احمد جمیل برخصم موهوم ایله مجادله ایدرجه‌سنه بوفکرله جنکلشیوردی ، « بن او مسئله‌ده مطبعه‌یی دوشوندمی ؟ بالعکس اونك ایچون بر صوغوقلق طویما ـ دمی ؟ احمد شوقی افندی اوندن بحث ایدنجه حتی قلباً حدت ایتمه‌دمی ؟ » دییوردی ، فقط اوفکر مسلط ذهننده شمدی اداره

مأمورینك سیمای تراشیدهٔ متمسخربنه تمثل ایده‌رك برصورت آلیور، کنیش برخندهٔ استهزای شبه‌دار ایله دیشلرینی کوسترهرك صیریتیور، قودورتجی بر نظر رموز کار ایله باقه‌رق: « عجبا ؟.. صحیحمی ؟.. امینمیسك ؟... » دییوردی.

بو فکر مسلطه مجادلهٔ درونیسندن احمد جمیل مغلوب، مقهور چیقدی؛ بو ازدواجده کندیسنه بویوك برحصهٔ مسئولیت ترتب ایدییوردی، بو حقیقت قابل انکار دکلدی. احمد جمیل کندی کندیسنه ویردیکی بوحکم دهاشك آلتنده ازیلیوردی؛ برنقصانیٔ تنور ایچنده اشکال مبهمه‌کبی کورونن کوچك کتاب حجره‌لرینه، دیوارده ملولانه صاللانان خریطه‌یه، یازیخانه‌سنك اوستنده مکتب ارقداشلرینك، — هیهات! اومسعود حیات مکتب دوستلرینك — بر یلپازه تشکیل ایدن رسملرینه کویا « بنی سزده مسئولمی تلقی ایدییورسکز ؟ بنی سزده محکومی ایدییورسکز ؟ » سؤال استمدادکارانه‌سیله باقدی؛ افراطه، هر شیئه مزج ایلدیکی مافوق الحقیقته شو دقیقه‌ده هر وقتدن زیاده مغلوب ایدی؛ آرتق کندیسنه صفت محکومیتله باقمغه نفسنی مجبور ایتدکدن صکره عادتا علیهنه خدمت ایده‌جك بوتون تفصیلاتی تزیین وتقویه‌یه اوزندی، شمدی کندیسنه قارشو خصمانه تدقیق مسئله ایدییور، مسئولیتی کاملاً یوکلنمك ایچون سببلر بولیور، « سنسك، بوتون سبب سنسك ... » دییور؛ هنوز قلبنده خفیف برصدای مدافعه ایله تبریه‌یه چالیشان حسی ذهناً تکرار ایتدیکی بونقرات ایله تماماً اسکاته اوغراشیوردی. بر آرالق بوحکمه دها زیاده قوت ویرمك ایچون « حتی ... » دیدی.

همشیره‌سنك بربیانجی به‌کسب ارتباطندن حس ایتدیکی قسقانجلغك، اوهفته‌لرجه سورن وهیچ بروقت تمامیله زائل اولهمیان اذای درونك براز انطفاپذیر اولمسندن صکره برمطبعه صاحبی اولمق احتمالنی کسب قوت ایتمش کوره‌رك قلبنده انکشاف ایدن ازهار خولیا تماماً خاطرینه کلدی، مطبعه‌ده یالکز قالدیغی کیجه‌لر ناکهان بر مسوده‌نك اورتهسنده قالیوره‌رك دوشونجه‌لرینه‌بر زمزمهٔ ساکته‌ایله دمکیر اولان اویالکزلغك آراسنده شو مطبعه‌ده برکون هر زمانکی موقعندن بشقه برموقع طوتهجغنی دوشو- نمه‌مشمی ایدی ؟... دها صکره اختیارك مصابیتی اوزرینه اولا الك ابی حسلری اویانمش ایدی؛ اختیاره آجیمش، انشته‌سی ایچون طویمقدن خالی قاله‌مدیغی حس نفرته براز دها وسعت ویرمش، حسین‌بها افندینك چکیلمه‌سنه نظر ناخشنودی ایله باقمش، علی شکیبك محرراتکه وداع ایده‌رك بر دکا- نجیلغه تنزلی برفجیعه حکمنده تلقی ایتمش ایکن ناقابلیتك درینلکلرنده، خفی کوشه‌لرنده بوتون بوشیلرك آلتندن برشکوفهٔ امل چیقه‌جغنه اعتماداً کیزلی کیزلی کولومسر

برامید مختفی دکلی ایدی ؟ دیمك اوکوزل حسلر ، اونلر هپسی یالان ، هپسی ساخته ایدی ... یواش یواش اوخندهٔ امید کوچك بر نور میال انحساف شکلنده پارلارکن کیتدکجه اتساع ایتمش ، بلوطلردن صیریلان برمهر نوروز کبی شعشعهٔ انجلاسیله بوتون او سحائب مظلمهٔ حسیاتی طاغیتهرق قلبنی امواج انوارینه بوغمش ایدی . شمدی ارتق احمد جمیل صاقلایهمیور ، کندیسنه عادتا ـ امال منفعتجویانهسنه برجوق حسیات کزیدهٔ انسانیتی فدا ایتمش ـ بر کوتو مخلوق نظر متنفریله باقیوردی ...

طوغرولدی ، برعذاب مدهش بوغازینی صیقیور ، باشنی برمنکنه ایچنده پارچهلایوردی ، براز هوا المق ایستهدی ، قراکلقده قالیرسه دها ایی دوشونهجکنی ، ظلمتدن ترشح ایدن بر آرامش وهم عدمله براز مستریح اولهجغنی تخمین ایدهرك مومی سوندیردی ، اوطهسنك پنجرهسنی آچدی ، کیجهنك رنك منجمد سیاهی ایچنده برر کتلهٔ متحشدهٔ ظلام شکلنده دها سیاه ، دها کثیف کورونن قومشو اولره ، یاقین دیوارلره باقدی ، شمدی بوسیاهلقلری یوتمق ، بر نفس رطیب مقبرکبی سیماسنه بارد ، منجمد ، ممازده دوداقلرله رعشهبخش بوسهلر قوندیران بورنك بیحیاتی کاسه کاسه بر نوشابهٔ تسلیتساز عدم کبی قانهقانه ایچمك ایستهدی ، جکرلری ، کویا نفس حار سموم ایله یانان جکرلری بوکوتر ظلامدن برحظ باران حس ایدییوردی ....

« شمدی نهیاپمالی ؟ » دییوردی ، یارین بنه براجیر صفت ذلیلانه سیله اومطبعهیه کیدهجك ، اوآدم ایچون چالیشهجق ، هیچ برشیئه واقف دکل ایمشجهسنه اوکا کولمك ایچون جبر نفس ایدهجك دکلمی؟...

« لکن مطبعهده بلکه اونك قدر بنمده حقم وار » دیمك ایستهدی ، بوفکرله قوت بولمغه چالیشیوردی ، فقط هیهات ! آرتق حقیقتی تزیین ایدهمیور ، کوزینك اوکنده تماماً تجلی یه باشلایان ذلت موقعنك اوزرینه برسترهٔ شعر منور چکمیوردی .

بوراده ، پنجرهنك کنارنده ، کوزلرینی بوظلمتلرله طولدیرهرق ، بیپایان بر عمق سیاه شکلنده امتداد ایدن بوفضای اسودك سینهسندن چیقان سکوته بکزر اوغولتیی دیکلیهرك ، اوتهدهبریده بوزمین صاف ظلمت ایچنده برر صاری لکه شکلنده پارلدایان منور پنجرهلردن ، برقاچ محتجب ضیا پارچهلرندن فك نظره چالیشهرق ، آرتق کوزلرینك اوکنده دهاش ، وسیع بر اوچورومك منفذ قعر نایاب خشیتی آچهرق کندیسنی یوتمغه مهیا اولدیغنی کوریيوردی .

او وقت بعض قورقنج ، کابوسلرله محمول رؤیالر آراسنده بربوشلق ایچنه دوشویورمش ، بیتمز توکنمز برسقوط بیانصافانه ایله یتیشلمز بولنماز بردرینلکه اینیورمش کبی ایچنده برشی طویدی ، مطبعهده آرتق

ساعات مساعیسنه برامل روحپرورك اشتراك ایده‌میه‌جکنه ، بالعکس اوراده کندیسنی نفرت ایتدیکی برآدمك اسیری صفتنده کورمکدن منع نفس ایتمك ممکن اوله‌میه‌جغنه امین ایدی . بونتیجه‌یی تا ایلك کوننده‌ن بری مجهول برحس کندیسنه خبر ویرمکدن خالی قالمادیغی حالده اوکیتمش ، عائله‌سنك ثروت یکانه‌سنی اوملوث مطبعه‌نك دیشلرینه آتیویرمش ایدی . شیمدی خطاسنك اهمیتی برفکر افراطپروری ایله ذهننده بویویور ، برجنایت دهشتی آیوردی...

بوندن صکره نه‌یاپه‌جق ؟

براز اول همشیره‌سنك چارهٔ دفع مصیبتی آرارکن بر حکم اعدام سقوط باردیله دوشن کله صویه دوشن برطاش پارچه‌سی کبی آغر آغر ، کذرکاهی یاره‌رق ، غیر قابل رجعت بر سقوط ایله قلبنك الك درین نقطه‌لرینه قدر ، درلو امللری ازه‌رك ، خولیالری پارچه‌له‌یه‌رق اینیوردی: هیچ!...

اوت ، هیچ ، بوندن صکره هپسنه وداع ایتمك ، بر آرالق بخار سکر شعر ایله بولانان کوزلرینك اوکنده ترفعنی کوردیکی کاشانهٔ املك شمدی کنار انقاض خاکسانه اوطوروب اوزون برنظر حرمان ایله ماتمنی طوتمق لازم کلیوردی ...

یا لامعه ؟... یا اثری ؟..

اوزمان کویا قلبنده بر قوت خفیه بر خواب کراندن سیلکنه‌رك اویاندی ، بوایکی خاطره بردن طمارلرینك ایچنده بر سیالهٔ آتش طوتوشدیردی ، شمدی کوزلری اوتده بریده بر زمین سیاه اوزرینه سرپیلیویرمش صاری لأل خنده شکلنده ایشیلدایان نجومه باقیور ، بونلرك اراسندن شاهد خولیایی برابر تابان کبی کوریوردی.

اوت ، لامعه ایله اثری ... اوزمان اللرینی اوزاندی ؛ قراکلقده ، منه‌رك اوزرنده برادای ملول ومحتضر ایله سریلن اودفترجکی ، او انیس امالی آراشدیردی ؛ اونی یاره‌سی باغلانه‌جق ، قیریق قنادی صاریله‌جق مجروح برکوکرجین کبی اوقشایه‌جی ، اوپوجی بر الله طوتدی ؛ قراکلقده یازیلری کورمیه‌رك یاپراقلری چویردی ؛ صوك صحیفه اوله‌جغنی تخمین ایتدیکی یاپراغه قدر کلدی ، اوراده اوایکی کله‌یی ، او بش صفری بروهم رؤیتله تکرار کوردی ... لامعه !.. شمدی اونك خاطره‌سیله بوتون متانت طبعی ، بوتون عزم مساعیسی جانلاندی ؛ شوراده ـ النده بودفتر شعر ، قلبنده کثیف برظلمت حسیات ایچنده یالکز برفرامید ـ قارشوسنده بی‌پایان بر فضای عدم شکلنده امتداد ایدوب کیدن شوسمای سیاهی استشهاد ایده‌رك لامعه‌یه مالك اولمق ایچون کندی کندیسنه یمین ایتدی ...

بودقیقه‌ده احمد جمیل ارتق تماماً اتخاذ قرار ایتمش ایدی . نه‌اولورسه اولسون ، مادام که موفقیت حیاتی اونکله قائم ، بو مطبعه‌یه تملك ایتمك ایچون صبر ایده‌جك ؛ بوتون اوهام حسیاتنه غلبه ایده‌رك یارین

بنه مطبعه‌یه کیده‌جك ، بنه چالیشه‌جق ، اوغراشه‌جق ، هر شیئه تحمل ایده‌جك ، تاکه ...

* * *

احمد جمیل ارتق یتاغنه کیرمك ایچون عجله ایدییور ، بو صوك قرار اوزرینه اویومق ایسته‌یوردی ... ایکی الیله دفتری دوداقلرینه قدر چکدی ، کوزلرینی قپادی ، اوغیر مرئی کلمه‌جکلرله صفرلری اوزون بر بوسه ایله اوپدی ... بولیل مظلمك سینهٔ هول انکیزندن برنفس چیقدی ، احمد جمیلك شوبوسهٔ عشقنی برموجهٔ سیاه ایچنده تسعید ایتدی ...

احمد جمیل اکثریا چوق دوشونجه‌لی زمانلری تعقیب ایدن درین اویقولردن بریله اویودقدن صکره صباحلین کندیسنی تماماً اعادهٔ سکون دم ایتمش بولدی . الك اول اقبالی دوشوندی ، « شبه‌سز ، کیجه‌کی طغیان اعصاب کچمش اوله‌جق » دییوردی ، اقشام همشیره‌سنه اعادهٔ سعادت ایده‌بیلمك ایچون هیچ بر امکان تصور ایده‌مزکن بو صباح بلکه شو ایکی قلبی یکدیکرینه تقریب ایده‌بیلمك ممکن اوله‌جغنی دوشونیوردی ؛ اقبالی بوصباح دها ساکن برنظرله تدقیق ایتمك ، احتمال براز سویلتمك ایچون قرار ویرمش ایدی . همشیره‌سنه « سن شونقطه‌دن مجروحسك » دیمکسزین ، اونك نوع بدبختیسنی تعیین ایتمکسزین تداوی ایتمك ایسته‌یوردی ... خسته‌نك پیش نظرنده میدانه چیقاریلیورن امراض قدر تداویسی مشکل شی اولمیه‌جغنی بیلیردی .

انسانلر تأثیرات محیطه‌نك نه قدر اسیریدرلر ! مظلم برکیجه‌نك شوصباح منوری بوتون بقایای ملالنی ، بوتون تاقینات یأسنی سیلمش ایدی ؛ شیمدی پرده‌نك آچیق قالمش برکنارندن خفیف برکونش طالغه‌سی کیره‌رك احمد جمیلك قاریوله‌سنك کنارینه قدر برستون مائل متلاطم شکلنده دوشیور ؛ هوا وضیادن مرکب برشلاله کبی یوز بیکلرجه توز پارچه‌لرندن ، اینجه قیللردن ، اوبر اوطه‌نك طونوق هواسنده کوریله‌مین غیر قابل تعداد وتعیین ذره‌لردن مرکب شناورلریله ، رقاصه‌لریله طالغه‌لانیور ؛ بواوطه‌نك سکون صباحی ایچنده برلرزش مستئ حیات اویاندیریوردی . شمدی احمد جمیل یازیخانه‌سنك کوشه‌سنه ، بجاقلری صاللانه‌رق ، اوطورمش ، سیغاره‌سنك دومانلریله بو ستون متلاطمك اویونلرینی سیر ایدییوردی .

بعضاً اغیر طولوسی دومان پوسکوره‌رك ، بعضاً کوچك کوچك حمله‌لرله حلقه‌لر صالیوره‌رك ، اره صره بر مقره‌دن ایپلك بوشانیر کبی اینجه بر خط رقاص چیقاره‌رق بونلری سوزکون کوزلریله تعقیب ایدییوردی ؛ بوبلوطجقلر ، حلقه‌لر ، شریدلر اولا اوطه‌نك بی‌حیات کورونن هواسنده فرسز بربیاضلقله نقطهٔ توجهنی تعیین ایده‌میه‌رك متردانه صاللانیور ، صکره

اوستون منورك جاذبهٔ تلاطمی برحلقه‌نك كنارینه ایلیشیور ، صویه دوشمش بر اینجه كاغد كبی او دومان طبقه‌سنك اوزرندن پریشان بر طالغه كچیور ، كویا انسجه‌سی چوزولیور ، پارچه پارچه طاغیلیور ، دها صكره اوزرینه بر بلوط كولكه‌سی اصابت ایتمش برقار سطیحه‌سی شكلنده برطوتوقلق براقیور ، اووقت اویوز بیكلرجه شناورلرك ، رقاصه‌لرك هر آن متبدل رقص متموجنده دها سریع ، دها طربناك برفعالیت ، بربحران تازهٔ حیات اویانیوردی .

بویله بلوطلر حلقه‌لره قاریشه‌رق ، صكره اوزون بر شریدك ایچنده اوفق بر اهتزاز نفسله برقاصرغه شكلنده سوزولوب صاریله‌رق اوكونشك بوتون هوای محیطی بلع ایتمك ایسته‌ین تلاطمكاهنه طوغری چكیلوب كیدییورلردی ...

بواویون ، صباح كونشنك شو صحنهٔ سحر آمیزی ، شوزمین منور متلاطم ، او یوز بیكلرجه ذرانك رقص مستانه‌سی ، اوطه‌سنه بی‌نهایه برشلالهٔ نشوهٔ حیات ، جوشقون برستون آب شكلنده آقان بوتحفهٔ شمس صباح احمد جمیلده شمدی بر میل خوشبینی اویاندیریبور ، هرشیئ قابل تعمیر واحیاظن ایتدیرن برحس پیدا ایدییوردی ... ایری ، صویه دوشمش بر طاشلك كنار نقطهٔ سقوطنده بویویه بویویه آچیلمش بر دائره شكلنده ، واسع برخلقه‌نك اورته‌سندن كوچك ، ظریف ، سویملی بر چوجوق بیله‌زیكی چیرپینه‌رق كچركن احمد جمیل بوصباحكی میل اعصابنه كوره برفلسفه ایجاد ایده‌رك كندی كندیسنه « انسان بدبختلغنك ، بختیارلغنك موجدیدر . اقبال هر شیئی ایی طرفندن كوسترن برنقطهٔ نظره وضع نفس ایتسون ، مسعود اولور » دییور ، دها صكره « فقط اونی اونقطه‌یه كتیره بیلملی » مطالعهٔ لاحقه‌سنی علاوه ایدییوردی .

یازیخانه‌سنك كوشه‌سندن آتلادی ، قاپوسنی آچدی ، لاابالی بر سس طاقینه‌رق قاپوسندن باغیردی :

— آننه ، اقباله سویله‌ده بورایه كلسون .

طوغربدن طوغری‌یه اقبالی چاغرمغه جسارت ایده‌میوردی .

اقبال هنوز كندی اوطه‌سنده ایدی ، سسنی ایشیدنجه صفه‌یه چیقدی ، « بنیمی ایسته‌یورسكز ، اغا بك ؟ » دیدی ، اقبالك اغزنده دائما لطیف بر حجت محبت كبی چوجقلغه مخصوص ادای صاف ایله تكرر ایدن بو « اغا بك » خطابی بوصباح احمد جمیلك قلبنی روحپرور بر حرارت صفوتله تسخین ایتدی .

— اوطه‌مه كلیرمیسك ، اقبال ؟ بو صباح سكا ایش چیقدی . دیدی .

نه قدر زمان كچمش ایدی كه همشیره ایله برادر آراسنده بركوملك تعمیری یاخود نقصان بر دوكمه اكالی قبیلندن بر ایش چیقمامش ایدی . بلكه ازدواجندن بری

برنجی دفعه اولهرق قرداشنك برایشنی یاپمغه وسیلهیاب اولدیغنه سوینهرك اقبال « سپتمی آلهیم ، شیمدی کلیورم » دیدی .

بر دقیقه صکره النده سپتیله احمد جمیلك اوطهسنه کلدی . اونك تعمیر ایدیلهجك برچوق شیلری بریکمش ایدی ، اقبالی ممکن مرتبه یانندہ زیاده الیقویمق ایچون ایلیکلری بوزولمش کوملکلرینی ، آستاری سوکولمش جاکتنی ، کناری آیرلمش مندیلنی اوکنه دوکدی .

اولا اقبال بو دعوت ایله کیجه تاتمام قالان وقعه آراسنده برمناسبت اولهجغنه حکم ایتمش ، اونك سسنی ایشتدیکی زمان قلبی چارپمش ایدی . فقط بو محتاج تعمیر شیلر اوکنه بیغیلنجه مستریح اولدی .

احمد جمیل یازیخانهسنك اوزرنده سوروکلهنن برکتابی آلدی ، تامندرك اوتهکی اوجنه ، همشیرهسنك قارشوسنه اوطوردی ، فقط تصادفاً آچیوردیکی صحیفه چورلهیور ، بیتمهیوردی ... کوزلری کتابك اوزرندن قایهرق اقبالك صولوق چهرهسنه انعطاف ایدییوردی . بوصباح کنج قادینك سیمای حزینده مصائبه تحمل ایچون قرار ویرمش اولانلره مخصوص برسکون ملول واردی ، کیجه بر طغیان مدید ایله بوشانان کوز یاشلرندن صکره اعصابی کریلمش ، کوشه مش ، کوزلرینه برساکن طونوقلق کلمش ایدی . اوزرندن مدهش برفورطنه کچمش سما کبی چهرهسنده بر یورغونلق اثرندن بشقه برشی یوقدی . احمدجیل قرداشنی شو حال حزینیله پك کوزل ، برشعر ملال ایله کوزل بولدی ، انشتهسی ایچون « نصل اولیورده بوکا خیانت ایدییور » دییوردی .

بر آرالق « اقبال ... » دیدی ، اقبال کوزلرینی قالدیردی .

— نه قدر زمان اولیورکه سنکله شویله قارشو قارشویه بولنمادق .

کنج قادینك دوداقلرنده خفیف بر رنك تبسم اوچدی ، کوزلرینی ایندیردی . شمدی احمد جمیلی اویله ، یوزینه باقهرق دیکلهمك ایستهیوردی .

اوکسیك کسیك ، جسارت بولدقجه علاوه ایدهرك ، عین طرز لسانی تعقیب ایتدی :

— بر قیز اولندکدن صکره بوتون محبتنك قوجهسنه انحصار ایدهجکنی ذاتاً بیلیردم ... فقط اینانیرمیسك ، اقبال ؟ انشتهمه او قدر مربوطیتکه صوك درجه ممنون اولمقله برابر بزه براز ، کوچك بر حصهٔ محبت تفریق ایتمهیورسك ظن ایدییورم ... باق ، جواب ویرمهیورسك ، ایشکه کلیور ، دکلی ؟...

اقبال آجی برخنده ایله تکرار کوزلرینی قالدیردی ، شو دقیقهده ذهنندن کچن شیئی طالغین طالغین یوزینه دیکیلن بوکوزلر احمد جمیله کمال وضوح ایله تقریر ایدییوردی . اقبالك بودقیقهده ذهنندن شو سوزلر کچیوردی :

— نه دیمك ایسته‌دیککی اکلایورم ، اغا بك ... بومضحکه‌یه نه لزوم وار ؟ بکا یواش یواش برشی سویلتمك ایسته‌یورسك . سنی تأمین‌ایده‌رم‌که صوك نفسمی هیچ‌برشی سویله‌مه‌مکله ویرمك مزمندیم . بنی بختیار ایده‌بیلمك ایچون الکزده برواسطه یوق . بوکون حقیقت اولانجه دهشتیله تاقیلمك اوزرنده طوریبور . اونی قوپاروب چیقاره‌بیلمك ایچون هیچ بریکزك الکزده قوة کافیه یوق ...

احمد جمیل مجرای لسانی بردن تبدیله لزوم کوردی ، بونظر معنیدارك قارشوسنده دها زیاده محافظهٔ نقاب ایده‌میه‌جکنی اکلادی ، بودفعه تایانه صوقولدی :

— لطیفه ایدییورم ... دیدی ، دها صکره :

— اقبال ، مساعده ایدرسه‌ك سنی بر پارچه موأخذه ایده‌جکم .

اقبال حیرتله باقدی :

— اوت ، موأخذه ایده‌جکم . سن قوجه‌کی برقادینك سومه‌سی لازم کلدیکی کبی سومیورسك ، کیندارانه .... براز توقف ایده‌رك ، کوله‌رك علاوه ایتدی :

— حتی عاشقانه سوییورسك ...

اقبال کوزلرینی قالدیرمیه‌رق بومطالعه‌یی جرح ایتمك ایسته‌دی :

— اصل شیمدی لطیفه ایدییورسکز ، اغا بك ... بن بالعکس انشته‌کزی صادقانه ، ساکنانه برمحبتدن بشقه برحسله سومیورم .

احمد جمیل کولدی :

— بنی آلداتمق ایسته‌یورسك ، یاخود کندك آلدانیورسك ، قرداشم ... دون اقشام نه ایچون اغلایوردك ، باقه‌یم ؟ باباسنه کیتدیکی ایچون دکلی ؟ باق ، اونی باباسنك اوندن بیله اسیرکه‌یورسك ، ایسته‌یورسك‌که اونك اوزرنده هیچ کیمسه‌نك ، حتی باباسنك بیله برذرهٔ حق تصرفی اولمسون ، اوسکا ، منحصراً سکا عائد اولسون ... صکره بوعشق خودکامك تحمل ایده‌میه‌جکی اوفق برشی کوردیکك زمان اوکا عداوت ایتمکه باشلایورسك ، دشمن اولیورسك ، ذاتاً عشقه کین قدر یاقین برحس یوقدر ... آرتق کوز یاشلرینی صالیوریبورسك ، کندیکه بر ماتم ایجاد ایدییورسك . ذاتاً قادینلرك هپسنده موجود برتلذذ بدبختی ایله کندیکی زورله‌مسعود کورمه‌مکه چالیشه‌رق ، او آجیلقدن عادتا برلذت طویه‌رق کندیکه یازق ایدییورسك ...

اقبال شمدی النده‌کی ایشنی دیزلرینك اوزرینه براقمش ، برادرینی کمال حیرتله دیکله‌یور ، کندیسنك بوصورتله تلقی ایدلسنه اغلامق ایسته‌یه‌رك باقیوردی ... احمد جمیل بونظردن بوسبوتون صیقلدی ، همشیره‌سنك بدبختیسنی اونك اوکنده کندیسنی بویله بر مدقق اسرار روح سکون دمیله تشریح ایدییور کورمکدن اوتاندی ، دوام ایده‌مه‌دی . اوزمان اقبال کوزلرینی سوزدی ، سوزدی‌ده آجی برخنده ایله :

— لکن یاکیلیورسکز ... دیدی ، بن کندیمی هیچ بدبخت بولمایورم . دون کیجه اغلایشمه سوء معنی ویرمشسکز .

احمد جمیلك دوداقلرینك اوجنه قدر کلدی :

— او حالده دون کیجه بن اوطه‌کده ایکن نه ایچون اونك کلمه‌سندن قورقیوردك ؟

بونی سویله‌مك ایسته‌مه‌دی ، اقبالك سویله‌مه‌مك ایسته‌دیکی شیلری زورله‌اغزندن قوپارمق مفید اولمقدن زیاده مضر اوله‌جغنه قانع ایدی .

ذاتاً اقبال بوبحثك دوامنه مساعده ایتمك نیتنده دکل کبیدی ، ذهنی یالکز النده‌کی ایشیله مشغول ایمش کبی النه یکی آلدیغی برکوملکه باقه‌رق :

— امان ، اغابك ، بوایلیکلر بوسبوتون بوزولمش ، بونی نصل کیوردیکز ؟.. بن بونلری آله‌یمده اقشامه قدر یاپارم . دیدی .

بوبرنوع « بحثی بوراده براقه‌لم » دیمك ایدی . احمد جمیل آیاغه قالقدی ، « فقط بیترمك ایچون کندیکی چوق یورمه ، زیرا چالیشه‌جق برحالده دکلسك !... » دیدی .

صکره آلای ایتمکه باشلادی ، « قیزمی ، ایسته‌یورسك ، اوغلانمی ؟ » دییوردی ...

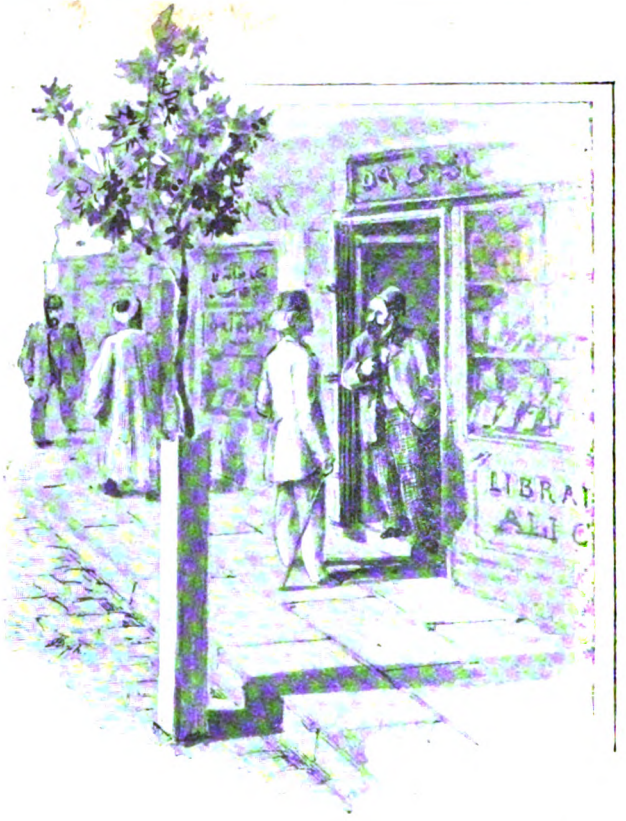
— ۱۵ —

احمد جمیل بوبحثی برلطیفه ایله بیترمك ایسته‌مش ایدی ، فقط آرتق صباحلین قلبنده اویانان حس خوشبینی محتل اولمش بولندی . همشیره‌سنك قولایجه دکل بلکه هیچ تداوی ایدیله‌میه‌جکنی اکلایوردی ...

بوکون مطبعه‌یه کیچ قالدیغی ایچون براز عجله کیبندی ، چابوق یورودی ، حتی دکانك اوکنده طوران علی شکیبك « براز اوغراسه‌ك آ » دعوتنه « وقتم یوق » جوابنی ویردی ، مطبعه‌نك مرديونلرینی معتادندن زیاده حیزله چیقدی ...

ایلك کوردیکی منظره مطبعه‌نك هر وقتکی حالنه مشابه دکلدی . هیئت تحریریه اوطه‌سنك ایکی قنادلری آچیلمش ، یاز - یخانه‌سنك اطرافنده برچوق باشلر واردی .

سعیدله صائبدن ، احمد شوقی افندیدن بشقه فطین دلاور ومظهر فریدون بك‌ده اوراده ایدی ؛ صائب اياقده ، النده بر غزته جهراً اوقویور ؛ اوته‌کیلر اطرافنی آلمشلر ، کولیشه‌رق قیریشه‌رق دیکله‌یور - لردی . اونی صائب کورمه‌دی ، فقط اوته‌کیلر کوردیلر ، اطرافدن بر « هیشت ! » صدای مسکتی چیقدی ، اووقت صائب شاشیره‌رق النده غزته دوشدی .

شمدی هپسنه بر طورغونلق ، بر بحرکسزلك کلمش ؛ بر قباحت اثناسنده طوتولانلره مخصوص بر پریشانلقله دمینکی قهقههلر کویا دوداقلرینه یاپشمش قالمش ایدی .

احمد جمیل اکلایهمادی ، فقط کندیسنه طوغریدن طوغریبه توجهه جسارت ایدهمیهرك قوت بولمق ایچون یکدیکرینی آراشدیران بونظرلردن اوقونان شیئك کندیسنه متعلق اولدیغنی حس ایتدی .

الك اول اوجسارت ایدهرك « برشیمی وار ؟ » دیدی . هیچ بریسی جواب ویرمکه قوت بولهمادی ، بربرلرینه باقیشهرق کویا « سویلسهکز آ » دییورلردی ، نهایت احمد جمیل النی اوزاتدی ، اورادن سیلنمکه بر چاره آرایورمش کبی طوران صائبك اوکنده کی غزتهیی آلدی ، کوزلری ستونلری شویله برطولاشدی ، تا اوچنجی صحیفهنك باشنده متعدد علامات استفهام وحیرتله مجهز برسرلوحه کوردی : برمسامرهٔ ادبیه ؟؟!!..

او وقت کندیسنی ضبط ایدهمهدی ؛ شمدی اونك اوزرنده حصوله کلهجکنی اکلادقلری آجی تأثیری دوشونهرك یوزینه رحیمانه باقمغه باشلایان ، بلکه بردقیقه اول

تحف بوله‌رق کولدکلری ایچون ندامت طویان بو ارقداشلرك قارشوسنده اوطور - میه‌رق ، کندیسنك نصل تحقیر ایدلدیکنی کورمك استعجالیله ، اوقومغه باشلادی .

مقاله‌ده :

« هانیا صباحلری باب عالی جاده‌سنده‌کی دکانلرك اوکنده طورمق معتادنده اولانلرك کورمکه آلیشدقلری اوزون صاچلی برشاعر واردر ... » مقدمه‌سیله باشلانیوردی . او وقت احمد جمیل او قدر واضح فقط کولنج برصورتده تصویر اولنیور ؛ باشیله ، قوللریله، صاچلریله ، بوتون قیافت وجسمانیتیله اویله آلای ایدیلیوردی که حدتندن کوز - لرینك بیاضنه قدر قیزاره‌رق دوداقلرینك آراسندن « راجی !.. » دیدی .

بومقاله‌نك راجینك اثری اولدیغنی ذاتاً هپسی اکلامشلردی . حتی شمدی‌یه قدر راجینك یازدیغی شیلر ایچنده نسبةً بونك انفس اثاری اولمق لازم کله‌جکنه براز اول سعید اعطای حکم ایتمش ایدی .

اووقت احمدجمیلك کوزلری بولاندی ؛ شمدی اطرافنده بولنانلردن صیقیلیور ، نه غزته‌یی براقه‌بیلیور ، نه‌ده بر شی سویله‌مکه قوت بولیوردی ...

اوقودقلرینی بربلوطارقه‌سندن کوره‌رك ، برچوق یرلرینی اکلایه‌میه‌رق دوام ایتدی :

احمد جمیل تماماً تصویر ایدلدکدن صکره بوشاعرك ، « فرنك غزته‌لرنده قاپوجیلره مخصوص رومانلری ترجمه ایتمکله قوهٔ شاعرانه‌سی (!) معلوم اولان » بو شاعرك برکون عالم شعرده بربشقه‌لق وجوده کتیرمك علتنه مصاب اولدیغندن بحث ایدیلیور ؛ او « خرسزك قیزی » فلان فلان کبی مترجماتی یوزینه اورلدقدن ، اوترجمه‌لرده اثر اهمال یاخود سهو ترتیب اوله‌رق قالمش یاکلشلر کمال تقید واهتمام ایله طوپلا نیلوب اقتدارادبیسنه برر برهان اولمق اوزره تعداد ایدلدکدن صکره بوتون نظریات نظمیه‌سی درلو کولنج تحریفاتدن کچیرلمش ، الك لاقید اولانلری حرمت ادبیات نامنه قیزدیره‌جق طرز مضحکده تعریف ایدلمش ایدی .

احمد جمیلك شیمدی حدتندن دیشلری کلیدله‌نیور ، یومروقلری صیقیلیوردی ، صکره اومسامرهٔ ادبیه ...

راجی مقاله‌سنك بوفصلنده بوتون مدعوینی شایان تدقیق بردماغ معلولك غرائبنی تماشا ایله اکلنمکه کلش اولمق اوزره تصویر ایدییور ، صکره احمدجمیلی سفره‌نك اوزرینه چیقارتیور ؛ غلطه‌ده افریقا ، امریقا تیاترولری صحنه‌لرنده کوریلن صویتاریلره مخصوص ادا ایله اثرینی اوقوتیوردی .

اووقت اثرك کویا اوته‌سندن بریسندن مثال اوله‌رق ایرادایدلمش پارچه‌لر کلیوردی ، احمد جمیل بونلری اوقویه‌مادی ، کندیسنه مخصوص طرز بیان ونظمك بو محرفات ذلیله‌سنه تحمل ایده‌مدی ، مقاله‌نك صوکلرینه باقمق ایسته‌دی ... نهایت اوراده کندیسنی حضار طرفندن براسکمله‌یه اوطورتلمش ،

یوقاری یه قالدیرلمش ، ضیافت اوطه‌سنك اطرافنده قهقهه‌لرله کزدیرلمش کوردی .

راجی بو مقاله‌یی بوتون برطرز کهنهٔ لسانك تزبیناتی اولان سجعلره ، تشبیهلره ، جناسلره ، ایهاملره بوغمش ، درلو مستهجن پرده بیرونلقلرله طولدیرمش ایدی .

احمد جمیل بونی بیتردکدن صکره ـ بر جامور دریاسنه دوشدکدن صکره غلبه‌لغك ایچنده آیاغه قالقه‌رق اطرافنه باقانلره مخصوص برحال بریشان‌ایله ـ بر ارقداشك تحقیر ایدلدیکنی کورمکدن کیزلیجه ممنون اولمقله برابر بر آجی قارشوسنده طوبولان تأثردن‌ده خالی قالمیان چهره‌لره کوز کزدیردی ... آه ! شو دقیقه‌ده حسین نظمی‌یه نه‌قدر محتاج ایدی !... کندیسنی یالکز اونك اکلایه‌جغندن امین ایدی . اکر او شو دقیقه‌ده بوراده اوله‌یدی بو درت ستونلق زهرك آجیسنی اونك یانندہ آغلایه‌رق دوکمکدن نه‌بویوك تسلیت طویه‌جقدی . کندیسنه اك اول فطین دلاور بك تقرب ایتدی :

ـ بو قدر محسود اولدیغکزه ممنون اولمه‌کز لازم کلیر ، اعتقادنده‌یم ؛ دیدی.

اونك بوسوزی هپسنه جسارت ویردی؛ آرتق راجینك بیاغیلغندن، تربیه‌سزلکندن، کوتولکندن بحث اولوندی ؛ کلمه‌لره ، تعبیرلره نقید ایدلمه‌دی ؛ فقط بونلر احمد جمیلی تسلیه‌یه خدمت ایده‌مه‌دی ، اطرافنده ابذالکارانه صاچیلان بوتأمینات محتده بر صوغوقلق ، برساخته‌لك طوییور ؛ دمین بو آدملرك شو مقاله‌یی دیکلرکن اکلنه‌رك کولدکلرینی دوشونیوردی ...

شمدی شورادہ کندیسنه یارانمغه لزوم کورن بو آدملر اودرت ستونلق تحقیراتدن کولمك هوسنی طویارلرسه یا کندیسنه بیکانه اولانلر ، بوتون غیرته اوقویانلر نه‌یاپه‌جق ؟ دیمك شمدی بوتون قرائتخانه‌لرده، قهوه‌لرده، سوقاقلرده کندیسی ایچون کولونیور ؛ بیلمینلر بیلنلردن « بوشاعر کیم اوله‌جق؟ » دیه صوریپورلردی ....

احمد جمیل درین برکسلان طویدی ، تاجکرلرینك اورته‌سنده برشی بیرتیلیور ظن ایتدی ؛ دیمك کندیسنك غایهٔ حیات اوله‌رق سودیکی ، وجوده کتیردیکی بو اثر شو دقیقه‌ده هرکسی کولدیریپور ، اکلندیریپوردی ... اوت ، هرکسی ...

ناکهان ، «بوهرکسی» تعبیرندن برچهره آیرلدی : لامعه ! .. بردن نظرندن بوتون خلقك اهمیتی دوشدی ، ذهنك ایچنده یالکز لامعه قالدی . « بونی لامعه‌ده کوره‌جك ، اوده کوله‌جك . » دییوردی .

صکره بنه کندی کندیسنی تأمینه چالیشیوردی :

« خیر کولیه‌جك. بونك نه‌قدر حقسز اولدیغنی اکلامازمی؟ حس ایتمزمی ؟ بالعکس بنم ایچون آجیه‌جق ، بلکه حدتندن بو ملوث کاغد پارچه‌سنی ییرته‌جق ... »

بوصوك احتمال اوزرینه انسانلرده

کندیلرینه مرحمت ایدلدیکنی طویدقلری زمان حاصل اولان لذت متسلیانه‌یه شبیه برشی حس ایدییور، اونك طرفندن برحس مرحمته شایان کوریله‌جکی امیدیله طاتلی بر میل بکا طوییوردی .

برارالق مظهر فریدون بك :

— برازده دوستلریکزك یازدقلرینی اوقویکز ، دیدی. احمد جمیل حیرتله‌باقدی: مطبوعات عالمنده دوستلرده اولورمی ایمش ؟ اونلرده برارقداشی تقدیر ایدرلرمی ایمش ؟ دیمك ایسته‌یوردی .

یازیخانه‌نك اوزرنده طارمه طاغنیق طوران غزته‌لر بیغینی آراسندن « پیام جهان » نسخه‌سنی بولدیلر . کندیسنه اوزاندیلر ، فقط احمد جمیل ارتق آلدینی یاره‌دن صکره دوایی استخفاف ایدن مجرو - حلره مخصوص برنظر استغنا ایله غزته‌یی آلمادی ، یالکز مظهر فریدونه « تشکر ایده‌رم » دیدی .

* * *

بو کون احمد جمیل هیچ کیمسه‌نك محاضره‌سنه تحمل ایده‌بیله‌جك بر حالده دکلدی ؛ یالکز لغه احتیاج شدیدی واردی، مطبعه‌ده کندی اوطه‌سنه قپاندی ، اوکلن وقتنه قدر اورادد قپوسنی سورمه‌لیه‌رك سدیرك اوزرینه اوزاندی ، دوشوندی ... راجی‌یه قطعیاً مقابله ایتمه‌مکه ، حتی کندیسنه تصادفنده بر شی واقع اولمامشجه‌سنه معامله ایتمکه قرار ویرمش ایدی . راجی ایچون الك بویوك جزانك اثار خصومتنه قارشی لاقید طاورانمقدن عبارت اولدیغنه حکم ویرییوردی ؛ فقط حقیقت حالده شو دمین قانی قورونان بر صحیفه طولوسی تحقیراتی لاقیدانه تاقی ایده‌بیلمکه قوت بوله‌میوردی. نظرنده بوتون امال حیاتنك محصله‌سی حکم واهمیتی حائز اولان اثرینك هنوز انتشار ایتمه‌دن اوزرینه دوکولن بوچرکاب تحقیرات احمد جمیلك جناح خولیاسنه برجریحهٔ دیکر آچمش ایدی .

کندی کندیسنه « آه ؛ خولیالرم !..» دییوردی ... شیمدی اقبال ، مطبعه ، اثری ، انشته‌سی ، بوتون بو یاره‌لر هپسی بردن قانامغه باشلامش ایدی . برارالق ینه کندی کندیسنه قوت ویرر، برعزم احراز موفقیتله ایاغه قالقار ، ذهنندن جسارتی قیره‌رق کچن فکرلری قوغمق ایسته‌یور - مشجه‌سنه سیلکنه‌رك « نه ایچون فتور کتیرملی ؟ برحسودك حکمنه برمقصد حیاتی فدا ایده‌جك قدر ضعف صاحبی‌میم ؟ » دیردی ...

برارالق اوطه‌سنك قاپوسنه اورولدی ، برسس « احمد شوقی افندی سزی بکله‌یور ! » دیدی . مطبعه‌نك اصلاحات اخیره‌سی اثناسنده اداره مأموریله قرار ویرمشلردی ، اوکلن یمکنی برابر ، اونك اوطه‌سنده یپرلردی . احمد شوقی افندی بر تقید نظافتپرورانه ایله اوطه‌سنده برقسمی معطل طوران بردولابك الت قاتنی کوچك برکیلار حالنه کتیره‌رك

بورایه سفره اورتولری ، پیشکیرلر ، صو قدحلری ، طباقلر ، چتاللر ، بچاقلر قویمش ؛ هر کون اوکان اوزری کوچك برمدور ماصه‌نك اوزرینه اوبیاض اورتولردن برینی اورتمك سفره‌یی حاضرلامغی اعتیاد ایتمش ایدی . احمد جمیل دوندنبری آج اولدیغنی اوزمان حس ایتدی ، اوطه‌سندن چیقدی ؛ اداره مأموری کوچك سفره‌سنی هر وقتکی کبی پنجره‌سنك یانه قورمش ، ارقداشنه انتظاراً اياقده سوقاغه باقه‌رق قارشوده‌کی کبابجی‌یه اصمارلامش آلتی شیشك آتش اوزرنده رایحه‌دار دومانلر ایچنده جیزلادیغنی سیر ایدییوردی ...

ایکی ارقداش قارشو قارشویه اوطور- دقلری وقت ایکیسی‌ده بر مدت لاقردی سویلیه‌مدیلر . ایلك سویلیه‌جکلری شیئك صباحکی مقاله‌یه تعلق ایتمسی طبیعی ایدی .

احمد شوقی افندی نهایت : — نه‌قدر تأثره میال آدمسك ! دیدی .

— بالعکس کندیمی پك متین بولیورم. بوکون بنم یرمده بشقه بری اوله‌یدی حدتندن چیلدیرردی .

اداره مأموری بو جواب ایله قناعت ایتمه‌مش کوروندی :

— کاشکه سن‌ده چیلدیره‌جق قدر حدتلنسه‌ك‌ده نفسکی بویله مأیوسیته تسلیم ایتمه‌سه‌ك ...

احمد شوقی افندی‌یه کوره پك اینجه اولان بومطالعه احمد جمیله حیرت ویردی ، او وقت شمدی‌یه قدر حقنده درین بر محبتدن بشقه بر شیئی کورمه‌دیکی بو آدمه اوزون اوزون باقدی ، احمد شوقی افندی‌ده کندیسنی مرحمتله مالی بر نظرله سیر ایدییوردی ، ایکیسنك اراسنده یکدیکرینی سون آدملری برثانیه ایچنده لطیف برهوای محبت ایچنده صاران ترشحات مقناطیسیه ایله برانجذاب عمیق حسیات حاصل اولدی ؛ بوبر ثانیه ایچنده احمد جمیل بوتون دوشو- نجه‌لرینی ، نه‌زماندنبری برقلبه تودیع ایتمك ایسته‌یوب‌ده موفق اولمادیغی خفایای حسیاتنی بو آدمه ، ساده‌لکیله ، صفوتیله اطرافنی محیط اولانلرك کافه‌سنه مرجح اولان احمد شوقی افندی‌یه دوکمك احتیاجنی طویدی ؛ « بنی مأیوس ایدن یالکز اودکل ، صبریکز وارسه دیکله‌یکز » دیدی ، اولا همشیره‌سندن بحث ایتدی ، اقشام والده‌سنه سویله‌مکه

جسارت ایده‌مه‌دیکی قورقولرینی ایضاح ایتدی ، انشته‌نی ممکن اولدیغی قدر اکلاتدی ، صکره « مطبعه ... » دیدی .

احمد شوقی افندی شمدی اوکارنده طوران کباب صحننه چتالك اوجیله طوقانه طوقانه طالغین بر وضعیتله دیکله‌یوردی ، « مطبعه ... » کلمه‌سنی ایشیدنجه الیله « کافی ! » دیدی ، « اوجهتی بن سکا اکلاته جغم ... بشقه ؟ ... »

احمد شوقی افندی ارقداشنك بشقه دردلرینی صوریپوردی. اوزمان احمد جمیل قیزاره‌رق ، تردد ایده‌رك لامعه‌یی ، اثرینی اکلاتدی ، بوایکی خولیانك یکدیکریله ارتباطنی ایضاح ایتدی . ارتق یمکلرینی بیترمشلردی ، احمد شوقی افندی برقدح صویی سوزه سوزه ایچدکدن صکره قرقیق بیقلرینی اندهکی پیشکیریله قورولادی ، اسکملاسنی براز چکدرك ، کتن یلکنی کوشتدی : — بوصوك دردلر برشی دکل ! دیدی . سنك اثریکه اعتمادك وارمی ؟ بکا جدی سویله ...

احمد جمیل بوتون قوهٔ روحیله : — پك زیاده !.. دیدی .

— اوحالده اثریکی باصدیرسك ، لامعه‌یی ده کیدوب برادرندن ایسترسك ، اوکاده بنم اعتمادم وار ...

احمد جمیل اونامسه‌یدی احمد شوقی افندینك بوینه اتیله‌رق اوقرمزی وجه تراشیدنی شاپر شاپر اوپه‌جکدی ، فقط اداره مأموریتك بقیهٔ جمله‌سی ارائهٔ شادی‌یه امکان براقمادی :

— ... لکن همشیره‌کم عائد اولان درد پك بویوك ...

بو « بویوك » کلمه‌سی احمد شوقی افندینك اغزنده بشقه براهمیت مخصوصه آلیور ، دهازیاده بویویوردی . اداره مأموریتنهایت اندیشناك زمانلرینه مخصوص وضعیتله ، ایکی پارغنك اوجیله بورنی قاشیه‌رق دیدیکه : — اصل فعالی همشیره‌مك اوچاپقین حریفك نصل تحت حکمنده ایسه‌سنك ده، مطبعه‌دن طولایی اویله اسارت آلتنه‌کیرمش اولمقلغکده کوریپورم .

احمد جمیل بواسارتی قبول ایتمهمك ایسته‌دی : — نه ایچون اونك اسیری اولدیم ؟ مطبعه‌دن ایسترسه‌م شمدی قطع علاقه ایده‌مزمیم ؟

اداره مأموری چوق تجربه‌کارادملرك هنوز هرشیئی تحت احتماله کوره‌جك قدر کنج اولانلره قارشو قوللاندقلری تبسمله : — زواللی چوجق ! دیدی . اوی نه‌یابه‌جقسك؟.. ماکنه‌لرنه اوله‌جق؟..

احمد جمیل بردلو اداره مأموری قدر بدبین اوله‌میور ، مسئله‌یی اوقدر مخاطره‌لی بوله‌میوردی ؛ اووقت ایکی ارقداش بوتون احتمالاری تدقیق ایتدیلر ، احمد شوقی افندی فرض ایتدیکی تهلکه‌لری ایضاحه چالیشدی؛ نهایت احمد جمیل مطبعه‌ده وخامت موقعی دها زیاده اکلامقدن قورقی ، ارتق بحثی

براز اول نتیجه‌سز براقیلان همشیره‌سنه ارجاع ایتمك ایسته‌دی . اوزمان احمد شوقی افندی ایاغه قالقدی : — همشیره‌مکه عائد اولان دردك تسویه‌سی مطبعه‌دکی ایشلك تسویه‌سیله ممکن اولهبیلیر . اولا اوه ، ماکنه‌لره برر چاره بولهلم ، صکره همشیره‌کی تطلیق ایتدیررز ... نه ایچون اویله باقیورسك ؟ بشقه برچاره‌می وار ؟...

احمد جمیل بحثی دها زیاده تعقیب ایتمك ایسته‌مه‌دی . زواللی خولیالری !... اونلر بو سفیل حقیقتلردن نه‌قدر اوزاق قالمشلردی ..

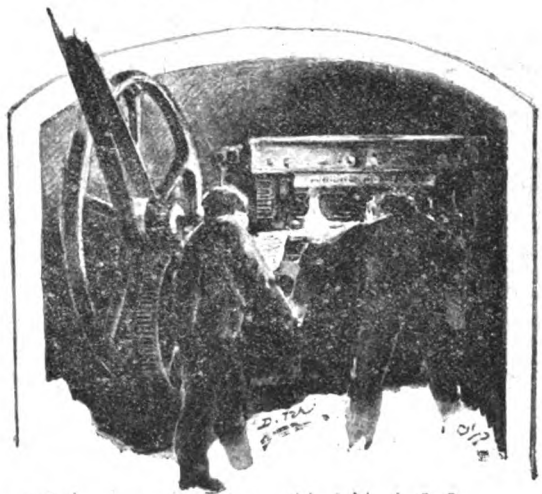
. . .

بوکیجه احمد جمیلك نوبتی ایدی . بوکون انشته‌می مطبعه‌یه هیچ اوغرامادی ، احمد جمیل قورقولی بر مواجهه‌دن قورتلدیغنه سوینیوردی . اداره ماموریله سعید و صائب کیتدکدن صکره تماماً یالکز قالدی ، مطبعه‌ده انجق نوبتجی مرتبلرله ماکنه‌جیلر واردی ، کندی اوطه‌سنه کیردی . بواقشام ارتق برقرار ویرمکه عزم ایتمش ایدی ؛ نه اولورسه اولسون بوکشمکش وقوعاته ، شومبهمیت وضعیته برنتیجه ویرمك ایسته یوردی . انشته‌سیله دوام ایده‌بیلمك غیر ممکن ایدی ؛ اوحالده اوی قورتارمق ، ماکنه‌لری اوکا براقمق لازم ایدی ؛ یاخود ماکنه‌لری آلسه ، مثلا « پیام جهان » مطبعه‌سیله برمقاوله‌یه کیرشسه ... برمطبعه صاحبی اوله‌بیلمك املندن ممکن دکل فلك خولیا ایده‌میور ، یاپه‌بیله‌جکی شیلری ذهناً تدقیق ایتدکجه قلبی هپ شوصوك چارهٔ تسویه‌یه تمایل ایدییوردی ...

برآزالق اشاغی‌یه ماکنه‌لر دائره‌سنه ایمك ، اونلری برکره دها کورمك ایسته‌دی . مردیونی نیم تنویر ایدن قویرق شیشه‌لی برآصمه لامبالك ضیاسیله طربزونی طوته طوته ایندی ، بوزلی جامی اوستنده « ایچری یه کیرمك ممنوعدر » اخطاری کورونن قاپویی ایتدی ، ماکنه‌لر دائره‌سنه کیردی ...

لیطوغرافیا ماکنه‌سی نادیده اوزرینه یلکن بزندن اورتوسی چکیلمش طورییوردی ، احمد جمیل الك اول اونی بر نظر محبته سلاملادی ، « دنیاده یکانه ثروتم » دییوردی . ایلرلهدی ؛ بورایه نه‌وقت کیرسه‌یاغ ، پترول ، کاغد ، مرکب قوقوسندن مرکب اکثی هواسندن بر حظ غریب طویاردی ؛ جکرلرینك بوهوایی تنفسه محتاج اولدیغنی ، بو عالمدن چیقه‌جق اولورسه‌قانك قورویه‌جغنی ظن ایدردی . اوته‌ده سر مرتب حروفات ماکنه‌سنك اوزرینه اکیلمش برارقداشنك طوتیوردیکی الامبالیله غزته‌نك صوك تصحیحلرینی یاپیور ؛ برکناردہ ماکنه‌جی اسنه‌یه‌رك تصحیحلرك ختامنی بکلهیوردی . احمد جمیلی کورنجه هپسی باشلرینی چویردیلر ، صکره سر مرتب « شمدی بیته‌جك ، افندم » دیدی ؛ بنه اون یاشندن بری پارمقلرینك اوجنده افکاری چوزوب باغلامقله بوروله بوروله خراب اولان

وجودینی ماکنه‌نك صوغوق صفحه‌سنه اکدی ؛ غیر قابل تحمل بر وضعیتله ،

قوتولی لامبانك بیس هوائی ، طونوق ضیاسیله شورادن برنقطه چیقارمق ، اوته‌یه برویرکول قویمق ایچون ؛ صبرسزلقدن ، اوزونتیدن ، یورغونلقدن جکرلری کوکسنك ایچنده طارلاشه‌رق ؛ النده جنبیز ، جنکلشمکه باشلادی . احمد جمیل بومشکل صنعتك بوتون متاعب جنکنه پك ایی واقفدی ، اونك ایچون مرتباکی محرر لکدن زور بولور ، بو زوالیلره درین بر مرحمتله آجیردی . بوتون کون ایق اوزری درت یوز شو قدر حجره‌یه تقسیم ذهن ایده‌رك ؛ افکاری پارچه پارچه ، حرف بحرف طوپلایوب طاغیته‌رق ؛ ایلریله‌مز بیتمز بر ایشده سرعت کوسترمك ، پارماقلرینی ذهننه یتشدیرمك ایچون ایچی ایچنه صیغمیه‌رق ؛ چابق یاپمق ایسته‌یوب ده یاپه‌مامقدن متولد برعات عصبیه ایله خسته ـ لانه‌رق ، پارمقلرینك اوجنده افکارك متمادیاً چوزولوب طاغلمسندن یواش یواش ذهننه برپریشانی کله‌رك ایشلهین بو صنعتکارلره احمد جمیلك بر محبت مخصوصه‌سی واردی . بعض دفعه‌لر تصحیح اثناسنده بولندیغی انلره باقه‌مازدی . سطرلری کوشتمك ؛ یاکلش کلمه‌لری ، حرفلری برر برر آیقلاتمق ؛ یرلرینه طوغرولرینی قویمق ، او بیکلرجه مینی مینی شیلر ایچنده جنبیزك اوجله کزمك ؛ بعضاً برمشکل یره تصادف ایتمك ، صیقشمش برسطره بر فضله کلمه علاوه‌سی ایچون یکرمی سطری یرندن اوینا تمق ، یکدیکرینه اقطارمه‌لر یاپه‌رق بومخلوقات آهنینی ارزویه اتباع ایتمك ... بوتون بوشیلرك نصل قان قوروتیجی بر جنك اولدیغنی دوشوندکجه حیاتلرینی بهای حیاتلریله قازانان بو آدملره آجیر ، اونلری شایان مرحمت بولدیغی ایچون سوردی ...

احمد جمیل بر شی سویله‌مش اولمق ایچون « یارم ساعته قدر بیترمی ؟ » دیدی . سرمرتب « شمدی ایلك نسخه‌یی کوندریرم » جوابنی ویردی . صوك تصحیحلر یاپلدقدن صکره غزته‌یی باصمغه باشلامه‌دن اول بر نسخه‌سنی نوبتجی محرر نسخهٔ مصححه ایله تطبیق ایدردی . احمد جمیل بوکیجه اونی بکله‌یوردی ، کری دوندی ، جام قاپویی آچدی ، مردیوندن یوقاری چیقیوردی ، مردیونك تا ایلك قدمه‌سنده طربزونه طوتونمش ، باشنی اورایه طایامش برسیاه

کولکه کوردی : راجی !... کندی کندیسنه « بنه سرخوش ! شمدی بونی نه یاپالی ؟ » دیدی ، تکرار کری یه دوندی ، ماکنه جیله یاقلردن برینی چاغردی . اونلر تعجب ایتمه دیلر ، مطبعه ده هرکس راجینك بوحالنه آلیشمش ایدی ، اونی طوتوب یوقاری یه چیقاررکن بر آرالق ماکنه جی « برهفته دن بری دزت بش کره در بویله کلیور ! » دیدی.

احمد جمیل کندی کندیسنه « بنم بولنمادیغم کیجه لر دیمك اولیور » دیدی ، بوکیجه راجی یه کورونمامکی تنسیب ایتدی. ذاتاً اوده کندیسنی کوره بیله جك برحالده دکلدی ، احمد جمیلك اوطه سنه سدیرك اوزینه یاتیردیلر ، احمد جمیل بوکیجه بی هیئت تحریریه اوطه سنده برکوشه یه بوزولمکله امراره قرار ویرمش ایدی . مطبعه صباحه قدر راجینك جکرخراش اوکسوروکیله صارصیلدی .

* * *

بو صباح صائب احمد جمیلی اورادہ کورنجه « غالبا بنه ایچریده !... » دیدی ، احمد جمیل باشیله « اوث ! » جوابنی ویردی . صائب اوطه یه کیردی ، بش دقیقه صکره تکرار احمد جمیلك یانسه عودت ایتدی : — راجی سرخوش دکل ، فنا حالده خسته ... اتشلر ایچنده یانیور ! دیدی .

احمد جمیل صاراردی . بوآدم حقنده طویدیغی نفرتله برابر اوکا آجیمقدن نفسنی آلیقویه مامش ایدی ، صائبك بو سوزلری اوزرینه برکون احمد شوقی افندینك خبر ویرمك ایسته دیکی صوه نتیجه عقلنه کلدی ، اوقت هردرلو انارکینی اونوتوب رق بوخسته آدمك یانسه کیتمکه قرار ویردی . صائبله برابر ایچریی یه کیردیلر ، راجی کوزلرینی آچوب باقدی ، صکره یالکز برثانیه ایچون اویانمش ده تکرار درین بر اویقویه طالمش کبی تکرار قپادی ... صائب یلان سویله مه مش ایدی . احمد جمیل راجی یه بر شی سویله مك ایسته مه دی ، یواشجه صائبه « بر حکیم کتیرتملی » دیدی ، اووقت دوشوندیلر ، ظانیدقلرندن برینه آدم کوندرمك ایچون خاطرلرندن کچن اسملری تکرار ایتدیلر ، نهایت اتفاق حاصل اولدی .

ندیم کلمش ، بوکون بابانسه متعلق فنا بر شی اولدیغنی حسیله قاپونك اطرافنده طولاشیور ایدی ، اجزا خانه یه اونی صالدیردیلر ...

احمد شوقی افندی کلوب راجینك خسته لغنی خبرینی آلنجه اوموزلرینی سیلکدی ، « یالکز بوکون خسته دکل ... چوقدن بری خسته ، فقط بوکون یتاغه دوشه جك دیمك اولیور . » دیدی .

طبیبك نتیجهٔ معاینه سی اداره مأموریتك حکمنی تأیید ایتدی ، احمد جمیله « شو حالیله بنم نظرمده محکومدر » دیدی . او وقت بوتون ارقداشلری دوشوندیلر ، احمد شوقی افندینك ریاستی آلتنده برچاره

آرادیلر، اداره مأموری « خسته خانه یه !.. » دییوردی ....

خسته خانه !.. بوکلمه احمد جمیلده بر تأثیر ناخوش حاصل ایدییوردی، فقط بشقه بر چاره ؟ زوجه سیله شوحالنده باریشدیروب بو مشکل خسته یی اوضعیف عاجز قادینه تحمیل ایتمك هرایکیسینی ده اولدیرمك دیمك ایدی . لکن خسته خانه ؟... بوکا بردرلو قرار ویرمك ایچون جسارت ایده میورلردی . نهایت صائب « عجبا اوراده خصوصی بر اوطه یه یاتیرته مازمی یز ؟ » دیدی ...

بوامید براز جسارت ویردی . بوکا چاره آرادیلر ، صائب « سز غزته نامنه برتوصیه ویریکز ، اشاغیسنی بن درعهده ایده رم » دیدی .

* * *

اوکسون راجی صائبك رفاقتیله غربا خسته خانه سنده کندیسنه مخصوص احضار ایدلمش براوطه یه کوتورولدی. راجی بوتون بومدت ظرفنده نه مخالفته ، نه موافقته دلالت ایدر برکلمه بیله سویله مامش ایدی ، سکوت ایدییوردی ...

* * *

بوکون احمد جمیل انشته سنه قارشو بینلرنده هیچ برشی واقع اولمامش کبی طاوراندی ، حتی اواقشام یمکده اجتماع اولندیغی زمان بیله شو اوچ کشی ایله بویبانجی آدم ارهسنده غیر قابل املا برفاصله موجود اولدیغنه دلالت ایده جك برشی کورلمه یوردی ، یالکز وهبی بك براز اندیشناك ، براز جدی طاورانیوردی .

یمکی متعاقب قهوه نی کندی اوطه سنه کوندرملرینی رجا ایتدی ، اقباله برابر یوقاریه چیقدیلر .

بوکیجه احمد جمیل آننه سنه ماکنه لره دائر احمد شوقی افندی ایله محاوره سی نتیجه سنده بوسبوتون توسع ایدن قورقولرینی ایضاح ایتمك ایچون وسیله آرایوردی ، بر آرالق یوقاریکی اوطه ده قبا برسله لاقردی ایدلدیکی دقتلرینی جلب ایتدی .

احمد جمیله صبیحه خانم باقیشیورلردی. وهبی بك سسی شمدی یواش یواش یوکسلیور ، برطور حدت پیدا ایدییور ؛ اره صره اقبالك اینجه صدای محترزینك بر زمزمهٔ استرحام کبی خفیف میرلتیسی فرق اولونیوردی . صبیحه خانم : — بنه قیزی حاذلایور . دیدی . برارالق یوقاریکی اوطه قاپوسنك آچیلوب قپاندیغی ایشیدلدی ، بوبر ثانیه لك زمان ظرفنده احمد جمیل وهبی بك « نیچون سویله میورسك ؟ » نداسیله اقباله باغیردیغنی ایشیتدی ، صکره بنه همشیره سنك صدای استرحامی ... برشی بردن یوقاریده کی محاوره نك کندیسنه متعلق اولهجغنی احساس ایتدی ، « نیچون سویله میورسك ؟.. » دیمك کندیسنه سویلنملك ایچون اقباله بر امر ویریلیوردی .

اوطه قاپوسنك تکرار آچیلوب قپاندیغی

ایشیدلدی؛ براز صکره اقبالك یواش یواش، ایسته‌میه‌رك، مردیونلری ایندیکی طویولدی. احمد جمیل «زوالای قیز کلیور!» دیدی. فقط اقبال ایچری‌یه کیره‌میوردی، احمد جمیل جسارت ایده‌مدیکنی آکلادی، اوطه‌نك قاپوسنه قدر کیتدی، اقبال مردیونك صوك قدمه‌سنده دوشونیوردی... برادرینی کورنجه شاشیردی، احمد جمیل الیله اشارت ایتدی، تماماً ایچری‌یه چکدکدن صکره «بنم ایچون سکا برشی سویله‌یوردی، دکلی؟ نه‌سویله‌یور دیسه چکنمه، سویله، تأمین ایده‌رم که سنك راحتکی اخلال ایتمامك ایچون هیچ برمقابله‌ده بولنمیه‌جغم...» دیدی. احمد جمیلك کوزلرنده همشیره‌سنه «سنی دها زیاده بدبخت ایتمامك ایچون بوتون حسیات حیثیتمی فدایه قرار ویردم» پیمانی اوقونیوردی. او وقت اقبال جسارت ایتدی: — سزك ایچون برغزته‌ده بوکون برشیلر وارمش، بو بزم غزته‌نك حیثیتنه طوقونیور، دییور... اشاغیسنی اکمال ایده‌مدی، احمد جمیل قیب قرمزی اولدی، دیمك کندیسی غزته‌نك حیثیتنه طوقونه‌جق قدر رذیل اولمش عد ایدیلیوردی...

اقبال دها زیاده سویله‌سه کندیسنی ضبط ایتمکده مشکلات چکه‌جکنی آکلادی، همشیره‌سنك اوموزینه طوقه‌رق «هایدی قارداشم، یوقاری چیق، بکا سویله‌دیککی تبلیغ ایت» دیدی.

بووقعه احمد جمیلی اوکونکی قوارنده تقویه ایتدی، آرتق انشته‌سیله مطبعه‌دن تمامیله قطع مناسبت ایتمك لازم کلیوردی... بونده هیچ مشکلات کورمیوردی؛ ما کنه‌لری استرداد ایده‌جك، یاپریره کیراید ویره‌جك یاخود برمطبعه ایله شریك اوله‌جقدی... کندیسی‌ده بنه حیات معتاده‌سنه عودت ایده‌رك درس ویره‌جك، یازی یازه‌جق، کتابجیلره خدمت ایده‌جك، بو اوه یالکز یاتمق ایچون کله‌جك... برآرالق تحقق ایدییور. ظن ایتدیکی امیدینك یکیدن اساسنی احضار ایچون چالیشه‌جق.

بوچالیشمق عزمیله احمد جمیل پدرینك وفاتندن صکره طویدیغی بوتون قوت ومتانتی تکرار بولدی. اوزمان برنجی دفعه اولهرق مطبعه مسئله‌سنده‌کی خطاسنی صبیحه خانمه اکلاتدی، صکره تصورلرینی ایضاح ایتمك ایسته‌دی...

آنه‌سی، دون کیجه قیزینه آغلارکن بوکیجه اوغلی ایچون اغلانه‌جق‌شیلر ایشیدن بووالده، جواب ویرمه‌رك دیکله یوردی. شیمدی بوقادینده‌ده بوتون امید حیات، بروالده‌نك نخبهٔ سعادتنی تشکیل ایدن چوجقلرینی مسعود کورمك املی، تماما تزلزله اوغرامش ایدی؛ احمد جمیلك آرتق امید موفقیاتی قلب شبهه‌دارینی تطمین ایده‌میوردی.

***

ایرتسی کون صباحلین انشته‌سیله مطبعه‌ده کوریشمك ایستیوردی، ایرکن چیقدی...

مطبعه‌ده احمد شوقی افندی کوچك پنجره‌سنی آچمش بر سنه‌مترقب کورونیوردی، احمد جمیل کورنجه الیله چاغیردی . اداره مأمورینك طورنده برحال فوق العادهٔ اسرار پردازی واردی ، احمد جمیل اوطه‌سنه کلدکدن صکره قاپوسنی قاپادی ، هیچ برشی سویلمه‌دن یازیخانه‌سنك اوستنده سریلمش طوران « مرأت شئون » نسخه‌سنی آلدی ، تایلك مجیفه‌سنك باشنده ایکی سطر لق بر یازی کوسترمدی . اووقت احمد جمیلك کوزلری بولانه‌رق شو اخطار مخصوصی اوقودی :

« جریده‌مزك سرمحرر لکی عثمان طیار بکك عهدهٔ کفایتنه تودیع اولنمشدر . »

احمد جمیل برسلهٔ تحقیر آلمشجه‌سنه صارصیلدی ، بوتون قانی کویا باشنه هجوم ایدیورمش کبی قولاقلرنده ، باشنده براوغولتی ایشیتدی ، الندکی غزته‌یی بر حرکت عصبیه ایله بوروشدیره‌رق یره آتدی « آح ! » دیدی .

صکره احمد شوقی افندینك قارشوسنه اوطوردی ، کندیسنه رحیمانه بر نظرله سکوت ایده‌رك باقان اداره مأمورینی اوزون اوزون سیر ایتدی : — بونی مطبعه‌دن قوغمق دیمك اولیور .. آح ! برکون اول طاورانمش اولهیدم تحقیرده بن تقدم ایتمش اولیوردم ، دیدی .

احمد شوقی افندی کوله‌رك : — بو طیاری بیلدك یا ، دییوردی .

احمد جمیل اونی ایشیتمیور ، کندی فکرینی تعقیب ایدییوردی :

— آح ! برکون اول طاورانسه‌یدم ... شمدی ماکنه‌لری آلمالی ، اونلر ایچون بر چاره بولمالی — صکره بردن ذهنندن برشمشك کچدی — لکن ایکی کون صکره تقسیط زمانی . .

احمد جمیلك بوتون قواسی مغلوب فتور اولمش کبی اوطوردیغی اسکمله‌ده قوللری صالانیور ، کوزلریله اداره مأمورندن استمداد ایدییوردی ...

احمد شوقی افندی : — ماکنه‌لری آلمق ایچون بر چاره بولهلم ، اوبحث قولای .. دیدی .

احمد جمیلك بودقیقه‌ده بتون چاره نزاکی ، پاره‌سزلغی کوزینك اوکنده بر حقیقت مدهشه شکلنده تعین ایدییوردی . احمد شوقی افندی‌یه :

— لکن بن تماماً پاره‌سزم . دیدی . . کندیمه ایش بولنجه‌یه قدر نه‌یه‌جغم ؟ — آجی آجی کولیوردی — شمدی ماکنه‌لری بریره نقل ایتدیرمك لازم کلسه حمالرایچون پاره یوق ...

احمد شوقی افندی طوغریدن طوغری‌یه جواب ویرمه‌دی :

— بوکون انشتکله قونوشمق ایچون بنی توکیل ایدرمیسك ؟ اوذاتاً بو مشکل مباحثه‌دن قاچمغه وسیله ارایوردی ، اداره مأمورینك تکلیفی کمال تهالکله قبول ایتدی . یالکز مباحثه‌نك اساسنی قرارلاشدیردیلر ،

احمد جمیل نتیجه‌یی علی شکیبك دکاننده بکلیه‌جکدی .

* * *

اداره مأمورندن صکره تودیع اسراره الك زیاده شایان بولدیغی وجود علی شکیب ایدی ، غزته‌ده‌کی اخطار مخصوصلك بوتون خفایاسنی ، اسباب موجبه‌سنی اکلاتدی . بواخطار مخصوصی ایکیسی‌ده تکرار تکرار اوقودیلر .

علی‌شکیب ایکیده برده : — شو « عهدهٔ کفایتنه » قیدینه دقت ایدییورمیسك ؟ سنك ایچون ایی برمعنی تضمن ایتمه‌یور ؛ دییور ، صکره : « بندن صکره قوغلمق شرفی سکا توجه ایتمش اولهجق » لطیفه‌سیله کولیوردی .

علی‌شکیب برآرالق احمد جمیله بر قوت دها ویردی :

— نه ایچون تلاش ایدییورسك ؟ دیدی . بنم کوچك بر سرمایه‌م وار ، یانمزده‌کی دکانی‌ده طونار ، ماکنه‌لری اورایه یرلشدیررز ، یواش یواش ...

اووقت بنه خولیاسله‌سی باشلادی . بوخولیالرك ارهسنده احمد شوقی افندینك هر زماندن دها زیاده قیزارمش اولان چهره‌سی کوروندی . اداره مأمورینك ایلك سوزیله بوتون نتیجه اکلاشلدی : — حریف سنی چوق اویناتهجق ! ... دیدی . صکره بوتون تفرعات مباحثه‌یی نقل ایتدی ، وهپ بکك طرز جوابی منطقه تماماً موافق ایدی .

بورج احمدجمیلك ... بناءً علیه مطبعه‌ده اوچالیشوب ویریله‌جك تقسیطلری قازانمالی .. مطبعه‌دن چکیلمك ایسترسه تقسیطلری ویرمك ایچون کندیسی دوشونسون .. یاپیله‌میه‌جق برشی وارسه اوده ماکنه‌لرك مطبعه‌دن آلنماسی ... التزام ایدلمش بر چوق ایشلر وار ... ماکنه‌لر آلنه‌جق اولورسه ایشلرك قالمسندن تولد ایده‌جك مسئولیتی کیم درعهده ایده‌جك ؟ ... مقاوله‌لرك ختام مدتنده برچاره دوشونولور ...

احمد شوقی افندی بوجوابلری تعداد ایتدکجه احمدجمیل صبرسزلغندن « نتیجه ؟.. نتیجه ؟ ... » دیه باغیرییوردی . اداره مأموریله علی شکیب ایکیسی بردن جواب ویردیلر : — مطبعه‌ده قالمق !..

احمدجمیل طغیان ایتدی :

— مطبعه‌ده قالمقمی ؟ تکلیف ایتدیککز شیئه باقکز ، سز اوحریفك اوفق بر وضع عظمتنه تحمل ایده‌مدیکز ، بریکز قالقوب کیتدیکز ، دیکریکز کیتمك ایچون فرصت کوزه‌تیور ... کندیکزك تحمل ایده‌مدیککز برشیئك الك اغیرینی بکا یوکلتمك ایسته‌یور . سکز . مطبعه‌سی باشنده پارچه لانسون ، هرشیئی یاپارم ، بوندن صکره اونك اکمکنی یه‌مك ایچون آچلقدن اولورم ... امانه یپرتیق پانطالونلر ، اسکی پوتینلرله کزه‌جکمشم ؛ بنه کتابجی دکانلرنده پینر اکمکله وقت کچیره‌جکمشم ؛ هیچ اولمازسه اواسکی اثوابلر آلنده ، اومختصر سفره‌باشنده عزت نفسمی

محافظه ایتمش اولمقله مطمئن اولورم یا ...

احمدشوقی افندی بوطغیان حدتی ساکن برچهره ایله دیکله‌یوردی ، یواش برسسله :

— همشیره‌کی ، ماکنه‌لری ، اوی نه یاپه‌جقسك ؟ ...

احمدجمیل هرشیئی محوه قدر جسارت آله‌جق برهرج ومرج اعصاب ایچنده‌ایدی :

— هپسی اونك اولسون ! ... دیدی .

اداره مأموری اوموزلرینی سیلکیور ، « چوجق ! » دییوردی . فکرینی ایضاح ایتدی ، اوکا قالیرسه احمدجمیل همشیره‌سنه ، اوه عائد اولان مسئله‌لری تسویه ایچون بر زمان مساعد بولنجیه قدر انشته‌سیله قطع مناسبت ایتمه‌ایدی ... « خصوصیله ... » دییوردی ، باشلامق ایسته‌دیکی جمله‌نك شو ایلك کلمه‌سندن صکره کوزلرینی معنیدارانه سوزه‌رك مخاطبنك فکرینه برشی کتیرمك ایسته‌یوردی ...

احمد جمیل جواب ویرمه‌دی ، شمدی کندیسی‌ده نه یاپه‌جغنده تردد ایدییوردی ، ارتق باشلنك ایچنده بینی برمایع متبخرکبی شیشه‌رك صانکه پاطلامق ایسته‌یوردی ، ایکی اللریله‌باشنی طوتدی ؛ اورادە ، برحصیر اسکمله‌نك اوستنه اوطوردی ؛ ارتق هیچ برشی دیکله‌مکه قوت بولمیه‌رق ، شورادە محو اولوب بوتون بوکشمکش حیاتدن قورتولمق احتیاجنی طویه‌رق ، عمیق بر مفتوریت ایچنده اغلامق ایسته‌دی ...

— ۱۶ —

بوکوندن اعتباراً احمدجمیلك اوبروقلر براشیان سکون وسعادت اولان مینی مینی اونده برحیات جهنم باشلادی . ارتق معلمه‌یه کیتمه‌یور ؛ علی‌شکیبك دکاننده ، قرائتخانه‌لرده ، ایشسزلکدن متولد ملال ایله طولاشیوردی ... اقشاملری اوکیدنجه‌هرکسدن قاچار ، اوطه‌سنه قپانیر ، اورادە هیچ بر شیله اشتغال ایتمك ایچون هوس وقوت بوله‌میه‌رق یتاغنه اوزانیردی . انشته‌سنی همان هیچ کورمه‌یوردی ، ایکی اوچ کره تصادفنده یوزینه باقمادی ، اوده هرکس بوحاضرلانان فورطه‌نك انطراقی خوفیله ایکیسنك اطرافنده سکوت ایدییوردی ...

وهبی بك هرزماندن زیاده خویسزلقلر ایجاد ایدییور ، همان هرکیجه ایچریده اقبالی حاضلایان سسی ایشیدیلیوردی .

احمد جمیل بوغوغالره کندیسنك بیکانه اولمادیغنی اوزاقدن اوزاغه فرق ایدییوردی ، وهبی‌بك شبهه‌سز اونك معلمه‌یه کلمه‌دیکنی وسیله اتخاذ ایده‌رك اقبالله غوغایه سبیلر بولیوردی ... اوك ایچنده هرکس خصوصیله احمد جمیل بوخویسزلقلره تحمل ایچون

عزم ایتمش کبی ایدیلر .

بیلرنده قطع مناسبت ایدیله‌لیدن بری وهبی بك اقشاملری هر وقتدن زیاده قاچیریبیور ، اولجه قابل تحمل برچاقر کیفلکدن عبارت قالان سرخوشانی شمدی بد مستلکه دونیوردی ...

نهایت هرکسك وقوعنی غیر قابل منع اولق اوزره حس ایتدیکی فورطنه نقسیط مسئله‌سنك ظهوری اوزرینه پاطلادی .

برکون احمد جمیل علی شکیبك دکاننده اوطوررکن کندیسنه پاره‌یی اقراض ایدن صراف صیریتارق کلدی .

احمد جمیل حرینی هیچ سویلتمیه‌رك :

— وهبی بکه کیدیکز ، امضانم ، فقط بورج اونك ... دیدی . بوجوابی قاچ کوندـ نبری حاضرلایور ، بوصورت مقابلهنك غیرقابل مدافعه‌برقوتی اولدیغنه اینانیوردی .

صراف هردرلو جواب آلغه آلیشمش وجه متبسمانه‌سیله جیبندن چیقارمق اوزره اولدیغی جزئیاتنی تکرار یرلشدیره‌رك کیتدی . برازصکره — بودفعه چهره‌سنده‌کی تبسمده فضله برامارهٔ استهزا ایله — ینه کلدی ، وهبی بك هیچ برشی طانیمق ایسته‌میور ، « بورج کیمکسه اوویرسون » دییوردی .

احمد جمیل بوانتظار ایتمه دیکی جوابه اوقدر حدت ایتمش ایدیکه همان اودقیقه‌ده مطبعه‌یه قوشوب وهبی بکی بوغازلدن طوتمق ، صیقوب اولدیرمك ارزوسنی طویدی . علی شکیبه « برجنایت یاپمقدن قورقیورم » دیدی ، علی شکیب اولاصرافی برایکی کون صبر ایتمك اوزره صاودی ، صکره احمد جمیلك یانه کلدی :

— سن حدتله هر شیئی برباد ایده‌جکسك ، بوتون سعادت عائلهك چیاغنجه‌سنه بر تهور اغوریکه محو اولهجق ، بکا براز صوغوق قانله طاورانه‌جغکی وعد ایت ، برچاره دوشونهلم ... دیدی .

فقط احمد جمیل آرتق ضبط نفسه مقتدر اوله‌میور ، طمارلرینك ایچنه دوشن برقطرهٔ آتش اوکوندن بری بوتون وجودینه آلولر آقیتیوردی . شیمدی هیچ برشیئك طرفدار تعمیری دکلدی ؛ امالنك برر برر انهدامنی کوردکدن صکره هر شیئی پارچه ـ لامق ، کندیسی‌ده بو پارچه‌لامان شیلرك اراسنده محو اولق ایسته‌یوردی ...

— لکن اکلامیورسکز ، دیدی ، بو آدمله تکرار تأسیس مناسبت ایتمك ممکن دکل ، ذاتاً قطع رابطه‌یه او وسیله ارایور .

— اوت اما اوکز الکزدن کیده‌جك ، هیچ اولمازسه اوکا برچاره بولك ؛ مثلا بواقشام والده‌کك ، همشیره‌کك یانده اونی تضییق ایدرك برشی یاپمق ممکندر ، ظن ایدییورم .

احمد جمیل بوتشبثدن بر امید نجات بکلیه‌رك دکل فقط برشی یاپنامش اولمامق ایچون علی شکیبك فکرینی قبول ایتمش ، او اقشام اقبالی چاغره‌رق وقعه‌یی حکایه‌دن صکره وهبی بکه او مسئله‌سنك بر صورت محقه‌یه ارجاعنی سویلتمك ایسته‌مش ایدی .

ایشته فورطنه بونك اوزرینه پاتلامش

ایدی ، احمد جمیل والده‌سیله برابر اقبالك کتیره‌جکی جوابه انتظاراً اشاغیده اوطور - یبورلردی . وهبی بك ویریله‌جك جواب ایچون اقبالی توسیطه لزوم کورمه‌دی ، قاپوسی آچیق طوران اوطه‌سندن باغیردیغی ایشیدلدی ...

بو آدمك بوتون عادیت مفرطه‌سی بوکون تماماً میدانه چیقیوردی ، اولا : « بر سنه‌دن بری اوزرمه یوك اولدیکز یتشمه‌دی‌ده شیمدی قرداشکك بورجنی بکامی ویردیرمك ایسته‌یورسك ؟ . . . » مقدمه‌سیله باشلادی ، « بن اولندیسه‌م سنك حایلاز قرداشکی بسله‌مکی تعهد ایتدم » جمله‌سی احمد جمیلك قولاقلرینی پارچه‌لایه‌رق اشاغیه قدر یووارلاندی ؛ شمدی نه یاپمق لازم کله‌جکنی بیله‌میه‌رك ، حدتدن تیتره‌یه‌رك یکدیکرینه باقیشان والده ایله اوغل وهبی بکك سویله‌دکلرینك برقسمنی ایشیده‌میور - لردی . فقط ایشیده بیلدکاری پارچه‌لر بوتون تفرعاتی اکلاتیوردی .

وهبی بك سویلنمکده دوام ایدییوردی ، نهایت اقبالك محترز بر میراثی کبی سوی ایشیدلدی ، ادای مریضانه‌سیله بر شی سویله‌دیکی فرق اولوندی ، اوزمان وهبی بکك بوسبوتون طوتوشدیغی اکلاشیلدی :

— ماکنه‌لرمی ؟ دییوردی ، بن آدمه ماکنه‌لرك کولکه‌سنی ویرم . حقسزلق ایدییورسه‌م دعوی ایتسون . هم سن بویله شیلره نه قاریشیورسك ؟ مراقشام بیلان کبی بنی صوقمقدن ذوقمی آلیورسك ؟

احمد جمیل شیمدی آیاغه قالقمش ایدی . شیمدی اقبال بیلان اولمشدی ، اویله‌می ؟ طیشاری‌یه آنیامق ایسته‌دی ؛ او زمان صبیحه خانم قوللریله صارلدی ، « امان ، جمیل ، صبر ایت ... » دییور ، قوللرینك اراسنده زانغیر زانغیر تیتره‌ین بووجودی ضبط ایده‌بیلمك ایچون پارماقلرینی کلیدلیوردی .

وهبی بك یوقاریده حالا دوام ایدییوردی :

— ذاتاً سزك ایچکزه دوشه‌ایدن بری نه اولدیغمی اکلادم ، دها ایلك کونی براقوب قاچه‌الیدم . چکیل ، چکیل یانمدن دییورم ، تخلی ایده‌رم ...

او وقت بر وجودك یوقاریکی اوطه‌ده دوشه‌دیکی طویولدی ، احمد جمیل شیمدی والده‌سنی قاپویه قدر سوروکله‌یور ، قورتلمق ایسته‌یه‌رك حدتندن بوغولان سسیله « براق ، آننه ، براق . . . » دییوردی ؛ او زمان مردیونلردن وهبی بکك آتلایه‌رق ایندیکی طویولدی ، احمد جمیل آننه‌سنك قوللرینك آراسندن سیلکنه‌رك قورتلدی ؛ فقط سوقق قاپوسنك بویوك برطراقه ایله قاپاندیغی ایشیدلدی ، وهبی بك کیتمش ایدی .

* * *

او زمان ، یوقاریدن بوتون بوعائله‌نك اوزرینه ایسته‌دیکی کبی لوث تحقیراتی دوکن بو آدمی طوتمغه ، قفاسنی شوطاشلرك اوزرینه چاربه‌چاربه سوروکله‌مکه موفق اولدمدیغندن ؛

والده‌سنك جبانت نسـویتنه مغلوب اولهرق تهورینك بوتون میلان اتسـاعنی سربسـت براقه‌مادیغندن بر یأس طویدی ، شـیمدی برشیلر قیرمق ، برشیلر پارچـلامق ایسته - یوردی ، آننه‌سنه قوشدی ، ایکی اللرینی طوتدی، بو وجود ضعیفی صـارصدی ، « آح ! بنی نیچون براقادك ؟ چیلدیره‌جغم .. » دییوردی ، کویا بر پنجهٔ قوی بوغازینی صیقیور ، اونی بوغیـوردی ، باغرمق ایسته‌دی ، اووقت ایکی الیله یاقه‌سنی طوتدی، چکدی ، قراواتی یاقه‌لغی پارچـه‌لاندی ، « چیلدیره‌جغم !... » دییـه باغیرییوردی . آه ! برکره اغلایه بیلسه ، متـلی اوله‌جق ، اعصابنه سکون کله‌جکدی . فقط اغلایه‌میور، بوغازینی طیقـایان بر تهدید مزعج اونی اغلامقدن منع ایدییوردی ...

برآرالق سـحر « کوچك خانم . . . کوچك خانم نه یاپیور ؟... » دیدی ، آه ، اوت ، اقبال ؟.. اقبالی دوشونمشلردی ، اصل دوشـونیله‌جك اولان او بچـاره‌یی اونوتمشلردی .

او وقت صبیحه خانمله سحر یوقاری‌یه قوشـدیلر ، اقبال بر الیله بوکرینه باصه‌رق قاپونك یانده ، برده ایکله‌یوردی ... صبیحه خانم اوزرینه آتیلدی : « اقبال نه اولدك ؟ بکا باقسـه‌ك آ اقبال ! نه اولدك ؟... » دیدی ، اقبال قالقه‌میور ، یوزنی قالدیروب آننه‌سنه باقه‌میوردی . ایکلتیلری اراسـندن یالکز « هیچ ! » دیدیکی ایشیدلدی .

هیچ !.. دائما هیچ !...

— ۱۷ —

اوصباح احمد جمیل علی شکیبك دکانه کیردیکی زمان پریشـان صـاچلرندن ، بوزولمش چهره‌سندن ، قراواتسز یاقه‌سندن اسـکی ارقداشی اورکدی ، هنوز اوبر شی سویامه‌دن « نه اولیورسك ؟ » دیدی .

احمد جمیـل آجی برخنده ایله جواب ویردی :

— نه اولدیغمی بیلمه‌یورم ، فقط ایی برشی اولیورم . . . پانطـالونك جیبندن بوروشوق بر جریده پارچـه‌سی چیقاردی ، علی شکیبك کوچك یازیخانه‌سنك اوستنه قویه‌رق آچدی : — دکانکی برایکی ساعت براقه‌رق بنی امنیت صندوقنه کوتوررمیسك ؟ دیدی .

شـمدی علی شکیب طوکمش ایدی ، جواب ویره‌میور، برشو یازیخانه‌نك اوستنده ملولانه سربان کوپه‌لرله یوزوکه ، برده بوصاری سیمای مأیوسه باقه‌رق طوربییوردی .

احمد جمیل آرتق هیچ بر شی صاقلایه بیله‌جك بر حالده دکلدی ، علی شـکیبك تأثرینی اکلادی ، دیدیکه :

— بونلر آننه‌مك كوپه‌لريله يوزوكى ، بروقتلر بابام اوى تعمير ايچون بورجلانديغى زمان بونلرى بردرلو امنيت صندوقنه ترهين ايتمك ايسته‌مه‌مش ايدى ، ايشته بوكون قيزيني اولومدن قورتارمق ايچون اورايه كيديبيور ، آه ! بيلسه‌ك ، شكيب ! . . قرداشمى بن اولديريبورم ، ظن ايدبيورم ...

على شكيب نه سويليه‌جكنده متردد ايدى ، « هر شيئى افراط ايدرسك ! » ديدى ، احمد جميل طاشمغه وسيله آرايور - دى ، بوسوزكفايت ايتدى : — افراطمى ؟.. قرداشم اوليور ديبورم ، اونى بن اولديردم ديبورم ، سن بكا حالا افراطدن بحث ايدبيورسك ... سز ، هيكز ، نه صوغوق قانلى آدملرسكز ! قارشوكزده چيلديرمش بريسنى كوريبورسكزده كمال سكونله « افراط ايدبيورسك . » ديبورسكز . آه ! بيلسه‌ك ، بوتون خوليالرمدن صكره بوكون شونلرى امنيت صندوقنه كوتورمك ايچون مجبور ايدن سببلرك آجيلغنى حس ايتسه‌ك ... يوق ، حس ايدبيورسك ، دكلمى ، شكيب ؟ بكا آجيورسك دكلمى ؟ باق ، اغلاماق ايچون كنديكى طوتيورسك ...

او زمان احمد جميل بو قلب محبك ، شو كوزلرندن خفيف ايكى قطره ياش آقان دوستك قارشوسنده ، ديرسكلرينى اوزرنده آننه‌سنك كوپه‌لريله يوزوكى حزين براداى ملولانه ايله سريلمن يازيخانه‌يه طايادى ، باغنى ايكى اللريله طوتدى ؛ برهفته‌دن برى اغلايه مادينى بوتون الملرينى ، يأسلرينى اوراده يواش يواش ، بوروشوق جريده پارچه‌سنك اوزرينه ريزان ايتدى .

على شكيب بوكوز ياشلرينه قارشو برحس حرمت ومرحمتله سكوت ايديبوردى ، نهايت احمد جميل دون اقشامكى وقعه‌يى ، همشيره‌سنك بوكرينه تصادف ايدن تكمه‌يى ، سقط تهاكمسنى ، معاينهٔ طبيه‌نك انديشه ويرن نتيجه‌سنى كيك كيك ، على شكيبه اكلاتدى .

— افراط ايتميورم ، دكلمى ؟ ديبوردى . شمدى اقبالى قورتارمق لازم ، هرشيدن اول ، بوتون دنيادن اول بكا اولازم ... حال بوكه بن‌ده پاره يوق ، بش پاره يوق ...

على شكيب برشى سويله‌مك ايچون يونقوندى ، احمد جميل سويلتمه‌دى :

— باق ، يالكز او ممكن دكل . . . اكلايورميسك ؟ اليله سوزينك قطعيتى كوستره‌رك علاوه ايتدى :

— سندن وهيچ كيمسه‌دن ...

بوصوك سوزى سويلركن حسين نظمى‌يى دوشونيوردى ، اوضيافت كيجه‌سندن برى احمد جميل اوندن فرار ايديبوردى . بوتون بوسفالتلرى اوندن صاقلامغه — اساسنى يك ايى تعيين ايده‌مكسزين — لزوم كوريبوردى .

كويا خوليالرينك شوانفراضيله خوليای عشقى اراسنه برسد مانع قويمق ، قلبنك شوهرج ومرج طوفانندن اوشكوفهٔ امله

برقطرمنك بیله صیچرامسنه امکان براقامق ایسته‌یوردی ...

∴

علی شکیبدن امنیت صندوقنك قاپوسنده آیرلدی ، برآن اول اوه‌کیده‌رك آله‌بیلدیکی پاره‌لری صبیحه خانمه ویرمك ، اودن چیقارکن پك فنا بر حالده براقدیغی اقبالی کورمك ایچون عجله ایدییوردی ...

قاپویی آچق ایچون سحر براز تأخر ایتدی ، ایچری‌یه کیرنجه مردیون باشنه براقیلمش صو قووالریله سحرك پریشانئ حالی نظردقتنه چارپدی . اونك سؤالنی بکلمه‌دن سحر سویله‌دی :

— سز کیده‌لیدن بری کوچك خانمدن قان بوشانیور ... نه‌قان ! نه‌قان ! ...

صکره قاپویی ایته‌رك قاپادقدن صکره ایری وجودیله ، طارغین چهره‌سیله احمد جمیلك اوکنه کچدی :

— بوآدمك بوتون ایتدکلرینی یاننمی براقه‌جقسکز ؟ دیدی . احمد جمیلك جواب ویرمکه وقتی یوقدی ، کندی کندیسنه « چوجق دوشمش اوله‌جق ، بونجه دهانی ، فقط اونی قورتاره بیلسه‌م ... » دییوردی ، یوقاری‌یه قوشدی ، خفیفجه قاپویی ایتدی ، اقبال بال مومندن یاپامش صاری برهیکل کبی درین برطالغینلقله یاتاغنه یاتیرلمش ایدی ؛ والده‌سی قاریولهنك التنه سجاده‌نك اوستنه اوطورمش ، بویوك مصیبتلرك دورهٔ دهشتنی تعقیب ایدن سکون زمانلرینه مخصوص بر بیتابی ایله اللرینی دیزلرینك اطرافنه کیدله‌مش ، طالغین برنظرله مجهول برنقطه‌یه باقیوردی ...

احمد جمیل ایاقلرینك اوجنه باصه‌رق ایلریله‌دی ، الك اول اقباله‌باقدی ، او ، کوزلری نیم کشاده ، دوداقلری صولغون بر پنبه‌لکله دیشلرینك اوزرنده کرکین ، تردن ایصلانمش صاچلری فیل دیشی‌کبی طونوق صاری طوران شقاقلریله آلننه یاپشمش ، یورغون ، اوزون نفسلرله اویویوردی ... اونك بومنظره سندن الیم برحس ایله ، بوسوکیلی وجودی برکون ینه بویله — فقط شمدی یورغانی خفیف خفیف قالدیران شونفسلر کسیلمش اوله‌رق — کوره‌بیلمك احتمالندن تیتره‌یه‌رك کوزلرینی آیردی ، اننه‌سنك یانه چوکدی ...

— دوشدیمی ؟ دیدی .

صبیحه خانم تبدیل وضعیت ایتمه‌رك قاشلرینی قالدیردی ، « بلکه ! . » دییوردی ، اووقت احمد جمیل بوتردد حکمه حدت ایدرکبی اولدی ، « اوحالده ینه حکیمی کتیرتملی » دیدی ، تکرار قالقدی ، صباحدن بری یررولان باجاقلریله تکرار قوشدق ، حکیمه کیتمك لازم کلدی ...

∴

حکیم باشنی صالالیور ، « آتشه قارشو قویه بیاملی ! » دییوردی ، احمد جمیل شمدی تهلکه‌یی‌دها وضوح‌ایله‌کوربیوردی . بوآدمك اغزنده شوسوز بوتون قورقو-

لرینك بی اساس اولمادیغنی اکلاتیوردی ، دیمك که آتشه قارشو قونیلامیه جق اولورسه ...

اوزمان مدد جویانه حکیمك یوزینه باقیور ، اوندن جسارت ویره جك ، امید بخش ایده جك برسوز ، براشارت ، برهیچ بکله یوردی... فقط حکیمك الداتمق ایسته. مین چهره سی جدی ، وقور ، اندیشناك ایدی ، هپسنی سویله مامك ایسته یورمشجه سنه باصیق طوران دوداقلری «فنا !..» دییورکیدی ...

شمدی احمد جمیل حکیمك وصایاسنی ضبط ایده بیلمك ، اتخاذ اولنه جق تدابیری اکلامق ایچون صعوبت چکیور ، ذهنك ایچندن بوتون قابلیات فکریه یی سیلوب سوپوره رك کوتورن برسیل آقیور ، بربورا کچیوردی ...

صبیحه خانم ، او ، هیچ برشی اکلامیورمش، بوتون حس وفکری انجماد ایتمش کبی بوش نظریله بر حکیمك ، بر اوغلنك یوزینه باقیور ، ارتق اغلایه میه رق کنارلری یانان کوزلریله شو ایچریده صاری طونوق بکزی براولویه بکزه مین قیزینی الندن آلوب المیه جقلرینی سا کتانه استفسار ایدییور کیدی ...

احمد جمیله بنه قوشمق لازم کلدی ؛ اجزاخانه ده ساعتلرله سورن اوزونتی ایچنده بکله مك ، اللری قوللری شیشه لرله قوطولرله طولو بر آن اول شفا کوتورمك تهالکیله سوقاقلردن اوچه رق کچمك ایجاب ایتدی ، آح ! اونی قورتاره بیله جکندن امین اولسه بویله الی الابد قوشه جقدی ...

∴

بو کوندن اعتباراً احمد جمیله اقبالی هر دقیقه برپارچه اولدیرن ، قوروتوب یاقان او آتش مدهش اراسنده برحرب بی فاصله باشلادی ؛ ارتق اودن چیقمایور ، اویومیور ، یمك یمیور ، یشامیوردی ، کویا کندینی یاشامقدن منع ایتمکله حیاتنك برقسمنی شو حیاتنك کوندن کونه اکسیلدیکی کوروان وجوده بخش ایتمك ایسته یوردی .

اقبال اره صره طالغیناقدن چیقیور ، شکران ایله مالی کوزلرینه برانجلای اوارهٔ تبسم کله رك بروقتلر طاتلی سسیله اوك ایچنده دائما «اغابك !» خطابیله سلاملادینی بوقیمتدار قرداشه ، کندیسی شوارك ایچندن غائب اولیوره جك اولورسه نه قدر بدبخت اوله جغنی دوشوندکجه آغلامق ایسته. دیکی والده سنه باقیور، آتشله یانان بوغازندن، جکرلرندن قوری کان سسیله اونلره لاقیردیلر ایدیوره مکه چالیشیوردی .

فقط آتش ، اوحمای مدهش ؛ بوتون کوستریان تدابیره ، بوتون شو کوچك عائله خلقنك بر دقیقه یورولمایان مساعیسنه رغماً دائما غالب چیقیور ، دائما بو وجودك حیاتندن بر پارچاسنی قوپارمقده دوام ایدییوردی ...

∴

برکیجه احمد جمیل اقبالی براز راحت براقمش ایدی ، قاچ کوندر اك اوفق بر شماتی ایشیده بیلمك ایچون اوطه‌سنك قاپوسنی آچیق براقه‌رق ، یورغانی آچیه‌رق یتاغنك اوزرینه اویله آتیلیویریپوردی ... بو کیجه براز متسلیانه اویویوردی ، بر آرالق « جمیل ! جمیل ! . . . » دیدیلر ، یتاغندن آتلادی ، دیکلدی ، صحیح بر سس ایشتمشمی ایدی ؟ طوره‌مادی ، تااویقوسنك اعماق معنویاتندن کلن بوسسده بر آجیاق وار ایدی که بردن قلبنده برحس کشف مصیبت اویاندیرمش ایدی ...

قورقدیغی شیئی شیمدی بروهمدن ، برحس غیر مؤسسدن عبارت کوره‌جکنی امیده چالیشه‌رق اوطه‌سندن چیقدی ، قرداشنك قاپوسی تماماً قپالی دکلدی ، الیله ایتدی ، او زمان اقبالی یتاغنك ایچنده اوطورمش ، کوزلری مدهش بر شیئك تماشاسیله قورقودن آچیله‌رق تا اوته‌ده دیواره دیکیلمش ، ایاقلرندن آرقه‌سندن کندیسنی ضبطه چالیشان صبیحه خانمله سحرك آراسنده اللری اختلاج ایدرك بر خیال مهاجمدن تدافعه حاضرلانیورمش کبی کریلمش ، کوردی ... قوشدی ، « نه اولیور یاربی ، نه اولیور ؟ . . . » دیدی ، صبیحه خانمله سحر اویقولرندن هنوز بر قورقو اویانمشلره مخصوص پریشانی ایله سویله‌یه‌میورلر ، ذاتاً کوردکلرینی اکلایه‌میورلردی ؛ احمد جمیل قوللریله اقبالی صاردی ، صاچلرینك صوغوق تلریله ایصلانان چهره‌سنه یوزینی یناشدیردی ، « اقبال ، قرداشم ، نه اولیورسك ، قرداشم ؟ . . . » دیدی ؛ او ، اونی ایشتمه‌یور ، ایری ، آچیق کوزلریله ، او قورقولی نظریله تااورایه ، دیواردن آیریله‌رق کلن خیال مهاجمه باقیور ؛ نفسنی مدافعه‌یه چالیشه‌رق ضعیف وجودی کریله‌مك ، تیتره‌ین قوللری بر قوت ارامق ایچون اوغراشیوردی ، صکره بوللر بردن‌بره صبیحه خانمك اوراده برچاره آراشدیر - یورمش کبی طولاشان سرسری اللرینی قاورادی ؛ برفریاد ، قورقنج برفریاد صیق صیق نفسلرله چیرپینان کوکسنی ییرتدی ؛ آرتق مغلوب وبیتاب قالان باشی احمد جمیلك اوموزینه دوشدی ، بوایکی قرداشك کوزلری شو دقیقه‌ده صوك بر نظر محبتله باقیشدی ، احمد جمیل شمدی بوضعیف وجودی قوللریله صیقیور ، اونی الوب کوتورمك ایسته‌ین‌شیدن قوپاروب قورتارمق ایسته‌یوردی ؛ فقط قوللرینك اراسنده بو وجوددن اوزون بر رعشه ایله بر شی آقیور ، برشی چکیلیور کیبدی ؛ احمد جمیل تکرار کوزلرینی اقبالك کوزلرینه دیکدی ، « اقبال ! ... » دیدی ، شمدی بوکوزلراوفریاد قلبه قارشو ساکت قالدی ؛ حالا اوکا باقیوردی ، فقط آرتق اونلرده برشی نقصان ایدی ....

— ١٨ —

احمد جمیل بومائمك ایچندن برحمانك قورقنج کابوسندن اویانمش کبی چیقمش ایدی . ایلك کونی قلبنده برشی شوکوزلرینك اوکنده تحقق ایدن فجیعه‌یه اینانمامقده دوام ایده‌رك بر اولویه قارشو صوك وظیفه‌لرك ایفاسیله مشغول اولورکن اوقدر بیوك بر آجی طویمایور ، علی‌العاده برایش کور . یبورمشجه‌سنه قوشیوردی ؛ فقط هرشی بیتوب‌ده اوتابوتی قالدیرمق ، بواوه بر دها عودت ایتمك اوزره کوتورمك لازم کلدیکی زمان بوفجیعه بوتون دهشت حقیقتیله کوزلرینك اوکنده تجلی ایتدی ؛ مردیونلرده سورونه‌رك قیزینی صوك بر فریاد جکر خراش ایله سلاملایان آننه‌سنك سسی ، اوانسانلرك آرتق هرشیئ اونوتوب‌ده بوتون قوای متاتی بر ماتمك دست قهرینه تسلیم ایتدکاری دقیقه‌یه مخصوص فریادی قولاقلرینی بیرتدی ؛ او وقت دیزلری تیترمه‌یه‌رك مردیون باشنه چوکدی ، تابوت لاقید اللرله قالقه‌رق بو اوی ، شو والده ایله برادری خفیف بر میل بیتاب قامتله سلاملایور ، کیدییوردی ؛ او زمان احمد جمیلی علی شکیبله احمد شوقی افندی قولارندن طوتمشلر ، قالدیرمشلر ؛ آرتق نفسنه برقوهٔ تملك طویمایان بو وجودی اوتابونك آرقه‌سندن سوروکله‌مشلردی ...

شمدی بوتون اومدهش کونك وقوعاتی ذهنندن اوزاق بروقعه‌نك خاطرات بهمه‌سی کبی کچیور ، شو هنوز اون کونلك وقعه حیاتنده اوزاق ، سنه‌لرجه اوزاق برماضی‌یه سوزولوب کیدییوردی . . . فقط قلبنده حالا او انطفا ناپذیر آتش یانمقده بردوام ایدی .

اوکون کوزل برهوا آلتنده احمد جمیلك ماتمیله استهزا ایده‌رك خلیجك مشمس صولری بردریای سیم جاری کبی قایقلرینك کنارلرندن آقوب کیدییوردی .

او ارقداشلرینك هیچ بریله لاقردی ایتمه‌یور ، نظر مرکوزیله صوله باقیوردی .. صکره ایوبه کلدیلر ، اونی چیقاردیلر ؛ احمد شوقی افندی ذهنی اشغال ایتمك ، دوشونجه‌سندن — شو دوشونه‌مه‌مکدن عبارت اولان طونوقلقدن — ولو بر دقیقه آییره بیلمك ایچون کنجلکنه عائد اسکی برخاطره‌دن بحث ایدییوردی ؛ احمد جمیل تابوتك ارقه‌سندن یورودکجه یکی بر اولو کلدیکنه سوینه‌رك قوشوشان دیلنجیلره باقیور ، بوتون بو ارامکاه اموانك اولوم ایله یاشایان خلقنی سیر ایدییور ، بوتابوته کندیسندن بشقه شو اطرافنده کیلرك لاقیدیسندن براذای عظیم ایله اوزولیوردی ...

صکره نماز زمانی بکله‌مك لازم کلدی ، اونی ارقداشلری بر قهوه‌نك اوکنده الچق براسکمله اوزرنده اشغال ایدییورلردی ...

آرتق احمد جمیل بوکونك بیتمسی ، برآن اول شو لاقیدلر اراسندن چیقه‌رق ماتمیله یالکز قالمسی ایچون صبرسزلانیوردی ؛ آرتق اغلامیوردی ؛ نماز قیلارکن ، دعا ایدیلیرکن ، صکره دیلنجیلردن مرکب الای ایله قبره کیدیلیرکن هپ سکوت ایدییوردی ؛ اوراده هنوز بیتمه‌مش قبرك یاننده بینه بکله‌مك ایجاب ایتدی . مزارجیلر یکدیکریله قونوشه‌رق ، قازمه‌نك اوجنه تصادف ایتمش کومولی اسکی برمزار طاشی پارچه‌سنك چیقارلمسی ایچون چاره دوشونه‌رك چالیشیورلر ؛ بر اغاجك دیبنده محله‌نك بکجیسی ایری کموش ساعتی چیقاره‌رق کچ قالدیغنه جانی صیقلمش کبی باقیور ؛ مزارلر اوزرنده ، دیوار کنارلرنده ، اوتده بریده یکرمیشر پاره صدقه آله‌بیلمك ایچون طوران قادین ، اختیار ، چوجق ، سقط وصاغلام دیلنجی کروهی صبرسزلنه‌رق بکله‌شیور ؛ تابوت بر قومشو قبرك اوزرینه اهمال ایدیله‌رك براقیلیورمش ، صوك آرا - مکاهك ختام احضارینی بکله‌یوردی ...

او بونلردن آرتق غیر قابل تحمل بر اوزونتی طوییور ، بوتون بوکوردکلرینی کندی ماتمنه قارشو بر تحقیر کبی جکرلری بیرتیله‌رق سیر ایدییوردی ؛ صکره قبر بیتنجه تابوتی ایپلرله صاره‌رق ایندیردیلر ، قپاغنك باش طرفنی دسته‌نك مخرش اعصاب دیشلری کسرکن احمد جمیل قارننه باصیور ، بوسسی ایشتمکدن تولد ایدن عذابی تضییق ایتمك ایسته‌یوردی ...

فقط صکره قبرك اوزرینه آیلان طوپراقلر شیشه‌رك همشیره‌سنك شو مقر ابدیسی کوزلرینك اوکنده ترفع ایتدیکی زمان بردن بوتون آجیلری طاشدی ؛ او وجودی بوراده براقامق ، شو طوپراقلرك ید غصبندن آلمق ایسته‌ین برحس ایله ایکی آدیم آتدی ؛ علی شکیب الی طوتدی ، اونی بر طاشك اوزرینه اوطورمغه مجبور ایتدی ؛ شمدی هرکس سکوت‌ایدییوردی ؛ برحافظ مهتز ، بکا انکیز سسیله شو قبر تازه‌نك اوزرینه برکادستهٔ روحانی وضع ایدییوردی ؛ او زمان احمد جمیل روحی اوقشایان ، تسلیه بکزه‌ین طاتلی برحس ایله شوراده خفیف خفیف آغلادی . . .

آح ! اوکونك خاطره‌لری !... شمدی هپ بونلری برر برر تخطره چالیشیور ، اومدهش ساعتلرك خاطراتنی صره‌سیله احیا ایچون دوشونیوردی .

اواقشام ارقداشلری اونی اوه کوندر - مه‌مك ایسته‌مشلردی ، یالکز قاله‌جق اولورسه بوسبوتون فنا اوله‌جغنی سویلیه‌رك کندیسنی اوکیجه اشغال ایتمکده اصرار ایدییورلردی ، فقط اوکا قبول ایتدیرمك ممکن اوله‌مامش ایدی . بالعکس ماتمنه تماماً تسلیم نفس ایتمك ، قرداشنك طویه طویه آجیسنی چکمك ایسته‌یوردی ...

اوه کلدیکی زمان اقشام اولمش ایدی ؛

بوکون سلیمانیه‌نك اوانیس قلبی اولان مینی مینی اوی نظرینه اسکیمش قفسلری ، الچق جونباسی ، صیوالری دوکولمش دیوارلری ، تختـه قاپوسی ایله چرکین ، بارد کورونـدی ...

قاپوی سحر آچدی ، قلبنده بر حس غریب وار ایدی که اواقشام اوه کیرنجه بوتون بوکونك وقوعاتی یالان بوله‌جغنی ظن ایتدیریبوردی . سحره باقه‌مادی ، بوقیزك قیزارمش کوزلریله کندیسنه باقان نظرندن قاچمق ایسته‌دی ، انه‌سنه کورونمکه قوتی یوقدی ، طوغری همشیره‌سنك اوطه‌سنه قدر کیتدی ، اونی حالا اورادہ کوره‌جکمش وهمنك مغلوبی ایدی ؛ اورتولری قالدیرلمش ، جبنلکی ایندیرلمش قاریوله‌سنه قدر کیتدی ؛ برمدت اورایه باقدی ، صکره همان اورایه ، سجاده‌نك اوزرینه آتیلدی ، برنجی دفعه اوله‌رق احتیاج فریادی ضبط ایتمك ایسته‌مه‌دی ؛ اورادہ باغره‌رق ، قیورانه‌رق شمدی بواوی تماماً بوش براقان قرداشی ایچون آغلادی ...

* * *

— نیچون بکا اویله باقیورسك ، جمیل ؟

— بیلمم ، سکا باقیورمی ایدم !...

او کوندن بری حیاتندن بر یارم عصر کچمش کبی چوکمش ، اختیار اولمش ایدی . اویله طالغینلقلری وار ایدی که ساعتلرله سوزردی . آرتق دوشونمك ملکه‌سندن تجرد ایتمش کبی برلاقردی سویانیرکن نکاه مجوفی دیکر ، اویله طوزردی ...

بوکون علی شکیبك دکاننده بنه کوزلری ارقداشنه تصادف ایتمش طوربیور ، فقط اونی کورمه‌یوردی ...

علی شکیب الندن قلمی براقه‌رق دفترینی قاپادی ؛ آرتق احمد جمیلی براز صارصمق ، اوکا براز قوهٔ حیات ویرمك زمانی کلدیکنی اکلامش ایدی ؛ تایانه قدر کلدی ، یوزینه باقه‌رق :

— جمیل ، آرتق بودوشونجه‌یه بر خاتمه ویرملیسك .. دیدی .

احمد جمیل جواب ویرمیه‌رك دیکله‌یوردی :

— دنیاده هیچ بر کیمسه تصور ایده‌مه‌سك که حیاتندن هیچ اولمازسه بر بیوك ماتم کچمش اولماسون . سکا چاریلدیغك سلهٔ مصیبته قارشو لاقیدانه طاوران ، دیمیورم ، ممکن اولیه‌جق شیلر توصیه‌سندن نه فائده چیقار ؟ فقط سن هر شیدن اول کندی حیاتکی دوشونمکله مکلفسك . باق ، بوکون نه یاپه‌جغکی بیلمه‌یورسك ، اوده بر والدهٔ وارکه یکانه امیدی سندن عبارت ، بر اوکز وارکه کوچك برنقصان تدبیر ایله الکزدن کیده‌بیله‌جك ، اوحریفه قاپدیردیغك ماکنه‌لر وارکه قورتارمق لازم ، بونلردن صکره فقط هپسندن مهم اوله‌رق سن وارسك ... باق ، بنه یوزیمه آرتق یشامقدن واز کچمش بر آدم کبی باقیورسك ؛ براز کندیکی سیلك ، براز طمارلرکده

قانکك جولانی طوی ، حقیقةً حیاتدن واز کچه‌جك قدر امیدسز ، خولیاسز میسنك ؟ آرتق بو طوپراق پارچه‌سنك اوزرنده کوریله‌جك ایشك قالمامش اولدیغکه جداً حکم ایدییورمیسك ؟...

احمد جمیل شمدی ارقداشندن کوزلرینی آیرمش ، طالعین بر نظرله غیر معین بر نقطه‌یه باقیوردی ... آه ! حیاتنك او امید وخولیاسی !... شمدی اونی کندیسندن نه قدر اوزاق کورییوردی .

علی شکیب دوام ایدییوردی :

— بنجه آرتق بو حال عطالت حیاته برفاصله ویرمك زمانی کلمشدر ، براز تسویه ایدیله‌جك شیلری دوشونمکلکمز لازم کلیر ، ظن ایده‌رم .

احمد جمیل ایاغه قالقدی ، ارقداشنك اوکنه دیکیله‌رك :

— هرشیدن اول تسویه ایدیله‌جك دیکر برشی وارکه اونی اونوتیورسکز ...

کوزلرنده شمدی برنظر وحشی واردی ، علی شکیب ارقداشنه بیکانه اولان بونظردن اورکه‌رك : — نه‌یی اونوتیورز ؟ دیدی .

— همشیره‌می اولدیرن آدمی ... اونی انسانیتك پنجهٔ عدالتنه تسلیم ایتمك بنم الك اول دوشونیله‌جك وظیفه‌م دکلی ؟

علی شکیب شیمدی ارقداشنك حیرتله یوزینه باقیوردی . کندی کندیسنه : « زواللی چوجق ! دییوردی ، نه‌یله اثبات ایده‌جك ؟ اوندن بوصورتله‌می اخذثار ایتمك ایسته‌یور ! » ارقداشی ایچون شمدی بر طرز آخرده مرحمت طوییور ، همشیره‌سنك انتقامنی آلمق احتیاجیله اونك امکان تدارك واسطه‌سندن محرومیتنی دوشونه‌رك عجز مأیوسانه‌سنك بوتون آجیلغنی حس ایدییوردی ؛ شو دقیقه‌ده بومسئله‌یی سلامت فکرله محاکمه ایده‌میه‌جکنی اکلادی ، دوشوندیکنی سویله‌مکدن اجتناب ایتدی ، باشنی صاللا - یه‌رق : — پك یاپیله‌میه‌جق برشی دکل ، فقط بومسئله ینه صرف حسیاته عائد بر شی ، بن بالعکس سنی بر از مادیاته سوق ایتمك ایسته‌یورم ... دیدی .

احمد جمیل جواب ویرمك اوزره ایدی ، احمد شوقی افندینك قاپودن کیرن کوبکی کورونمدی ؛ او ، وقت بولدقجه مطبعه‌دن صیویشه‌رق بورایه کلیر ، اسکی ارقداشلریله براز دره‌دن تپه‌دن بحث ایدردی .

بوکون احمد جمیل اداره مأمورینی کورنجه برنفس تسلیت آلدی ؛ همشیره‌سنك وفاتندن بری اوندن برشی صورمق ایسته‌یور ، جسارت ایده‌میوردی ؛ بوکون بش دقیقه اول علی شکیك باشلادیغی محاوره اکلامق ایسته‌دیکنی استفساره قوت ویردی ، حتی مقدمه ترتیبنه‌ده لزوم کورمیه‌رك احمد شوقی افندی کوبکنك تعب ثقلتی دیکلندیرن بر نفسله هنوز صولومقده ایکن صوردی :

— سزدن برشی اکلامق ایستردم ، فقط بکا تماماً طوغریسنی سویله‌مکزی شدتله رجا ایده‌رم ... همشیره‌مك وفاتنه

دائر اوحریفله البته برلاقردی ایتمشسکزدر؛ سزه نه دیدی ؟ واونك خبر وفاتنی نه صورتله تلقی ایتدی ؟

احمد شوقی افندی اولا بوسؤاله تعجب ایدییور کبی کورونوردی ، صکره کندیسنه معتاد اولان وضعیتیله اوموزلرینی سیلکدی :

— نه ایچون طوغریسنی سویلمکلکم ایچون اصرار ایتدك ؟ سکا حقیقتی سوسلیه‌رك سویله‌مك ایچون برسبب وارمی ؟ ذاتاً بونی بندن صورمغه لزوم کوردیککده شاشارم ، اونی تماماً اکلامش ایسه‌ك وقعه‌یی نه یولده تلقی ایتمش اوله‌جغنی‌ده تصور ایده‌بیلیرسك...

بنمله اوزون اوزادیه لاقردی ایتمه‌دی : — ایرتسی صباح « دون جنازه‌یه کیتمشسکز ... واه واه ! تأسف ایتدم ، ابی قیزدی ، اصابت اولدی که قطع مناسبت ایتمش بولندق ، یوقسه چوق مضطرب اوله‌جقدم ! » دیدی ، او قدر ... سن دها زیاده بر شیمی بکله‌یوردك ؟...

احمد جمیل سکوت ایدییوردی . بر انسانك حسیات انسانیتدن بودرجه وارسته اوله‌بیله‌جکنه دلالت ایدن حکایه‌لر ایشیتدکجه مبالغه‌یه حمل ایدردی ، برسنه زوجی صفتیله یاشادیغی بروجودك محوینه سبیت ویردکدن صکره بوقدر لاقیدی کوسترمه بیلمك ایچون برقلبك نه بویوك قوتی اولمق لازم کله‌جکنده متحیر ایدی .

علی شکیبه باقدی ، شمدی وهی بکك اداره مأمورینك اغزنده بشقه بر معنای استهزا ایله مضمونی تأید ایدن اوسوزی هپسنده بیان مطالعه‌یه امکان براقمیان اغر بر نفرت اویاندیرییوردی ...

بوصره‌ده دکانك قپوسندن ایچری‌یه بلوری برچوجق سسنك « حوادث !... » دیدیکنی ایشتدیلر ، بوسسه هپ آشنا چیقه‌رق باشلرینی چویردیلر ، قاپودن کولومسه‌یه‌رك کندیسنی کوسترمك ایسته‌ین ندیمی کوردیلر ...

احمد جمیل صوردی :

— ندیم ، سن موزعمی اولدك ؟...

چوجق سونجله جواب ویردی :

— بوکون باشلادم ، بکم !..

او وقت احمد شوقی افندی وهی بکك

برکون اول ندیمه اذن ویردیکنی اکلاتدی ، چوجغك هفته‌ده آلدیغی اون غروشی چوق کورمش ایدی . احمد شوقی افندی اوکا کوچك بر سرمایه ویرمش ، دها زیاده‌سنی یاپمغه مقتدر اوله‌یه‌رق چوجغی هیچ اولمازسه موزعلکه سوق ایتمش ایدی .

احمد جمیل ندیمه برشی صورمق ایسته‌یوردی ، اولا تردد ایتدی ، صکره جسارت کوستردی :

— باباك نصل ، ندیم ؟ خبرك وارمی ؟

او وقت چوجغك برثانیه اول کندیسنی سربست بر مسلك صاحبی کورمکدن تولد ایدن نشوهٔ سیامی اوچه‌رق کوزلرینی بردن برر نك حزین قاپلادی :

— بابام‌می ؟... بیلمم ... دیدی ، صکره ایچنی چکمکه علاوه ایتدی :

— دون آننه‌م کیتمش ، ایی دکلمش !..

اوزمان اوچ ارقداش حیرتله باقیشدیلر. نصل بوقادین اوقدر تعذیبات وتحقیراتنه تحمللدن صکره کندیسنی ترك ایدوب سفالت ایچنده براقان او آدمی عفو ایده‌جك قوت بولمشمی؟

احمد جمیل اوچنك‌ده بردن عقلنه کلن بومطالعه‌یی تفسیر ایتمك ایچون : — زوالللی قادینلر ! دیدی .

ندیمك بلوری سسی باب عالی یوقوشندن اشاغی‌یه طوغری اوزاقلا نه‌رق غائب اولیوردی : حوادث !...

احمد جمیل ارقداشلرینه مناوبةً باقه‌رق دیدی که :

— بکا رفاقت ایده‌بیلیرمیسکز ؟

— نه ایچون ؟... دیدیلر . احمد جمیل خسته خانه‌یه کیتمك ، اوده راجی‌یی عفو ایتمك ایسته‌یوردی . تکلیفنی متهالکانه قبول ایتدیلر ، علی شکیب دکانی قاپامغه قرار ویردی ، احمد شوقی افندی مطبعه‌دن ایکی ساعت ایچون غیبوبت ایده‌جکنی خبر ویروب عودت ایتمك اوزره آیرلدی ...

***

احمد شوقی افندینك طار یرلره زور تحمل ایدن ایری کوبکیله صولویه‌رق کیریشنه آرابه‌جی کولیوردی ، آرابه‌نك صارصنتیسندن یوقوشه علاوهٔ مشکلات ایده‌جك بریوك کیردیکنی فرق ایدن بارکیرلرك بیله قولاقلرنده اندیشه‌یه دلالت ایدر بر حرکت اولدی ، احمد جمیل قارشویه اوطوردی ، علی شکیب « یکی باغچه‌یه ! » امرینی ویردی ، کونده اون آلتی ساعت استانبولك انیشلی یوقوشلی سوقاقلرنده شو مقاصلری بوزوق صندوقه‌یی سورو . کله‌مکدن بیزار اولان حیوانلر یرلرندن اویناديلر ، یورغوناقدن قیرلمش بجاقلریله یوقوشی طیرمانمغه باشلادیلر .

علی شکیب صولده کتبخانه‌لردن برینی کوسترمك احمد شوقی افندی‌یه برشی اکلاتیوردی، احمدجمیل آرابه‌نك کورولتیسی آراسنده ایشیده‌میوردی ، قولاغنه یالکز بعض کله‌لر کلیوردی ، « سیلك پاره ... اچه فرقی ... کتابجیلرله صرافلر ... » ،

دقت ایتمه‌دی ، بو ذاتاً پیلمه‌دیکی بر مسئله دکلدی ، پنجره‌دن سوقاغی سیر ایتمکی ترجیح ایتدی ؛ چنبرلی طاشدن ، بایزیددن کچدیلر ، اقسرای یوقوشنك مبدأنه کلنجه احمد جمیلده چوقدن کورولمه‌مش یرلرك تکرار تماشاسندن حاصل اولان بر لذت تخطر ماضی اویاندی ، شیمدی همان اون بش سنه اولیوردی که اقسرایی کورمه‌مشیدی. هله دها اوته‌سنی هیچ بیلمزدی ؛ یکی باغچه‌نك نامنی ایشیتدکجه بوراسنی استانبولك همان خارجنده ، صحرالرك آغوش حضارتنه صیغنمش برصیفیه کبی توهم ایدردی . اون بش سنه اول ! . کندی کندیسنه او زمانه رجعت ایدییوردی . او وقتلر اقسرای جاده‌سی هنوز شهزاده باشیله دیرکلر آراسنه مغلوب اولامش ایدی ، شمدی وزنه‌جیلری طولدیران رمضان اکلنجه‌لرندن بر قسمی او زمان بوسوقاقده خلقی خان ایچلرینه طوپلاردی . زواللی باباسی ! . . ذهننده الواح مبهمهٔ خاطرات اویانیور ، کندیسنی بر رمضان کیجه‌سی باباسنك یانده تیاتروبه کیتمك ایچون بوسوقاغی اینرکن کوریبوردی. اوزمان نه‌قدر مسعود ایدی ! اون یاشنده چوجقلره مخصوص دائما مهیای انطراق نشئه ایله او وقت هر سوزلرینی تحف بولدیغی او اویونجیلره ، هله اوزون فصلی ایبشه نه قدر کولمش ایدی ! شمدی بونلرك هپسندن اوزاق ، هله باباسندن ... یا اونی تعقیب ایدن ایکنجی ضربهٔ ماتم ! دیمك حیات دیدکلری شی بویله منتهاسنه قدر ضربات مدهشه طوپلامقله کچه‌جك ! بر آرالق والده‌سی خاطرینه کلدی ؛ برکون اونی ده ، حیاتنك شو ثروت یکانه‌سنی ، مدار منفرد تسلیتی‌ده غیب ایدیوبره‌جك اولورسه نه یاپه‌جق ؟...

شمدی مناو ، قصاب ، بقال ، آشجی ، حلواجی دکانلرینك تسلسل بی انتهاسی کوزلرینك اوکندن کچرکن او ، بو احتمال مهیبی دوشونیور ، اوماتمك امکان حصولنه تتره‌یوردی .

بر آرالق احمد شوقی افندی : — هله یوقوش بیتدی . دیدی . احمد شوقی افندی آرابه ایله یوقوش اینمکی یایان یوقوش چیقمق قدر مشکل بولوردی . آرتق غلبه‌لق آزالیور ، اقسرای جاده‌سنه حیات ویرن حرکت بوراده بردن منقطع اولیویر - بیوردی .

او زمان آرابه بر سکون تنهائی ایچنده یووارلانمغه باشلادی ؛ شمدی احمد جمیلك کوزلری تك توك دکانلرله صو طاشیان بر اوشاقدن ، برطرفده جویز اویناین درت چوجق زمره‌سندن ، بریده شمسیه‌سنه طیانه‌رق یواش یواش یورویین بر افندیدن مرکب آثار نادرهٔ حیات ایله سکوتی بربوی حزنله مملو بوسوقاغك پرده‌لری اینمش قفصلی پنجره‌لرینی سیر ایدییور ؛ بوتخته اولرك رنکا - رنك جبه‌لرنده منقوش سکون تفکره طالیوردی .

آرابه ، آتلرنده ، قالدیرملرك طاشلرندن سكه‌رك ، بوزوق مقاصلرینك اوزرنده صارصیله‌رق ، براوغولتی ایچنده سوروكله - نوب كیتدكجه اوكنده جریان بی انتهاسنی كوردیكی شو الواح ساكتهٔ حیاتك ذهناً اعماق خفایاسنه كیریبور ، صكره فكری بوسوقاقدن آیریله‌رق ایكی طرفه بوكولن سوقاقلردن دها ایلریسنه سوق خولیا ایدیبور .

بوتون او ساكن محله‌لری ، حیات شهرك اومهد ارامنی دماغنك ایچنده كور - بیوردی ...

اوبورالرده استشمام ایدیان بوی راحتدن نه قدر اوزاق ایدی ! سلیمانیه‌نك مینی مینی اوی ، اوده بوراسی كبی سكون سعادت ایچنده دكلیدی ؟ حال بوكه بوتون امالنك شماتت وطراقه‌سنی كتیرمش ، او سكونك ایچنه آته‌رق بو آشیان سعادتی برفورطه‌نك ولوله‌سنه بوغمش ایدی .

نه اولوردی ، اوده بر دائره‌ده مقید اولسه‌یدی ، امل اشتهار ارقه‌سنده قوشمسه - یدی‌ده كندیسنه او اوك سكونیله هم آهنك اوله‌جق برحیات سكینه وجوده كتیرسه - یدی ؟...

احمد شوقی افندی : ـ كلیورز !... دیدی .

آرابه طوردی ، علی شكیبله احمد جمیل آتلادیلر ، احمد شوقی افندی ایكلیه‌رك قاپودن صیرلدی ، باصه‌مغه قورقه قورقه باصه‌رق حوپلادی .

اونلر قاپوجی ایله كوروشورکن احمد جمیل بوبنانك قارشوسنده بر حس بارد طویدی ، كندی كندیسنه « برده شو پنجره‌لرك ایچنده‌كی حیات وار ! » دیبوردی . بوراسی نظرنده بوتون حیات بشرك بر محصلهٔ مجسمهٔ سفالتی كبی یوكسلیوردی .

بوتون اكمكسز قالمش عائله‌لر ، صاتیله صاتیله نهایت صوك ثروت اولان یورغانده كیتدكدن صكره خسته‌خانه یتاغنه دوشن خسته‌لر ، مملكتنده كندیسنه منتظر چوجقلرینی دوشونه‌رك جان چكیشن بابالر ، درلو امللره وداع ایدرك بوراده اللرندن قاچق ایسته‌ین حیاتی صالیوبرمه‌مك ایچون جنك ایدن كنجلر ، بوتون بوحیات انسانیتك ناپذیرای التیام یاره‌لری بر آن ایچنده عقلنه كلدی ، دها صكره راجعی دوشوندی ...

عجبا اونی نه حالده كوره‌جكلر ؟ شمدی مرد یونلری چیقمشلر ، دهلیزلردن كچیور - لردی . احمد جمیل بوراده پنجره‌لرك اوكنه بریكمش آیاقده خسته‌لری ، قفوشلرك ایچنده یتاقلری كوریبوردی . بر قفوشك اوكندن كچركن بر خسته‌نك ایكیلتیسی آراسنده دیكر بر یتاقدن كفته‌سز برنغمه ایشیتدی ، كندی كندیسنه « شبه‌سز بر كنج ! » دیدی .

دهایزده طورانلر حیرتله كندیلرینه باقیورلر ، بویله بریوم زیارتك خارجنده

کلنلری برشی ظن ایده‌رك بعضلری سلامه طوریبورلردی .

احمد جمیل بونلرك ایچنده نشئه‌لی چوجقلر، خسته‌لغنك حس وخامتندن ازاده زواللیلر کوردی ؛ شمدی بوتون بومنظره‌دن ، سراپا بریارهٔ حیات بشر شکلنده الواح مختلفهٔ مدهشه‌سنی کوزلرینك اوکنده سرن بویردن قاچمق ، بر آن اول قورتلمق ایسته‌یوردی ؛ بر ال آهنین طیرناقلریله قلبنی صیقیور ، بر سس « باق ، برده بوحیاته ، بومحنهٔ سفالته باق . » دییوردی .

شمدی حیاتك فلسفه‌سندن نه قدر اوزاق اولدیغنی ، کندیسنك نصل یاکلش بر امله حیاتك فوقنه چیقمق ایسته‌یه‌رك بر عالم خولیا آرادیغنی حس ایدییور ، بر صدای مستهزی کوله‌رك « آح ! سنك منور خولیالرك ... شکوفه‌زار سمالرك ... » دییوردی .

آرتق کلمشلردی ، کندیلرینه رفاقت ایدن خدمتکار چکلدی ، ایچری‌یه کیردیلر ، راجی‌یه برکوچك اوطه تخصیص ایتمشلردی ، اوراده یتاغنك اوزرنده طالغین یاتیوردی . آیاق سسلرینی ایشیدنجه کوزلرینی آچدی ، ارقداشلرینی طانینجه یتاغنده طوغرولدی ، آرتق یالکز قالمقدن اوصانمش ایدی ، اونلرك کلدیکنه بر چوجق کبی سویندی ، تشکر ایده‌جك کلمه‌لر بوله‌میوردی ، بر کوستره بیلمك ایچون تلاش ایتدی ، یالکز بر صندالیه واردی ، احمد شوقی

افندی‌یه ویرلدی ، علی شکیب یتاغنك کنارینه ایلیشدی ، احمدجمیل آیاقده قالدی . راجی اونك بر درلو آیاقده قالمسنه راضی اولهمایوردی ، « شورایه سزده صیقیشیر - سکز ... » دییوردی ، احمد جمیلك آیاقده قالمق ایچون اصرارینه قارشو سکوت ایتدی ، شمدی سؤاللر باشلادی ، بورایه کله‌لیدن بری مطبوعات عالمنك وقوعاتنی اوکرنمك ایسته‌دی . احمد شوقی افندی اکلاتیور ، بو عالمك کندینه مخصوص حوادثنی نقل ایدییوردی . بر آرالق راجی احمد جمیله باقدی : — سزده مطبعه‌دن چیقمشسکز ... تأسف ایتدم ، دیدی . احمدجمیل دقت ایدییوردی ، راجینك یلان سویله‌دیکنی ، تأسف دکل

بوندن بالعکس بر ممنونیت حس ایده‌رك وقعه‌یه وقوفی‌ده اوکا سویله‌مکدن بر لذت اخذنار طویدیغنی فرق ایتدی ؛ فقط او آرتق راجی‌یی تماماً عفوه میال ایدی . یالکز راجی کندیسنی عفو ایتمه‌یوردی ، حس حسد شو اولوم یتاغنده بیله اوکا احساس کین ایتمکدن خالی دکلدی .

اونلر راجی‌یه کندیسندن بحثه جسارت ایتمه‌دیلر ، ذاتاً لزومده یوقدی ؛ راجینك آرتق بیتمش اولدیغنه چوکمش بناقلری ، برسیمای ورمده اولومه تقدم ایدن اورنك جامد ، کوزلرك سونمکه مهیا بر قندیل اوجنده پارلدایان بقیهٔ ضیایی آکدیرر نکاهی شهادت ایدییوردی .

احمد شوقی افندی بر آرالق ساعتنه باقدی ، او اصرار ایدییور ، « دها اوطورکز ، دها صوره‌جق چوق شیلر وار » دییور ، فقط آرتق سؤاللرك اشاغیسنی کلمه‌یوردی . هر شیدن بحث ایتمش ایدی ، یالکز قاریسیله ندیمی اونوتدی ؛ الك نهایت کندیسی حقنده بر رأی آلمق ایچون ، ورملره مخصوص بر مستنطق اینجه‌لکیله « بن‌ده آرتق بر هفته‌یه قدر چیقارم ، ظن ایده‌رم ، براز اوکسوروکله درمانسزلق وار ، قوت ایچون علاج آلیورم ، یوروبه بیله‌جك برحاله کلیرسه‌م همان طیشاری‌یه جان آته‌جغم » دیدی ، صکره اونلرك « البته! » دیبشلرینه مقابل « بردها ایچمیه‌جکم . . . بنی چوق صارصمش! » مطالعه‌سیله برجواب دها بکله‌دی . احمد شوقی افندی تکرار ساعتنه باقیوردی ، احمد جمیل بر جواب ویرمکه جسارت بوله‌میه‌رق علاج شیشه‌لرینی معاینه ایتمکله مشغول اولدی ، یالکز علی شکیب « یا ، هپ اوایچکینك سیئه‌سی دکلی ؟ » دییوردی .

چیقارکن طانیدقلرندن برکنج طبیبه تصادف ایتدیلر ، او « ارقداشکزه بن باقیورم » دیدی ، احمد شوقی افندی « امید وارمی ؟ » دییوردی ، طبیب متفلسفانه جواب ویردی : — امید نه‌وقت منقطع اولور؟...

***

علی شکیبك دکانه کلدکلری وقت جام قاپونك آرالغنده بوکولمش برکاغد پارچه‌سی بولدیلر ، اوزرنده « احمد جمیل‌بك ایچون » کلمه‌لری واردی ، احمدجمیل حسین نظمینك یازیسنی طانیدی .

تذکره همان اوراده قورشون قلمیله قارالانیویرمش درت سطردن عبارتدی :

« هدفی اولدیغك ضربهٔ مدهشه‌یی خبر آلدم ، ماتمکه تماماً اشتراك ایده‌رم . سنی کورمك ، الکی‌صیقمق ایچون احتیاجم وار ؛ سنی برچوق دفعه‌لر آرادیغم حالده الهکیرمك ممکن اولمادی . یارین صباح بهمه حال بنی کلوب اداره‌ده کور . سنی نه‌قدر مشغولیت آراسنده دوشوندیکمی تصور ایده بیلسه‌ك بکا منتدار اولوردك . سکا ویریله‌جك بر چوق حوادثم وار . »

صوك جمله‌یه احمد جمیل هپسندن زیاده بخش اهمیت ایتدی . حسین نظمینك نه حوادثی اوله‌بیلیر ؟

برآرالق صبرسزلغندن کیدوب قلمده آرامق ایسته‌دی ، آرقداشلرندن ایریله‌رق باب عالی‌یه کیردی ، اوطه‌جیدن صوردی :

— حسین نظمی بك ؟

اوقلمدن چیقه‌لی برساعت اولمش ایدی، کندی کندیسنه « یارینه قدر بکله‌مك ممکن دکل ، مراقدن چاتلایه‌جغم . . . کوشکه کیتسه‌م نه‌اولور ؟ » دیدی . کوشکه کیتمك چاره‌سی عقلنه کلنجه آرتق طوره‌میوردی؛ حسین نظمینك ویره‌جکی حوادثی اوکرنمك ایچون بلا سبب برارزوی شدید ، براحتیاج قوی حس ایدییوردی . اوه قدر کیتدی ، او آقشام ارن‌کوینه کیده‌جکنی خبرویردکدن صکره برآن‌اول یتیشمك ایچون یوقوشلردن اوچه‌رق ایندی ، کوپریده واپوری بکله‌مك لازم کلدی ، بوراده کچیردیکی یارم ساعت براوزون کون قدر امتداد ایتدی ...

برآرالق کندی کندیسنه : — یاهنوز کویه عودت ایتمه‌مشسه ! . . . دیدی ، فقط احتیاطاً بوراده بکله‌مك ممکن دکلدی ، حسین نظمینك تذکره‌سنی آلیر آلماز بردن انکشاف ایدن برحس ارن کوینه کیتمك ایچون اونی سوروکله‌یوردی .

لامعه‌یه تکرار ، برکره دها ، تصادف ایتمك امیدی شمدی قلبنده بوتون حسیاته وضع حکم ایتمش ، اونلری اسکات ایده‌رك منفرداً رفع صدای امره باشلامش ایدی . اونك حقنده‌کی مفتونیت عمیقهٔ روحی کچیردیکی دورهٔ اضطرابات آراسنده براز تعدیل قوت ایتمش ، بشقه حسلره ترك‌زمان ایده‌رك موقتاً صوصمش ایدی ؛ فقط لامعه‌دن برپیام عاشقانه کتیرمش کبی اونك قرداشنك شویازیسنده، شوکاغد پارچه سنده، کویا برپارچه بوی حیاتی طویه‌رق بغتةً او سودای شدید بوتون قوتیله طاشمش ایدی .

کوشکك چنغراغنی چکرکن ، بویله بر کون قاپویی اونك آچدیغنی تخطر ایده‌رك اوسیمای دلداری قارشوسنده کوره‌جکمش وهمیله ، تیتره‌یوردی .

قاپویی بودفعه اوشاق آچدی .

— بك افندی کلدیمی ؟

حسین نظمینك کلدیکنی خبر آلدقدن صکره برحس متسلی طویدی ، مراقنی حل ایتمك ایچون بوراده‌ده بکله‌مك لازم‌کله‌یدی...

حسین‌نظمی‌یه ایلك سوزی برسرزنش اولدی :

— ویره‌جکك حوادثك نه اولدیغنی سویلسه‌یدك‌ده بورایه قدر یورولمسه‌یدم اولمازمیدی ؟

حسین نظمی کولیور ، بالعکس خبر ویرمه‌دیکی ایچون بك ایی ایتمش اولدیغنی سویله‌یوردی ؛ صکره بردن ارقداشنك ایکی هفته ایچنده بویوك برخسته‌لقدن چیقمش کبی طوران ضعیف ، چوکوك چهره‌سنی ؛ التلرنده برر سیاه دائره ارتسام ایدن

کوزلرینی ؛ مصیبتك یدقهرنده خیرپالانه‌رق اختیار اولمش کورونن بووجودی کورنجه احمد جمیلك ، بوماتمزده‌نك قارشوسنده کولمك دکل اغلامق لازم کله‌جکنی حس ایده‌رك طوردی : احمدجمیل‌ده شودقیقه‌ده بویوك ماتملردن صکره یکدیکرینی سون ایکی قلبك ایلك تصادفنده حس ایدیلن اغلامق ارزوسیله حسین نظمی‌یه باقیوردی، اووقت ایکیسنك‌ده کوزلرنده دها اوماتمه دائر برکله تعاطی ایدلمه‌دن سریع احتلاجلر حاصل اولدی ؛ احمد جمیل کندیسنی ضبط ایتدی ، فسیله پارده‌سوسنی فیرلاتمق ایچون ارقداشنك کوزلرندن کوزلرینی آیردی : — ویره‌جکك حوادثی سویله ... دیدی .

— حوادث !.. کیدییورم ، اوقدر...

احمد جمیل حیرتله دوندی :

— نره‌یه کیدییورسك ؟

— یالکز اوراسی بللی دکل ... تشبثلرمی بیلیوردك ، سفارتلردن برینه تعیین ایدلمك ایچون دائما اوغراشیوردم ، نهایت ...

حسین نظمی الرینی اوغوشدیریور ، ارقداشندن سرور سعادتی صاقلامیوردی :

— نهایت تعیین ایدلمك اوزره‌یم . پارس، لوندره ، بروکسل ، مادرید ، والحاصل بریره ، بنم ایچون ایلك قدمهٔ مسلکی تهیئه ایده‌جك بریر اولسون‌ده ...

حسین نظمینك سرور طفلانه‌سنه قارشو احمد جمیل طوریبوردی ؛ بومسعود رفیق ، زنکین برپدره، مؤمن برحیاته مالك اولدقدن صکره استقبالنه پارلاق برمسلك حاضرلایان بوارقداشی قصقاندیغی ایچون دکل فقط بونلر هب بوشه چیقان امللرینی ، بختسز باشلایه‌رق ینه بختسز دوام ایده‌جك کبی کورونن حیاتنك محرومیتلرینی تقریر ایتدیکی ایچون بریاس کران طویدی .

انسان کندیسنك درجهٔ سفالتنی برطنطنهٔ ثروت یانینده ، بدبختیسنك حکمنی برنمایش سعادت قارشوسنده اکلار ؛ بوبرثانیه‌ظرفنده تامقدمه‌سندن‌شو آنه‌قدرایکیسنك حیاتی تشکیل ایدن تضادسلسله‌سی فکرینك ایچندن کچدی .

— نه‌دوشونیورسك ، جمیل ؟

تبریکده تأخر ایده‌رك الدینی خبره قارشو طورغون قالدیغنه اوتاندی ، بو سؤالی بشقه برسؤال ایله ابطال ایتمك ایسته‌یه‌رك :

— دیمك همان کیدییورسك ؟ دیدی .

حسین نظمینك همان کیتمه‌سی اونك ایچون بربشقه اهمیتی حائزدی . اوکیده‌جك اولورسه لامعه نه اوله‌جق ؟ اوبولنمادقجه مسئله کسب مشکلات ایدییوردی ، هیچ اولمازسه اوندن بروعد الهجق اولسه ...

حسین نظمی دییوردی که : — کیم بیایر ؟ ظن ایتمکه اوقدر چابوق کیده‌بیلمك ممکن اولسون ... معاملهٔ رسمیه هیچ اولمازسه بر آی سورر ، اوندن صکره ...

ها ، سکا ویریله‌جك بشقه حوادث وار ، بوکاده آیریجه ممنون اوله‌جقسك ...

احمد جمیل بوایکنجی شیئه انتظاراً ارقداشنك یوزینه باقیوردی ، او کوله‌رك سویله‌دی :

— سنك کوچك لامعه‌یی ویرییورز ...

احمد جمیلك قولاقلرنده‌برشی طیقاندی، حسین نظمینك سسنی بر اوغولتی ایچنده طویدی ، کوزلری بولاندی، طوردینی‌یرده وجودی صاللانیور ظن ایتدی . ویرییورز، نه دیمك ؟ بوکله‌نك بشقه بر معناسی اولوب اوله‌میه‌جغنی دوشونیوردی ، نفسی‌طیقانه‌رق صوردی :

— نه دیمك ؟...

حسین نظمی الای ایدییوردی : — نه دیمك اوله‌جق ؟ بن کیدییورم ، اوه بر انشته کلیور ...

احمد جمیل شو دقیقه‌ده حسین نظمی‌یه هجوم ایده‌رك باغرمق هوسنی طویدی ، شو سوزلر اغزندن طاشمق ایسته‌یوردی :

— دیمك بنی الداتدیکز ؟ . . . دیمك اونی بکا ویرمیه‌جکدیکز ؟ . . . لکن بیلمه‌یور - میسك که بن اوکا مالك اوله‌مازسم بنم ایچون حیات بیتمشدر ، اولمکدن بشقه برشی قالمامشدر ؟

بوغوله‌رق : — تبریك ایده‌رم ! دیدی ، فقط ارتق لاقردی‌یه دوام ایده بیلمك ایچون قوتی یوقدی ، بر اسکمله‌یه دوشمك نوعندن اوطوردی ؛ نفسنی ضبط ایده‌رك برشی علاوه ایتمك ایسته‌یور ؛ فقط برکله دهاسویلرسه‌صاقلامق ایسته‌دیکی بواضطراب مدهشی ، شو شمدی قلبنی قیویران یأس وحشی‌یی کتم ایده‌مه‌مکدن قورقیوردی .

کندی کندیسنه : — ممکن دکل ، الای ایدییور ، شمدی بکا « خیر ، لامعه‌سنکدر » دییه‌جك ... لکن بن ، آه بن !... شمدی‌یه قدر سویله‌مك دکلمی ایدم ؟ یابنی اکلامامش ، لامعه‌نك بنم حیاتمه لازم برشی اولدیغنی حس ایتمه‌مش ایسه ؟ .. دییوردی .

برآرالق عقلنه صوك برامید کلدی ، « بلکه هنوز بیتمش برمسئله‌دکلدر» دیدی ، عکسنی خبر آلمقدن اورکه‌رك استیضاحه خدمت ایده‌جك برشی سویله‌مکدن چکینیوردی ، فقط صبر ایده‌مه‌دی : — دیمك ازدواج مسئله‌سنك تقررینی بکلیه‌جکسك؟ ،

— خایر ، اوذاتاً تقرر ایتمش برمسئله، فقط دوکون تأخر ایتسه‌بیله هیچ اولمازسه نکاح رسمنده حاضر بولنمق ایسته‌یورم ... آه بیلسه‌ك ، جمیل ، شمدیدن کندیمه نصل برطرز حیات تعیینه باشلادم . . .

اوزمان حسین‌نظمی تصوراتنی اکلا تمغه باشلادی ، تعیین اولنه‌جغی مملکته کوره بر طرز حیات اختیار ایده‌جکدی ، بریاندن وظائف مأموریتیله مشغول اوله‌رق ؛ بریاندن‌ده برمکتبه، یامکتب حقوقه یا دار - الفنون سیاسیاته ، یاخود صنایع نفیسه‌دن برینه انتساب ایده‌جکدی . . . اکلاتیور ، کندیسنی بلا حرکت ثابت نظرلی کوزلریله

دیکله‌ین ارقداشنه اوزون اوزون امللرندن بحث ایدییوردی .

احمد جمیل قارشوسنده اکلامادیغی ، طویمادیغی شیلردن بحث ایدن بو آدمه او نکاه مجوف ثابتله باقارکن بشقه بر عالمده ایدی ؛ کندی کندیسنه : — آه ! ممکن دکل ! . . . دییوردی ، بوتون خولیالرمی غائب ایتدم ، فقط بونی ، اوت ، حیاتمده یالکز بونی محافظه ایتمك ایستهرم . . . بو ایشیتدیکم شیلر هپ یالان اوله‌بیلیر، بونلری بر وقعهٔ ناکهظهور زیرو زبر ایده‌بیلیر ؛ لامعه‌یی بشقه‌سنه ویرمك بنی اولدیرمك دیمك اوله‌جغنی شو قارشومده کوله‌رك خولیا قوران آدم اکلامالی ، دکلمی ؟ . . . یا او ، لامعه ، کندیسی ؟...

اووقت احمدجمیل لامعه‌نك پارلاق سیاه کوزلریله کندیسنه طاتلی بر تبسم ایچنده قوی بروعدصداقت یوللادیغی کوریبوردی. بوتون تاریخ مختصرعشقنی تفرعات وتفصیلاتیله ذهنندن کچیردی .

هپسی خاطره‌سندن برر برر کچیوردی : لامعه‌نك چوجقلغنه عائد وقعه‌لر، بون مارشه ـ ده‌کی تصادف ، بر اقشام بوراده کزرکن سلام نظری، دها صکره اومسامرهٔ ادبیه.. یا او دفترك آلتنه یازدیغی ایکی کلمه ، یالکز لامعه‌نك تأمینات قویهٔ محبتی حکمنده دکلمیدی ؟ شمدی ذهننده لامعه‌یی پدرینك ، والده‌سنك اصرارینه قارشو مدافعهٔ نفس ایده‌مه‌مش بر زوالی صفتیله کوریبور ؛ کندی کندیسنه « احتمال بن بوراده قلبمك قوپدیغنی حس ایدرکن اویوقاریده اغلایور!..» دییوردی . آح ! اونك کندیسی ایچون اغلادیغنی بیلسه ، اوت ، بونی ممکن اولوب‌ده کورسه ، یالکز بونکله متسلی اولهجق ، یالکز بومکافاته مقابل اونی غائب ایتمکه موافقت ایده‌جکدی ...

بر آرالق : — لکن بن نه قدر جبین بر آدمم . نیچون هپسنی حسین نظمی‌یه سویله‌میورم ، نه‌دن شمدی بوتون حقیقتی اعتراف ایده‌رك « اونی بکا ویر ، او بنم اولیه‌جق اولورسه آرتق حیاتم طاشنه‌میه‌جق بریوك حکمنده قاله‌جق » دیمه‌یورم ؟. دیدی ، صکره بوتون زوالیلغی ، فقیرلکی ، مسلکسزلکی عقلنه کلدی ؛ لامعه‌نك دست ازدواجنی نه صفتله طلب ایده‌جك ؟ اونك پایه‌سنه نصل ادعای حق وصولده بولنه‌جق ؟ لامعه کندیسندن نه قدر اوزاق ، نه قدر اوزاق ایدی !...

« لامعه‌یی بکا ویریکز » دیمك ، خصوصیله بوکون اونك بو درجه بیچاره‌لکنده بوطلبه جسارت ایتمك « بنی اوکزه قبول ایدیکز ، بنی طویوریکز ، بنی بسله‌یکز » دیمك مثابه‌سنده دکلمیدی ؟ آح ! لامعه‌نك بکله‌مه‌سی ممکن اوله بیلسه ؟ ... او موفق اولنجه‌یه قدر بکلتسه‌لر !..

شمدی احمد جمیل ینه لامعه‌یی کندیسی کبی شو بوشه چیقان عشقك ماتمیله محزون کوریبوردی ..

حسین نظمی : — جواب ویرمیور - سك ، جمیل ؟ دییوردی ، صکره ارقداشنك ماتمی دوشونه‌رك بوسؤالنه ندامت ایتمش کبی کورونوردی : — جانك صیقیلیورسه طیشاری‌یه چیقه‌لم ، دیدی .

احمد جمیلك یالکز قالمغه احتیاجی واردی ، آرتق بونالیوردی . آح ! بوکون بورایه نیچون کلش ایدی ؟ شمدی شو دقیقه‌ده اونده ، او حرمکاه حسیاتی اولان اوطه‌جقده اوله‌یدی یاتاغنك اوزرنده قیورا - نه‌رق ، یاصدقلری ایصیره‌رق ، بر طغیان یأس مجنونانه ایله ، لامعه‌نك‌ده ماتمی طوته‌جقدی ؛ بوراده ، حسین نظمینك قارشوسنده برشی یاپه‌میه‌رق طورمق بر عذاب تحملفرسا ایدی که آرتق متانتی صارصیور ، صبرینی توکتیوردی . براز طیشاری‌یه چیقه بیلمکی برکوچك وسیلهٔ نجات اولمق اوزره تلقی ایتدی : — اوت ، چیقه‌لم ، دیدی ...

— اویله ایسه بنی براز بکله ، اثوابمی کیه‌یم ...

حسین نظمی چیقنجه احمد جمیل ایاغه قالقدی ؛ بوغولیوردی ، هواسز قالمش کبی جکرلری طارلاشیوردی . کتبخانه‌نك پنجره‌سنه طایاندی ، باغچه‌یه باقدی ...

دیمك ، بوخولیاسنده‌ده وداع ایتمك ، بوندن‌ده واز کچمك لازم کلیور . برصار - ماشیغك اوستنده ایکی سرچه یکدیکرینی قوغالیوردی ، صکره کوزلری قاپونك اوکندن بر آرابه‌نك توز قاصرغه‌لرینه بولانه‌رق کچیشنه طالدی ... شمدی نه یاپه‌جق ؟ کوزلری آرابه‌یی تعقیب ایدرکن اوکندی کندیسنه صوریوردی : — بوکاده بویله تسلیمیت نامه ایله مغلوبمی اوله‌جغم ؟ بر شیلر یاپمه‌جقمیم ؟ بر شیاری قیروب پارچه‌لامیه‌جقمیم ؟...

هیهات ؟ شیمدی النده قیریلوب پارچه - لانمش برحیات قالمش ایدی ، آح ! اونی شویله آوجنك ایچنده صیقه‌رق آیاقلرینك آلتنه آتسه ، بوسبوتون‌خردوخاش‌ایتسه !...

بر ارالق طوردیغی پنجره‌نك التنده قوملرك چتیرادیغنی ایشیتدی ، کیم اولدیغنی کورمه‌یوردی ، صکره یواش یواش لامعه‌نك مربیه‌سنی فرق ایتدی ، عجبا لامعه‌ده برابرمی ؟ اوت ، برایاق سسی دها واردی ، الیله کوکسنه باصدی ، اونی کورمکه نصل تحمل ایده‌جك ؟...

اوزمان مربیه‌سنه یتشمك ایچون لامعه‌نك براز عجله یورودیکنی کوردی ، ایکیسنی‌ده ارقه‌لرندن کوریوردی ... اونلر ، شهه‌سز اقشام سیرانی یاپمق ایچون باغچه قاپوسنه طوغری آغر آغر ایلرله‌یورلردی ، قاپویه یاقلاشیورلردی ، احمد جمیل بو چهره‌یی بر دفعه دها کورمکه محتاج ایدی ، کوزلریله اونی چکیوردی ...

لامعه باشنی چویردی ، کوشکه باقدی ، احمدجمیل بولندیغی یرده وجودینك اریدیکنی

حس ایدییوردی، « شمدی بنی کوره جك !. » دییوردی ، لامعه کوشکك ایکنجی قاتنه باقیوردی ، براز طوردی ، « اکلایورم ! » معناسیله باشنی صاللایوردی ، صکره قارشو سنده کی تحف بر شی اشارت ایتمش کبی کوچك برقهقهه ایله کولدی ، النی صاللادی، باشنی چویرییوردی ، کوزلری اشاغیکی پنجره یه تصادف ایتدی ، یالکز او قدر ... برنظرکه انعطافیله برابر آیرلدی ؛ بر نظرکه کویا اوراده ، شبو پنجره ده هیچ کیمسه یوقمش کبی قیدسز ، معناسز ...

احمد جمیل آرتق اونی کورمه مك ایچون اوطوردی ، شیمدی ، شو برثانیه دن صکره لامعه یه درین بر خصومت حس ایدییوردی . بر از اول اونی کولیور کورمکدن غیر قابل تحمل براشکنجه طویمش ایدی ؛ اکر لامعه بونظر آنی ایچنده اوکا کوچك برمعنای تسلیت کوندرمش اولسه یدی هپسنی اونوته جق ، یالکز اونظرك خاطره سنی بوتون عشق منکسرینك بر یادکاری قیلدن حیاتنك صوکنه قدر صاقلایه جق ، روحنك ایچنه صاره رق بو یادکاری حیاتنك نصاب یکانه سی حکمنده بسلیه جکدی ؛ فقط بواویله برنظر لاقید ایدیکه هیچ برشی افاده ایتمه مکله برابر احمد جمیله بوتون خولیای عشقنك بر یالان اولدیغنه غیر قابل شبهه بر بداهتله شهادت ایتمش ایدی . دیمك لامعه ایله اونك اراسنده حتی بربقیهٔ الفت ، بر یادش ماضی بیله قالمیه جق ؟ دیمك ارالرنده هرشی بیتمش ایدی ...

احمد جمیل شمدی لامعه یی غائب ایتمکدن دکل فقط بونظردن بر اضطراب مدهش طوییور ، هله لامعه نك اویوقاری یه باقارکن کولدیکنی برجنایت قبیلدن عفو ایتمه یوردی .

لامعه شمدی نظرنده اوکا خیانت ایتمش بر بی وفا صفتنده کورونیوردی ، اوت ، یالکز بونظر بر خیانت مدهشهٔ عاشقانه حکمنده ایدی . براز اولکی تبسمیله ، بر ثانیه صکره کی نظر لاقیدیله لامعه کویا یوقاری یه : « نه قدر بختیارم ! » دیر ایکن اشاغی یه « بوکیم اولیور ؟ » دیمش ایدی ...

حسین نظمی ایچری یه « کچمی قالدم ؟ » دییه رك کیردی ، احمد جمیل « بن ذاتاً چیقمقدن واز کچدم ! » دیدی .

شمدی اوکا تکرار تصادف ایتمکدن قورقیوردی ، اونك ایچون چیقمامغه قرار ویرمش ایدی ، حسین نظمی « سن بیایرسك ! اویله ایسه باغچه یه چیقه لم ! » دیدی ، احمد جمیل اوکاده راضی اولمادی ، اوراده ده لامعه یی تکرار کورمك تهلکه سی واردی ، آرتق اونی ایسته ییوردی ، یالکز حل ایدیله جك برمراقی قالمش ایدی : — عجبا ویردکاری آدم نصل ؟ دییوردی ...

حسین نظمی شمدی ارقداشنی غریب بوله رق حیرتله یوزینه باقیوردی . احمد جمالك کوزلری اغلامش کبی قیزارمش ، بوتون چهره سی خفیفجه چوکوك بناقلریله کریله رك دها ضعیف برحال آلمش ، کوکسی ضیق ضیق نفسلرله شیشه رك طونوق بر

نظرله کوزلرینی اوکا دیکمش ایدی ؛ حسین نظمی یانه قدر کیتدی ، اللرینی طوتدی :

— لکن جمیل ، سن خسته سك ! دیدی .

اللری آتشلر ایچنده یانیوردی .

احمد جمیل جواب ویرمه‌دی . اوت ، خسته ، بیلسه نه قدر ، نه درین برمرض مهلکه خسته ایدی .

لامعه‌نك صوك نظر لاقیدی اولمسه‌ی شو دقیقه‌ده احمد جمیل هپسنی اعتراف ایده‌جکدی ، « بن فقیرم ، فقط بکله‌یکز ! » دیه‌جکدی ... لکن بوصوك نظر اوکا شمدی‌یه قدر الدانديغی ، بش دقیقه اول تأمینات قویهٔ محبت حکمنده اولان بوتون اوخاطراتك بی‌معنی شیلر اولدیغنی، بوعشقی یالکز کندیسی وهم وایجاد ایدرك تزیین ایتدیکنی اکلاتمش ایدی ؛ اوت ، لامعه کندیسنی سومیور وهیچ بروقت سومه‌مش ، او ، شمدی مربیه‌سنك یانده بلکه نشانلیسنی کورمك امایله قوشه‌رق یورویور ، دمین یوقاری کوله‌رك باش صالایشی ... احمد جمیل اونده‌ده لامعه‌نك نشانلیسنه تصادفی احتمالنه عائد بر لطیفه کشف ایدیور ، « مثلا خدمتجیلردن برینك برمعنالی اشارتنه کولمشدر » دیبور ... آح ! زوالللی اسیر خولیا !.. لامعه‌نی اغلایورتوهم ایدیوردك ، اوح ! لامعه نه‌قدر بختیار ! نصل کولیور !..

اللری کلیدله‌نیور ، اسکمله‌سنك اوزرنده قیورانمامق ایچون کندیسنی زور ضبط ایدییوردی ؛ شمدی قلبنده آتشین برحس ، اونشانلی ایچون غیر قابل تحمل برقصقانجلق طوییوردی ... لاقید کورونمك ایچون آیاغه قالقدی ، کویا کتبخانه‌یه برکوز اتمق ایچون ایلرلیه‌رك حسین نظمینك یوزینه باقمقسزین صوردی :

— همشیره خانمی کیمه ویریورسکز ؟

همشیره خانم ! .. بو تعبیر اغزندن نصل ساخته برنغمه ایله چیقیوردی ؛ بوتون خولیالرینی برمهد سماوی ایچنه قویه‌رق بر زمزمهٔ لطیفه ایله صاللایان او اسمی سویلیه‌میور ، «لامعه!.. » دیه‌بیوردی ... حسین نظمی جواب ویردی :

— اوح ! رسمنی کوستردیم ...

دیمك رسمی‌ده وار ؟ بر رسم که لامعه ساعتلرجه سیر ایتمش اوله‌جق ! حسین نظمی کتبخانه‌سنك چکمه‌سندن چیقاردیغی رسمی اوزاتدیغی زمان احمد جمیل بونی برآن اول کورمك تهالکیله المقده عجله ایتدی . بورسم !.. شمدی اوندن‌ده آریجه نفرت ایدییوردی . ارکان حربه مخصوص علامت فارقه ایله مزین یاقه‌سنك ایچنده اوکا براستهزای مغرورانه ایله باقیور کبی طوران بو رسمه یالکز برکوز آتدقدن صکره اوچهره‌یی ناخوش بولمق ایسته‌دی ؛ اوزون اوزون معاینه ایتمکدن ، بوتأثیر ناخوشك زائل اولهبیلمسی قورقوسیله دها ایی کورمکدن چکینه‌رك کتبخانه‌نك کیرینه براقدی ؛ برمطالعه سیردینه قوت بوله‌میه‌رق ،

براز اول یارم قالان بحثه رجعتی ترجیح ایدەرك :

— دیمك کیدییورسك ، دیدی ، صکره بلااختیار اغزندن شوجمله دوکولدی:

— آح ! بن‌ده کیتمك ایستردم ، بن‌ده بریرلره ... — الیله اشارت ایدییوردی — اوزاق بریرلره کیتمك ایستردم ...

ارقداشنك بو سوزی حسین نظمی‌یه استیضاح ایتمك ایسته‌دیکی شیلره‌دائر ایراد سؤال ایچون جسارت ویردی : — حقیقةً سن نه‌یاپه‌جقسك ؟... مطبعه‌دن چکیلمشسك ، درسلریکی براقمشدك ، شیمدی ؟..

احمد جمیل دوداقلرینك اراسندن جواب ویردی :

— مطبعه‌دن چکیلمه‌دم ، قوغلدم ، بوندن صکره نه یاپه‌جغمی‌ده بیلمه‌یورم . سن بنی براقه‌ده کندکدن بحث ایت ...

اوت ، بوندن صکره نه یاپه‌جغنی بیلمه‌یوردی ، اویالکز بر شی ایچون چالشمقده دوامه قوت بولیوردی ؛ شمدی اوشی ، لامعه‌ده ، النده کیدییوردی . بوندن صکره کیمك ایچون چالیشه‌جق ؟ نصل بر امیده وقف حیات ایده‌جك ؟

ارقداشندن انتشار ایدن هوای یأس آرتق حسین نظمی‌یه‌ده سرایت ایتمشدی ، شمدی اوده کندیسندن بحثه جسارت ایده‌میور، بونا امیدکوردیکی ارقداشك یانده امیدلرینه دائر سوز سویله‌مکدن حجاب ایدییوردی ...

بواقشام ایکی ارقداش حیات رفیقانه ـ لرنده بلکه برنجی دفعه اولەرق یکدیکرندن صیقلدیلر؛ حسین نظمی‌اونی یالکز براقمقده ، احمد جمیل‌ده یالکز قالمقده عجله ایتدیلر ؛ حسین نظمی « شاید اوقومق ایسترسه‌ك کتبخانه‌نك اناختارلری اورادەدر » دییەرك ارقداشنی یالکز براقدیغی وقت احمد جمیل بویوك بر عذابدن قورتلمش کبی بر نفس آلدی .

اوقومق ؟... ارتق بونلرك هپسندن نفرت ایدییوردی ؛ اوشاعرلر ، او سوکیلی کتابلر ، بونلر بوتون یاشامامش یاخود یاشامقدن یورولمامش آدملرك ساخته شعرلری ، ساخته فلسفه‌لریدی ؛ بوتون شعر وفلسفهٔ حیات ایشته شو دقیقه‌ده اونك بوملال ویأسنده محتوی ایدی ...

قاپوسنی سورمه‌لەدی ، یالکز لغندن امین اولق ایسته‌یوردی ، صوبونمادی ، اوویه ـ میه‌جغنی بیلیوردی ، آچیق پنجره‌سنك یانه اوطوردی ، کندی کندیسنه « شیمدی بن بوراده یأسمله زهرله‌نیرکن او یوقاریده ینه بختیارلغندن کولیور » دیدی . او زمان اونکله برابر بر چاتینك آلتنده بولنمقدن بر عذاب الیم حس ایتدی، « آه! صباح اولسه بورادن قاچسه‌م » دییوردی . اوندن تباعد ایده‌جك اولورسه یأسنك اثرای تحملکدازینی دها آز حس ایده‌جکمش کبی صباح اولسنده عجله ایدییوردی ...

برارالق عقلنه رسم کلدی ، اونی پك

ایی کورمه‌مش ایدی، بردها کورمك ایسته‌دی، کتبخانه‌یه کیده‌رك چکمجه‌یی چکدی، حسین نظمی رسمی اورایه قویمش ایدی؛ آله‌رق اونا نیله جق برشی یاپیورمش، برسرقت ایقاع ایدیبورمش قورقوسیله «مومیایی قلاشدی باقدی... «کوزل دکل!» دیبوردی. «کوزل اولمادیغنی کندیسنه اقناعه چالیشیوردی، صکره بردن ذهننده بورسمك صاحیله لامعه‌یی یازیایه، قول‌قوله کوردی؛ اونلرك ایکیسنی لب‌براب وصال اولهرق تخیل ایتدی؛ اوزمان وحشی‌یرقسقانجلغك سوزش مدهشنی طویدی؛ رسمی، آچیق طوران چکمجه‌یه فیرلاتدی؛ «آه! برکیجه بنه بوراده نصل برامیدایله اویویه‌مامش ایدم. آه! اوکیجه‌دن نه‌قدر اوزاقلردیم!» دیبوردی، «کویا ایچندن بوتون ماهیت حیاتی کمیکلرینی قیران بر اضطراب ایله منکنه‌لرله چکیلیورمش کبی قوللرینی قیوردی، باشنی طوتدی، شیمدی قلبنده فوران ایدن جنوار قسقانجلغیله، وحشی بریأس ایله کندیسنی یتاغه آتدی؛ اوراده یوزی قویون، باغرمامق ایچون یصدقلری ازه‌رك، یورغانلری پارچه‌لامق ایستیه‌رك قیوراندی...

* * *

صباحلین کتبخانه‌نك آچیق اوطه‌سندن حسین نظمی باقدیغی زمان ارقداشنی کوره‌مدی، اوساعتده احمد جمیل ایوبه کیتمك اوزره کوپرینك خلیج اسکله‌سنه اینیوردی. تعیین ایده‌مدیکی برسبیله بوکون ایوبه، اقبالك مزارینه کیتمك ایچون احتیاج طویمش ایدی؛ شمدی همشیره‌سیله کندیسنك حیاتنده بربشقه درلو مجانست کوریبور، اونك ایچون اواولونك خاطره‌سیله کندی حیاتی مماثل‌ده‌سنك اراسنده هروقتدن زیاده بررابطهٔ خفیه کشف ایدیبوردی. کیدوب کویا اوکا «باق! بن‌ده سنك کبیم، اوقدر کنج اولدیکمه تأسف ایتمه‌مکلکك ایچون سکا کندیمی کوسترمکه کلدم» دینك ایسته‌یوردی...

ایوبك تنها سوقاقلرندن کچدی، انسانلردن اثر کورمیان طرفلرندن قاچدی، بوراده یالکز اولولرارا سنده طولاشمق ایسته‌یوردی، ایکی طرفی پارمقلقلرله محاط مزارلردن باقان طاشلرك نکاهی آلتنده یورودی؛ اقبالك مزارینه تقرب ایتدکجه باجاقلرنده برضعف حاصل اولیور، اورایه ممکن مرتبه کچ واصل اولمق ایچون یواش یورویوردی، نهایت اونك قبر تازه‌سنی آغوش سکوتنه آلان مزارستانك اوکنه کلنجه طوردی، فقط ایچری یه کیرمك ایچون جسارت بوله‌مادی، پارمقلقدن باقدی...

ایشته اوراده ایدی، برچوجق مزاریله شباب حیاتنه طویه‌مادیغی ایچون باشنی بوکمش کبی طوران برکنج قادینك سنك مزاری اراسنده اقبالك هنوز طاشی دیکیلمه‌مش، بلکه هنوز طوپراغی قورومامش قبری تماماً

اولمه‌مش برخسته یتاغی‌کبی منتظر اکتساب شفا برطورمترددده اوزانمش یاتمش ایدی .

برر یشیل ستون‌کبی‌اوزانان ایکی‌سروك فوقندن سوزوله‌رك ، النه‌رك محترز ، کویا بو خفاکاه سکون و ظلامه بر تبسم حیات یوللامقدن اونانه‌رق ، پریشان کونش قرتیلری طوپراقلرك رنك سیاه رطبنه دوکولمش ، کویا بوفراش شباب افکند ملك اوزرینه برستره زراندود تسلیت چکمك ایسته‌مش ایدی .

احمد جمیل اوراده طوردی ؛ شیمدی کوزلرینك اوکنده بو قبر آچیلیور، اقبال باشنی قالدیریبیور؛ اوکا دها یاشلری قوروماسمش، حالا مغموم کوزلریله کولمکه چالیشه‌رق

ـ اوصوك دفعه‌کی نظریله برتبسم بوللایه‌رق ـ باقیوردی . « سن‌ده‌می ، قردا‌شم ؟ سن‌ده بنم کبی حیاتك فنا بر لطیفه‌سنه‌می تصادف ایتدك؟.. اوح ! بیلسه‌ك بورامی نه‌قدر راحت ! شو محترز کونشك آلتنده ، بو طوبراقلرك آغوش نرمینده ، شو سکون عمیقك نفس خوابیده‌ی ایچنده، بیلسه‌ك نه‌خوش بر حیات ، سکوت وارامه متقرب بر حیات سعادت وار!. سنکله بوراده ایکی کشی یان یانه ، سکاده براز بر آچیق ایچون صیقیشه‌رق ، سنی‌ده پیش فراشمه آله‌رق ، برابرجه، هانیابر وقتلر سن کتابکی اوقورکن، بن دیکیشمی دیکرکن کندیمزی مسعود ظن ایتدیکمز زمانلره بکزر بر رفاقتله ، فقط بودفعه ابدی وتماماً مسعود بر رفاقتله، یاناردق! » دیوردی. احمدجمیل بوسوزلری ایشیدیبور، اقبالك اوخیال مقبردن چیقان سسی طوبیوردی ؛ بوراده ، شویارمقلغك باشنده ، اوخیاله باقارق کوزلری بودفعه ـ برحیات شکسته‌نك ماتمنه تحمل ایچون قرارویرلدکدن صکره آقان ساکن، تسلیتساز، استراحتبخش یاشلرله ـ طولدی ؛ ثمدی قارشوسنده اقبالده اغلایوردی . بو ایکی قرداش بوراده ، قارشو قارشویه ، صوك بر بوسش روح ایچنده یکدیکرینه اغلادیلر...

. . .

بورادن آیرلدقدن صکره احمد جمیل قلبنده برخفت فوق‌العاده حس ایدییوردی، بوتون امال منقرضه سندن آرتق مضطرب دکلدی ، کویا اوزیارت بوکون مرارت حیاتی برغشی لطیف ایله اوبوشدیرمش ایدی ؛ آرتق هرشیئی تسویه ایچون ذهناً قرار ویریبور، بوتون مشکلاتنه بر سهولت مانمه براندازانه ایله چاره بولیوردی ؛ ذاتاً آرتق مشکلات حیاتی بر اوله مطبعه‌دن عبارت قالمش ایدی ؛ اونلری علی شکیبه حواله ایدییور، بروکالت‌قطعیه اعطا ایده‌رك مسئله‌نك تسویه‌سنی اونك مختاریت رأینه براقیور... او وقت کندیسیله والده‌سی قالیوردی : ثمدی بوکاده چاره بولیور ، کندی کندیسنه : « اوت مادامکه باشامق ایچون بر سبب وار، بروالده وار، بو حالده اولومه بکزمین برحیات ایله یاشامقده دوام ایدرم» دیوردی .

فقط ذهننده براندیشهٔ مزعج واردی : بومشکلاتنه ذهناً قرار ویردکجه « آح ! یالکز اوحریف قالیور! اوکا نه یاپه‌جغم ؟ » دییوردی . یواش یواش برشی یاپه‌میه‌جغنی ، یالکز همشیره‌سنك خاطره‌سنی بلکه رنجیده ایده‌جك شیلر تحدثنه سبب اولاجغنی اکلامش ؛ کونلر کچه‌رك محاکمه‌نه سکون کلدکجه امید اخذنار تزلزله اوغرامش ایدی. یکی جامع حوالیسندن کچه‌رك عمارتخانه‌نك اوکنه کلمش ایدیکه برقادین سسی « بك

افندی ! » دیدی ، بوسسی طانیه‌رق باشنی چویردی ، اولاقارشوسنده کنی طانیه مادی ، صکره اوسویله دکچه اکلادی : ـ بك افندی ، رجا ایدرم ، شوکا باقارمیسکز ؟

قادین برصراف دکانك اوکنده النده برتیمور پولی کاغدینی کوسترمدرك : ـ بونك حسابنی اکلامیورم ، سزه تصادف ایتدیکمه نه قدر ممنونم ! ... دیبوردی .

احمدجمیل صرافدن الدیغی ایضاحاتی راجینك زوجه‌سنه تشریح ایتمك ایسته‌دی ، اوباشنی صالیور ، « اولازم دکل ، قاچ غروش ایدییورسه تمام الهیم ده ... » دیبوردی ؛ صکره بردن بره براحتیاج تودیع سره مغلوب اولهرق پاره‌لری تیتره‌یه‌تیتره‌یه مندیلك اوجنه صارارکن احمدجمیل اکلاتدی : — بوکاغدی اکلادیکز آ... ندیمك کاغدلرندن بری ... اونلری حالا صاقلابوردم ... فقط ارتق برینی فدا ایتمك لازم کلدی ... اینی یاپیورم ، دکلی ؟ افندم !.. زوجه‌مك خسته خانه‌ده اولمسنه مساعده ایده مزدم ، دکلی ؟... — یوزینی اورتن یمنیمك آلتنده اغلایوردی — اونکله بروقتلر بوکاغدلر ایچون غوغا ایتمش ایدك ... شمدی ، باقیکز ، بنه اونك ایچون فدا ایدییورم ... آه ! بیلسه‌کز ، اونی هیچ عفو ایده‌میه جکم ، ظن ایدییوردم ، فقط حکیملرك قطع امید ایتدکارینی اکلادقدن صکره .....

ارتق اکمال ایده مه دی ، یاشلر تماماً بوشانمش ایدی ؛ احمد جمیل یورکی ازیلهرك آیرلدی ، کندی کندینه « اقبال صاغ اولهیدی دینك اوده عفو ایده جکدی ... آح ! حسیانه تعلق ایدن شیلرده ارکلکلر قادینلرك نه قدر دونده !.. » دیبوردی .

باب عالی جاده‌سنی چیقیوردی . بوجاده .. بورادن نصل کچمك امللده ایدی ، شمدی نصل مغلوبانه چیقیوردی ! بیش کذر کاهنه بر وهبی بکك تصادفی بوتون حیاتك مجراسنی تبدیل ایتمش ایدی ... مطبعه‌نك اوکنه کلیوردی ، بلا اختیار باشنی چویردی ، طار قاپوسندن دهلیزی کوردی ، طورنیه‌رق کچدی ...

ناکهان قلبی برخلجان مدهشله چارپدی ، قارشوسندن وهبی بك کلیوردی ... اووقعه‌دن صکره اونی هیچ کورمه مش ایدی ، بردن بوآدم حقنده طویدیغی نفرت وعداوت فوران ایتدی ، ایکیسی یاناشدقجه یکدیکرینه مغلوب اولمق ایسته‌میه‌رك کوزلرینی ایندیرمیورلر ؛ بری مستهزیانه تبسمیله ، اوتهکی آتش کیندن طوتوشمش نظریله باقیشیورلردی ؛ احمد جمیل اوتبسم استهزایی کوردی ، بوندن بر اذای تحمایکداز حس ایتدی ، بغتةً بوکا تحمل ایتمامك ایچون برارزوی مجبرطویدی ؛ بوتبسم استهزایه مغلوب اولمامق ، اوت ، هرشیئه مغلوب اولمق ، یالکز بوکا مغلوب اولمامق ... اوزمان خط استقامتنی تبدیل ایدرك کچمك لازم کلیرکن اونظر پر آتشیله طوغریدن طوغری یه وهبی بکك اوکنه طوغرینی یورودی ؛ اونك بردن اوتبسم استهزاسی اوچدی ، یان طرفه بر آدیم آتمق

ایسته‌دی ، فقط ارتق وقت قالمامش ایدی ، نام قارشو قارشو یه کلمش بولنـدیلر ، احمد جمیل اونك شمـدی صاراران چهره‌سـنه « بکامی کولیوردیکز ؟ » سؤالی فیرلاندی ؛ صکره جوابنی بکله‌مکسزین ، اوکا برکیله سو- یله‌مك زمانی براقمقسزین چورلدی ؛ قولنی آچه‌بیلمك نه‌قدر ممکنسه اوقدر آچـدی ، انقراض حیاتنـك بوتون قوۀ نومیـدیسیله محمول اولان الی مدهش ، طراقه پرداز ، برق آسا بر توقاتله وهبی‌بکك یوزینه‌ایندی .

بوتوقات !.. احمد جمیلك بوتون محو اولان املاری ، بی‌نتیجه قالمش برخولیای مسلکك خسرانی ، عائله‌سـنك محو اولمش سـعادتی ، اقبالك فاجعۀ ضیاعی ، عشق منکسر بنك فریادی ؛ هپسی ، بوحیاتك اولانجه آجیلری اوتوقاتك ایچنده ایدی . بونکله بنجه نضم ایدلمش تحقیرلری ، اوبراقشام بوملوث مخلوقك اغزندن دوکولن لوثیات ، خصوصیله اوتکمه‌یی ، احمد جمیل اعاده ایتمش اولیوردی ؛ اونی ناقابلنك قان دوکن جریحه‌سندن قوپمش برقوتله اورمش ایدی ؛ اویله‌که وهبی‌بکی دکاندینك قاپوسنك اوکنده هوا آلان کتابجیلر ، یولجیلر دوشه- جك ظن ایتدیلر ؛ دوشمه‌دی ، فقط صا- للاندی ؛ برنایه قدر توقف ایتدی ؛ صکره کولو مسـه‌ین ، اطرافـلرینی آلمق اوزره یانلاشـان خلقـدن قاچه‌رق مطبعـه سـنه ایلریلدی ...

احمد جمیل کویا خلقی اورایه بریکدیرن بووقعه‌یه ذیمدخل دکلمشجه‌سنه کمال سکونتله ایلریله‌یورلردی . علی شکیبك دکانینه کیردی ...

شمدی قابنده بوسبتون برخفت طوییور دی ؛ کویاتوتوقاتله بارالامنی سیلکوب آتمش کیبدی . حتی ارقداشنك دکانینه کیرکن تبسم ایدییوردی .

اوراده احمد شوقی افندیی اورتهلرینه آله‌رق علی شکیب ، سعیدله صائب کوله‌رك دیکله‌یورلردی ؛ اونی کورنجه هب براغزدن « ایشته ! » دیدیلر ، اوحیرتله باقدی ، « نه وار ؟ » دیدی ، هپسی تکرار باشلاسی ایچون احمد شوقی افندیی یه باقدیلر ...

اوحکایه‌سنی تکرارایتدی : ـ نه‌اوله‌جق شیمدی سـنك حریفله حسین بها افنـدی طوتوشدی ...

احمد شـوقی افندی وهبی بکك قراری وجهله حسین بها افندیی یه ویرمه‌جکی معائی بوآی قطع ایتـمك ایسته دیکنی ، صـاحب

امتیازك عمرنده بلکه برنجی دفعه اولق اوزره حدت ایده‌رك دون مطبعه‌ده‌ارالرنده برمنازعه تحدث ایتدیکنی الك کوچك‌تفرعاتیله ، ایکیسنك‌ده تقایدلرینی یاپه‌رق ، حسین بها افندینك کوه‌زلك پرنده‌لرینی‌تعداد ایده‌رك اکلاتیوردی ؛ نهایت اقامهٔ دعوی ، ممکن اولورسه وضع حجز ، جریده‌نك تعطیلی ...

احمد شوقی افندی نتیجه وخامت کسب ایدرسه کندیسنك‌ده متضرر اولەجغنی دوشونمك ایستەمیه‌رك سویندیور ، پرنشوه کولیوردی .

نهایت احمد جمیل‌ده تصورینی سویله‌دی؛ اوده او ایله مطبعه مسئله‌سندن طولایی اقامهٔ دعوایه علی‌شکیبی توکیل ایده‌جکنی اکلاتدی؛ دها صکره : — ها ، خبرکز یوق، دیدی ، وهبی بك شودقیقه‌ده صول یناغندن مضطرب اولمالیدر ...

احمد جمیل کولیور، ارتق عادتا اکلەرك اکلاتیوردی ؛ بر ارالق دکانك جاملرندن حسین نظمینك کچدیکنی کوردی، بردن بوموقع نشئه کویا طمارلرنده‌طوکدی، عشق مجروحی قلبنده فریاد ایتدی : آه ! لامعه!.. صحیح لامعه‌بی‌ده غائب ایدییورمی ؟ حیاتنده دونکی کیجه بر فنا رؤیا دکلیدی ؟ او وقت حقیقتك بوتون آجیسی تکرار اویاندی؛ او زیارت قبرك هدیهٔ سکونی، او توقاك اطمئنان و تسلیتی بردن سیلندی؛ ارتق بوراده . کولمەمك ایچون سببلری اولمیان ارقداشلرك اراسنده طوره‌مادی؛ شمدی اوینه، اوملتجای احزانه قوشمق ایچون چیقدی ...

— ۱۹ —

اوطه‌سنده بوبوتون یالکز قالمق، یالکزلغندن امین اولمق ایچون قاپوسنی سورمه‌لەدکدن صکره بوتون بوراده کی اشنای حسیاتی اولان شیلره، ارقداش رسملرینه، کتابلره، دیوارلرده کندیسنی کورمکدن محظوظ اولەرق متبسمانه باقیور کبی طوران مکتبده یاپامش لوحه‌لره باقدی؛ « بوکون سزك اغوش تسلیتکره بشقه بر اضطراب ایله‌کلیورم، بکا هرکوندن زیاده کولکزه‌دیمك ایستەین جویندهٔ مرحمت پرنکاه الیم ایله باقدی . بواوطه‌جق ، بومینی مینی خفاکاه حیاتی ، اونك ، یالکز اونك ایدی . بوراده نه اوتانیله‌جق یابانجیلر ، نه صیقیله‌جق ارقداشلر واردی ؛ بوراده یالکز کندیسنك حیاتندن ، قلبنك الك خفی واك صمیمی حسیاتندن بشقه برشی یوقدی . بودیوارلر ، شو مندرله یتاق ، بوتون بواوفق تفك سنه‌لردن بری اونك ضربات قلبیله چارپمش ،

اونك نفس حیاتی تنفس ایتمش ، اونك هویتیله تخمر ایله‌مش ایدی ؛ بوراده کندیسنی اولدیغی کبی کوسترمه‌بیلیر ؛ بوراده هیچ اونامیه‌رق ، ضبط نفسه لزوم کورمیه‌رك قلبنك اولانجه پاره‌لرینی شو ساکت فقط مشفق رفقای محرمیتك اوکلرینه سره بیلیردی ؛ اوت ، بوراده دوندن‌بری تضییق ایده ایده کندیسنی خسته ایدن فریاد اضطرابی صالیویرمك ممکن ایدی ؛ وصالیوردی ...

بواولا بوغوق ، قیصیق بر ایکیلتی کبی باشلادی ؛ یتاقلغنك ستونی طوتدی ؛ باشنی ، آتشلر ایچنده یانان باشنی بوصوغوق دمیره طایادی ، کوزلرینی قاپادی ...

شمدی بوتون ماتملری هپ بردن اویانمش ایدی ؛ بونلر بربرینه قاریشیور ؛ باباسنی ، اقبالی ، لامعه‌یی ذهنك ایچنده بر تکرر برق ایله یکدیکرینی تعقیب ایدن لوحه‌لر کبی بی‌نهایه برسلسله شکلنده کوربیوردی ...

باباسنك وفاتندن صکره کچن بش سنه‌لك — انجق بش سنه‌لك — زمان ایچنده حیاتك نه‌مدهش سله‌لرینه اوغرامش ایدی . شمدی دها حیاتك هنوز مقدمه‌سنده ایکن بوندن صکره قیرلمش امللرله ، سونمش خولیالرله ، اونوتلمامش ماتملرله آتیٔ حیاتنك اوکنه چیقه‌جق ، « ایشته بن سنی بو اوه‌وزلری چوکدیرن یوکلرله یشایه‌جغم » دیه‌جکدی ... آه ! بوندن صکره یشایه‌جغی سنه‌لر ... کیم بیلیر ! یکرمی سنه ، بلکه قرق سنه ... آرتق قوتی قالمامش ایدی ، اوبی نصیب ، ناامید سنه‌لرك کذارش یاسی ایچنده پژمرده بر حیاتی سوروکله‌مك اونك ایچون نه بویوك براشکنجه‌ایدی ...

« نصل یاشایه‌جغم ؟ » دییوردی ؛ او زمان بنه باباسنك ، اقبالك ، لامعه‌نك چهره‌لری برر برر ، بعضاً بر ادای ملول وما تمکیر ایله یواش یواش ، بعضاً اوندن قاچمق ایسته‌یه‌رك پران وکریزان ذهننك ایچندن کچیوردی ...

شمدی اغلایوردی ؛ ساکن واهسته یاشلرله ، عجز ویأسك مفتوریت بیتابانه‌سیله سیلان ایدن صیجاق وایری طامله‌لرله اغلایوردی ...

نه‌ایچون بوقدر اسیر خولیا اولمش‌ایدی ؟

برازمادیت حیاتی دوشونمش ، بوطوپراق پارچه‌سنك اوستنده بر سحابپارهٔ خولیایه صارینه‌رق اوچمق ایچون چالیشمامش اولسه‌یدی بوکون بوقدر مغلوب اولمیه‌جقدی ...

الك کوچك سببلری الك بویوك خولیالره کافی عد ایتمش ، کندیسنه ساخته اسبابلر اوزرینه مبتنی بر حیات خولیا وجوده کتیرمش ایدی ؛ ایشته شمدی حقیقت حیاتك بی انصاف روزکارلری اوزرندن کچدکجه اوخولیالری هپ برر برر دوشورمش ، اونی شوراجقده الك کوچوك برمیل تعقیب حیاتدن محرومیت صرفه ایچنده براقمش ایدی .

او زمان اثرینی دوشوندی ... آه ! بواثری ؟ فقط شمدی اوکا نه لزوم وار ؟.. او ارتق اولمش بر چوجغك مهد ماتمزده سندن بشقه برشیمیدی ؟..

یازیخانه‌سنه کیتدی ، اودفتری — بر وقتلر الله الدیجه کوکسنی غرور دها ایله شیشیرن اودفتری — بوکون بریادکار مزار کبی برحس باردله آلدی ، بلاتعیین بریرندن آچیرق باقدی ، اوقومادی ، اوقومق ایچون بر هوس طویمادی ، شیمدی اوندن کویا برصوغوقلق ترشح ایده‌رك وجودینی اوشوتیوردی ...

آح ! بواثر !... بروقتلر بونك ایچون نه‌لر قورمش ، اوندن نه‌لر بکله‌مش‌ایدی !..

شمدی او قدر چوجق اولدیغندن اونایوردی . بوکندیسنه نه قازاندیره‌بیایردی ؟ مراق ایده‌رك برکوز اتمجقلرك لاقید برتبسمندن ، فنا بولمغه حاضرلانمش بش اون ارقداشك اغزنده یالان تبریکلردن بشقه بواثردن نه امید اولنه‌بیلیردی ؟ اوبوکا حیاتنك الك کوزل پارچه‌سنی فدا ایتمش ، شبابنك الك قیمتدار حرارت وروحنی اوکا براقمش ایدی ؛ بونی بر خولیای بی‌اساسك غلط رؤیتیله معلول اولان کوزلرینه بشقه درلو کورینن عالم مطبوعاته اندقدن صکره نه اوله‌جقدی ؟ بونك سکر نشوه‌سی نه‌قدر سوره‌جکدی ؟ بر هفته ، بلکه اون بش کون ... دها صکره برنسیان مؤبد . یالکز اون بش کونلك بر لذت مستی ایچون نه تحقیرلره هدف اوله‌جق ، نه حسدلره تصادف ایده‌جك ، کوزلرینك ایچی سزه تأمین ایتدکلری شیئك ضدیله کولن برطاقم آدملرك « بونه شعر علوی !.. » دیبیشلرندن اوشویه‌جك ...

حال‌بوکه او ، اوبیچاره دماغ معلول ...

— شمدی راجی‌بی حقلی بولیوردی ، اوت ، اوبر دماغ معلولدن بشقه بر شی دکلدی — بواثردن نه‌لر بکله‌مش ، اونکله نصل امیدلرك تحققنی تأمین ایده‌جك ظن ایتمش ایدی ...

لامعه !...

فقط ، شیمدی ، مادام که آرتق لامعه الندن قاچیور ، مادام که اونی کندیسنه براقمایورلر ، وبوتون او رؤیای عشق بر یالاندن بشقه برشی دکلمش ، اوحالده بوکا نه لزوم وار ؟...

شمدی بواثردن نفرت ایدییور ، انتقام حیات شکسته‌سنی اوندن المق ایسته‌یوردی ؛ قاپادی ، بوکوچك دفتری آوجنك ایچنده صیقیوردی ...

آح ! آرتق خولیالرندن بوسبوتون آیرلق ، اونلردن بر نشانه بیله براقمامق ایچون احتیاجی واردی . کندیسنی اولدیرن بونلر دکلیدی ؟ صکره اونلرده برر برر اولمشلردی ؛ شیمدی یالکز بواثر ، بوصوك نشانهٔ دماغ معلول قالمش ایدی ؛ اونی‌ده اولدیرمك ، اوته‌کیلر کبی بونی‌ده صحنهٔ موجودیتدن قالدیرمق ایسته‌یوردی ...

کیکلرینی قیره‌رق بربرینه کچیرمك ایسته‌دیکی بر دست دشمن کبی بودفتری الك ایچنده صیقیور ، صیقدقجه بر لذت غریبه آلیوردی ؛ بردن عقلنه برشی کلدی ،

صوباسنه قوشدی ، قیشدن بری ایچنه بیرتیله‌رق آنیلان کاغدلر کوچك کاغدلر طولمش ایدی ، برکبریت چاقه‌رق بونلری طوتوشدیردی ، کاغدلر کوچك برچتیردی ایله حرکته کلدی ، اوزرلرندن بر قرمزی روزکار اوچدی ، شیمدی بونلردن توتهرك انتشار ایدن دومان احمد جمیلك کوزلرینی طولدیریوردی ، تماماً یانمسی ایچون بکله‌دی ؛ شو النده کی دفتری یواش یواش ، اونك عذاب احتراقندن حظ آله آله یاقمق ایچون بوبریکمش کاغد پارچه‌لرندن اثرینه بر زمین آتش حاضرلامق ایسته‌یوردی ...

ارتق دومان آزالیور ، انش کاغدلرك اراسندن قایه‌رق کچدیکی یرده کولدن سیاه کومه‌جکلر براقه‌رق اشاغیده ، کوشه‌لرده دها یاقه‌جق شیلر ارایوردی ؛ اوزمان احمد جمیل ایکی الیله دفتری اورته‌سندن آیردی ، اولا بریاپراق قوپاردی ، بونی صوقدی ، کاغد برمدت قیزغین کوللرك اوزرنده تردد ایدیور کبی طوردی ، صکره جابجا صاراردی ، ناکهان طوییلش بر آجی ایله قیوراندی ، دها صکره اوصاری قیورنتیلردن بر آنش طالغه‌سی کچدی ، کاغدك هرطرفندن بر کوچك آلو چیقدی ؟ احمد جمیل آجی برخنده ایله باقیور ، شمدی اسمر برکول طبقه‌سی شکلنده طوران بوکاغدك اوزرنده بربیاضلقله ارتسام ایدن یازیلره باقیوردی ، برایکی سطرینی اوقودی ، « آه یلان شیلر !.. آه ساخته شعرلر !... » دییوردی ؛ بریاپراق دها قوپاردی ؛ قوپمامقده اصرار ایدن دیکر بریاپراغی قیوره‌رق بوکدرك آتدی ، اوکویا اضطرابندن قیوراندره‌رق قوللری بوکوله بوکوله یاندقجه احمد جمیل دهای شعرینك شوتماشای انحارندن بر ذوق جهنمی طوییوردی ، کاغدلر بویله یاپراق یاپراق تعاقب ایتدی ، نهایت صوك

یاپراغی آندی ، بوصوك یاپراغك اوزرنده‌ده بر روزکار آلام اسدی ، بر آن ایچنده قیب قرمزی اولدی ، صکره چتیردایه‌رق ، صوك بر فریاد احتضار ایله شرحه شرحه پارپله‌رق سوندی ، شمدی اسمر ، بوروشوق بر خرابهٔ سیه‌ای میت کبی سریلش ایدی ، اوزمان احمد جمیل بونك اوزرنده بر بیاضلقله فرق ایدیلن پارچه‌لری درین درین سوزدی ، اونلری اوقومق ایسته‌دی ، کوزلری تاهیایتده بریابانجی یازینك شکل مبهمنه تصادف ایتدی : تبریك ایده‌رم ...

آه ! یالان ! ...

« تبریك ایده‌رم ! » شمدی بوسوزك وهم عکسی قولاقلرینك ایچنده برزهرلی بیلانك ایصانی کبی برلرزش بارد اقیته‌رق کچبوردی . آه ! بویالان ! حیاتنك اك بویوك یالانی ! ...

شمدی اونی یاقدیغندن ، ارتق سلسلهٔ آمالنه اونکله ، شو صوبانك ایچنده حالا چتیردایان بوکوللرله برخاتمه ویردیکنه ، قطعی النتیجه ، غیر قابل تعمیر برخاتمه ایله بوتون حیاتنك یالانلرینی بوغوب اولدیردیکنه برقناعت کامله طویدی . صوباسنك قپاغنی قپادی ...

شمدی حیاتنده ایشته یالکز بر حقیقت قالمش ایدی . بی‌امل ، محروم خولیا ، عریان ، سفیل بر حقیقت ... بش سنه‌اول حیاته اوزون قرال صاچلریله ، شعشعهٔ امیدله منور کوزلریله کیرن احمد جمیلك برنده شمدی یناقلری چوکش ، دوداقلری ماتم حیاتنك آجیسیله تقلص ایتمش خراب بروجود ...

بووجود نه‌یاپه‌جق ؟ اونی قالدیروب آتمق ایچون نه‌بویوك ارزوسی واردی ! فقط اونك حق تصرفی بشقه بریسنه عائد ایدی .

شمدی نه‌یاپمق لازم کله‌جکنه ارتق قرار ویرمش‌ایدی . حسین نظمی کیدییور ، اویامی ؟ اوده کیده‌جك ، ـ فقط او امیدلریك ارقه‌سندن قوشمق ایچون کیدرکن بوامیدلرینك انقراضندن فرار ایده‌جك ـ ارقداشیله چوجقلقدن بری باشلایان سلسلهٔ تضادی اکمال ایده‌جك ...

اوزمان بردن عقلنه برکون ارقداشیله تقسیم بانجه‌سنده اللرینه آلدقلری ایلك مجموعهٔ اشعاردن اوقودقلری پارچه‌کلدی .

« مزارستانم بشقه برهنکام حیاتك قوای غائبه‌سیله مملو ، فقط هنوز سلسلهٔ امواتم رسیدهٔ خاتمه اولمادی ... »

بوسلسلهنك تماماً رسیدهٔ خاتمه اولماسی ایچون یالکز کندیسیمی قالمش ایدی ؟ ایشته اوده کیدییور ، اوده ، اوده اوقوای غائبهٔ حیاته التحاق ایده‌جك ...

اوزمان چهره‌سنه صوك برعزم یأسك رنك متاتی کلدی ، چکمه‌سنی آچدی ، کاغدلرینك اراسنده آراشدیردی ، مکتبدن شهادتنامهٔ مأذونیتی بولدی ، آچه‌رق اوقودی ، بونکله ولایاتدن برینه کیده‌جکدی ، قارشوسنده ، یازیخانه‌سنك اوستنده ، خریطه کندیسنه باقیور ، کویا برنظر تقویتبخش ایله کولومسه‌یوردی ...

کندی کندیسنه : — برپرلره کیتمك ، آه! اوزاق ، اوزاق برپرلره کیتمك ، اوقدر اوزاق که فکرم شو کچن هنکام حیاتمه یتیشه‌مسون . . دیپوردی .

کوزلری برآرالق ارقداشنك کیده بیله جکی پرلری طولاشدی ، صکره ایندی کندیسنه برحیات ساکته احضار ایده‌جك پرلره باقدی ، « اویله بر برکه پیش وپسنده یمین و یسارنده جول ، یابس ، عریان ، مدید برچول اولسون . . . » دیپوردی . اوزمان یازیخانه‌سنك اوکنه اوطوردی ، کوزلری بو خریطه‌نك چول دریالرینه دیکیلەرك اوراده خیالاً بر عالمك تماشای مناظرینه طالەرق دوشوندی ...

بوراده غیرمتحرك ، ساعتلرك کچدیکندن بیخبر برتجرد نفس ایچنده طوریپوردی ، اوزاقدن بر خیالك زمزمهٔ مبهمه‌سی کبی بلیسز برنشیده‌نك وهم سمیله تتره‌دی ...

بر عرب سائل وارایدی که هفته‌ده برکون اوکلین ایله ایکندی اراسنده سلیمانیه‌نك بوتها سوقاغندن احمد جیلك کفته‌سنی ضبط ایده‌مدیکی برنشیدهٔ نالشکار ایله کچردی . اواوده بولندیغی زمانلر بشقه بر جهانك بشقه برطرزده یارادلمش بر مخلوقنه مخصوص فوق‌العاده‌لکنده بر وحشت لطیفه ، برغرابت مسکره حس اولنان بوسسدن بوتون قلبنده حس ایدیلوبده ماهیتی قابلیت تحلیلدن فرار ایدن حسیات بر آهنك هم اواز ایله اوپانیر ، شعر غیر مضبوط حیاتنك برترجمان فصیحی کبی کلن برنشیده‌نك اثیر بدیعیتی قاچیرماق ایچون صاحبنی کورمك ایسته‌میه‌رك دیکلردی ...

بوکون شوخریطه‌نك تماشای بیابانی ، اونك وهم حیات آسوده‌سی ، خیال رؤیت مناظری ایچنده بوسسك تأثیری فوق‌الارض برشی اولدی .

شمدی اوسس یاقلاشیوردی . اولا اوزاقدن پست ودرونی برانین شکایتله باشلامش ایدی ، صکره یواش یواش جابجا برر شهیق اضطراب ایله بوغولەرق ، بعضاً برپرستوی مجروح کبی برحملهٔ بیتاب پرواز ایله یوکسلمك ایسترکن ناکهان بر مفتوریت ناتوانی ایله برکرداب سقوط ایچنده

دوشه‌رك ، برمدت كوياقنادلريله طوپراقلرده سوروكلنه سوروكلنه چيرپيندقدن صكره برنظر مأيوس ومتحسرله سمای اعتلايه كوزلرينی ديكه‌رك ، صوك بر فرياد جكر سوز وسينه چاك ايله باشنی قالديردقدن صكره نفس واپسينی برغرغرهٔ فغان ايچنده سونوب كيدیوردی .

برمدت برسكون ممات ، احمد جميلك شو كوچك محيط حياتی برهوای بارد مزار استيلايدركی اولدی ، هيچ برشی ايشيدلمه‌يوردی .

بو بر دقيقه‌لق سكوت ايچنده شمدی پيش نظرنده حياتی ايچون تصور ايتديكی اوصحنهٔ برهنه جانلاندی ؛ بوبر دقيقه ايچنده برعالم ذی حيات كوردی ... نظرك امكان امتدادی قدر مديد ، بی شائبه ، صاف ومجلا بر افق مشمس آلتنده بردريای نور ايچنده قاياشيور ظن ايديلن چول ، بر قوم سطيحهٔ سفيد و شعشعه داری كه سمای پر التماعك التنده كويا ابعاد بی‌نهايه‌يه فرار ايدن او افقه يتشمك ايچون قوشه‌رق تا ايلريده فرق اولونماز ، كورلمز برموعد بعيد تلاقيده يتشيور ؛ ايكيسی ، بوسمای پاكيزه ايله اودريای صاف بيابان تااوراده ، كويا قوشمقدن ، بربرلرينی قوغالامقدن يورغون دوشه‌رك بربوسهٔ بيتاب وصال ايله يكديكرينه دوداقلرينی اوزاتيور ، تايوقاريده‌ده ازادهٔ سحاب بركونش بوتون انجلای تاب شبايله بر فانوس سفيد حجله‌كاه كبی شوبزم وصالك اوزرينه زلال سعادتی دوكيور ..

آه ! اوسما ، اوبيابان ، اوكونش ... ايشته احمد جميلك بوتون حيات بی نصيبنه يكانه مهد آرام ...

دها صكره بوبيابانك وحشت عريانيسی ايچنده غائب اولمش برر قافلهٔ سفرپران شكلنده اوبك اوبك خرما اغاجلری ، موز فدانلری كورولیور ؛ بو چيپلاق وجود‌لريله قوملغك اورتەسنده بو حيات تنها واسوده‌يه برسلام تسليتساز ايله يشيل باشلرينی قالديررکن اوزاقدن دوەلر ، او اولاد درياى ريك ، برمشی تعبكير و سكته‌دار ايله سوزولن بربلوط شكلنده ايلرله‌يور ، اوتەده ناكهان قوملرك سينه‌سندن فيشقيريوبرمش اولان برسياض روزكار طالغه‌سی شكلنده اوزاقدن بوتون بياض كورونن آتلرينك اوستنده بياض سترەلری اوچو‌شارق كچن برسواری زمرهٔ طياره‌سی ..

اووقت ، بوعالم حيات احمد جميلك قارشوسنده جانلانەرق ياشامغه باشلايجه ، او سس تكرار ايشيدلدی ، بودفعه بر حيات نوله ، برقوهٔ تازه ايله اوراده ، همان اوك قاپوسنده تكرار اويانديی ...

شمدی بوسسده برادای وحشی ، بر

نالش تهور ، برطغیان مرارت وار ایدی ، بواویله بر سس ایدی که ایچنده برقاب پارچه‌لانیور ، پیرتیلیور ، انسجه‌می سوکو - له‌رك قان صاچیلیور کیبدی ...

بر فریاد تیز ایله باشلادی ؛ ناکهان آتش المش هوائی برفشنك شکلنده چیقدی ، یوکسلدی ، یوکسلدی ، صکره بر مدت ، مدهش بر ارتفاعده ، ارتق کندیسنی ضبط ایده‌میه‌رك ، صدمهٔ صعودینك صوك قوتی صرف ایده‌رك تتره‌دی ؛ اینه‌جکمی ، چیقه‌جقمی ، سونه‌جکمی بیلنمیوردی ؛ بر نایه قالدی ؛ صکره بردن بره پاطلادی ، برانطراق مدهش ایله طاغیلدی ؛ اوزمان برسقوط نشاید شکسته باشلادی ؛ کویا اوهوائی فشنکدن قیریق دوکوك ، کاه وبیکاه منجلی ومنخسف قندیللر دوکولدی ؛ بونلرسوزوله سوزوله ، برر برر سونه سونه دوشیور ، کیدییوردی ؛ نهایت بوانقاض نشاید اوزرینه برابر چاکیده سینه دن خفیف یاغمورلر بوشانمغه باشلادی ؛ احمد جمیل مبهوت طوربیوردی ...

بوکون بونشیدهٔ غربه‌دن طویدیغی شی هیچ بر تأثرله قابل قیاس دکل ایدی . شو اکلاشیله‌مایان ، ضبط ایدیله‌مین لسان ایله اوسس کویا احمد جمیلك پدرینك خاطرهٔ ماتمنه ، اقبالك خاك مزارینه ، لامعه‌نك خولیای ضایعنه ، شوصوبالك ایچنده حالا بر بقیهٔ لرزش حیات ایله چتیردایان اثرینك کوللرینه آیری آیری اغلادقدن صکره بو قلب خستهٔ شاعرك بوتون الملری ، آجیلری ، غیر قابل تحلیل وافاده دردلری ایچون بر لسان ذی‌مأل اولمش ایدی .

بر مدت بودورهٔ مغشیهٔ حسیات ایچنده قالدی ، شمدی اوسس ارتق بوسبوتون اوزاقلاشمش ، همان غائب اولمش ایدی ؛ ارتق قولاقلریته ایشته بو صحرای عربانك افق بعیدنده کیدن دوه سوریسی ایچندن کلیور کیبدی ...

اياغه قالقدی ، کندی کندیسنه « اوت ، اورایه کیده‌جکم ، او حیات ساده ایچنده انقاض امالملك تربهٔ ساکتی اورادهقوره‌جغم » دییوردی ...

اوطه‌سنك قاپوسنی آچدی ، آه ! بو اوطه !.. بو حجرهٔ انیسهٔ حیات ، بورادن الی‌الابد آیرلمق لازم کلیوردی ...

شمدی کوکسی اوفق بر آه تأثرله شیشیوردی . بواوطه ، بو او ... بونلردن آیرلمق ایچاپ ایدییور ، اویله‌می ؟ . . مردیوندن اینرکن اوراده ، طاشلقده اقبالك تابوتی ، ابدی برسفر ایچون ، مهیای عزیمت کوربیور کبی اولدی . ایشته شمدی اوده ابدی برسفرله مهیای عزیمت ایدی . براز طوردی ، برنظر وداع ایله بواوی سلاملایور کبی اشاغی‌یه یوقاری‌یه باقدی ؛ بوراسی بچه طاتلی ، آجی خاطرلرك مدفنیدی ، طاتلی واجی ، فقط اونلرك هپسی قلبنك معزز ، محترم ثروت خزینه‌سیدی ...

بوراده بو اوك بوتون حیاتی تخطر

ایتدی : اودها کوچك بر چوجق ایدی ؛ بورایه نصل تلاش ایله طاشندقلرینی ، باباسنك اوکونکی چوجقجه‌سنه سونجنی ، فسنك کلیم دوشه‌مه ایچون قرعه سپتلکی ایتدیکنی هپ برر برر تخطر ایتدی ... آه! اووقت واوندن‌صکره باباسی‌اولنجیه‌قدر نصل مسعود ایدیلر ... لکن دها صکره ؟...

احمدجمیل ارتق تخطر ایتمك ایسته‌مه‌دی؛ بو خاطرات قلبنی شواوه قوتلی رابطه‌لرله یکیدن تقییده باشلایور ، متانت قرارینه ضعف ویریبوردی . دماغنه هجوم ایدن او خاطره‌لری سیلکنه‌رك دفع ایتمك استه‌دی ؛ آننه‌سنك یانه کیردی .

* * *

اقبالی غائب ایتدکدن صکره صبیحه خانمله احمد جمیلك اراسنده‌کی مناسبت هر زماندن زیاده میال تحسس بررقت کسب ایتمش ایدی . بو ایکی قلب مصیبتدیده یکدیکرینه تقرب ایچون دها بیوك براحتیاج طوبیوردی ؛ کویا هر وقت برابر بولنمقله یکدیکرینی غائب ایتمك قورقوسنی تخفیف ایتمك ایسترلردی . بووالده قیزینی غائب ایتدکدن صکره شمدی اوغانی‌ده النـدن قاچیرمق تهلکه‌سنه قارشو هروقتدن زیاده تتره‌یه‌رك اونك دائما بیشنده طولاشیور ، بعضاً کیجه‌لری فنا بر رؤیا ایله اویانه‌رق اوطه‌سنك قاپوسنه‌قدر کلوب دیکله‌یوردی .

احمد جمیل بوکون یانه کیرنجه والده‌سنی اووقتدن‌بری اعتیاد کرده‌سی اولان وضع تفکرده بولدی ؛ صبیحه‌خانم اللرینی‌دیزلرندن طولایه‌رق کلیدله‌مش ، هر کون کچدکجه کوزلرندن قطره قطره بوشانیور ظن ایدیلن شعلهٔ حیاتی اورتولی نکاهنی برنقطهٔ مبهمه‌یه دیکمش طوریبوردی . اوغلنی کورنجه کوزلرینی چویردی ، اونی بر تبسم ایله قارشیلامق ایسته‌دی ، فقط بوکون احمد جمیل ارتق آننه‌سنك قارشوسنده صوصه‌رق دوشونمك ایچون کلمه‌یوردی ؛ بوکون سویله‌مك ، آننه‌سنه صوك قرارینی خبر

ویرمك ایچون کلیوردی ؛ نایانه قدر کیتدی، سنه‌لردن‌بری — ناشوقدر بر چوجق ایکن وقار رجایتـه مخـالف کوردیکی زمانلردن بری — ارالرنده وقوع بولمـایان بر شیئی یایدی . انسـانلر نه قدر بویورلرسـه بویو سونلر، نه قدر اختیار اولورلرسه اولسونلر بنـه بعض دقیقـه‌لر واردرکه انه‌لرینـه صـوقوله‌رق چوجق اولمـق ایسـترلر . انه‌سـنك یانه اوطوردی ، قوللریله اونك ضعیف قوری وجودینی صاردی ، کوزلرینی کوزلرینه دیکدی ؛ برمدت اویله ، شیمدی ایکیسنك‌ده دوداقلرنده نه آچیلمغه نه غائب اولمغه جسارت ایده‌مین آجی برموجهٔ تبسمله باقیشدیلر ؛ صکره احمد جمیل : — آنه ! دیدی ، بوخطـاب طفلانه لطیف بر زلال تسلیتله قلبنی بیقایه‌رق تکرار ایتدی : — آنه ! مساعده ایدرمیسك ؟ سنك دیزیکه یانه‌یم ... هانیـا بروتقلر بنی نصـل دیزیکه یاتیرردی صاچلرمی اوقشـاردك ؟ ایشته بنه اویله یانه‌یم ، بنی بنه اویله ، کویا سکز اون یاشـنده برچوجق کبی اوقشـا ... آه ! بیلسـه‌ك ، انه‌جکم ، بوکون اوقشـانمق ، سـونك ایچون نه قـدر احتیـاجم وار ؛ خصوصیله چوجق اولمق ، اومسعود زمانه براز عودت ایتمکه نصـل محتاجم ! . . . بوکون دیزیکك ، سـنك زوالللی ضعیف دیزیکك اوسـتنده اغر چکن بوباشـك ، بیاسه‌ك ، اوچوجق باشـندن نه‌قدر فرقی وار ! بوچوجقله اوچوجق اراسنده قیرلمش، پارچه‌لانمش برحیـات طوریور . آه ! بن حیاتك ، اووجودی خرد وخاش ایدن دمیر منکنه‌نك اراسـنده نصـل ازیلدم ! ایشته بوکون سکاخسته ، مجروح ، محتاج تداوی اوله‌رق عودت ایدییورم... اغلایور میسـك ، انه ؟ ... اوح ! اغلا ، اغلا ، براز اویاشلریوزیمه ، صاچلرمه دوکولسون؛ اونلرك پاك‌ومقدس قطره‌لری آلتنده شفایاب اولمق ایسـته‌رم ، یالکز بوکون دکل ، دائما ، اولنجیه‌قدر ... دکلی ، انه‌جکم ، سن بنی بونلرله ایی ایده‌جکسك ، بونلرله بکا قوت ویره‌جکسك ، دکلی ؟ . . . فقط بوراده دکل ، بوراده بزم ماتملرمز وار ، بابام وار، قرداشم وار ، اوندن صکره بنم کنـدی جسـد بیروحم وار ؛ اوچ دانه مزار مدهش‌که یاشـایه بیلمك ایچـون بونلردن اوزاق اولمق ایسـته‌یورم . . . سنکله اوزاقلره کیدهلم ، اوقدر اوزاقلره‌که نفسمزی اوراده طانیه‌میه‌لم ؛ کندیمزه بشقه برجهاندە، بشقه برحیاتده، بشقه‌مخلوقلرنظریله باقه‌بیله‌لم ... دکلی ، انـه‌جکم ، بنمله برابر اورایه‌قدرکله‌جکسك، بنی‌شو،مقدس،شو محترم کوز یاشلرکله ایی ایده‌جکسك ، دکلی ؟ . . .

— ۲۰ —

احمد جمیل سرکه‌جیدن والده‌سیله سحری صندالله بیندیردکدن صکره اسکله‌ده اشیادن برشی قالوب قالمدیغنی اکلامق اوزره صوك برنظر تفتیش ایله اطرافنه باقدی . صندالله اياغنی آتمق اوزره ایدی ، قولدن برسی طوتدی: حسین نظمی ...

ایکی ارقداشنی کوچك بر صیحهٔ حیرتله سلاملادی:

— سن ده می کیدییورسك ؟

اونك‌ده یانده بر بویوك یول چانطه‌سی واردی :

— اوت بوکون مسافره‌ری ایله ...

— بن‌ده لوئیدله کیدییورم...

بو ایکی محب ، اره‌لرنده اوکوندن بری یواش‌یواش حاصل اولان بر صوغوقلقله شیمدی یکدیکرینه قارشو حسلرینه برسربستی سیلان ویره‌میورلردی . حسین نظمی دیدیکه:

— ایکی کون اول توجیهات اره‌سنده تعیین ایدلدیکك بری کوردیکم زمان حیرت ایتدم...

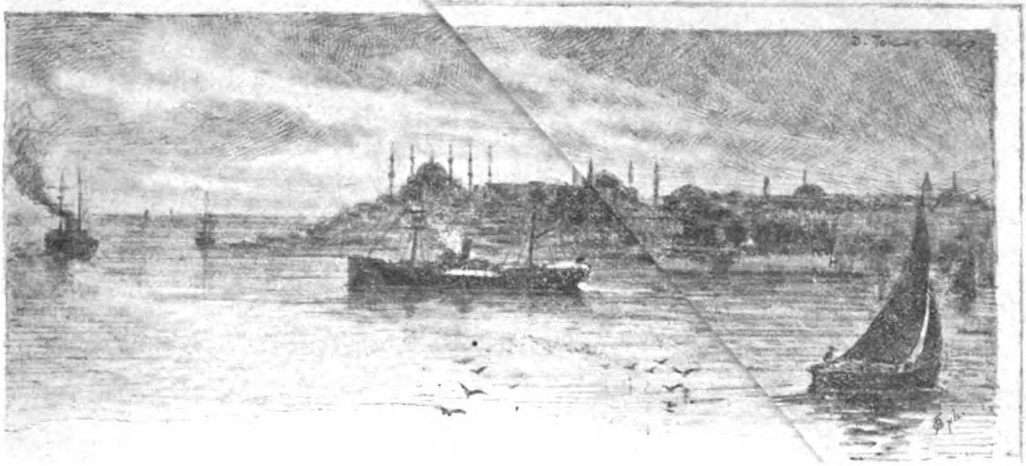
حسین نظمی جمله‌سنك بقیه‌سنی اتمام ایده‌میورکبی برازتردد ایتدی، صکره ارقداشنك النی طوتهرق: — نه‌قدر اوزاق بر انتخاب ایتمشسك ، جمیل... تأسف ایدرم. دیدی . احمد جمیل خفیفجه النی چکرك جواب ویردی:

— بن‌ده سنك بنه اوکونکی توجیهات اره‌ده امید ایتدیکك برلرك اك کوزلنه تعیین ایدیکنی کوردیکم زمان صوك درجه ممنون اولدم، بك ایدرم .

احمد جمیلك بو تبریك شوایکی ارقداشك حیاتی تشمیر ایدن زنجیر تضادك ارتق صوك حلقه‌سی حکمنه ایدی ، ارتق یکدیکرینه سویلیه‌جك برشیلری قالمامش ایدی؛ حسین نظمینك چانطه‌سنی صندالجی قالدیرمش، بکله‌یوردی؛ ایکی ارقداش یکدیکرینك اللرینی صیقدیلر...

* * *

برساعت صکره مسافره‌رینك سرای برونی طولاشان واپوری حسین نظمی‌بی ، سینه‌سی امیدایله مالی، برجهان آماله طوغری کوتورركن قیز قله‌سی آچیقلرندن برمیل بطی ایله سوزوله‌رك یواش یواش ایلریله‌ین لوئیدك سویش خطنه ایشله‌ین آغر کیلرندن بری احمد جمیلی قلبنده بر مزار امید مرده ایله جای تربهٔ آمالنه سوروکله یوردی ... اولا ، حرکت اثناسنده ، او دغدغه ایچنده هیچ برشی حس ایتمه‌دی ؛ والده‌سیله سحری اشاغیده کندیلرینه تخصیص اولنان حجره‌یه یرلشدیردکدن صکره یوقاری‌یه چیقدی ؛ صندالر ، مردیونلردن تلاش ایله اینوب چیقان خلق ،

چوزول خلاطلر ، قوشوشان طائفه‌لر ، آ ، مره ایری سسیله بوکورولتینك ایچنده مرکبی سکوته دعوت ایدییور کبی حدیدانه باغیران دودوك ؛ دها صکره اطرافنده لیمانك ازدحامی ، استانبوللله غلطه اراسنه صیقیشان بودکز پارچه‌سنی بر عربده کاه حیات حالنه کتیرن بوتون او حرکت بر مدت بینی ، کوزلرینی اشغال ایتدی ؛ فقط واپور بو ازدحامکاهی یواش یواش ، کویا شو بزم حیاتدن تحسرله افتراق ایده‌رك ، اوزاق براقدقجه ؛ دقیقه‌لر کچه‌رك احمد جمیلك پیش نظرنده بوتون حیاتنك یکانه محفظهٔ تحسساتی اولان بوشهری افقك زمین لاجوردیسنه ترسیم اولنمش بر لوحهٔ بدیعه شکلنده براقمغه باشلایجه قلبنده بردن ، بر حس الیم افتراق طویدی ؛ بر حس که همان او آنده بوتون عزم متینی صارصدی ؛ تکرار کری دونمك ، کیم بیلیر حیاتنك بلکه صوکنه قدر آیرلق اوزره اولدیغی بویره تکرار ایاقلرینی باصمق ایچون برارزوی شدید اویاندیردی .

شمدی اوزاقلاندقجه قارشوسنده کموش صوبی تپه‌سندن دکزه طوغری اینن بایر کوچك ملون طاش پارچه‌لرندن اوزرینه برلوحه ایشلنمش اوزون ، یوکسك بردیوار شکلنده ترفع ایدییور ؛ اوته‌دن پارچه پارچه قاچه‌رق صاقلانیور کبی کورونن بك اوغلی صیرتیله غلطه یوقوشلرینك اوزرندن قالقمش متجسس بر باش کبی یانغین قله‌سی ایری کوزلریله باقیور ، اوته طرفده استانبول تپه‌لرینك اوزرنده جامعلرك برر مغفر سیمین ایله اورتولی جسیم باشلری یوکسلیور ، مناره‌لرك سماواته پرواز ایتمك ایسته‌ین برر تیر بیاض شکلنده اوزانان اندام لوندلری جابجا اقشامك هوای اسمری ایچنده کویا اهتزاز ایدییور ؛ بریده کونشك صوك ضیالریله طوتوشمش جاملریله قرمزیلقلره بویانان احسانیه ، اسکدار ، دها یوکسکده یشیل

تپه‌لرك اوزرینه اتکلرینی سره‌رك مر... باقان چاملیجه ، براز دها ایلریده طوپ قلردن آیریله‌رق کندیسنی دکزه ضالیوره‌رك ایسته‌یورمش ظن ایدیان فنار ، مودهٔ نهایت واپور حرکت ایتدکجه وضعیتلرینی دکشدیرن — یرلرندن اوینایورلرمش ، بعضا یکدیکرینه صوقوله‌رق ، بعضاً برلرندن قاچیشه‌رق طالغه‌لرك ایچنده یوزویورلرمش وهمنی ویرن — اطه‌لر ... شمدی واپور براز دها سربستانه ایلرله‌یور ، ارتق بو منظره‌لر اولکندن جاذبوق اوزاقلانیور ، رنك شامیٔ افاقك سیسلرینه بوغولیوردی. احمد جمیل اوراده ، قلبنده بریأس عمیق ایله شمدی کندیسندن قاچیور ظن ایدیلن بو لوحه‌یه کوزلرینی دیکه‌رك ، باقیوردی ؛ ثابت ، مصر برنکاه وداع ایله کوزلرینی اولوحه‌دن آییرمایوردی. واپور اوزاقلانیور دی ؛ نهایت اولوحه پیش نکاهنده اوزرینه برتول کچیرلمش کبی طونوق قالدی ، دها صکره بوسبوتون بولاندی ، او وقت اوزرینه کونشك بررنك محتضری دوکولمش بولوطلردن بشقه برشی کورمه‌دی ...

باشنی چویردی ؛ ایشته کونش اوراده ، تامرمرمنك دکزلره دوکولن افاقنده ، پارچه‌لانمش بر طاغ انقاضی شکلنده بیقلمش بولوطلرك ارقه‌سنده اینیوردی .

کونش کورونمه‌یوردی ، یالکز اوبلوط بیغینتیسنك بیرتیلمش سینه‌سنده بر یانغین ، دهاش ، مهیب بریانغین کورونیوردی ؛ اولا اومنفذ نوارك اطرافنده بلوطلر برصیوقان لعله بویانمش طوربیور ، براز یوکسکده سیاه بر کومه اویانغینك فوقنده برطاق ظلمت قویور ؛ کنارلردن پنبه ، قرمزی ، آل ، صاری شه‌لرصارقیور ؛ بر طرفده اریمش بر یاقوت دریاسی اینجه بر خط متبدل ایله یول آچه‌رق آقیوردی ؛ ناکهان منظره دکیشدی ، کویا بویانمزدن سونه‌رك اورتهسنده قرمزی برطبق آچیلمر ، اطرافندن یمین ویسارینه ، زیروبالاسنه دسته دسته شعاعلری نوردن متشکل اوقلر فیشقیردی ؛ بر آن صکره بنه دکیشدی ، بلوطلر بو لعلپاره‌لرك مبلو طبق اوزرینه پارچه پارچه دوکولمکه باشلادی ، نهایت بوسبوتون اورتدی ، ارتق هیچ برشی کورونمه‌یوردی ، اوراده سیاه بلوطلردن برطاغ یوکسلدی ؛ ناکهان کونشك صوك برحملهٔ ضیاسی فوران ایتدی ، ناوطاغك تپه‌سنده طوتوشمش براورمان کبی پارلادی ؛ شمدی احمد جمیلك کوزلری بولانیوردی ؛ بوتون دکزی ، سمایی بو بولانتی ایچنده قاریشدیردی ، ارتق کورمیه‌رك باقیوردی ؛ براز صکره ناکهان ایاقلرینك التنده برفشفشهٔ خفیه ایله اسرار لیالی طاشیمغه حاضرلانان صولرك اوزرینه واسع ، مدید برکولکه دوشدی .

اووقت احمد جمیل واپورك کنارینه ، تخته قناپه‌نك اوزرینه اوطوردی ؛ دیرسکنی طایادی ، باشنی آوجنك ایچنه قویدی ؛ اقشامك سرین برروزکاریله صاچلری

اوچوشه‌رق پیش نکاهنده حاضرلانان کیجه‌یی سیره باشلادی ...

بوراده ساعتلرجه بویله . اشاغی به یمك ایچون ایمك ایسته‌میه‌رك ، کوکرته‌نك شو حال تهائیسنده بوراده دوشونمك ایچون قالمنی ترجیح ایده‌رك ، اوطوردی ؛ فقط دوشونه‌مدی ... یالکز بوراده کیجه‌نك یأس برودتی تنفس ایده‌رك بوتون مزاحم حیاتی دیکلندیرمك ، بوظلمتی سم یأس ایله تشفیه ایدن بر دوای مغشی کبی ایچمك ، قانه قانه جکرلرینی اونکله طولدیرمق ایسته‌یوردی .

بوسیاه برکیجه ایدی ... اویله برکیجه‌که کویا سماوات بوتون قندیللرینی سوندیره‌رك دکزلره خفایای بزم غیبی دوکمك ایچون حاضرلانمش ایدی ، یالکز ایلریده دیرکلرله باجه‌نك برر سرسریٔ لیال شکلنده یوروین کولکه‌لرینه ظلمتلرك ایچنده رهبرلك ایدن وبورك قرمزی فناری بوسیاهلقلرك اراسنده آچیلمش اوزاق بر قرمزی کوز کبی پرلایوردی .

بوسیاهلقلر ...

احمد جمیل ایشته شو صاچلرینك اراسندن اوشوته‌رك کچن روزکارك فنادلری چیرپه چیرپه بوسیاهلقلری سیالردن دکزلره دوکدیکنی حس ایدیبور ، کوریبور . اونلرك فشافش سقوطنی ایشیدیبوردی :

کویا برباران درسیاه ...

بردن ، بو سیاه کیجه‌نك ، بو باران درسیاهك قارشوسنده عقلنه بربشقه کیجه‌نك خاطره‌سی کلدی .

تا مبدأ حیات خولیاسنده ، تازمان انجلای امیدنده تپه‌باشی باغچه‌سنده خلیجه باقه‌رق سیر ایتدیکی مائی کیجه ایله اوباران الماسی تخطر ایتدی .

پیش نکاهنده اومائی کیجه ایله بوسیاه کیجه تقابل ایتدی : مائی وسیاه ؟ . .

آه ! بچاره حیات پژمرده ! . . مائی برکیجه ایله سیاه برکیجه اراسنده کچن اون بش سنه‌لك عمر برهوا ! . . برباران الماس آلتنده انکشاف ایده‌رك شمدی برباران درسیاه آلتنده کومولن او ازهار فرسودهٔ آمال ! . .

ایشته ، ایشته ، کوریبور ، کوزلرینك اوکنده یاغان بوسیاهلقلر ، دکزه دوکو -

لدکجه بر زمزمهٔ واپسین ایله بوغولان بو ظلملر ، ایشته بونلر اوحیات خولیانك اوزرینه چکیلن برکفن ماتم دکلی ؟

اووقت دکزه باقدی : سیاه بردکز .. قراکلفك ایچنده احمد جمیل واپورك کنارندن اسمر بر کوپوکله قاپناشه‌رق فرار ایدن اوسیاهلفلری کوریبور ، بوتون زیر نکاهنده مخوف ، موحش ، وهم آور عدم سیاهلقدن بشقه برشی کورمه‌یوردی .

آه ! بودکزك زیر خفایای ظلامی !.. برحملهٔ قرار ، یالکز بر کوچك حرکت ، اورایه کیده بیلیردی . اورایه کیتمك ، بو سیاهلغك ایچنه ، بردها چیقلهماز ، عودت اولنهماز درینلکلرینه کیتمك ...

طالغهلر اوزون ، قالین برر سیاه بیلان کبی قیورانه قیورانه ، یووارلانه یووارلانه آچیلیور ، بلیسز برلسان ایله زیر نکاهنده ظلملرك ابعاد بی‌نهایه‌سنه طوغری سریلهرك اونی دعوت ایدیبوردی .

بونلرك اغوش سیاهنه آتیلمق ، یارین طوغه‌جق اولان اوکونشك سفالت حیات ایله استهزا ایدن ضیاسندن قاچمق ، الی الابد بوظلمت هیچی ایله شو آسودکیٔ بزم عدم ایچنده یووارلانوب کیتمك ...

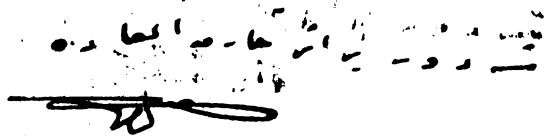
اوزمان کندیسنی بوطالغهلرك اراسنده سوزولوب لطیف برمستیٔ تجردوجودیت ایله غشی اولهرق ، اعصابی اویوشه‌رق دکزك او بی‌پایان اوچوروملرینه طوغری اینیور وهم اینیور ... اینیور ، برسقوط بی‌نهایه ایله ، ظلملری طبقه طبقه یاره‌رق ، شواوواج سیاهی کتله کتله صیرتنه آلهرق ، یواش یواش ، برآهنك منتظمله ، عدمه بر سکون تسلیمیتله اینیوردی ، اوت ، برحملهٔ قرار ، یالکز برکوچك حرکت ، بی‌نصیب کچن حیاتیله شو بی فائده وجود اراسنده بو دکزك بوتون طبقات ظلامنی برسلسلهٔ اسداد کبی براقه‌رق تا شو عمان دیجورك عمق قعر نایابنه قدر اینه‌جکدی ، ناکهان سیلکندی . . .

تا یانی باشنده برسس :

— جمیل ، نیچون قراکلقده یالکز اوطوریبورسك ؟

دیبوردی .

اووقت تیتره‌یه‌رك ایاغه قالقدی ، « کلیوردم ، انه ! . . . » دیدی ، و ، بو نومید حیات ، یواش یواش — بوسیاه کیجه‌دن ، شورنك جاذب عدمدن آیریله‌رق — آنه‌سنی تعقیب ایتدی ...

THE BORROWER WILL BE CHARGED THE COST OF OVERDUE NOTIFICATION IF THIS BOOK IS NOT RETURNED TO THE LIBRARY ON OR BEFORE THE LAST DATE STAMPED BELOW.

CANCELLED

BOOK E-WID
FEB 5 1979

FEB 2 6 1979

OL
32679
26.5

Widener Library
3 2044 105 332 431